A LENINI-SZTÁLINI KOMSZOMOL

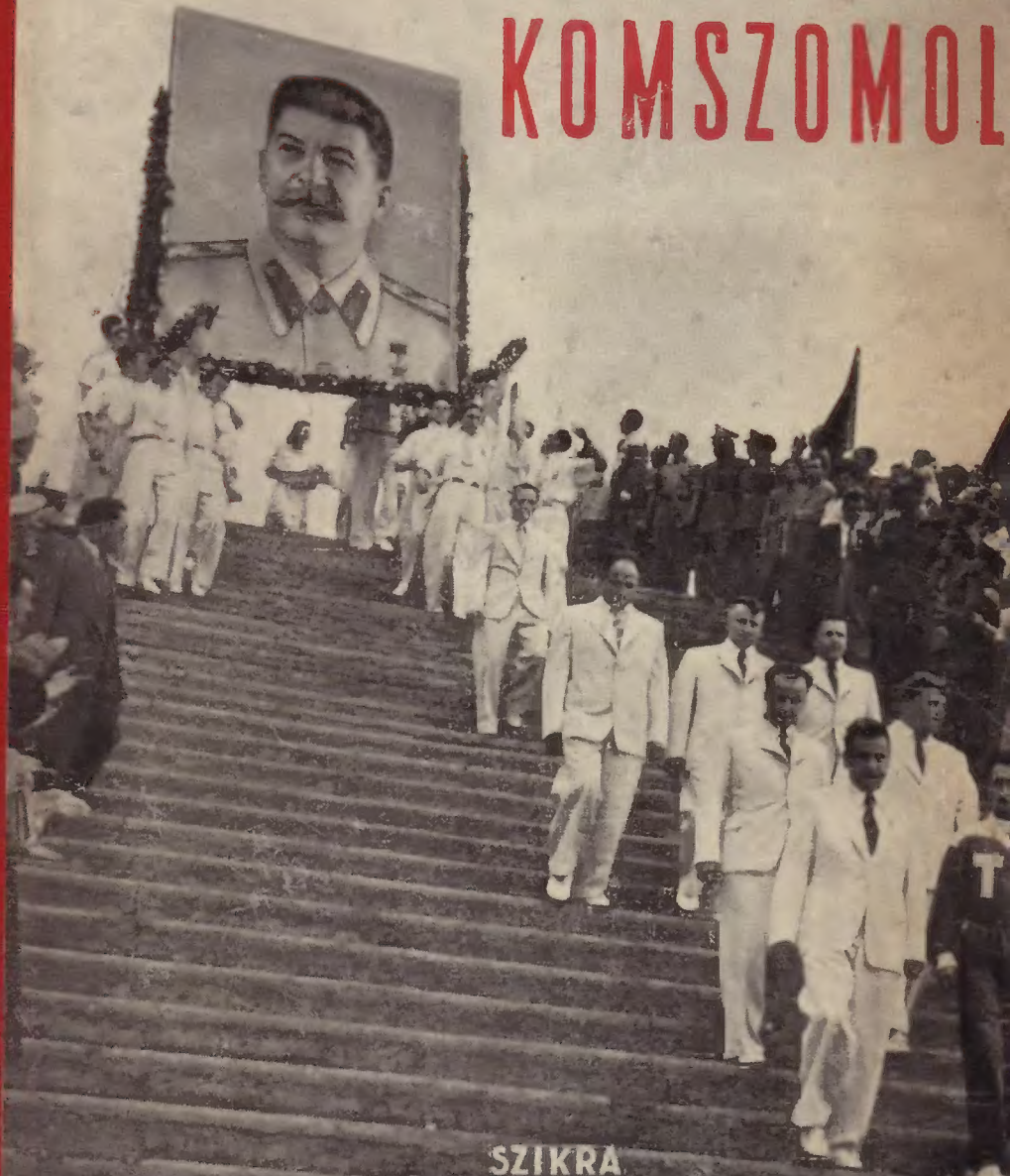

SZIKRA

SZIKRA

A LENINI-SZTÁLINI KOMSZOMOL

ELŐADÁSOK A KOMSZOMOL FENNÁLLÁSÁNAK HARMINCADIK ÉVFORDULÓJÁN

SZIKRA

BUDAPEST 1950

A mű eredeti címe:

ЛЕНИНСКО-СТАЛИНСКИЙ КОМСОМОЛ

(Molodaja Gvargyia, 1949)

EÖTVÖS LORÁND
RÉGISZETI INTÉZET
Osz. 82 Marx

Felelős kiadó a Szikra Könyvkiadó vezérigazgatója

N. A. Mihajlov:

A SzK(b)P — A KOMSZOMOL SZERVEZŐJE ÉS VEZETŐJE

I.

A Szovjetunió Lenini Kommunista Ifjúsági Szövetsége keletkezésének és fejlődésének története, működése, sikerei és eredményei elszakíthatatlanul kapcsolódnak a Bolsevik Párt és vezérei — Lenin és Sztálin működéséhez és harcához.

A Komszomol 1918-ban jött létre. Keletkezése előtt a Bolsevik Párt nagy munkát végzett az élenjáró dolgozó ifjúság összefogásán. Ezt a munkát Pártunk és államunk alapítója, V. I. Lenin irányította.

1903-ban, a Párt II. Kongresszusa Lenin indítványára határozatot fogadott el a tanulóifjúsághoz való viszony kérdéséről. A Párt Kongresszusa üdvözölte az ifjúság éledő forradalmi tevékenységét és a Párt minden szervezetének javasolta, hogy „... minden tekintetben nyujtsanak segítséget az ifjúságnak szervezkedési törekvéseiben ..."*

Lenin sokszor hangsúlyozta annak szükségét, hogy a dolgozó ifjúságot be kell vonni a gyakorlati forradalmi munkába és élesen bírálta azt a mensevik álláspontot, mely az ifjúság forradalmi mozgalmát — mint az önkényuralom elleni harc egyik legfontosabb tényezőjét — lebecsülte.

Lenin elragadtatását fejezte ki a harcoló orosz ifjúság hősiessége és bátorsága fölött. Az 1905 decemberi moszkvai eseményekről szólva, az ifjúság hősi magatartását példaként állította. A Presznya városrészbeli harc egyik epizódját hozta

---

* *Lenin* Művei. 6. köt. 427. old. (oroszul).

fel, mikor két munkáslány, akik egy tízezerfőnyi tömegben vörös zászlót vittek, ezzel a kiáltással vetették magukat a kozákok elé: „Öljetek meg! de élve a zászlót nem adjuk oda!" . . .

„. . . A merészség és a hősiesség e példáit be kell vésni a proletariátus tudatába" — írta Lenin.*

Lenin mindíg nagy jelentőséget tulajdonított az ifjúság forradalmi mozgalmának. „Mi a jövő pártja vagyunk — mondotta Lenin — és a jövő az ifjúságé. Mi az újítók pártja vagyunk és az újítókat mindig szívesen követi az ifjúság. A mi pártunk a régi rothadt rendszer elleni önfeláldozó harc pártja és önfeláldozó harcra mindig elsősorban az ifjúság kész."**

Lenin, október előestéjén, a híres „Egy kívülálló tanácsai" című nevezetes művében ajánlja, hogy a legelszántabb elemeket — és ezek között említi a munkásifjúságot is — kis csapatokba osszák be a fontos pontok elfoglalására. Ezekhez a csapatokhoz Lenin nagy reményeket fűzött és indítványozta, hogy a legfontosabb feladatokat bízzák rájuk.

Az a sokesztendős fáradhatatlan munka, amellyel Pártunk a munkásosztályt harcra tömörítette a szocializmusért, nem maradhatott hatás nélkül az ifjúságra. A Párt munkája előkészítette azt a talajt, melyből a Komszomol, az ifjúság új politikai tömegszervezete kinőtt és ez a szervezet elvileg különbözik minden más korábbi ifjúsági szervezettől.

A Komszomol hús és vér a Bolsevik Párt húsából és véréből. A Párt volt a Komszomol egyetlen megteremtője és szervezője, a Párt vezette a munkásifjúságot a forradalmi harc útjára és szüntelen támogatást nyujtott a forradalmi ifjúságnak.

Országunkban az 1917-es októberi napok előestéjén alakultak ki a proletár ifjúság szervezetének megteremtéséhez szükséges kedvező feltételek. Ez az az idő volt, amikor az országban a forradalmi mozgalom hulláma magasra csapott, amikor újabb hatalmas dolgozó rétegek kapcsolódtak be az aktív politikai életbe. Ebben a helyzetben született meg a Komszomol.

A bolsevikok megnövekedett befolyása a munkásifjúság tömegei között nagy aggodalmat váltott ki a burzsoáziánál és

---

* *Lenin*. Válogatott művek. I. köt. Szikra 1948. 692. old.

** *Lenin* Művei. 11. köt. 319. old. (oroszul).

ügynökeinél — a mensevikeknél és az eszereknél. A burzsoázia ügynökei kihasználva az ifjúság politikai tapasztalatlanságát, igazi céljaikat elleplezve, a jóbarátok álarca mögött mindenképpen be akartak férkőzni az ifjúság bizalmába. El akarták szakítani a dolgozó ifjúságot a Bolsevik Párttól és el akarták vonni a munkásosztály általános harcától.

1917 májusában Petrográdon mensevik-eszer elemek „Munka és Világosság" néven ifjúsági szervezetet tákoltak össze. Ennek a szervezetnek a programja azt a célt tűzte maga elé, hogy a munkásifjúságot távoltartsa a forradalmi harctól, burzsoá befolyásnak vesse alá és kizárólag a kultúrmunka útjára terelje.

A munkásifjúság hamarosan átlátott az ellenség ravaszkodásán és mesterkedésein. A Bolsevik Párt, mely éles szemmel figyelte az ifjúság körében végbemenő eseményeket, az ifjúság segítségére sietett és elméleti síkon szétzúzta a „Munka és Világosság" szervezetet. Leleplezte a szervezet jellemzően burzsoá politikáját. A dolgozó ifjúságot az események helyes megértésével fegyverezte fel és a forradalmi harc útjára irányította.

Ezalatt Petrográdon és Moszkvában a bolsevikok vezetésével már erős szocialista ifjúsági szövetségek alakultak. A dolgozó ifjúság szervezésében kimagasló szerepet töltött be a Bolsevik Párt központi lapja — a Právda — melyet Sztálin elvtárs szerkesztett.

A petrográdi proletár ifjúság tömörítésében nagy szerepet játszott az 1917 június 12-étől 15-ig megtartott II. városi pártkonferencia, mely megtárgyalta N. K. Krupszkájának a munkásifjúság szövetségeiről szóló beszámolóját. A konferencia kimondotta, hogy az ifjúsági szervezeteknek proletár tömegszervezeteknek kell lenniök. Szellemükben szocialistáknak, szoros kapcsolatban kell állniok a nemzetközi ifjúsággal; és hogy a pártnak állandó figyelmet kell fordítania az ifjúság szervezeteire és biztosítania kell munkájuk vezetését.

Moszkvában az OSzDMP moszkvai bizottsága mellett 1917 tavaszán alakult meg a munkásifjúság szövetsége. Ez a szövetség kb. 300 tagot számlált. Tagjai agitációs és propagandamunkát végeztek a munkások és katonák között és teljesítették a moszkvai pártbizottság részükre kitűzött harci feladatait.

A Bolsevik Párt VI., 1917 augusztus 8-án (július 26-án) megnyilt Kongresszusának, mely a Pártot a fegyveres felkelésre, a szocialista forradalomra irányította, rendkívüli jelentősége volt az oroszországi ifjúság forradalmi mozgalmának további sorsára.

Ezen a történelmi kongresszuson, amikor a Párt a szocializmusért vívott döntő csaták előkészítésével foglalkozott, amikor tartalékait állította a csatasorba és szétzúzta az opportunistákat, akik nem hittek Oroszország forradalmi erőiben, az ifjúsági szövetségek kérdését is megtárgyalták.

A Párt VI. Kongresszusa kimerítő útmutatást adott az ifjúsági szövetségek működésének politikai jellegéről és tartalmáról. A Kongresszus kimondotta, hogy az ifjúsági szövetségeknek önálló szervezeteknek kell lenniök, melyek a Párt elméleti vezetésével működnek. Kimondotta továbbá, hogy a jövendő szocialista ifjúsági szövetségek céljának a proletárifjúság osztályöntudata fejlesztésének kell lennie, a szocializmus eszméi terjesztése útján. A kongresszus határozatot hozott, hogy a szocialista ifjúsági szövetségek szervezésére és vezetésére instruktor-képző tanfolyamokat állítsanak fel.

„A pártnak — mondja a SzK(b)P története — későbbi munkájával sikerült ezeket a fiatal szervezeteket, mint a párt tartalékát, a maga vezetése alá vonni."*

A Párt VI. Kongresszusa után, a munkásifjúság mozgalma még jobban fellendült. 1918 júliusában a Párt Központi Bizottsága a Munkás-Paraszt Ifjúsági Szövetség I. Összoroszországi Kongresszusának összehívására szervező irodát állított fel Moszkvában. Ebben az irodában a petrográdi, moszkvai és uráli munkásifjúsági szervezetek képviselői foglaltak helyet. A szervező iroda felhívással fordult az ifjúsági szövetségekhez. A felhívás a többi között ezeket mondotta: „Az a forradalmi lelkesedés, amely a forradalom kezdetétől fogva az egész ifjúságot áthatotta, segített neki, hogy megtalálja barátait a szocializmusért vívott harcban. Mi nem haladtunk együtt azokkal, akik a megbékélést és megalkuvást hirdették. Mi harcosok vagyunk... Nem rettenünk meg a viharoktól . . . Számunkra nincs középút, csak egyetlen egy út van — a szocializmus útja . . ."

---

* A SzK(b)P története. Szikra 1949. 209. old.

A felhívás befejezésül fokozott munkára, az I. Kongresszus eszméinek terjesztésére és az előkészületekre szólította fel az ifjúsági szövetségeket.

Elkövetkezett 1918 október 29-e. Ezen a napon ült össze Moszkvában a Hariton-utca 4. számú házban a Munkás-Paraszt Ifjúsági Szövetség I. Kongresszusa. A kongresszus főfeladatát abban látta, hogy a munkás- és parasztifjúsági szövetségek különálló, elszigetelt szervezeteit egyetlen összoroszországi szervezetben egyesítse, megteremtse a mozgalom központi vezetőszervét és az egész szövetséget mint egységes szervezetet, még erőteljesebben bevonja az építésbe és a fiatal szovjet köztársaság megvédésébe.

A kongresszuson 22 100 szervezett ifjú képviseletében 176 küldött jelent meg. A kongresszus munkájában majdnem minden akkori szervezet képviselői résztvettek, azok kivételével akik olyan vidéken voltak, melyeket a polgárháború frontjai elvágtak a központtól.

A kongresszus bolsevik jelszavak jegyében folyt le. A kongresszus okmányai kimondják: „A szövetség szolidáris az Oroszországi Kommunista (bolsevik) Párttal; a szövetség céljául tűzi ki a kommunizmus eszméinek terjesztését és a munkás- és parasztifjúság bevonását Szovjetoroszország aktív építésébe." A kongresszus határozatot hozott, hogy a megalakult szövetséget a jövőben Oroszországi Kommunista Ifjúsági Szövetségnek* fogják nevezni, jóváhagyta a szervezeti szabályzatot és megválasztotta a Központi Bizottságot.

A kongresszus munkáját közvetlenül a Bolsevik Párt Központi Bizottsága vezette. Lenin nagy figyelmet szentelt a kongresszus munkájának. Megbízásából Jaroszlávszkij elvtárs a kongresszuson beszámolót tartott a politikai helyzetről.

A kongresszus utolsó napján Lenin fogadta a küldöttek csoportját és hosszasan elbeszélgetett velük. Részletesen érdeklődött a helyi viszonyok és az ifjúsági szövetségek gyakorlati munkája felől. A beszélgetés után Lenin a kongresszus küldötteit Szverdlov elvtárshoz irányította, néhány kérdés megoldása

---

* Kommunista Ifjúsági Szövetség oroszul: *Kom*munyisztyicseszkij *Szo*juz *Mo*logyozsi (röv.: Komszomol). — *A szerk.*

céljából, melyek az ifjúsági szervezetek további munkájára vonatkoztak. Néhány nap mulva — 1918 novemberében — Szverdlov, Lenin útmutatása alapján, körlevelet küldött a helyi pártszervezetekhez a Kommunista Ifjúsági Szövetség megteremtésével kapcsolatban.

Pártunk kimagasló alakjai, Lenin és Sztálin küzdőtársai, óriási munkát végeztek az ifjúság megszervezésében. J. M. Szverdlov — Pártunk egyik legkimagaslóbb vezetője — az Urálban szervezte a forradalmi ifjúságot. Az ő kezdeményezésére Jekatyerinburgban* még 1917 áprilisában megalakították az első uráli szocialista ifjúmunkás szövetséget. Ezt követte az ifjúsági szövetségek megalakulása Csuszovájában, Nyevjanszkban, Zlatousztban, Kungurban, Minyárban és az Urál többi városában.

A Kaukázusontúl az első forradalmi ifjúsági szervezeteket G. K. Ordzsonikidze és A. I. Mikoján elvtársak alapították. Az azerbajdzsáni Kommunista Ifjúsági Szövetség 1920 július 16-án tartotta I. Kongresszusát, amelyen az azerbajdzsáni Komszomol szervezetileg is létrejött. A kongresszus első ülésén Azerbajdzsán bolsevikjai üdvözletét Mikoján elvtárs tolmácsolta.

Ordzsonikidze elvtárs, a kaukázusontúli bolsevikok vezetője, aki a szovjet hatalmat Azerbajdzsánban, Grúziában és Örményországban megszervezte, egyúttal a kaukázusontúli Komszomol megalapítója is. Az ő javaslatára hívták össze 1921 szeptember 3-ára Bakuba a kaukázusi kommunista ifjúság I. Kongresszusát. Ordzsonikidze elvtárs a kongresszus figyelmét különösen a nemzeti viszály kérdésére hívta fel. Ordzsonikidze elvtársnak a kongresszus szónoki emelvényéről elhangzott lángoló felhívásai mély benyomást hagytak a küldöttekben és óriási befolyással voltak a kaukázusontúli Komszomol további fejlődésére.

A Volga-menti forradalmi ifjúsági szervezetet V. V. Kujbisev kovácsolta össze. 1918 novemberében Kujbisev elvtárs kezdeményezésére ifjúsági szövetségi szervezési irodát létesítettek. Valerián Vlagyimirovics Kujbisev visszaemlékezve azokra a napokra, 1932-ben ezeket írta a szárátovi komszomol-tagok-

---

* Ma Szverdlovszk. — *A szerk.*

nak: „A dicső 14. évforduló alkalmából melegen üdvözlöm az ifjú bolsevikok húszezres hadseregét. Büszke vagyok arra, hogy segítettem ennek a hadseregnek a megszervezésében."

Az a körülmény, hogy a Komszomol megteremtésén Lenin, Sztálin és a velük együtt küzdő elvtársaik fáradoztak, előre meghatározta az ifjúság megszervezésének sikerét. A Komszomol működésének első lépéseitől kezdve szilárdan és egyszersmindenkorra a bolsevizmus zászlaja alá sorakozott. A Komszomol 22 000 főt számláló kicsiny osztagból sokmilliós hadsereggé fejlődött, mely elválaszthatatlanul tömörül a Bolsevik Párt, a Párt Központi Bizottsága és Sztálin elvtárs körül — és magabiztosan halad útján, melyet a lenini-sztálini tanítás fénye világít be.

II.

Lenin és Sztálin kimerítő teljességgel határozták meg a Komszomol feladatait, a szovjet állam rendszerében játszott szerepét és helyét.

A Bolsevik Párt — mint a Komszomol vezetője — mélyreható elemzését adja a Komszomol működésének és irányt mutat számára, időnként rámutat a munkájában tapasztalható hiányosságokra és állandóan segít azok kijavításában. Nem volt és nincs olyan nagy eseménye a Komszomol életének, mely Pártunk Központi Bizottsága figyelmét elkerülte volna. A Komszomol munkájának kérdését nem egyízben tárgyalták a pártkonferenciák és kongresszusok. A VI., VIII., X., XI., XII., XIII., XIV., XVI. és a XVIII. pártkongresszusokon mély és sok mindenre kiterjedő irányelveket dolgoztak ki a Komszomol munkájára, ifjúságunk képzésére és nevelésére vonatkozóan.

A Komszomol az élenjáró szovjet ifjúság politikai tömegszervezete. Harcos segítőtársa és biztos tartaléka a Bolsevik Pártnak. Feladata, hogy a Pártnak segítsen az ifjúságot kommunista szellemben nevelni. A Komszomol nem pártszervezet, de mégis közeláll a Párthoz. Sztálin elvtárs klasszikus meghatározása szerint a Kommunista Ifjúsági Szövetség olyan tartalék, ahonnan a Párt kiegészíti sorait. Ezzel együtt a Komszomol eszköz a Párt kezében, mellyel az ifjúság tömegeit befolyásol-

hatja. A Komszomol feladata a Párt befolyásának terjesztése az ifjúság között. A Komszomol ebben az értelemben eszköz Pártunk kezében.

A Komszomolnak egész képzését, tanulását, nevelését a munkások és parasztok munkájával kell összekapcsolnia. Nem zárkózhat be az iskolákba és nem szorítkozhat pusztán kommunista könyvek és brosúrák olvasására. Erre tanítja Lenin a Komszomolt. A dolgozók nagy vezére a Komszomol III. kongresszusán elmondott halhatatlan beszédében azt mondotta, hogy az ifjúsági szövetségnek rohamcsapatnak kell lennie, amely minden munkában segítséget nyujt és megmutatja kezdeményezését és kezdeményezőképességét.

Lenin és Sztálin arra tanítja a Komszomolt, hogy kitartóan, szívósan és türelmesen sajátítsa el az ismereteket, mert ismeretek nélkül elképzelhetetlen az új társadalom — a kommunizmus építése. A kommunizmust lehetetlen felépíteni a nehézségek elleni harc nélkül, a nehézségek kiküszöbölése nélkül. „Mi nem hasonlíthatunk — mondja Sztálin elvtárs — ernyedt emberekre, akik menekülnek a nehézségek elől és a könnyű munkákat keresik. A nehézségek éppen azért vannak, hogy harcbaszálljunk velük és leküzdjük őket. A bolsevikok minden bizonnyal elpusztultak volna a kapitalizmus ellen folytatott harcukban, ha nem tanulták volna meg leküzdeni a nehézségeket. A Komszomol nem volna Komszomol, ha félne a nehézségektől."*

A Pártnak a Komszomol vezetésében érvényesülő bolsevik elve biztosítja az ifjúság kommunista nevelése feladatának sikeres megoldását.

Pártunk szervezeti szabályzata, melyet a SzK(b)P XVIII. kongresszusa fogadott el, kimondja, hogy a VLKSzM** egész munkáját a SzK(b)P vezetésével végzi. A VLKSzM Központi Bizottsága, mely a Komszomol vezető szerve, a SzK(b)P Központi Bizottságának van alárendelve. A helyi Komszomol szer-

---

* *Sztálin.* A komszomolról. Szikra 1949. 28. old.

** *Vszeszojuznüj Lenyinszkij Kommunyisztyicseszkij Szojuz Mologyozsi* (VLKSzM): A Szovjetunió Lenini Kommunista Ifjúsági Szövetsége. — *A szerk.*

vezetek munkáját a megfelelő köztársasági, határterületi, területi, városi és kerületi pártszervezetek irányítják és ellenőrzik. Ez az elv biztosítja a pártszervezet állandó befolyását a Komszomol munkájára és rendkívül kedvező lehetőséget teremt a Komszomol szervezet számára. A szervezet megtartja önállóságát a gyakorlati kérdések megoldásában és állandóan a pártszervezet védőszárnyai alatt van, elméleti és szervezeti vezetést, tanácsokat és útbaigazításokat kap tőle.

A Bolsevik Párt és Központi Bizottsága állandóan gondoskodik a Komszomol sorainak tisztaságáról és éberen óvja a Komszomolt attól, hogy soraiba a bolsevizmustól idegen elmélet hatoljon be. A Komszomol eszmeiségét és hűségét a bolsevizmus nagy lenini-sztálini elvei iránt — a Bolsevik Párt vezetésének köszönheti. A lenini-sztálini Komszomol egész története erről beszél.

Annakidején a Komszomolba behatolt az a rothadt elmélet, hogy a mindennapi élet a komszomoltagok magánügye. A népnek a Komszomol soraiba behatolt ellenségei ezt az „elméletet" saját céljukra használták fel. Sok esetben megtörtént, hogy az ellenséges elemek megbomlasztották a komszomolkádereket és le akarták téríteni őket a helyes álláspontról. A VLKSzM Központi Bizottságának IV. plénumán, melyet 1937-ben a Párt Központi Bizottságának kezdeményezésére hívtak össze, azt az „elméletet", amely azt hirdette, hogy a mindennapi élet a Komszomol-tag magánügye, mint az ellenség csapdáját leplezték le. A plénum kijelentette, hogy a mindennapi élet elválaszthatatlan a politikától. A bekövetkező események megmutatták, hogy a Párt Központi Bizottságának a Komszomol működésére vonatkozó útmutatása mennyire mélyenszántó és helytálló.

A Bolsevik Párt és Központi Bizottsága a VLKSzM Központi Bizottsága 1938-ban tartott VII. plénumán is segítségére sietett a Komszomolnak. A Párt döntő csapást mért a Komszomol soraiba befurakodott ellenséges elemekre. A Komszomol sorait mindenfajta oda nem való elemtől megtisztították. Ez új fellendülést eredményezett a Komszomol-szervezetek működésében.

A Komszomol számára rendkívüli jelentőségűek a Párt Központi Bizottságának azok a határozatai, melyeket nemrégi-

ben az elméleti munkára vonatkozóan hozott. Bennük ismét kifejezésre jut a Bolsevik Pártnak a serdülő ifjúság helyes nevelése iránt tanúsított gondoskodása annak érdekében, hogy az ifjúság öntudata a marxizmus-leninizmus, a kommunista világnézet szellemében formálódjék ki. Sztálin elvtársnak az az útmutatása, hogy az ifjúságot elevennek, olyannak kell nevelni, aki hisz saját erejében és nem fél semmi nehézségtől és akadálytól, mély elvi jelentőségű. Ennek az útmutatásnak szívós és következetes átültetése az életbe biztosítja, hogy a felserdülő új nemzedékből a kommunizmus lángoló harcosai váljanak, igazi szocialista hazafiak, akik hazájuk érdekeit bárminő körülmények között és áron készek megvédelmezni.

Irodalmunkban sok példát találhatunk, amelyek bemutatják, hogy a kommunisták hogyan viszonylanak a komszomoltagokhoz. Ezekben a példákban, melyek hűen tükrözik vissza az életet, a kommunisták állandóan úgy szerepelnek, mint lelkes tanítók, a legjobb nevelők, a régi gárdát felváltani hivatott Komszomol oktatói. Különösen meggyőzőek ebben a tekintetben Nyikolaj Osztrovszkij emlékiratai és „Az acélt megedzik" című regénye. A szerző elmondja, hogy tudatában milyen — egész életén keresztül kitörölhetetlen — nyomot hagyott Zsuhraj matróz példája. Zsuhraj, Pável Korcságin elméleti irányításában apailag segített a fiatal Komszomol-tagnak abban, hogy olyan bolsevikká váljék, akinek a neve ma számunkra a bátorság, a törhetetlen akarat, a kitartás és a határtalan életszeretet jelképe.

Nyikolaj Birjukov fiatal író „Sirály" című regényében Kátya komszomolista lány Zimint, a Párt járási bizottságának titkárát — „atyjának" nevezi. És Zimin is gyakran nevezi őt gyengéden — „lányának".

Az író a regény egyik jelenetében elmeséli, hogy Kátya mennyire zavarba jött, amikor meghallotta Ziminnek azt az indítványát, hogy azonnal 200 embert kell mozgósítania, mert a fronthelyzet megköveteli. Kezdetben úgy tünt előtte, hogy ilyen megbízást szinte lehetetlen végrehajtani. A leányka bizonygatni igyekezett ezt a járási pártbizottság titkárának, ő azonban könnyedén megcáfolta érveit és meggyőzte, hogy a munkát végre lehet és végre kell hajtani.

A nehéz pillanatban a régi elvtárs segítségére sietett a Komszomol-vezetőnek és megerősítette önbizalmát.

Megértve, hogy nem volt igaza, Kátya az epizód végén felindultan mondja Ziminnek: — Te tudod, hogy én és mi mindnyájan... ott állunk, ahová a Párt szükségesnek látja, hogy állítson.

Nemrégiben új adatokat fedeztek fel Krasznodon hőseiről. Ezek az adatok elmondják, hogy a pártvezetőség milyen döntő szerepet játszott ennek a földalatti Komszomol-szervezetnek a vezetésében.

A krasznodoni járási pártbizottság a járásban nagy csoport kommunistát hagyott vissza a szovjet embereknek a német hódítók elleni harca megszervezésére. A kommunisták az ellenség megszállta területen kapcsolatot teremtettek egymás között és megkezdték a harcot a megszállók ellen. Az ifjúságot is segítségül hívták. Így a kommunisták röplapok terjesztésére bevonták Jevgenyij Maskov ifjúmunkás párttagjelöltet. Maskov, a kommunisták megbízásából, több helybeli gyereket hívott segítségül. Ragyij Jurkin, az Ifjú Gárda tagja visszaemlékezik, hogy Szerjózsa Tyulenyin első lépéseit a partizán-alakulat kommunistái irányították, akik kapcsolatot tartottak az Ifjú Gárda többi tagjával is, feladatokat bíztak rájuk és ellátták fegyverrel őket. Amikor a krasznodoni földalatti pártcsoporttal az összeköttetés a szigorú rendőri megfigyelés miatt megnehezült, az Ifjú Gárda a rosztovi terület közeli járásaiban működő földalatti pártcsoport részéről részesült támogatásban. Iván Turkenyics feljegyzéseiben leírja, hogy az Ifjú Gárda tagjai Olga Ivancova összekötőn keresztül tartották az összeköttetést a földalatti pártcsoporttal és Olga Ivancova ebből a célból gyakran ellátogatott Kamenszk városába.

A börtönben az Ifjú Gárda tagjaival együtt 11 kommunistát kínoztak. A kommunisták bátorsága, tántoríthatatlansága óriási hatást gyakorolt az Ifjú Gárda tagjaira. Ez tette lehetővé, hogy halálos órájukban magas erkölcsi állhatatosságot és lelki szilárdságot tanúsítsanak.

A Párt Központi Bizottságának az Ifjú Gárda című film első változata és Fagyejev regényének hiányosságai fölött mondott bírálata segített a film írójának, hogy helyesen mutassa be

az Ifjú Gárda tagjainak hősies magatartását és a pártvezetők döntő szerepét az ifjúság munkájában.

A Komszomol megbízható segítőtársa és harci tartaléka Pártunknak. Feladata az, hogy a Komszomol tagjait, az egész szovjet ifjúságot továbbra is a Bolsevik Párt és vezérei — Lenin és Sztálin iránti határtalan odaadás szellemében nevelje. Feladata az, hogy a Komszomol a jövőben is a Bolsevik Párt körül tömörítse az ifjúságot, hogy mindenben kövesse a Pártot, hogy megtanulja tőle, hogyan kell odaadással szolgálni a dolgozók ügyét, hogyan kell harcolni és győzni.

A Komszomol működésének első lépéseitől kezdve hirdette, hogy kész minden erejével támogatni a Bolsevik Pártot, eszméiért vívott harcában. A Komszomol I. kongresszusának az adott helyzettel kapcsolatos határozata kimondja: „Oroszország forradalmi ifjúságának I. kongresszusa, meghallgatva a helyzetről szóló beszámolót, teljes szolidaritását juttatja kifejezésre a munkás-paraszthatalom iránt, annak kommunizmusért folytatott harcában."

A Komszomol becsülettel teljesíti a Bolsevik Pártnak tett ígéretét. Ezt a Komszomol egész 30 esztendős története igazolja. Még 1919 októberében, a Komszomol II. kongresszusa a front-helyzet komolyságára való tekintettel — Djenyikin akkoriban Tula és Moszkva irányába nyomult előre — határozatot hozott, hogy a Köztársaság védelmére front- és hátországi szolgálatra mozgósítja a komszomoltagokat. A helyi ifjúsági szervezetek lelkesedéssel fogadták a kongresszusnak ezt a határozatát.

A Právda akkoriban tudósítást közölt Tverjből, a menetszázadok útbaindításáról és kiemelte az ifjúság bámulatos harckészségét. A lap hangsúlyozta, hogy több járásból a tervezettnél többen mentek a frontra és köztük jelentős számban voltak az ifjúsági szövetség tagjai. A „Bjednota" című lap Rzsevből azt jelentette, hogy ebben a helységben az ifjúsági szövetség minden tagja a frontra ment és a bizottság új szervezet megteremtéséhez látott. Ilyen eset sok helyen előfordult.

A polgárháború frontjain a Komszomol átment a tűzkeresztségen és súlyos megpróbáltatásokat élt át. „... Mi bolsevikok ... — mondotta erről az időről Szergej Mironovics Kirov — olyan emberek vagyunk, akik tudunk harcolni, nem

kíméljük saját életünket és mégis sok esetben «irígységgel» néztünk azokra a hősökre, akiket a Komszomol akkoriban adott. Elegendő volt ránézni ezekre a fiatal komszomolezredekre, hogy új erőt, új hitet nyerjünk a további harcra."*

A lenini Komszomolt 1928 február 23-án a sok tízezer Komszomol-tagnak a polgárháború éveiben tanúsított hősiességéért és harci érdemeiért a Vörös Zászló érdemrenddel tüntették ki. A Köztársaság Forradalmi Katonai Tanácsának ebből az alkalomból kiadott parancsa ezeket mondja: „A munkás-paraszt Vörös Hadsereg hősi győzelmeihez, amelyekről ezekben a napokban a szövetség millió munkása és parasztja emlékezik meg, a lenini Komszomol óriási mértékben járult hozzá."

A VLKSzM VIII. országos kongresszusa a Vörös Zászló érdemrend elnyerése után az egész Komszomol nevében kijelentette, hogy továbbra is kész rettenthetetlenül harcolni a Bolsevik Párt eszméiért: „Tudásunk, erőnk és életünk — mondja a kongresszus határozata — a munkások és parasztok kormányáé! Mi nem kíméltük őket a polgárháború lángoló éveiben és sajnálkozás nélkül szenteljük Hazánknak az új megpróbáltatások és győzelmek napjaiban is."

A kongresszus ígéretet tett a Bolsevik Pártnak és a szovjet kormánynak, hogy a legnagyobb lelkesedéssel vesz részt az építő munkában. Ez az ígéret nem marad puszta szó. A szocializmus felépítéséért vívott harc esztendei a komszomoltagok, az egész szovjet ifjúság aktivitásának újabb fellendüléséről emlékezetesek.

A Dnyeprogesz,** a nyizsegorodi (ma gorkiji) autóüzem és Magnyitka építésénél a távoli Amur partján, ahol az a város épült, amely születése folytán a Komszomol nevét viseli, a sztálingrádi traktorgyár építésénél — és sok más építkezésnél — a szovjet ifjúság a Komszomollal az élen — nem kímélte erejét, végrehajtotta a Párt és a kormány kijelölte feladatokat és harcolt az ország iparosításáért.

Ugyanakkor a Komszomol a főiskolákba, technikumokba és más tanintézetekbe tízezerszámra küldte a tudást szomjazó

---

* *Sz. M. Kirov.* Az ifjúságról. 1938. 210—211. old. (oroszul).

** A dnyepri vízierőmű. — *A szerk.*

ifjakat és leányokat. Közülük tanítók, tervezők, feltalálók kerültek ki, akik ma az élenjáró szovjet tudomány és technika kiváló képviselői.

A Komszomol nagyfokú aktivitást fejtett ki abban a harcban is, amelyet a Párt a mezőgazdaság kollektivizálása terén vívott. Köztudomású, hogy Sztálin elvtárs miként értékelte a kolhozrendszer győzelmét a falun. „Mély jelentőségű forradalmi átalakulás volt ez — mondja Sztálin elvtárs — ugrás a társadalom régi minőségi állapotából új minőségi állapotba, amely következményeiben egyenlő értékű volt az 1917-es októberi forradalmi átalakulással."*

A mezőgazdaság átszervezése a kulákság legvadabb ellenállása mellett folyt. A komszomol-tagok hősiesen harcoltak az ellenséges kulákság ellen. Sem a gyujtogatások, sem az ütlegelések és gyilkosságok — melyekre az elállatiasodott ellenség vetemedett — nem tudták megtörni az új élet ifjú építőinek lelkesedését.

Lázár Mojszejevics Kagánovics a VLKSzM IX. kongresszusán a nemzetközi és belpolitikai helyzetről és a Komszomol feladatairól tartott beszámolójában kiemelte, hogy a Komszomol nagy szerepet játszott a szocialista építésben és kezdeményezőképességet tanúsított a rohammunkás-mozgalom fejlesztésében.

A Szovjetunió Központi Végrehajtó Bizottságának Elnöksége 1931 január 21-én a Komszomolt a Munka Vörös Zászló érdemrendjével tüntette ki, a rohammunkás-mozgalomban és a szocialista munkaversenyben tanúsított kezdeményezéséért — amelyek biztosították a szovjet népgazdaság fejlesztése ötéves tervének sikeres végrehajtását.

Ezekben az években a szocialista építésben való aktív részvételéért több helyi komszomolszervezetet tüntettek ki. A Komszomol moszkvai szervezetét 1935-ben a komszomol-ifjaknak és leányoknak a moszkvai földalatti vasút építésére történt mozgósításában szerzett különleges érdemeiért Lenin rendjellel tüntették ki. A Dnyeprosztroj komszomolszervezetét 1932-ben szintén Lenin rendjellel tüntették ki a dnyepri vizierőmű építésében kifejtett önfeláldozó munkájáért. A donyeci

* A SzK(b)P története. Szikra 1949. 320. old.

komszomol-szervezet 1934-ben nyerte el a Lenin rendjelet, fennállásának 15 éves évfordulója alkalmából, a Donyecmedence dolgozóinak a szénbányászat új módszereit elsajátító mozgósításában szerzett érdemeiért. 1931 áprilisában a bakui komszomol-szervezetet a köztársasági Munka Vörös Zászló érdemrenddel tüntették ki, mert tevékenyen vett részt az olajtermelés ötéves terve két és fél év alatti teljesítésében. 1932-ben a Kaukázusontúli Föderatív Köztársaság Munka Vörös Zászló-érdemrenddel tüntette ki Grúzia és Örményország komszomol-szervezeteit. A bászmácsok* elleni harcban, valamint Üzbekisztán népgazdaságának és kultúrájának fellendítésében szerzett érdemeiért az Üzbek Köztársaság Központi Végrehajtó Bizottsága 1928-ban a köztársasági komszomol-szervezetet az Üzbek Szovjet Szocialista Köztársaság Munka Vörös Zászló érdemrendjével tüntette ki.

Mindebből látható, hogy a Komszomol a békés szocialista építés korszakában becsülettel beváltotta azt a reményt, melyet a Párt hozzá fűzött és az egész néppel együtt odaadóan és bátran harcolt a Lenin és Sztálin által kijelölt nagyszabású tervek megvalósításáért: a NEP Oroszországának Szocialista Oroszországgá változtatásáért.

Országunk békés fejlődési korszakát 1941-ben a német fasiszta hordák hitszegő támadása szakította félbe. A szovjet állam életében új korszak kezdődött — a háború korszaka. Ez új és igen nehéz próbatétele volt ifjúságunk lelki és fizikai erejének, kemény történelmi vizsga a Komszomol számára. Természetesen ifjainknak és leányainknak nem volt könnyű az örömteli és boldog élet után beilleszkedni a háborús viszonyokba, annak nehézségeibe és nélkülözéseibe. Az új helyzet az egész néptől — következésképpen a Komszomoltól és az egész ifjúságtól is — rendkívüli önuralmat, kitartást, az adott helyzet tökéletes felismerését követelte.

A mai ifjúság joggal lehet büszke arra, hogy Lenin zászlaja alatt, Sztálin elvtárs — vezérünk és tanítómesterünk — vezetésével, az egész szovjet néppel együtt harcolt hazájáért és Európa felszabadításáért a német fasiszta hódítók ellen. A szovjet nép

* Bászmá sok — ellenforradalmi, fehér banditák Közép-Ázsiában. — *A szerk.*

a szabadságszerető népeket odavezette az új élethez, az új társadalom felépítéséhez vezető úthoz.

A Nagy Honvédő Háború különösen ékes bizonyítéka annak, hogy a Bolsevik Párt milyen hatalmas, magas erkölcsi színvonalon álló népet nevelt fel a szocializmus országában. A háború éveiben a világ a legragyogóbb és a legcsodálatosabb hőstetteknek olyan sorozatát látta, aminőket egyetlen más társadalom, más állam nem ismert és nem ismerhetett a mi szovjet társadalmunkon, a mi szocialista államunkon kívül.

A Komszomol és egész ifjúságunk megértette, hogy amint a háború kitört, úgy kell viselkednie, ahogyan a háború követeli. Az ifjak és leányok belátták, hogy ilyen időben csak az ellenség feletti győzelemért, a harcért, igaz ügyünk győzelméért szabad élniük. Sztálin elvtársnak az a jelszava, hogy „Mindent a frontnak, mindent a győzelemért" — alapvető, döntő jelszó volt ifjúságunk számára. Az a tény, hogy egyedül a Fegyveres Erők soraiban több mint 3,5 millió komszomoltag részesült kormánykitüntetésben és több mint 3500 komszomoltag kapta meg a „Szovjetunió Hőse" kitüntetést — önmagáért beszél. Minden egyes kitüntetés egy-egy nagy hőstett elismerése. És hőstettet nem lehet végrehajtani életünk kockáztatása, halálos veszély és rendkívüli nehézségek leküzdése nélkül.

Ifjúságunk magatartása nem magától született meg. A háború természetesen megtízszerezte az emberek erejét. Az ifjúság gyorsan érett és emberesedett a nehéz helyzetben, a nagy történelmi események következtében. A legfontosabb tény azonban az, hogy a Párt a megelőző években rendkívüli figyelmet szentelt a serdülő ifjúság nevelésének és képzésének. A háború megmutatta, hogy a Párt milyen sokat tett az ifjúság nevelése érdekében és az ifjúság milyen ragyogó eredményeket ért el ennek eredményeképpen. Ifjúságunk magatartása a Nagy Honvédő Háború esztendeiben a bolsevik, a szovjet nevelés győzelme. Az ifjúság állhatatosan betartotta esküjét, amelyet nem egy ízben tett vezérének és tanítómesterének — Sztálin elvtársnak. Ifjúságunk méltónak bizonyult azokhoz, akik 1917 októberében hősiesen harcoltak, akik fegyverrel kezükben védték a fiatal Szovjet Köztársaságot a fehérgárdisták

és az intervenciósok ellen. Népünk, ifjúságunkban megbízható, erős, képzett utódokat lát, akik telve vannak bátorsággal, kitartással, bíznak saját erejükben és készek becsületesen és feltétlen odaadással szolgálni hazájukat.

1945 júniusában mintegy összegezték a Komszomolnak a Honvédő Háború idején kifejtett munkája eredményeit. A Komszomolt azért a nagy munkáért, amelyet a szovjet ifjúságnak a haza iránti feltétlen odaadás szellemében való nevelésében végzett, Lenin rendjellel tüntették ki. Vörös Zászló érdemrenddel tüntették ki az ukrán, belorussz komszomol-szervezeteket, a Honvédő Háború Érdemrendjének I. fokozatával a Komszomolszkája Právdát és a Mology Ukráinát. A Pionyerszkája Právda pedig a Munka Vörös Zászló érdemrendjét kapta.

1946 február 9-én mondotta el Sztálin elvtárs történelmi beszédét, melyben kifejtette országunk háború utáni építésének nagy programját. A Komszomol, az ifjúság, Sztálin elvtárs útmutatását úgy fogadta, mint felhívást a tettekre.

A városok és falvak ifjú dolgozói, ifjúságunkra jellemző lelkesedéssel kapcsolódtak be a háború utáni építés munkájába. Újból fölkerekedtek az ifjú építők rohamcsapatai és útnak indultak országunk minden zugába, hogy új gyárak, üzemek, villanytelepek falait húzzák fel, helyreállítsák az ellenségtől szétrombolt városokat és falvakat, bányákat és vasútvonalakat. A felnőttekkel együtt az ifjúság is áttért a béketermelésre. Óriási átszervezés ment végbe, új, nagyszabású tervek születtek, amelyek megvalósítását máris mindenki látja és érzi. És a Komszomol — mint mindig — most is mindenütt megmutatja kezdeményező képességét és kiveszi részét az egész nép munkájából.

Lehetetlen, hogy az a súlyos háború, melyet az ellenség kényszerített ránk, ne éreztetné hatását az ifjúság életében. Sokak számára nehéz volt az élet és ezeket a nehézségeket még ma is érezni lehet. Ifjúságunk becsületére válik, hogy annak eredményeképpen, hogy a Párt a nehézségek elleni harc szellemében nevelte — szívósan, türelemmel és bátran küzdötte le és küzdi le az akadályokat.

A háború utáni időszakban az ifjúság soraiból a békés munka hőseinek dicső csapatai nőttek fel, akik naggyá teszik

a Komszomolt és dicsőséget szereznek neki, gyarapítják hírnevét és hagyományait és emelik tekintélyét a dolgozó tömegek előtt.

III.

Célunk — a kommunizmus. E cél eléréséért vívott harcban nő fel és alakul ki az új ember, korunk hőse.

A szocializmus kivételes helyzetet teremtett az emberi egyéniség kivirágzására. A Bolsevik Párt célul tűzte ki az egyén felszabadítását a mult minden csökevényétől és sikeresen hajtja végre ezt a feladatot. Ez a legtágabbkörű lehetőségeket biztosítja a dolgozók képességeinek és tehetségének kibontakozására. A Párt különös gondot fordít a szovjet ifjúság növekedésére, fejlődésére és képzésére.

Nincs egyetlen egy olyan ország sem, ahol az ifjúság olyan figyelemben és szeretetben részesülne, mint nálunk a Szovjetunióban. A Bolsevik Párt és a szovjet kormány rendelkezésére bocsátotta az ifjúságnak azokat a nagy kulturális értékeket, amelyek évszázadokon keresztül halmozódtak fel. A Szovjetunió az egyetlen ország, amelyről el lehet mondani. hogy az ország egész ifjú nemzedéke tanul. Ritka nálunk az olyan ember, aki ne járt volna iskolába, ne vett volna részt szemináriumon, előadásokon és tanfolyamokon.

A különböző kultúrintézmények óriási hálózata — színházak, mozik, klubok, könyvtárak, olvasószobák, Vörös Sarkok — ifjúságunknak soha nem látott lehetőségeket nyujtanak a tudás megszerzésére, a tudomány elsajátítására és a kulturális látókör kiszélesítésére.

Ha egy ifjú országunkban tanulni akar, erre minden lehetősége megvan. Nappali és esti iskolák állnak rendelkezésére, ezenfelül különböző tanfolyamok és tanulókörök. Nálunk még átmenetileg sem fordul elő, hogy egy ifjú azt keresné, hol tanuljon — ellenkezőleg: őt keresik és hívják, hogy tanuljon.

Országunkban az élet teljesen megváltozott. A cári Oroszország embertelen kizsákmányolása, vadsága és kulturálatlansága a multé és soha többé nem tér vissza. Egy régi könyvben, mely a „Nép kívánságai és az értelmiség feladatai a szellemi

felvilágosítás és fejlődés terén" — címre tart igényt — a szerző leírja, hogy milyen volt a nevelés a régi Oroszországban. Néhány adatot idézünk ebből a könyvből. A moszkvai kormányzóságban — írja a szerző — az írástudás elterjedtebb volt, mint más kormányzóságokban. Például a kolomenszki járásban 15 százalék az írástudók száma — más szóval 100 lakos közül 85-en nem tudtak írni-olvasni ebben a járásban. Számunkra ez borzasztó állapot és a szerző mégis úgy beszél róla, mint eredményről, mert a tambovi, kurszki kormányzóságokban voltak olyan járások is, ahol az írni-olvasni tudók arányszáma nem volt több 3—4 százaléknál.

Ugyanennek a könyvnek „Ujságok és folyóiratok a nép között" című fejezete felsorolja azokat az ujságokat és folyóiratokat, amelyekre a moszkvai kormányzóság parasztjai előfizettek. Az egész kormányzóság mindössze 218 példányban fizetett elő ujságokra és folyóiratokra. Vajjon mit kell ehhez még hozzáfűzni?

Egészen más a mi szovjet életünk. Ennek az életnek a legmeggyőzőbb tényei mellé sorakoznak fel szovjet ifjúságunk kimagasló eredményei is a termelés, tudomány, technika és művészet terén.

A gazdag szellemi élet, a kulturális értékek sokasága és a tág lehetősége, hogy a dolgozók ezek körében élhetnek — ifjúságunk tehetségének és képességének soha nem látott kibontakozását alapozta meg. Ezért van az, hogy a szovjet ifjak és lányok azokból a versenyekből, amelyeket a külföldi ifjúsággal közösen rendeznek, mindig győztesként kerülnek ki. A szovjet ifjúság képviselőinek külföldi szereplése a szovjet művészet igazi ünnepévé, szocialista kultúránk győzelmévé válik.

A fiatal szovjet ember szellemi és kulturális látóköre összehasonlíthatatlanul magasabb színvonalon áll, mint a burzsoá társadalom bármely képviselőjének látóköre.

A szovjet ifjúság a munkához való új szocialista viszony szellemében nevelődik. Nálunk hagyománnyá vált, hogy minden fontos eseményt a szocialista munkaverseny új lendületével, az építés frontján elért új eredménnyel ünnepelünk. Így van ez most is, a Komszomol 30 esztendős fennállása évfordulójának

előestéjén is. A Szovjetunióban máris 1 200 000 ifjúmunkás teljesítette évi normáját. Négyévi és ötévi feladatát több mint 300 000 ifjúmunkás fejezte be — és ezek az adatok még nem is teljesek.

Ifjúságunkat a társadalmi szocialista tulajdonhoz való új viszony hatja át. Ennek egyik bizonyítéka, hogy a Komszomol kampányt indított a takarékosságért, a termelés önköltségének csökkentéséért. Most a komszomoltagok és az ifjúság mindenütt erőteljesen vesz részt a terven felüli felhalmozásért folyó harcban. Ebben a Komszomol-ellenőrzőhelyek komoly szerepet játszanak.

A Komszomolban sok tehetséges és kitűnő képességű ember van. A Párt vezetésével a Komszomol a sokoldalú politikai és gazdasági tevékenység igazi iskolájává vált, olyan szervezetté, mely szüntelenül készíti elő a káderekat a gazdaság és a kultúra minden ága számára. A Komszomolban az ifjak és lányok százezrei járják ki a társadalmi-politikai nevelés komoly iskoláját.

A Komszomol nagy munkát végez és sorai közül a legtevékenyebb komszomoltagokat a legkülönbözőbb szovjet-, gazdasági-, kultúr- és más intézményhez küldi munkára. Egy példát emelünk ki. A falvakban a komszomoltagok közül a kolhozok vezetőségébe 61 216 személyt választottak be, 35 320 komszomoltag dolgozik brigádvezetőként, brigádtagként pedig 106 656.

A Komszomol — Pártunk harci tartaléka. A komszomoltag magas megtiszteltetésnek és a legnagyobb boldogságnak tartja, hogy előkészülhet a belépésre Lenin és Sztálin pártjába.

Csak a legutóbbi 10 esztendőben — 1937-től 1947-ig 3 865 175 komszomoltag lépett be a Komszomolból a Párt soraiba.

*

A Komszomol a Bolsevik Párt irányításával dolgozik. A Párt lelkesíti, eszmeileg gazdagítja és tömöríti a Komszomolt és megmutatja a helyes utat.

A Komszomolnak van kitől tanulnia és van kit követnie. A bolsevikok — különös fajta emberek. A bolsevikok igaz

hazafiak, hű szolgái népünknek és készek egész erejüket és életüket áldozni a nép ügyének.

Ifjúságunk előtt a bátor, rettenthetetlen emberek nagy példaképeinek hosszú sora áll, lelkes ifjak és leányok példája, akik kitűntek erkölcsi nagyságukkal, tisztaságukkal, nemességükkel és méltón járták meg életútjukat.

Emlékezzünk Jákov Mihájlovics Szverdlovra. Jákov Mihájlovics Szverdlov amint hosszú éveken keresztül börtönből börtönbe, száműzetésből száműzetésbe vándorolt, olyanná kovácsolta önmagát, hogy bátor harcossá, Lenin és Sztálin egyik legkimagaslóbb fegyvertársává vált és egész környezetét bámulatba ejtette tudásával és szervezőtehetségével.

Emlékezzünk Félix Edmundovics Dzerzsinszkijre, akit a cári kormány sokszor száműzött és bebörtönzött, de nem tudta megtörni akaratát. Dzerzsinszkij a börtönben 1909 újévén ezeket írta naplójába:

„A börtönben megértem a magány, a világ és az élet utáni vágyódás kínjai között. És ennek ellenére lelkemben sohasem ébredt kétség ügyünk igazsága iránt... Itt a börtönben sokszor nehéz, sőt időnként szörnyű... És mégis, ha életemet elölről kellene kezdeni, pontosan ugyanúgy kezdeném, ahogy elkezdtem. És nem kötelességből vagy kényszerből. Ez számomra szükségszerűség."*

Sztálin elvtárs ezt mondotta Dzerzsinszkij-ről: ... Egyetlen szóval jellemezhetjük ezt a viharos életet: *lángolás. Lángolás és hősi merészség* a nehézségek elleni harcban.**

A bolsevik gárda, melyet Lenin és Sztálin szervezett és edzett meg, az a gárda, amelyet a néptömegekkel való kapcsolata tesz naggyá és amely hű a kommunizmus ügyéhez, — ez a mi ifjúságunk tanítója, ilyenné akar válni, erről vesz példát és ezt követi.

Sztálin elvtárs neve a legdrágább ifjúságunk számára. Sztálin elvtárs 15 éves korában lépett a forradalmi mozgalom útjára. A cári kormány tudta, hogy Sztálin elvtárs személyében igen nagy forradalmárral van dolga és minden eszközzel arra

---

* *Dzerzsinszkij*. Válogatott cikkek és beszédek. Szikra 1950.
** Ugyanott.

törekedett, hogy megfossza a forradalmi munka végzésének lehetőségétől. Tizenegy esztendeig — 1902—1913-ig — Sztálin elvtársat hétízben tartóztatták le, hatízben száműzték és ötször szökött meg a száműzetésből.

Lenin hűséges tanítványának és fegyvertársának lelki nagyságát semmiféle akadály, megpróbáltatás és balszerencse nem tudta megtörni.

Leninnel együtt, Sztálin elvtárs teremtette meg a Bolsevik Pártot. Leninnel együtt, Sztálin elvtárs teremtette meg a világ első szocialista államát. Sztálin elvtárs lángelméje tette hatalmassá hazánkat és szovjet népünket. Ettől kezdve mi szovjet emberek mutatjuk az utat az emberiségnek az új, napfényes világba.

Egész népünk és a világ minden haladó embere határtalanul hálás vezérünknek és tanítónknak azért, hogy az ő vezetésével a Nagy Honvédő Háború esztendeiben szét tudtuk verni az elállatiasodott ellenséget, meg tudtuk védelmezni hazánkat és meg tudtuk menteni a szabadságszerető népeket a fasiszta rabiga veszélyétől.

A szovjet ifjúság a Bolsevik Pártért és Sztálin elvtársért kész minden nehézség és megpróbáltatás leküzdésére. A Komszomol és az egész szovjet ifjúság olyan szorosan tömörül ma vezére és tanítója körül, mint még soha.

Nagy boldogság és nagy megtiszteltetés a kommunizmusért harcolni, Lenin győzelmes zászlaja alatt, Sztálin elvtárs vezetésével.

Méltók leszünk erre a megtiszteltetésre!

Mindenben hűek leszünk Lenin és Sztálin nagy ügyéhez!

Sz. Ljubimov:

LENIN „AZ IFJÚSÁGI SZÖVETSÉGEK FELADATAI" C. BESZÉDÉRŐL

1920 október 2-án Vlagyimir Iljics Lenin a Komszomol III. Összoroszországi Kongresszusán történelmi jelentőségű beszédet mondott az ifjúsági szövetségek feladatairól.

Ez a beszéd a leninizmus egyik legfontosabb okmánya a szovjet ifjúság kommunista nevelése kérdésében, ez a beszéd a lenini-sztálini Komszomol cselekvési programja.

Az ifjúság kommunista nevelésének feladatai, amelyeket Lenin a Szovjethatalom első éveiben tűzött ki, különösen életbevágóak és időszerűek ma, amikor országunk a szocializmusból fokozatosan átmegy a kommunizmusba. Lenin, a dolgozók lángeszű vezére és tanítója, már akkor tisztán látta a kommunista társadalom körvonalait, már akkor világos volt előtte a kommunizmus felépítésének útja.

Lenin, a Komszomol III. kongresszusának küldötteihez fordulva, azt mondotta: „Az a nemzedék, amelynek képviselői most 50 év körül vannak, nem remélheti, hogy meglátja a kommunista társadalmat...

Az a nemzedék azonban, amely jelenleg 15 éves, megéri majd a kommunista társadalmat és maga fogja építeni ezt a társadalmat.

S ennek a nemzedéknek tudnia kell, hogy egész életfeladata: ennek a társadalomnak az építése."*

Lenin mélyrehatóan megalapozta a kommunista társa-

---

* *Lenin.* Válogatott művek. Szikra 1949. 2. köt. 791—808. old. (A továbbiakban a szövegben, zárójelben megadott oldalszámok erre a kiadásra vonatkoznak.) — Lenin beszéde magyarul megjelent külön brosúrában is (Szikra 1948).

dalmat építő fiatal nemzedék nevelésének bolsevik elméletét. Elsőnek határozta meg a fiatal emberek nevelésének konkrét útjait és módszereit az új társadalmi rend, a szocializmus építésének viszonyai között.

Amikor a Komszomol III. Összoroszországi Kongresszusát tartották, a fiatal Szovjetköztársaság rendkívül bonyolult helyzetben volt. A fiatal szovjet állam fennállásának első évei voltak ezek, amikor a munkásosztály a belső ellenforradalom és a külföldi intervenció ellen vívott élethalálharcban védte a szocialista forradalom vívmányait, erősítette a proletariátus diktatúráját. A polgárháború még tartott. A közlekedés, a gyárak, az üzemek szétrombolva. A Vörös Hadsereg katonáinak és a városi lakosságnak nem volt elegendő kenyere, ruhája, lábbelije.

Ezekben a gondterhes napokban, az ország ilyen nehéz helyzetében, a régi, a kapitalista rendszer megsemmisítésének forradalmi lángjában, Lenin lángeszű éleslátással mondotta meg, mit kell tennünk, hogy a kommunizmus felé haladjunk előre. „A régit szétromboltuk, mint ahogy szét kellett rombolni — mondotta Iljics —, az már csak romhalmaz, mint amilyen romhalmazzá kellett válnia. A talajt megtisztítottuk, s az ifjú kommunista nemzedéknek ezen a talajon kell építenie a kommunista társadalmat." (798. old.)

A munkásosztály, a szegényparasztsággal szövetségben, a bolsevik párt vezetésével megsemmisítette a tőkések és a földesurak hatalmát és megteremtette saját hatalmát — a proletárdiktatúrát.

A munkások és a parasztok, amikor hozzákezdtek a szocialista társadalom építéséhez, hiába kerestek volna példát a multban. A multban nem találhattak példát arra, hogyan kell építeni a szocialista társadalmat.

A proletárforradalom gyökeresen különbözik a mult forradalmaktól, a polgári forradalmaktól. A polgári forradalmak csak azt jelentették, hogy a kizsákmányolás egyik formáját a kizsákmányolás másik formája váltotta fel. Ezzel szemben a szocialista forradalom mindenfajta kizsákmányolást megszüntet. Elkerülhetetlenül szétzúzza a polgári rendet, megsemmisíti a tőkés gazdasági rendszert, új szocialista gazdaságot teremt. „... A proletárforradalom — tanítja Sztálin elvtárs — vala-

mennyi kizsákmányoló csoportot kiveti a hatalomból és a hatalmat az összes dolgozók és kizsákmányoltak vezérének, a proletárosztálynak kezébe adja s ezért a proletárforradalomnak szét kell zúznia a régi államgépezetet és újjal kell felváltania."*

A szocialista forradalom szétrombolja a polgári erkölcs és szokások pilléreit. Az új, szocialista élet megszervezése közben teljesen új, szocialista erkölcs jön létre, a társadalmi együttélés új szabályai alakulnak ki, új munkafegyelem keletkezik és kifejlődik a munkához való szocialista viszony.

Lenin azt mondotta, hogy az ifjúságra vár a kommunista társadalom megteremtése, hogy „... a dolgozóknak az a nemzedéke, mely a kapitalista társadalomban nevelkedett, a legjobb esetben is csak azt a feladatot oldhatja meg, hogy megsemmisíti a kizsákmányoláson épült régi, kapitalista életforma alapjait. Ez a nemzedék a legjobb esetben is csak azt a feladatot oldhatja meg, hogy olyan társadalmi rendet hoz létre, amely segíti a proletariátust és a dolgozó osztályokat abban, hogy a hatalmat megtartsák és szilárd alapot teremtsenek, melyen csak az a nemzedék tud majd tovább építeni, amely már új viszonyok közt, új helyzetben kezdi el munkáját, amikor ember többé nem zsákmányolhat ki embert" (791. old.).

Lenin azt mondotta, hogy azok az emberek, akik megváltoztatják a társadalmi rendet, a harc és a munka folyamatában maguk is megváltoznak. A proletariátusnak ádáz osztályharcban le kell küzdenie az ellenséges osztályok nyílt ellenállását, és a kapitalizmus csökevényeit az emberek tudatában, beleértve ebbe a saját tudatát is. Ebben az emberek átneveléséért vívott nagyszabású harcban a társadalmi együttélés új szabályai, új nézetek születnek, kialakulnak a kommunista erkölcs alapelvei.

A polgári forradalom készen kapja a tőkés rend formáit, melyek még a feudális társadalom méhében alakultak ki és értek meg, ellenben a proletárforradalom kezdetekor hiányoznak vagy csaknem teljesen hiányoznak a szocialista rend kész formái. Ez azt jelenti, hogy az emberek közti új termelési viszonyokat létrehozó folyamat nem előzi meg a szocialista forra-

* *Sztálin.* A leninizmus kérdései. Szikra 1949. 142. old.

dalmat, hanem lényegében csak a munkásosztály hatalomrajutása után indul meg és az új, szocialista társadalom építése közben fejlődik ki. Az emberek közti új társadalmi viszonyok nem ösztönösen, nem önmaguktól keletkeznek — azokat harc közben, tervszerűen és tudatosan teremtik meg. Erre irányul a proletariátus pártjának, a szocialista államnak aktív, céltudatos tevékenysége.

Az új, szocialista társadalmi rendszernek, a kapitalista rendtől eltérően, még nincsenek kész, a régi társadalmi rend méhében kialakult káderei. Országunk munkásosztályának, amikor hatalomra került, a forradalmi értelmiségiek és a proletárforradalom oldalára pártolt tudósok kis csoportján kívül nem volt saját értelmisége. A szocializmus sikeres építése érdekében mindenáron saját kádereket kellett nevelnie, akik megtanulták a szükséges ismereteket, elsajátították a tudományt és vezetni tudják az új társadalom építésének különböző frontjait. A szovjet hatalom első éveiben pártunknak az volt a feladata, hogy a dolgozók soraiból kinevelje saját értelmiségét.

Ebből következett az ifjúság fő feladata, amelyet Lenin tűzött ki: az ifjúságnak meg kell tanulnia a kommunizmust, el kell sajátítania minden ismeretet, amit az emberiség felhalmozott.

„Önök előtt az építés feladata áll — mondotta Lenin a Komszomol III. Kongresszusán — s ezt a feladatot csak úgy oldhatják meg, ha elsajátítanak minden korszerű ismeretet, ha képesek lesznek a kommunizmust készen kapott, betanult formulákból, tanácsokból, receptekből, előírásokból, programokból olyan eleven erővé változtatni, mely egységbe foglalja az önök közvetlen munkáját, ha képesek lesznek a kommunizmust gyakorlati munkájuk vezérfonalává tenni" (798. old.). Az ifjúságnak, miután elsajátította az ismereteket, képzettségét fáradhatatlanul szélesítve, fel kell használnia ezeket az ismereteket a gyakorlatban, az iparban, a mezőgazdaságban; segítségére kell lennie a Pártnak abban, hogy a népgazdaságot a modern technika alapján átalakítsa. Tudjuk, mondotta Lenin, hogy a kommunista társadalmat lehetetlen felépítenünk, ha nem építjük újjá az ipart és a mezőgazdaságot, ha nem építjük újjá a modern tudomány alapján.

*

Lenin, amikor a kommunizmus tanulására szólította fel a Komszomol tagjait és az egész szovjet ifjúságot, megmagyarázta, hogy kommunizmust tanulni — nemcsak a könyvekben és brosúrákban kifejtett ismeretek összességének elsajátítását jelenti, hanem jelenti a kommunizmusért való harcot is, amelynek során tanulásuk, nevelésük, művelődésük minden lépését össze kell kapcsolniok a dolgozók szakadatlan harcával a régi, kizsákmányoló társadalom ellen. Lenin kíméletlenül ostorozta a betűrágást, a dogmatizmust, a gyakorlati munka úri lenézését.

„Munka nélkül, harc nélkül — mondotta Lenin — fabatkát sem ér a kommunizmusnak kommunista brosúrákból és művekből bemagolt ismerete, mert ez az elmélet és gyakorlat közötti régi szakadás folytatása volna, azé a régi szakadásé, mely a régi polgári társadalom legvisszataszítóbb vonása volt" (793. old.).

A marxista-leninista elmélet — a modern tudomány orma. Ez az elmélet a dolgozók milliós tömegei számára vezérfonal a cselekvéshez. A szovjet társadalom igen nagy előnye az elmélet és a gyakorlat, a tudomány és a munka egysége. Ezért ifjúságunk feladata nemcsak az, hogy kitartóan tanul és elsajátítja az ismereteket, hanem értenie kell azok gyakorlati alkalmazásához is. Csak az tanul alkotó módon, csak az dolgozik alkotó módon, aki nemcsak elsajátítja az egyes elméleti tételeket, hanem vezérfonalként használja fel azokat gyakorlati munkájában, alátámasztja ezeket gyakorlati tapasztalataival és új értelmet ad nekik. Az elmélet és gyakorlat egységére vonatkozólag Lenin a Komszomol III. kongresszusán azt mondotta, hogy a kommunizmus építésének és a kommunizmus szellemében való nevelésnek feladatait csak úgy lehet megoldani, „. . . ha elsajátítanak minden korszerű ismeretet, ha képesek lesznek a kommunizmust készen kapott, betanult formulákból, tanácsokból, receptekből, előírásokból, programokból olyan eleven erővé változtatni, mely egységbe foglalja az önök közvetlen munkáját, ha képesek lesznek a kommunizmust gyakorlati munkájuk vezérfonalává tenni" (798. old.).

A Párt ezért a gyakorlati munkában: az ország iparosításáért, a kolhozrendszer megteremtéséért és megszilárdításáért, Hazánk védelmi erejének fokozásáért vívott harcban nevelte

az ifjúságot. A Komszomol a Bolsevik Párt hű segítőtársaként sokoldalú tevékenységével segítségére volt a Pártnak a művelt, műszakilag képzett emberek új nemzedékének kinevelésében, segítségére volt a szocialista társadalom aktív építőkádereinek előkészítésében.

Lenin és Sztálin azt tanítja, hogy a szocializmus és a munka elválaszthatatlan egymástól. A szocializmus győzelme eredményeképpen országunkban a munka már nem megvetett és súlyos teher, mint ami a multban volt, hanem a becsület és érdem, a dicsőség és hősiesség dolga. Az öntudatos és alkotó munka neveli az embereket, formálja szellemüket és jellemüket, lehetőséget ad nekik egyéni képességeik és tehetségük érvényesítésére.

A kommunizmus építése lehetetlen a munka magas termelékenységéért vívott harc nélkül. Tehát mindenekelőtt ebben az irányban kell nevelni az ifjúságot, tanít bennünket Lenin és Sztálin. Lenin azt írta, hogy a kommunizmus ott kezdődik, ahol az egyszerű munkások önfeláldozóan, nem törődve a nehéz munkával, a munka termelékenységének emeléséről gondolkodnak.

A kommunizmus építése megköveteli, hogy a termelés technikáját állandóan tökéletesítsük, a munka termelékenységét minden eszközzel növeljük. Mennél sikeresebben dolgozunk, mennél jobban emeljük a munka termelékenységét, mennél gyorsabban teljesítjük a háborúutáni ötéves tervet és mennél inkább megrövidítjük a Szovjetunió fő gazdasági feladatának végrehajtási idejét, annál gyorsabban fogjuk megvalósítani a szocializmusból a kommunizmusba való átmenetet.

A kommunizmusért folyó harc, amelyre Lenin szólította az ifjúságot — mindenekelőtt harc a munka magas termelékenységéért.

A Komszomol, emlékezetébe vésve Lenin felhívását és útmutatásait, a szocialista építés valamennyi szakaszán rohamcsapat volt, a munkában alkotó kezdeményezéssel járt elől.

A Komszomol, akárcsak a háborúelőtti sztálini ötéves tervek idején, most is, a háborúutáni építés éveiben, a legfontosabb kezdeményezések úttörője volt a munka, a szocialista verseny, a munka termelékenységének emelése terén. Ifjúságunk a szocialista munkában járja ki a bolsevik nevelés nagy

iskoláját, a gyakorlatban érti meg a kommunizmust, a gyakorlatban tanul kommunizmust.

A szocialista verseny, mely országunkban az eleven, alkotó, tevékeny egyéni kezdeményezés alapján bontakozott ki, hatalmas népi mozgalom. A szocialista versenyben megnyilvánul népünk fáradhatatlan gondoskodása, hogy emelje a társadalmi munka termelékenységét. A sztahánovista nemcsak arra törekszik, hogy a munka termelékenységét magasabbra emelje, hanem a többieket is magával ragadja, általános fellendülést ér el.

Az egész ország ismeri a komszomolista Nyikoláj Lukicsov, Donyec-medencei fiatal vájár nevét. Alexandr Djenyiszenko áccsal együtt egy műszak alatt 10—11 métert haladt előre — a norma húszszorosát teljesítette. Lukicsov azonban nemcsak maga teljesítette túl a normát, hanem másokat is magával ragadott, kezdeményezője lett annak a hazafias mozgalomnak, amely egy év alatt három évi norma teljesítését tűzte ki feladatul. Nyikoláj Lukicsov kezdeményezése visszhangra talált az ifjak és leányok ezreinél.

Így szokás ez a mi országunkban. A munkatermelékenység emelésének új módszere, a termelés újítóinak alkotó kezdeményezése milliók közkincsévé lesz. A háborúutáni ötéves terv sztahánovistái — Rosszijszkij mester, Anna Kuznyecóva, Genrih Bortkjevics, Valentyina Hriszánova, Marija Volkova és sokan mások — nemcsak maguk dolgoznak nagyszerűen, hanem sokezer más munkás számára is példaképül szolgálnak a munka magas termelékenységéért folyó harcban.

Az élenjáró munkások szocialista Hazánkon kívül egyetlen más országban sem örvendenek ilyen általános tiszteletnek és megbecsülésnek. Kormányunk a Szocialista Munka Hősének címével, Lenin érdemrenddel, a Munka Vörös Zászlajának rendjelével, a „Tisztelet Jelvényé"-vel és érmekkel tünteti ki azokat, akik jól dolgoznak, akik a legnagyobb eredményeket érték el a munka termelékenységének emelése terén.

L. Nyikulin író „Dél-Urál" c. művében a következő jelenetet olvashatjuk: Csernyihov mozdonyvezető tankokkal és lőszerrel megrakott vonatot vezetett a frontra. Hirtelen megcsikordultak a fékek és a vonat megállt a sztyeppe közepén.

— Mi baj van? — kérdezte a mozdonyhoz siető Ragyiónov őrmester.

— A hátulsó ellenőrző szekrény elromlott, a kazán felrobbanhat — felelte a mozdonyvezető. — A legközelebbi fűtőházig valahogy elvánszorgunk . . . Pedig semmi az egész — a dugót meg kellene fordítani és a tüzet ki kell oltani. 24 órán át üzemképtelen lesz a mozdony, pedig milyen fontos rakományt visz! Minden perc drága.

Odalépett a kazán szájához és kinyitotta az ajtót. A lángok vadul lobogtak. Hirtelen, különös pillantást vetve a fűtőre, a mozdonyvezető megparancsolta:

— Nyiss ki mindent! Levegőt adjál! Csinálj huzatot! Most dobj rá szenet!

A vérvörös láng lassanként sötétedni kezdett a rádobált szén alatt. A szén alól mérges gázok törtek elő. Felül, a kazánban 10 atmoszférára összenyomott gőz tombolt.

— Figyelj, ne tátsd a szád! — mondotta tompán a mozdonyvezető. — Ha valami történik, húzzál ki — s ezzel eltűnt a kazán fekete, elviselhetetlenül forró torkában.

Kínosan hosszú másodpercek teltek el. Ragyiónov, aki már többször farkasszemet nézett a halállal, aki már egyszer maga is csaknem bennégett egy tankban, érezte, hogy hátán izzadságcseppek futnak végig.

Nagysokára egy fekete, meggörnyedt árnyalak jelent meg a kazán szájában. A mozdonyvezető kis híján Ragyiónov karjába rogyott. Arca megnyúlt, a koromtól egészen fekete lett. Mélyen, mohón szívta magába a hideg, nedves levegőt. Majd megszólalt:

— Kész . . . Indul . . . hatunk.

A munkához való ilyen viszony, a társadalmi kötelességtudás ilyen magas foka csakis a mi országunkban lehetséges.

„A Kommunista Ifjúsági Szövetség — mondotta Lenin — legyen rohamcsapat, amely minden munkánál segítőkezet nyujt, öntevékenységet, kezdeményezést fejt ki" (806. old.).

És a Komszomol, hűen Lenin végrendeletéhez, a Bolsevik Párt vezetése alatt a harc és a győzelmek hősies útját járta meg a szocialista építés valamennyi szakaszán.

*

A kommunista társadalom sikeres építéséhez a magasképzettségű szakemberek milliói szükségesek. Az új társadalmat tudomány, ismeretek nélkül nem lehet felépíteni. „. . . . Az ifjúság, különösen a kommunista ifjúsági szövetségek és mindenféle más szervezet feladatát egy szóval lehetne kifejezni: a feladat — tanulni" (791. old.) — mondotta Lenin. Az ifjúság tanulásával, művelődésével kapcsolatos kérdéseknek szenteli Lenin beszéde fő részét.

A kommunizmus, mint az emberi társadalom fejlődésének legfelsőbb foka, az emberiségnek mind az anyagi, mind a szellemi kultúra terén szerzett tapasztalata alapján keletkezik.

Lenin és Sztálin azt tanítja, hogy komoly képzettség, alapos ismeretek nélkül lehetetlen felépíteni a kommunizmust. Mennél közelebb jutunk a kommunizmushoz, annál komolyabb követelményeket kell támasztani a szovjet emberek művelődésével és kultúrájával szemben. Amikor 1928-ban országunk megkezdte az első ötéves terv megvalósítását, Sztálin elvtárs felhívta az ifjúságot, hogy induljon harcba a tudomány meghódításáért. Az ifjak és leányok milliói lelkesen fogtak hozzá a tanuláshoz. Megtöltötték a munkásegyetemek, szakiskolák és főiskolák tantermeit. Ifjúi hévvel, fáradságot nem kímélve indultak harcba az évszázados elmaradottság, tudatlanság és kulturálatlanság ellen.

*„Birtokba kell venni a tudományt, ki kell kovácsolni az ismeretek minden ágában a bolsevik szakemberek új kádereit, tanulni, tanulni, tanulni kell a legkitartóbban . . ."** — a nagy Sztálinnak ezek a szavai világították meg az ifjúság útját a tudományhoz.

A kommunizmus tevékeny és tudatos építőinek lenni annyit jelent, mint szakadatlanul gazdagítani tudásunkat, szélesíteni látókörünket. Lenin arra hívta fel az ifjúságot, hogy ne csak egyszerűen tanuljon, ne csak ismereteket szerezzen, hanem tudatosan átgondolva, kritikusan sajátítsa el a tudományt. Lenin ellene volt a tudományok passzív, szemlélődő tanulmányozásának. „. . . Ezeket az ismereteket önöknek nemcsak el kell sajátítaniok — tanította Lenin — de úgy kell

* *Sztálin.* A komszomolról. Szikra 1949. 40. old.

elsajátítaniok, hogy kritikai szemmel meg is válogassák azokat, hogy ne terheljék túl elméjüket szükségtelen lim-lommal, hanem gyarapítsák mindazoknak a tényeknek ismeretével, amelyek nélkül senki modern, művelt ember nem lehet" (796. old.).

A forradalmi ifjúság harca a tudományért, amely Lenin és Sztálin felhívására bontakozott ki, óriási szerepet játszott a szocialista építés kádereinek előkészítésében. A szovjet ifjúságból sokezer pártfunkcionárius és államférfi, hadvezér és gazdasági vezető, hírneves ipari, közlekedési, mezőgazdasági szakember került ki. Közülök a huszas években sokat a Komszomol küldött munkásegyetemekre, főiskolákra.

A tudomány meghódításáért vívott harc a dolgozó ifjúságnak nemcsak azt a részét mozgatta meg, mely a főiskolákra ment tanulni. Sokszázezer ifjú és leány tanult anélkül, hogy elszakadt volna a termeléstől, összekötve a tanulást a gyárakban, üzemekben, a sztálini ötéves terv új építkezésein végzett megfeszített munkával.

A középiskolákban, a munkásegyetemeken, a szakközépiskolákban, a főiskolákon, az esti iskolákban és az önállóan tanulók tanfolyamain sokmillió szovjet fiatal sajátította el az ismereteket. Az országunkban kibontakozó kulturális forradalom nagyszerű eredménye csakhamar éreztette hatását. Egész ifjúságunk művelt lett. Kinevelődött egy teljesen új, nagyszámú szovjet értelmiség. A sztahánovista mozgalom, melynek kezdeményezői és résztvevői között az ifjúság van többségben, arról tanúskodik, hogy jelentős eredményeket értünk el a munkásosztály kulturális és technikai színvonalának a mérnökök és technikusok színvonalára emelése terén. A párt és a szovjet állam megteremtette az állami munkástartalékok rendszerét, amely elősegíti a munkásosztály tervszerű feltöltését szakképzett káderekkel.

Ifjúságunk, amely tevékenyen résztvett a szocializmus építésében, a Bolsevik Párt vezetése alatt nagyszerű gyakorlati iskolán ment keresztül. Az ifjak és leányok megtanultak merészen szembenézni a nehézségekkel és megtanulták legyőzni ezeket. Ebben a kemény és megfeszített harcban a párt magas erkölcsi tulajdonságokat fejlesztett ki az ifjú harcosokban.

A Bolsevik Párt a marxista-leninista ideológia szellemében nevelte és neveli az ifjú nemzedéket. Ahhoz, hogy a tudományban tájékozódni tudjunk, hogy egyes kérdéseit helyesen tudjuk megvilágítani, ismernünk kell, alaposan el kell sajátítanunk a marxista-leninista elméletet. Ha nem ismerjük a társadalmi fejlődés törvényszerűségeit, ha nem ismerjük a marxizmus-leninizmus elméletét, nem tudjuk helyesen értékelni a multat, nem tudunk tájékozódni korunk eseményeiben. Az az ember, aki nem sajátítja el ezt a tudományt, nem tud értelmes, alkotó munkát végezni.

A szovjet iskola segítségére van ifjúságunknak abban, hogy egységes, világos, következetes világnézete legyen, hogy önállóan tudjon tájékozódni a tananyagban, a környező életben. A mi iskolánk nem rabszolgákat, hanem alkotó embereket nevel, a természet uraít, akik nem könyöradományt várnak a természettől, hanem merészen átalakítják azt. A marxizmus-leninizmus ismerete, alkotó szellemben való elsajátítása hatalmas távlatokat nyit a tudományos és gyakorlati munkában.

A Szovjetunió Mezőgazdasági Tudományos Akadémiájának 1948 augusztusi ülésszaka, mely a biológia kérdéseivel foglalkozott, kiemelte a materialista elvek alkotó jelentőségét a tudomány minden terén. A vita nagy elvi kérdéseket vetett fel. Szó volt a materializmuson alapuló igazi tudomány harcáról, melyet a tudományban maradt reakciós és idealista csökevények ellen folytatnak. Ilyen reakciós és idealista csökevények a tudományban a weismannizmus tanai, melyek az átöröklődő tulajdonságok változatlanságát hirdetik, tagadják a szerzett tulajdonságok átöröklődését és következésképpen tagadják annak lehetőségét, hogy az ember aktívan befolyásolja és átalakítsa a természetet.

Pártunk, amikor végrehajtja Lenin végrendeletét a tudomány pártszerűségéről, arra tanítja az ifjúságot, hogy az élet és a tudomány minden eseményét a párt szempontjából, a szocialista társadalom építése, a kommunizmus győzelméért folyó harc érdekei szempontjából értékelje.

Az osztálytársadalomban nincs és nem is lehet osztályfeletti, politikamentes, pártatlan tudomány. Lenin élesen bírálta a régi, burzsoá iskolát, amely a burzsoázia érdekében nem any-

nyira nevelte, mint inkább idomította az ifjúságot, szolgákat nevelt a burzsoázia számára, akik hasznot hajtanak neki, de ugyanakkor nem zavarják a nyugalmát. A régi iskola a lélektelen idomítás és magolás iskolája volt, mely az ifjak emlékezetét kilenctized részben szükségtelen, egytized részben pedig elferdített és hamis ismeretek hatalmas tömegével terhelte.

A régi iskolának ezek a bűnei nem véletlenek. Ezek a bűnök a régi iskola osztálytermészetéből, abból a feladatból következnek, melyet az uralkodó burzsoá osztályok tűznek az iskola elé. A burzsoáziának a legkevésbbé sem érdeke, hogy az ifjúságnak tudományos világnézete legyen, hogy helyes képe legyen a világról, hogy önállóan, kritikusan tudjon gondolkodni. Ezek a tulajdonságok veszélyesek a burzsoáziára nézve, a létét veszélyeztetik.

Éppen ezért nem véletlen, hogy a cári Oroszországban olyan kevés volt az igazán művelt, vagy akár elemi műveltséggel rendelkező ember, nem véletlen, hogy most is olyan kevés van belőlük a burzsoá országokban.

A cári Oroszországban a lakosság 70%-a írástudatlan volt. A dolgozó ifjúság csak egyházi iskolákban és hároméves elemi iskolákban tanulhatott. De még ezekbe az alsófokú iskolákba sem juthatott be minden munkásgyermek. A cári Oroszországban az első világháború előtt az iskolás korban levő gyermekek az egész lakosság 22%-át, a tanulók viszont a lakosságnak csak 4,7%-át alkották.

Még rosszabbul állt a művelődés ügye ott, ahol nemorosz népek — üzbekek, kazáhok, tatárok, kirgizek stb. — éltek. Ezeknek a vidékeknek lakossága csaknem kivétel nélkül írástudatlan volt, sok népnek még írása sem volt anyanyelvén.

1887-ben Djeljánov cári közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben megtiltotta, hogy kocsisok, szolgák, szakácsok, mosónők és egyéb „alsó rendek" gyermekeit felvegyék a gimnáziumba. A rendelet kimondotta, hogy ilyen embereknek „egyáltalán nincs szükségük közép- és főiskolai végzettségre".

A cári rendszer ellene volt mindennemű felvilágosultságnak. Amikor egyszer egy parasztasszony azzal a „hódolatteljes alattvalói kérelemmel" fordult III. Sándorhoz, engedje meg,

hogy fia gimnáziumban tanulhasson, a cár azt mondotta: „Ez rettenetes: paraszt és mégis gimnáziumba tolakszik".

A tőkés országokban a dolgozók gyermekei ma is meg vannak fosztva a tanulás lehetőségétől.

Az Északamerikai Egyesült Államokban az elemi és középiskolai oktatás súlyos válságba került. Az országban kevés az iskolaépület és a tanerő. Az Egyesült Államok kormánya sokmilliárd dollárt költ hadügyi célokra, de a közoktatás szükségleteire csak jelentéktelen összeget fordít: az Egyesült Államok hadi költségvetése 18 milliárd dollárra rúg, viszont a közoktatás szükségleteire mindössze 250 millió dollárt irányoztak elő. A közoktatás szükségleteire fordított kiadások tehát pontosan 72-ed részét alkotják a hadikiadásoknak.

A közoktatás kérdéseivel foglalkozó Szövetségi Bizottság hivatalos adatai szerint az Egyesült Államokban ma az iskolaépületeknek több mint fele „tanításra alkalmatlan". Most legalább 7,4 milliárd dollár szükséges ahhoz, hogy valamennyire is kielégítsék az elemi- és középiskolák szükségleteit. Az a negyedmilliárd dollár, amit a kormány az elmult évben előirányzott, a szükséges összegnek kevesebb mint 4%-a.

A népszámlálás adatai szerint az Egyesült Államokban 1940-ben 10 millió 25 éven felüli írástudatlan volt, főképpen négerek.

1947-ben az Egyesült Államokban többmillió olyan gyermek volt, aki nem járt iskolába, több mint 2 millió gyermek rendszertelenül látogatta az iskolát, 3 millió felnőtt sohasem járt iskolába, 10 millió pedig olyan alacsonyfokú képzettségre tett szert, hogy tényleg írástudatlannak számít.

Angliában az elemi iskolát 1938-ban elvégzett fiúknak 82%-a volt kénytelen abbahagyni a tanulást és bérmunkát vállalni.

Egészen más a helyzet nálunk, a Szovjetunióban A főiskolákon 730 ezer ifjú és leány tanul, ezenkívül 270 ezren tanulnak magánúton és több mint 34 millió ember tanul a szakiskolákban és általános iskolákban. Sokszázezer szovjet fiatal tanul a munkaerőtartalékok iskoláiban és tanintézeteiben, termelőmunkájukat folytatva tanulnak szaktanfolyamokon, a gyárak és kolhozok technikai tanfolyamain.

A Komszomol, a szovjet ifjúság nagyra becsüli és szereti a kultúrát, a tudományt, az ismereteket. Ezért tanult ifjúságunk kitartóan, állhatatosan a háborús idők nehéz viszonyai között is, ezért tanul ma is az egyéni (levelező) tanuló-tanfolyamok ezreiben.

A Párt szakadatlanul előrehaladásra neveli ifjúságunkat, olthatatlan tudásszomjat, alkotási vágyat olt beléje.

Lenin a Komszomol III. kongresszusán a következőket mondotta: „Ha tudom, hogy keveset tudok, akkor iparkodni fogok, hogy többet tudjak, de ha valaki azt mondja, hogy ő kommunista s ezért semmit sem kell alaposan tudnia, az ilyen emberből sohasem, még megközelítőleg sem lesz kommunista" (796. old.).

Ahhoz, hogy kommunistákká váljunk, hogy meg tudjuk valósítani azokat a magasztos célokat, amelyeket Pártunk tűz ki, hogy sikeresen legyőzzük az utunkban álló nehézségeket, gyermekkorunktól kezdve kemény, tudatos fegyelemre kell nevelnünk magunkat — erre tanította Lenin az ifjúságot.

A bolsevikok pártja mindig példaképe volt a tudatos forradalmi fegyelemnek, az újtípusú fegyelemnek. Már a gyermekeket kezdik tudatos fegyelemre nevelni. Az iskolai fegyelem évek mulva társadalmi munkafegyelemmé, állami fegyelemmé válik.

A fegyelemre való nevelés az iskolában lehetetlen a tanulóknak a tanító vezetésével dolgozó baráti közössége nélkül. A Komszomol a magva ennek a közösségnek. A Komszomol példamutatásával és társadalmi befolyásával megszilárdítja az iskolai fegyelmet, megmagyarázza az ifjúságnak, hogy tudatos, kemény fegyelem nélkül nem lehet semmit sem megtanulni, lehetetlen győzedelmeskedni. Már pedig minden nap, minden órában előre kell mennünk, újabb győzelmeket kell kivívnunk a kommunizmus építése terén.

Országunkban új, hatalmas fellendülés van.

„Ellenségeink tegnap még azzal kísérleteztek, hogy «sivataggá» változtassák országunk óriási területeit, összeromboltak, szétzúztak mindent, ami útjukba került. Mi még sok háborús sebet nem gyógyítottunk be, számos várost nem építettünk újjá, még nem építettük fel azokat az épületeket és lakóházakat,

amelyekre szükségünk van ahhoz, hogy felszámoljuk a fasisztáknak barbár betörésének következményeit. Sikeresen folytatjuk azonban ezt a munkát, egyre gyorsabban és biztosabban haladunk előre, máris túlszárnyaltuk a háborúelőtti évek sok eredményét" — mondotta Molotov elvtárs a Moszkvai Szovjet 1948 november 6-i ünnepi ülésén.

Ahhoz, hogy a Szovjetunió népgazdaságát még eredményesebben tudjuk helyreállítani és továbbfejleszteni, az országnak egyre több és több magasképzettségű emberre van szüksége, egyre több szakemberre a népgazdaság valamennyi ágában.

*

A Komszomol az ifjúság iskolája, ahol politikai tudásra és társadalmi tevékenységre tanítják az ifjúságot. A Komszomol munkájának tartalma és jellege segítségére van az ifjaknak és leányoknak abban, hogy tudatosan lássák életük célját, hogy kifejlődjék bennük az egyéni felelősség érzése, az a tudat, hogy tetteikért és cselekedeteikért a nép előtt felelniök kell. A Komszomol egész tevékenysége segítségére van az ifjaknak és leányoknak abban, hogy kiváló erkölcsi tulajdonságokat fejlesszenek ki magukban.

„Az Ifjúsági Szövetségnek az a feladata — mondotta Lenin — hogy gyakorlati tevékenységét oly módon szervezze, hogy ez az ifjúság tanulva, szervezkedve, tömörülve, harcolva nevelje önmagát és mindazokat, akik vezérüket látják benne, hogy kommunistákat neveljen. A mai ifjúság egész nevelésének, kiképzésének és oktatásának arra kell irányulnia, hogy ezt az ifjúságot kommunista erkölcsre nevelje" (799. old.).

Lenin a kommunista erkölcsre való nevelésnek óriási jelentőséget tulajdonított. A Komszomol III. kongresszusán mondott beszéde lángelméjű mű a kommunista erkölcsösségről. Lenin, továbbfejlesztve Marx és Engels tanait az erkölcs történeti- és osztályjellegéről, feltárta a kommunista erkölcsösség tartalmát és megmutatta, milyen úton kell az ifjúságnak erkölcsössé válnia.

„Mi azt mondjuk: erkölcsösség mindaz, ami elősegíti a régi kizsákmányoló társadalom elpusztítását és az összes dol-

gozók egyesülését a proletariátus körül, mely megteremti a kommunisták új társadalmát" (801. old.) — így hangzik a kommunista erkölcs klasszikus, lenini meghatározása. A kommunista erkölcs alapját, tanítja Lenin, a kommunizmus megszilárdításáért és betetőzéséért vívott harc alkotja.

Lenin útmutatásaiból következik, hogy a mi szempontunkból, a szovjet emberek szempontjából erkölcsös mindaz, ami a termelőeszközök szocialista tulajdonán, a kollektív munkán alapuló új társadalmi rendszer megszilárdítását szolgálja. Erkölcsös mindaz, ami elősegíti, hogy az emberekben új, kommunista jellemvonásokat neveljünk ki, erkölcsös mindaz, ami segítségünkre van abban, hogy mennél gyorsabban megszabaduljunk a kapitalizmusnak gazdasági életünkben és az emberek tudatában fellelhető maradványaitól.

A szovjet emberek számára idegen a burzsoá erkölcs, a kizsákmányolók erkölcse. Lenin, amikor leleplezte azokat a burzsoá rágalmazókat, akik azt állítják, hogy a kommunisták általában tagadják az erkölcsösséget, a következőket mondotta:

„Milyen értelemben tagadjuk az erkölcsöt, tagadjuk az erkölcsösséget?

Abban az értelemben, ahogy azt a burzsoázia prédikálta, amely az erkölcsöt az isten parancsolataiból vezette le. Ami ezt illeti, mi, persze, kijelentjük, hogy istenben nem hiszünk és igen jól tudjuk, hogy isten nevében a papság beszélt, a földesurak beszéltek, a burzsoázia beszélt azért, hogy kizsákmányoló érdekeiket érvényesítsék. Vagy pedig az erkölcsösség törvényei és isteni parancsolatok helyett idealista vagy félidealista frázisokból vezették le az erkölcsöt, de e frázisok lényege szintén mindig olyasvalami volt, ami igen hasonló az isteni parancsolathoz" (799. old.).

Lenin azt mondotta, hogy az új társadalmat olyan embereknek kell építeniök, akik még nem szabadultak meg a régi társadalom maradványaitól, márpedig a régi társadalom azon az elven alapult, hogy vagy te rabolsz ki másokat, vagy más rabol ki téged, vagy te dolgozol másokra, vagy mások dolgoznak terád, vagy rabszolgatartó vagy, vagy pedig rabszolga. És érthető, hogy azok az emberek, akik ebben a társadalomban nevelkedtek, mondhatni, az anyatejjel szívják magukba azt a

pszichológiát, azokat a szokásokat és fogalmakat, hogy vagy rabszolgatartó vagy vagy rabszolga, vagy kistulajdonos, kistisztviselő, kishivatalnok, értelmiségi — egyszóval olyan ember, aki csak magára gondol és mással nem törődik.

A szovjet hatalom fennállása óta a Bolsevik Párt olyan erkölcsi tulajdonságokat oltott a szovjet emberek új nemzedékébe, amelyek csakis az új, szocialista társadalom tagjaira jellemzők. A szovjet nép erkölcsössége a Párt céltudatos nevelő tevékenységének eredményeként formálódott ki. A Párt, kiválogatva és továbbfejlesztve az orosz népnek és a Szovjetunió többi népének legjobb hagyományait, legjobb nemzeti vonásait, új eszmei tartalommal gazdagította, új forradalmi kommunista tulajdonságokkal egészítette ki azokat, s ezeket a tulajdonságokat a nép legszélesebb tömegeinek közkincsévé igyekezett tenni.

A szovjet emberek nevelése az osztályharc és a szocialista építés gyakorlatán alapszik. Országunkban megsemmisítettük a kizsákmányoló osztályokat, megváltozott a dolgozó osztályok jellege és arculata, felvirágzott a Szovjetunió valamennyi népének szocialista kultúrája, megszilárdult a szovjet társadalom erkölcsi és politikai egysége — ilyen viszonyok között alakult ki a szovjet ember erkölcsi arculata.

Bolsevik Pártunknak és szovjet államunknak mindössze három évtized kellett ahhoz, hogy megtörje az emberek millióit hatalmában tartó régi burzsoá szokások „szörnyű erejét" és megteremtse az új erkölcsöt, a társadalmi együttélés új szabályait, az új szokásokat, amelyek társadalmunk fejlődését meggyorsító hatalmas erővé váltak.

A szovjet ember új erkölcsi tulajdonságai, melyekkel eleinte csak népünk élenjáró része tündökölt, ma már ott találhatók az emberek százezreinek és millióinak mindennapi életében és gyakorlatában. Ezeket a tulajdonságokat törvény formájába öntötték, s mint a Szovjetunió polgárának fő kötelességei ott tündökölnek a sztálini alkotmányban. Ezért van az, hogy a sztálini alkotmány megtartása, a szocialista tulajdonnak, mint a nép jóléte alapjának minden eszközzel való megszilárdítása, a munkához, a társadalmi kötelességhez való szocialista viszony, a szocialista együttélés szabályainak tiszteletben-

tartása, lelkes hazafiság és önfeláldozó készség a szovjet haza védelmére: ezek a szovjet emberek erkölcsi arculatának legfőbb vonásai, ezek a kommunista erkölcsiség legfőbb vonásai.

A kommunista erkölcs nem magától jön létre. A kommunista erkölcs kinevelése — aktív folyamat, amelyben a kommunista párt játssza a vezetőszerepet, a lenini Komszomol pedig a Párt segítőtársa ebben.

A kommunizmus eszméi a tömegek közkincsévé váltak, minden egyes szovjet ember, és különösen az ifjúság életének mélységes értelmet adtak. Ifjúságunkat ez soha nem látott szellemi és erkölcsi magaslatra emelte.

A szovjet ifjúság határtalanul hűséges hazájához, a Bolsevik Párthoz, Lenin és Sztálin ügyéhez. A Komszomolnak ezután is nevelnie kell az ifjúságban a hazaszeretet szent érzését, fejlesztenie kell a szovjet hazafiságot. Nevelni kell az ifjúságban a szovjet nemzeti büszkeség érzését. Lenin „A nagyoroszok nemzeti büszkesége" című cikkében ragyogó képet festett népünk nagy tetteiről. Lenin büszke volt a népből kiemelkedett forradalmi hősökre, büszke volt az orosz munkásosztályra, amely hatalmas forradalmi pártot teremtett.

Még inkább büszkék lehetünk Hazánkra mostan, amikor Lenin és Sztálin pártjának vezetésével országunk hatalmas forradalmi átalakulásokat vitt véghez, felépítette a szocializmust és sikeresen halad előre a kommunizmus felé vezető úton.

A szovjet hazafiság — olyan hazaszeretet, amely nem ismer kíméletet az ellenséggel szemben, amely a Haza érdekében nem retten vissza semmiféle áldozattól. A fiatal szovjet ember életének az az értelme, hogy a közös ügynek szentelje magát, hogy a nép, a haza érdekeit mindenek fölé helyezze.

Éppen ebben van a szovjet ifjúság ó iási erkölcsi fölénye a burzsoá ifjúsággal szemben. Lássunk két jellemző levelet. Egy amerikai diák írja egy szovjet diáklánynak: „Maga elragadtatással ír a komszomol-gyűlésekről. Én nem szeretem a lármás gyűléseket. Maga arról álmodozik, hogy geológus lesz — ezt én nem helyeselhetem, hiszen ez nyugtalan munka és aligha illik egy leányhoz. Az én eszményem: kis házat vásárolni egy nyugalmas helyen,

kedvenc virágomat, rózsát termeszteni, esténként a kandalló mellett üldögélni, néha-néha betegeket fogadni. Lehetséges, hogy minket egészen különbözőképpen neveltek és én nem értem meg a maga vágyait, éppen úgy, ahogy maga sem érti meg az enyéimet. Mindenesetre, sok sikert kívánok jövendő karrierjéhez."

A szovjet diáklány így válaszolt az amerikai diáknak: „Igen, magának igaza van, a mi életünk túlságosan különböző ahhoz, hogy összehasonlíthassuk vágyainkat. Tudom, hogy én a szibériai őserdőket fogom járni, esőben, szabad ég alatt fogok hálni, nem kevés nehézséggel kell majd megbirkóznom. És mindez sokáig fog tartani. De igazi barátok lesznek velem, nem olyanok, akikkel kellemesen lehet koktélt inni és haszontalanságokról fecsegni, hanem olyanok, akik képesek mindent megtenni értem, akik segítségemre lesznek abban, hogy eredményt érjek el. Nagy feladatok várnak ránk, szenet vagy olajat, platinát vagy rádiumot kell találnunk, hogy az emberek jobban éljenek. Mi ezt a feladatot végre fogjuk hajtani, ha törik, ha szakad. Ez lesz álmaink beteljesülése."

A Haza határtalan szolgálata — ez a szovjet ember megkülönböztető jellemvonása. Az ifjúság forró hazaszeretete különös erővel nyilvánult meg a Nagy Honvédő Háború idején, testet öltött ifjúságunk hősies harcában a fronton, önfeláldozó munkájában a hátországban. A háborús évek nehézségei nem törték meg az ifjúságot, a rettenthetetlen, céltudatos emberek új nemzedékét, kiket Lenin-Sztálin pártja nevelt. Az ifjúság háborús hőstetteiben mutatkozott a bolsevik nevelés ereje, a kommunista eszmék ereje. A Nagy Honvédő Háború éveiben több mint 7 millió olyan ifjút és leányt tüntettek ki érdemrendekkel és érmekkel, akik a Komszomol tagjai voltak és akiket a Komszomol nevelt. A Szovjetunió Hősei közül több mint hétezer a Komszomol neveltje. A Szovjetunió kétszeres Hőseinek sorában 60 komszomoltag van. Alexandr Pakrüskin és Iván Kozsedub, fiatal kommunistákat, a lenini Komszomol neveltjeit — háromszor méltatták a „Szovjetunió Hőse" dicső kitüntetésre.

Ádáz csatákban vállvetve harcoltak az ellenség ellen a Szovjetunió valamennyi baráti népének képviselői: Zója

Koszmogyemjánszkaja, az orosz partizánlány, Alexandr Molodcsij, az ukrán repülő, Mansuk Mamétova, a kazáh gépfegyveres, Marija Melnyikájte, a litván partizánleány, az azerbajdzsán Gafur Mamédov, Feodoszik Szmoljácskov, a belorussz mesterlövész.

A bolsevik párt a népek közötti barátság, más népek megbecsülése szellemében neveli ifjúságunkat. A népek közötti sztálini barátság, amely a Szovjethatalom éveiben alakult ki, legyőzhetetlen erőnek bizonyult a Nagy Honvédő Háború idején. A népek közötti barátság szovjet eszméje győzelmet aratott más népek vadállati gyűlöletének fasiszta eszméjén.

„Most a te idősebb testvéred, az orosz nép házába, belorussz és ukrán testvéred házába betört a német bászmács — üzente az üzbek nép az üzbek frontharcosoknak. — Fekete pestist, akasztófát és korbácsot, éhséget és halált hoz magával. De az orosz testvéred háza — a te házad is . . . A Szovjetunió testvéri család, ahol mindenki saját házában él ugyan, de az udvar és a gazdaság egységes és oszthatatlan."

Az ifjúság hazaszeretete kifejezésre jut a társadalmi, szocialista tulajdonhoz való viszonyában is. A társadalmi tulajdon gondos megóvása, a társadalmi tulajdon megszilárdítása — új, kommunista erkölcsi jellemvonás.

Óriási jelentőségű a társadalmi tulajdon gondos óvására való nevelés, mert a szocialista tulajdon népünk jólétének alapja, a szocialista állam erejének és hatalmának forrása és mert a társadalmi tulajdon ellensége a magántulajdonnak, tehát a magántulajdonnal együtt járó minden bűnnek és fogyatékosságnak is.

A szovjet emberek tudatában élő multbeli maradványok leküzdésében óriási szerepe van a Komszomolnak, amelynek az a hivatása, hogy segítsen a pártnak az ifjúság nevelésében. A komszomoltag nem elégedhet meg azzal, hogy ő maga becsületes: kötelessége, hogy állandóan harcoljon a burzsoá társadalom maradványai ellen. „. . . A szocializmus építésével kapcsolatos egész munkánk, egész nevelőmunkánk arra irányul, hogy átalakítsa az emberek tudatát, azért van pártunk, azért vívtuk ki a szocializmus győzelmét, azért tűzzük ki a kommunista építés feladatait, hogy átalakítsuk az embereket, hogy

átalakítsuk az emberek tudatát"* — mondotta Zsdánov elvtárs a XVIII. pártkongresszuson. Szakadatlanul nő a Bolsevik Párt által nevelt tömegek szocialista tudata. A magas terméshozamért folyó harc a mezőgazdaságban, a magas termelékenységért vívott harc az iparban és a közlekedésben, az egész országban elterjedt mozgalom, melynek az a célja, hogy a terven felül felhalmozzunk, hogy a forgóalap forgási sebességét meggyorsítsuk — ebben nyilvánul meg a szovjet emberek szocialista tudatossága.

Az ifjúságnak kommunista erkölcsi szellemben való nevelése közösségi érzésének kifejlesztését feltételezi. A szocialista társadalom a társadalmi élet, a munka közösségén alapul. A mi társadalmunk törvénye: „mindenki egyért, egy mindenkiért" — gyökeresen különbözik az individualista burzsoá alapelvtől: „ember embernek farkasa".

A kommunista építés eredményei is attól függnek, hogyan tudjuk bevinni a kollektivitást a termelésbe, a társadalmi életbe, a mindennapi életbe.

A burzsoázia ideológusai ismételten megkísérelték és ma is megkísérlik bebizonyítani, hogy a kollektivizmus akadályozza az egyéniség fejlődését, szegénnyé teszi lelkivilágát. A valóságban ez feneketlen ostobaság. Szocialista építésünk mindennapi gyakorlata megcáfolja ezt a rágalmat. Mindannyian látjuk és tudjuk, hogy a közösség teremti meg az egyéniség legkedvezőbb fejlődéséhez, az egész nép és külön-külön minden egyes ember szellemi és fizikai erőinek legszebb virágzásához szükséges feltételeket. Egyetlen országban sincs annyi lehetőség az ember egyéni kezdeményezésének kifejlesztésére, mint nálunk. Ékesen bizonyítják ezt a szovjet zenészek, művészek, sportemberek eredményei és a nemzetközi versenyeken és fesztiválokon aratott győzelmei.

A közösség döntő szerepet játszik az ifjúságnak kommunista erkölcsi szellemben történő nevelésében. A szovjet emberben gyermekkorától kezdve fejlesztik azt a képességet, hogy közösségben éljen és dolgozzék, cselekedeteit össze tudja egyeztetni

---

* A SzK(b)P XVIII. kongresszusa. Gyorsírásos jegyzőkönyv. Áll. polit. kiad. 1939. 523. old. (oroszul).

a mások érdekeivel. A közösségben nevelődik ki a társadalmi ügy iránti tisztelet érzése, amely nélkül a szovjet embert el sem lehet képzelni. Mindennél előbbre kell helyezni a társadalmi kötelesség teljesítését, erre hívták fel a népet Hazánk kiváló emberei. Semmi sem szentebb és jelentősebb, mint a társadalmi kötelesség teljesítése.

A sztálini alkotmány arra kötelezi a szovjet embereket, hogy megtartsák a szovjet együttélés szabályait. De törvényhozásunk nem terjed ki a szovjet ember magatartásának valamennyi szabályára. Az emberek legkülönbözőbb viszonyait még számos „iratlan" törvénnyel, családi, társadalmi erkölcsi szabályokkal is rendezik. Ezeknek a törvényeknek, az új társadalom, az új szovjet ember törvényeinek ereje felmérhetetlen. A közvélemény éppúgy, mint a szovjet törvényhozás, arra tanítja a szovjet embereket, hogy őrizzék meg tisztán és emeljék magasra a szocialista társadalom tagjának magasztos címét.

A szocialista együttélés szabályai magából a szovjet államnak, a szocialista rendszernek lényegéből következnek. A Komszomol mindennapi fontos feladata, hogy az ifjúságot ezeknek az erkölcsi szabályoknak szellemében nevelje.

A Párt és a Komszomol mindig nagy figyelmet fordított az ifjúság mindennapi életmódjára. Pártunk arra tanít bennünket, hogy a mindennapi élet elválaszthatatlan a politikától. A Párt lenini szellemben arra neveli az ifjúságot, hogy a mindennapi életben ne tűrjön meg semmiféle burzsoá züllesztő jelenséget. Az ifjúság magánéletének és társadalmi életének egységesnek és egyformán kristálytisztának kell lennie.

Nem lehetünk közömbösek az iszákossággal, a kicsapongással szemben, mert a magánéletben észlelhető erkölcsi állhatatlanság elkerülhetetlenül politikai állhatatlanságra vezet. Lenin Clara Zetkinnel folytatott beszélgetésében azt mondotta, hogy a proletariátus — felemelkedő osztály. Nincs szüksége iszákosságra, amely mesterségesen hevítené. Lenin azt is mondotta, hogy a nép nem bízhat meg olyan emberben, aki szerelmi kalandokat hajhász és erre pazarolja erőit. A kommunista, a komszomoltag a magánéletet nem tekinti pusztán személyi ügynek. A Komszomol tagjának egész embernek kell lennie, aki életét teljesen alárendeli a kommunizmus magasztos eszményeinek.

A Komszomolra hárul az a feladat, hogy erélyes harcot folytasson a szovjet ifjúság erkölcsi tisztaságáért. Osztályellenségeink és a burzsoázia uszályhordozói nem egyszer próbálkoztak azzal, hogy erkölcsileg elzüllesszék ifjúságunkat, s ezekkel a próbálkozásokkal ma sem hagynak fel. Ezért az erkölcstelen cselekedetek éles, elvi, bolsevik bírálata népünk erkölcsi talpkövének megszilárdítását szolgálja.

Lenin a Komszomol III. kongresszusán azt mondotta, kommunista erkölcsre nem úgy kell nevelni, hogy kenetteljesen arról prédikálunk: mi a jó és mi a rossz —, kommunista erkölcsre csak az új, kommunista viszonyok megszilárdításáért folyó kemény és állandó harccal lehet nevelni. Ezért kell bátran és erélyesen bírálni a szovjet ifjúság kommunista nevelése terén mutatkozó fogyatékosságokat. Nálunk a bírálat a régi és az új, az elavult és a keletkező közti harc megnyilvánulása.

„... Pártunk — mondotta Zsdánov elvtárs — már rég megtalálta és a szocializmus szolgálatába állította a szocialista társadalomban meglévő ellentmondások feltárásának és leküzdésének azt a sajátos formáját ... a régi és az új, az elavult és a mi szovjet társadalmunkban születő harc sajátos formáját, melyet bírálatnak és önbírálatnak neveznek.

Szovjet társadalmunkban, ahol már nincsenek egymással ellentétes osztályok, a régi és az új közötti harc, következésképpen az alacsonyabbrendűtől a magasabbrendű felé haladó fejlődés nem az egymással ellentétes osztályok harcának és felforgató megrázkódtatások formájában megy végbe, amint ez a kapitalizmusban történik, hanem a bírálat és önbírálat formájában, amely fejlődésünknek igazi mozgatóereje, hatalmas fegyver a Párt kezében. Ez feltétlenül újfajta mozgás, újtípusú fejlődés, új dialektikus törvényszerűség."*

Ahhoz, hogy sikeresen leküzdjük a kapitalizmus maradványait az emberek, a kommunista társadalom építői tudatában, nagy nevelő munka szükséges; meggyőzés szükséges a példamutatás erejével, a kommunizmusért vívott harc tapasztalataival; szükséges a fogyatékosságok bátor bírálata. Sztálin elvtárs

* *Zsdánov:* A művészet és a filozófia kérdéseiről. Szikra 1949. 41. old.

műveiben továbbfejlesztette a bírálat és önbírálat jelentőségéről szóló lenini tételt. A SzK(b)P XV. kongresszusán tartott beszámolójában Sztálin elvtars a következőket mondotta: „Előrehaladásunk a harc formájában, az ellentmondások fejlődésének, ez ellentmondások leküzdésének, ez ellentmondások feltárásának és megszüntetésének formájában megy végbe... Életünkben mindig elhal valami. De az, ami elhal, nem akar egyszerűen meghalni, hanem harcol létéért, védi elavult ügyét.

Életünkben valami új születik mindig. De az, ami születik, nem egyszerűen születik, hanem visít és kiabál, védi a létre való jogát. A harc a régi és az új, az elhaló és az újonnan születő között — ez a fejlődésünk alapja. Ha nem állapítjuk meg és nem tárjuk fel nyiltan és becsületesen, amint ez bolsevikokhoz illik, a munkánkban található hiányosságokat és hibákat, akkor elzárjuk magunk előtt az előrehaladás útját. De mi előre akarunk haladni. És éppen azért, mert előre akarunk haladni, egyik legfontosabb feladatunk: a becsületes és forradalmi önbírálat. Enélkül nincs előrehaladás. Enélkül nincs fejlődés."*

A szovjet nép erkölcsi arculata, amely a bolsevik párt nagy nevelőmunkájának eredményeképpen alakult ki, az ifjúság szocialista nevelésének nemes példaképéül szolgál az új demokrácia országaiban, példaképül szolgál az egész haladó emberiségnek — ma éppúgy, mint a jövőben is.

A Komintern VII. kongresszusa már 1935-ben új embereket kovácsoló kovácsműhelynek nevezi a Szovjetuniót. A kongresszus határozata ezt mondja:

„*A Szovjetunió az új ember, az új társadalmi és egyéni életmódot folytató emberek országává válik.* A szocialista verseny, az élmunkásmozgalom és a tömegek alkotó kezdeményezése alapján az emberek nagy átalakítása megy végbe a tervszerű szocialista munka óriási kovácsműhelyében. Fokozatosan eltűnnek a rabló, magántulajdonosi és társadalomellenes erkölcsök és szokások, amelyeket a kapitalizmus hagyott örökül... A társadalmi tulajdon sérthetetlenségének elve behatol az életbe a város és a falu népgazdaságának valamennyi ágában. A dolgozó tömegek közvéleménye és az önbírálat az emberek nevelésének

* *Sztálin* Művei. 10. köt. 330—331. old. (oroszul).

és átnevelésének hatalmas erkölcsi hatóerejévé vált. Az embereknek a munkához és a társadalomhoz való, erősödő új viszonya alapján új életforma jön létre, az emberek tudata és lelkülete átalakul, egészséges, munkaképes és sokoldalúan fejlett új nemzedékek formálódnak ki. A nép mélyéből tömegesen emelkednek ki a szervezők, a vezetők, a feltalálók, a merész kutatók... A dolgozók milliói rohamozzák meg és veszik be a technika, a tudomány és a művészet eddig bevehetetlen erődítményeit. A Szovjetunió a céltudatos, friss, életvidám, bármilyen nehézséget legyőzni képes és nagy műveket alkotó új ember országává válik."*

A szovjet nép soraiból tízezernyi hős emelkedett ki, mind hű hazafi, mind nagy művek és dicső hőstettek embere. A szovjet nép a Bolsevik Párt vezetésével hősiesen dolgozott a békés építés éveiben, határtalan bátorsággal védte Hazánk becsületét és függetlenségét a Nagy Honvédő Háború nehéz napjaiban, soha nem látott lelkesedéssel állítja helyre és fejleszti tovább a népgazdaságot.

„Nagy fellendülés korát éli országunk, ahol a szovjet népek családját összeforrasztja a barátság és a Hazáért végzett együttes munka. A soknemzetiségű Szovjetunió a népek közötti együttműködésnek és testvéri kapcsolatoknak a történelem során még soha nem látott példáját mutatja" — mondotta Molotov elvtárs 1948 november 6-i beszédében.

Ifjúságunk méltó nagy Hazájához.

A Párt iránti határtalan odaadás, az a készség, hogy minden erejét a közös ügynek szentelje, törhetetlen akarat, kitartás a cél elérésében, bátorság, kezdeményezés — ezek a szovjet ifjúság jellemző, felemelő erkölcsi tulajdonságai. Ilyennek akarta látni ifjúságunkat a nagy Lenin, ilyennek nevelte őt a Bolsevik Párt, a nagy Sztálin.

*

Az a feladat, amelyet Lenin a Komszomol III. kongresszusán tűzött ki: az ifjú nemzedéknek a kommunizmus szellemében

* A Kommunista Internacionále VII. Világkongresszusának határozata. Partizdat 1935. 38—39. old. (oroszul).

való nevelése — különösen fontos és időszerű ma, a szocialista társadalom építésének befejezése és a szocializmusból a kommunizmusba való fokozatos átmenet időszakában.

A szovjet ifjúságnak a kommunizmus, a szovjet hazafiság szellemében történő nevelése igen nagy jelentőségű Hazánk sorsa, a kommunizmus építésének sorsa szempontjából. Országunk, népünk jövője attól függ, hogyan neveljük az ifjúságot, milyen lesz az ifjú nemzedék.

A Bolsevik Párt, dicsőséges története folyamán, és Sztálin elvtárs személyesen is rendkívül nagy figyelmet fordított és fordít az ifjúság ideológiai nevelésére.

„Az ifjúság a mi jövőnk, a mi reménységünk, elvtársak. Az ifjúságnak kell majd felváltania bennünket, öregeket. Zászlónkat neki kell végleges győzelemre vinni"* — mondotta Sztálin elvtárs.

Ahhoz, hogy az ifjúság becsülettel tudja a végső győzelemre vinni Lenin és Sztálin magasztos zászlaját, ahhoz, hogy méltó legyen nagy tanítómestereihez, öntudatossá kell nevelni az ifjúságot, olyanná, hogy helyesen tudja értékelni a körülötte végbemenő eseményeket.

„Öntudatos szovjet polgárnak lenni — mondotta Zsdánov elvtárs — azt jelenti, hogy meg kell érteni a Párt és a szovjet állam politikáját és azt minden erővel meg kell valósítania. A szocialista öntudat meggyorsítja a szovjet társadalom előrehaladását, megsokszorozza erőforrásait és hatalmát. Ezért a nép politikai és kulturális színvonalának szakadatlan emelése a szovjet rendszer létszükséglete."**

A Párt az élenjáró marxista-leninista eszmék szellemében, a Haza és a szocializmus ügye iránti odaadás szellemében nevelte az ifjúságot. A bolsevikok példát mutattak az ifjú nemzedéknek arra, hogyan kell a népet önfeláldozóan szolgálni és magukkal ragadták az ifjúságot, önfeláldozó harcra serkentve Hazánk ellenségei ellen, a szocializmus győzelméért országunkban.

---

* *Sztálin:* A leninizmus kérdései. Szikra 1949. 501. old.

** *Zsdánov:* A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 29. évfordulója. „Moszkovszkij Rabócsij" 1946. 17. old.

A Párt óriási nevelő és szervező munkája nagyszerű gyümölcsöket hozott. A sztálini ötéves tervek idején ifjúságunk, amelyet Lenin és Sztálin eszméi lelkesítettek, a szocializmus építőinek legelső soraiban haladt, a hősies munka példaképeit mutatta. A Szovjetunió Nagy Honvédő Háborújának idején ifjúságunk soha nem látott szilárdsággal és önfeláldozással védte a szovjet Hazát.

Lenin és Sztálin tanítása az ifjú nemzedék kommunista neveléséről — ez az az elméleti alap, amelyen naggyá lett a Komszomol. Lenin és Sztálin a Komszomol legfőbb feladatát abban látta, hogy segítsen a Pártnak az új nemzedék nevelésében, olyan nemzedéket neveljen fel, amely méltó az idősebb bolsevik nemzedék felváltására.

Sztálin elvtárs műveiben továbbfejlesztette a Komszomolra és a Komszomolnak, mint a Párt legközelebbi segítőtársának feladataira vonatkozó lenini eszméket. Sztálin elvtárs klasszikusan jellemezte a Komszomolt, mint egyik hajtószíjat, amely a Pártot összeköti az ifjúsági tömegekkel. A Komszomol, mondotta Sztálin elvtárs, tartalék, ahonnan a Párt utánpótlást kap és ugyanakkor eszköz, amely hatással van a tömegekre. A Komszomol feladata: segíteni a Pártot abban, hogy az ifjú nemzedéket a szocializmus szellemében nevelje.

A Komszomol, megvalósítva Lenin végső akaratát, a Párt vezetésével, Sztálin elvtárs vezetésével az élenjáró szovjet ifjúság sokmilliós tömegszervezetévé vált, amelynek tagjai kitartóan tanulnak és az iparban, a mezőgazdaságban, a tudományos kutatóintézetekben, az államapparátusban alkotó munkát végeznek.

Sztálin elvtárs azt tanítja:

„A Komszomol formálisan pártonkívüli szervezet. Ugyanakkor azonban mégis kommunista szervezet. Ez azt jelenti, hogy a Komszomolnak, amely formálisan a munkások és parasztok pártonkívüli szervezete, ugyanakkor mégis Pártunk vezetésével kell dolgoznia. Biztosítani az ifjúság bizalmát Pártunk iránt, biztosítani Pártunk vezetését a Komszomolban — ez a feladat. A komszomoltagnak emlékezetébe kell vésni, hogy a Párt vezetésének biztosítása a legfőbb és legfontosabb a Komszomol munkájában."*

* *Sztálin* Művei. 7. köt. 243. old. (oroszul).

A Komszomolnak mindene megvan ahhoz, hogy sikeresen megbirkózzék azokkal a feladatokkal, amelyeket Lenin és Sztálin pártja tűzött eléje. A szocializmus győzelme országunkban megteremtette azokat a feltételeket, melyek a Komszomolnak az ifjúság nevelése terén végzett sikeres munkájához szükségesek. Ifjúságunk a Bolsevik Pártnak, a szovjet kormánynak és személyesen Sztálin elvtársnak hálával tartozik azért, hogy lehetősége van a tanulásra, a népgazdaságban kifejtett termékeny munkára, politikai és kulturális színvonalának szakadatlan emelésére és arra, hogy a tudomány, a technika és a kultúra területén sokoldalúan gyarapítsa ismereteit.

A Bolsevik Pártnak és Sztálin elvtársnak az ifjúság neveléséről való gondoskodását juttatják kifejezésre a SzK(b)P Központi Bizottságának az ideológiai munkára vonatkozó határozatai. Ezek a párthatározatok arra irányulnak, hogy erősítsék és fejlesszék a szovjet hazafiságot, a szovjet nemzeti büszkeséget, hogy ifjúságunkat bátorságra, hősiességre, éberségre neveljék, hogy olyan életvidám ifjúságot neveljenek, mely nem fél a nehézségektől és fáradhatatlanul az ismeretek, a kultúra csúcsa felé tör.

A Párt Központi Bizottsága ezekben a határozatokban hangsúlyozta az irodalom és a művészet óriási szerepét a szovjet ifjúság ideológiai, politikai és kulturális nevelése terén. A SzK(b)P Központi Bizottságának a „Zvézdá" és a „Leningrád" c. folyóiratról szóló határozata szerint, „a szovjet irodalom feladata az, hogy segítse az államot az ifjúság helyes nevelésében, hogy az ifjúság szellemi szükségleteit kielégítse, hogy életvidám új nemzedéket neveljen, mely nem fél az akadályoktól és kész leküzdeni mindennemű akadályt".

Sztálin elvtárs íróinkat az emberi lélek mérnökeinek nevezte. Ennek a meghatározásnak mély értelme van. Arról a rendkívüli felelősségről tanúskodik, amely az emberek neveléséért, a szovjet ifjúság neveléséért a szovjet írókra hárul. Az írók a művészi hatás eszközeivel hivatottak alakítani a serdülő nemzedék világnézetét. Nem feledkezhetnek meg arról sem, hogy milyen fontos szerepet játszanak az irodalom alakjai a fiatal szovjet ember lelkének formálásában.

Molotov elvtárs a Nagy Októberi Szocialista Forradalom

31. évfordulóján, a Moszkvai Szovjet 1948 november 6-i ünnepi ülésén tartott beszédében a következőket mondotta: „Jogunk van rá, hogy büszkék legyünk a szovjet művészet sikereire és az utóbbi időben különösen a szovjet irodalom sikereire, ami a Párt irányító vezetésének nem csekély eredménye. Irodalmunk, filmművészetünk és a művészet más ágai egyre több olyan alkotással gazdagodnak, amelyek a szovjet korszak eseményeinek és a szovjet emberek munkájának eszmei értelmét tárják fel. Az igazi művészet könnyen érthető és mély nyomokat hagy az emberek tudatában. A szovjet művészet mostani fellendülésének ezért van nagy jelentősége a szovjet nép kommunista nevelése terén elért sikerek továbbfejlesztése szempontjából."*

Íróink, film- és színművészeink ilyen magas értékelése arra kötelezi őket, hogy ifjúságunknak még több, még jobb irodalmi művet, filmet, színdarabot adjanak, amelyek a dolgozók forradalmi szabadságharcainak nagyszerű hagyományain, a szovjet embereknek a szocialista építés idején, a Nagy Honvédő Háború alatt és a háborúutáni építés éveiben véghezvitt dicsőséges hőstettein nevelik az ifjúságot.

Mennél jobban közeledünk a kommunizmus felé, annál jelentősebb az ifjúság ideológiai és politikai színvonalának emelése, annál fontosabb, hogy az ifjúság elméjét az élenjáró kommunista öntudattal telítsük, hogy ifjúságunkban olyan tulajdonságokat fejlesszünk, melyek nélkülözhetetlenek a kommunista társadalom alkotói számára.

---

* *Molotov:* A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 31. évfordulója. Szikra 1948. 13. old.

Sz. I. Murasov:

I. V. SZTÁLIN BESZÉDE A VLKSZM VIII. KONGRESSZUSÁN

Moszkvában, 1928 májusában a Szovjetunió Lenini Kommunista Ifjúsági Szövetsége fennállásának tizedik évfordulója előestéjén nyílt meg a Komszomol VIII. Kongresszusa. A kongresszus megnyitásának napján a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének Központi Végrehajtó Bizottsága a lenini Komszomolnak a polgárháború frontjain tanúsított harci érdemei elismeréséül a Komszomolt Vörös Zászló érdemrenddel tüntette ki. A VIII. kongresszus, miután a szovjet kormánytól átvette a magas kitüntetést, felhívta a komszomoltagokat és a Szovjetunió ifjúságát, hogy továbbra is haladjon a kommunizmus harcosainak első soraiban.

„Tudásunk, erőnk és életünk a munkások és parasztok kormányáé. Mi nem kíméltük azokat a polgárháború lángoló éveiben és sajnálkozás nélkül szenteljük őket az új megpróbáltatások és győzelmek napjaiban is. Várjuk vezetőink utasításait.

Soha nem fogunk szégyent hozni a Vörös Zászló érdemrendre, melyet ma nékünk átnyujtottak. Esküszünk, hogy méltók leszünk rá, esküszünk, hogy új dicsőséget hozunk a Vörös Hadsereg bíborpiros zászlóira és a Vörös Flotta vérvörös lobogóira."*

A lenini Komszomol sokmilliós szervezetének nevében a VIII. kongresszus ünnepélyes ígéretet tett a Bolsevik Pártnak

---

* A VLKSzM országos kongresszusának gyorsírói jegyzete. Molodaja Gvargyia 1928. 559. old. (oroszul).

és a szovjet kormánynak, hogy a szocializmus építőinek első sorában fog állni és forró szeretetét és odaadását fejezte ki Lenin és Sztálin pártja iránt, amely a szovjet népet a kommunizmus ragyogó magaslatai felé vezeti.

A VLKSzM VIII. kongresszusának kimagasló jelentősége a lenini Komszomol életében és munkájában abban rejlik, hogy ezen a kongresszuson a Bolsevik Párt és a szovjet nép vezére, I. V. Sztálin mondott beszédet a Komszomol feladatairól. Sztálin elvtárs ebben a beszédében meghatározta a lenini Komszomolnak — mint a Bolsevik Párt segítőtársának és tartalékának — a feladatait a kommunizmus építésében. A beszéd óriási szerepet játszott abban a harcban, amelyet a Komszomol a Kommunista Párt vezetésével a szocializmus győzelméért vívott a Szovjetunióban. Ennek a történelmi beszédnek minden egyes szavát a Bolsevik Párt vezérének atyai gondoskodása hatja át a szovjet ifjúságnak a kommunizmus szellemében történő nevelése és az új világ építői kádereinek kinevelése iránt.

Sztálin elvtárs beszédében megjelölte a belső építőmunka három legfontosabb feladatát, mely akkoriban a Párt és az egész ország előtt állott. Ezek a feladatok: 1. a munkásosztály harci felkészültségének emelése osztályellenségei ellen, 2. kíméletlen harc a bürokratizmus ellen és az alulról jövő tömegkritika megszervezése, 3. a tudomány elsajátítása, és a bolsevik szakemberek új kádereinek kikovácsolása minden tudományágban.

Sztálin elvtársnak a VLKSzM VIII. kongresszusán elmondott beszédében kitűzött feladatok a Bolsevik Pártnak a szocialista építés általános irányvonalából, a belső és a nemzetközi helyzetből fakadtak.

A VLKSzM VIII. kongresszusát fél esztendővel a Bolsevik Párt XV. kongresszusa — a kollektivizáló kongresszus — után tartották. A Párt kongresszusa irányelveket adott a népgazdaság fejlesztése ötéves tervének összeállítására. Meghatározta a kulturális építés, a népgazdaság minden ágában a szocialista parancsnoki helyek kiszélesítésének és megerősítésének feladatait városon és falun egyaránt, valamint a népgazdaság kapitalista elemei felszámolásának teendőit.

Ebben az időben az ipar és mezőgazdaság egészében már túlszárnyalta a háborúelőtti színvonalat.

Országunk iparosításának már élesen kifejezett szocialista jellege volt, az ipar a szocialista termelési rendszer győzelmének vonalán fejlődött. Más volt a mezőgazdaság képe. Jóllehet a mezőgazdaság termelése is meghaladta a háborúelőtti színvonalat, a gazdaság össz-gabonatermelése csak 9 százalékkal maradt el a háborúelőttitől — mégis a gabonatermelés piacra kerülő része, amelyet a városok ellátására fordítottak, alig érte el a 37 százalékot. A mezőgazdaságnak ilyen állapota fenyegető helyzetet teremtett az egész népgazdaság számára.

A Bolsevik Párt és a szovjet állam a mezőgazdaság fejlesztésének kolhoz útjára lépett. A Párt azonban jól látta, hogy „... mindaddig, amíg a kulák ellenállását meg nem töri, amíg a kulákságot a parasztság szemeláttára nyílt harcban szét nem veri, a munkásosztálynak és a Vörös Hadseregnek nem lesz elég kenyere, a parasztok kolhozmozgalma pedig nem válhat tömegmozgalommá."*

A Párt a XV. kongresszus határozatait végrehajtva, döntő támadást indított a kulákság ellen.

A Párt és a szovjet hatalom belső és külső ellenségei mindent elkövettek, hogy meghiúsítsák országunkban a szocializmus építését. A Szovjetunió szocialista gazdaságának megerősödésében a kapitalista országok veszélyt láttak a kapitalista rendszer létére. A kapitalizmus helyzete ingadozott. Sztálin elvtárs a Párt XV. kongresszusán a Központi Bizottság politikai beszámolójában rámutatott, hogy a világimperializmus rendszerének ellentétei a kapitalizmus általános válságának elmélyülésével még jobban fokozódtak. Kiéleződött a harc a kapitalista országok között a befolyási szférákért, a világ újra felosztásáért és kiéleződtek az ellentétek a kapitalizmus és a Szovjetunió — az épülő szocializmus országa között.

Sztálin elvtárs a XV. Pártkongresszuson rámutatott:

„Összeomlottak a kapitalistáknak a Szovjetunió megszelidítésére, kapitalista elkorcsosulására és arra irányuló reményei, hogy tekintélye csökkenni fog Európa munkásai és a gyarmatok dolgozó tömegei között. A Szovjetunió azonban éppen mint az épülő szocializmus országa növekszik és fejlődik. Befolyása

* A SzK(b)P története. Szikra 1949. 306. old.

az egész világ munkásai és parasztjai között növekszik és erősödik. A Szovjetuniónak, mint az épülő szocializmus országának puszta léte, egyik legfontosabb tényező a világimperializmus bomlásában és szilárdságának aláásásában Európában és a gyarmatokon egyaránt. A Szovjetunió szemmelláthatóan válik Európa munkásosztályának és a gyarmatok leigázott népeinek zászlajává."*

Az imperialista tábor intervenciós irányzatának megerősödése és a háború veszélye (a Szovjetunió ellen) — mondotta Sztálin elvtárs — egyik alapvető tényezője a mai helyzetnek. Az imperialista kormányok vezérkarainál különböző terveket dolgoztak ki, melyekkel újabb nyomást akarnak gyakorolni a Szovjetunióra, meg akarják zavarni és meg akarják hiúsítani a Szovjetunió iparosítását.

1927-ben Londonban, Berlinben, Pekingben, Sanghájban és Tiencsinben megtámadták a szovjet politikai képviseletet és kereskedelmi képviseletet. Ezeknek a támadásoknak többségét Anglia és az Egyesült Államok kormányának utasítására hajtották végre. 1927 május 26-án Anglia megszakította a diplomáciai és kereskedelmi kapcsolatokat a Szovjetunióval.

1927 június 7-én Varsóban meggyilkolták Vojkov elvtársat, a Szovjetunió követét.

Mindennek az volt a célja, hogy a Szovjetunió részéről háborút provokáljanak ki és mozgásba hozzák a nemzetközi reakció erőit. Távolkeleten a világimperializmus, a japán hadigépezettel szövetségben, a kínai militaristák támadását készítette elő a Szovjetunió ellen. Az angol kémek és diverzánsok a Szovjetunió területén akkoriban egész sor terrorcselekményt, gyilkosságot, diverziót és gyári gyujtogatást hajtottak végre.

A nemzetközi helyzet sürgősen megkövetelte a Bolsevik Párt és a munkásosztály tömörítését. A Párt Központi Bizottsága éberségre hívta fel a munkásosztályt. Ugyanakkor a nemzetközi és a hazai burzsoázia aljas ügynökei, a trockisták, buhárinisták és a szovjet nép többi ellenségei, dühödten támadták a pártot és a szovjet államot. Bomlasztani akarták a párt sorait, szembe akarták állítani a Komszomolt a Párttal és a

* *Sztálin* Művei. 10. köt. 286. old. (oroszul).

szovjet népbe a szocializmus győzelme iránti bizalmatlanság mérgét akarták oltani. Sztálin elvtárs megállapította, hogy abban az időben „... valami egységfront-féle van kialakulóban Chamberlaintől Trockijig".* A Bolsevik Párt azonban élén Sztálin elvtárssal, a kapitalizmus visszaállítóinak — akik arra számítottak, hogy országunkat a burzsoá fejlődés útjára terelik és a világimperializmus függelékévé változtatják — minden tervét meghiúsította.

A Buhárin—Rükov banditák a szovjet államnak a kulákság ellen indított döntő támadásával kapcsolatban különösen fokozták kártevő tevékenységüket. Buhárin, a megrögzött ellenség, dühödt rágalmakat szórt a Pártra, támadta azt az elvet, hogy a Komszomolt a párt vezeti és megkísérelte az ifjúságot a szocialista építésben való részvétel útjáról letéríteni.

Buhárin nyiltan hirdette az „osztályharc elhalásának elméletét" és azt az elméletet, hogy „a kulákság békésen belenő a szocializmusba".

Az osztályharc kiéleződésével és a nemzetközi imperializmus próbálkozásainak körülményei között szükség volt a munkásosztály harci felkészültségének emelésére és az ellenséges elméletek szétzúzására.

Sztálin elvtárs a SzK(b)P moszkvai bizottságának plénumán 1928-ban elmondott beszédében rámutatott a jobboldali kapitulánsok — a buhárinisták és rükovisták — elleni elszánt harc szükségére, akik a kulákság ügynökei voltak a Pártban.

Sztálin elvtárs a VLKSzM VIII. kongresszusán megsemmisítő bírálatnak vetette alá az „osztályharc elhalásának" a munkásosztállyal szemben ellenséges elméletét, a különböző „automatizmus" és „majd csak lesz valahogy" elméleteket, a „tétlenségre, a szunyókálásra" való hajlamosságot és felfedte okaikat. A békés fejlődés feltételei, a szovjet nép nagyszerű győzelme a polgárháborúban, rányomta bélyegét munkánkra, funkcionáriusainkra és pszihológiájukra. „Ebben az öt évben — mondotta Sztálin elvtárs — zökkenőmentesen, szinte síneken haladtunk előre. Ennek hatása alatt számos funkcionáriusunkban olyan hangulat alakult ki, hogy minden úgy megy, mintha

* A SzK(b)P története. Szikra 1949. 297. old.

olajjal volna megkenve, hogy szinte különvonaton ülünk, s közvetlen vágányon, átszállás nélkül haladunk a szocializmus felé."*

Ennek eredményeképpen több funkcionáriusunkban az a rothadt elmélet alakult ki, hogy „minden elrendeződik önmagától — hogy nálunk nincsenek osztályok, ellenségeink megnyugodtak, minden úgy megy nálunk, mint a karikacsapás. Innen ered egy bizonyos hajlamosság a tétlenségre, a szunyókálásra.

Világos, hogy az ilyen elméletek és beállítottság kapóra jött a Párt és a szovjet nép ellenségeinek. Ezek az elméletek nagy kárt okoztak a szovjet államnak, ideológiailag lefegyverezték az ifjúságot és elvették akaratát a szocializmusért vívott harctól. Sztálin elvtárs rámutatott, hogy a hasonló nézetek és beállítottság azért veszélyesek, mert „... elhomályosítják a munkásosztály látását, megakadályozzák abban, hogy felismerje ellenségeit, álomba ringatják az olyan hivalkodó beszédekkel, hogy ellenségeink gyengék, és aláássák harci felkészültségét".**

Sztálin elvtárs óva intette az ifjúságot az önelégültségtől, a nemtörődömségtől és elbizakodottságtól, figyelmeztette, hogy a szocializmus növekedésével az osztályharc elkerülhetetlenül kiéleződik. A valóságban így is történt.

Amíg a népgazdaság helyreállítása folyt, a kapitalista elemek még megőrizték az ország gazdasági életében addig elfoglalt helyzetüket, különösen a mezőgazdaságban és a kereskedelemben. Amint azonban rátértek az ország szocialista átépítésére, a kapitalista elemek a népgazdaság minden ágából döntő módon kiszorultak. A kolhozok és szovhozok felépítésének kibontakozása az u olsó legnagyobb létszámú kizsákmányoló osztály — a kulákság — támaszát is aláásta és közeli véget jósolt neki. A Párt széles arcvonalon támadta a kapitalista elemeket.

A szocializmus növekedése dühödt ellenállást váltott ki a pusztulásra ítélt kizsákmányoló osztályok körében és az egész nemzetközi burzsoáziánál, amely személyükben az ellenforradalom utolsó támaszait vesztette el a Szovjetunióban. Az osztályharc elkeseredett jelleget öltött. A kapitalista elemek, melyeket a nemzetközi tőke irányított és támogatott, dühödten

---

* *Sztálin:* A komszomolról. Szikra 1949. 31. old.

** U. o. 31—32. old.

támadták a szocializmust és céljukul tűzték ki a szocialista építés meghiúsítását a Szovjetunióban. Egységes fronton támadva, szabotázst, kártevő tevékenységet, diverziót és kémkedést szerveztek az imperialista államok érdekében. A kulákság 1927—28-ban elkeseredetten igyekezett meghiúsítani a terménybeszolgáltatást, elrejtette a gabonát az állam elől. A faluban elkeseredett harc bontakozott ki az utolsó, de legnépesebb kizsákmányoló osztály, a kulákság ellen. A kulákok tudták, hogy a trockisták és buhárinisták támogatják őket és mégjobban fokozták ellenforradalmi tevékenységüket. Terrorizálni kezdték a kolhoztagokat és a falusi párt- és szovjet funkcionáriusokat, felgyujtották a kolhozokat és az állami terménybegyüjtő helyeket.

1928 tavaszán a Donyec-medence bányáiban a burzsoá szakemberek nagyszabású kártevő szervezkedését leplezték le, melynek irányító központja külföldön volt. A kártevők kapcsolatban álltak a külföldi katonai kémszervezettel. Céljukul tűzték ki, hogy meghiúsítják a szocialista ipar fejlődését és biztosítják a kapitalizmus visszaállítását a Szovjetunióban.

„A kártevők helytelenül vezették a tárnák építését, hogy a széntermelést csökkentsék. Elrontották a gépeket, a szellőzőkészülékeket, bányabeomlásokat és robbanásokat szerveztek, tárnákat, üzemeket, villanytelepeket gyujtottak fel. Tudatosan hátráltatták a munkások anyagi helyzetének javítását, nem tartották be a munkavédelem szovjet törvényeit."*

A kapitalista elemeknek és védelmezőiknek a trockista, zinovjevista, buhárinista és az egyéb belső, népellenes bandák romboló tevékenységét — amint már láttuk — az imperialista hatalmak nagyszámú provokációja egészítette ki, amelyek háborút akartak előidézni a Szovjetunió ellen.

A Párt megtette a szükséges intézkedéseket. Mozgósította az ország erőit és visszaverte az ellenség támadását. A Párt figyelmeztette a népet, hogy a kiéleződött osztályharc korszakában a harci felkészültség, soraink éberségének mindennemű meggyengülése, az ellenségekkel és árulókkal szembeni minden békülékenység komoly veszélyt rejt magában a szocia-

* A SzK(b)P története. Szikra 1949. 307. old.

lista építés sorsára. Erről különösen ékesszólóan tanúskodik a Sahtü-ügy.

A Bolsevik Párt felkeltette az éberséget, a harci felkészültséget a kommunisták, a munkásosztály soraiban. Sztálin elvtárs a Komszomol VIII. kongresszusán különös erővel hangsúlyozta a munkásságnak az osztályellenséggel szembeni harci felkészültsége fokozásának döntő jelentőségét. Sztálin elvtárs rámutatott, hogy nem szabad azzal vigasztalni magunkat, hogy a pártnak egymillió, a Komszomolnak kétmillió és a szakszervezeteknek tízmillió tagja van, és hogy ez minden tekintetben biztosítja az ellenség végleges legyőzését. Sztálin elvtárs hangsúlyozta, hogy a munkásosztály osztályellenségeinek erejét hiba alábecsülni.

„A történelem azt mutatja, hogy a legnagyobb hadseregek is belepusztultak abba, hogy elbízták magukat, túlságosan nagyra tartották saját erejüket, túlságosan lebecsülték az ellenségek erejét, szunyókálni kezdtek, elvesztették harci felkészültségüket, s a válságos perc rajtaütésszerűen érte őket.

A legnagyobb pártot is érheti rajtaütés — mondotta Sztálin elvtárs a Komszomol VIII. kongresszusán — a legnagyobb párt is elpusztulhat, ha nem veszi figyelembe a történelem tanulságait, ha nem kovácsolja napról-napra osztályának harci felkészültségét. Nincs veszélyesebb dolog a rajtaütésnél, elvtársak. A rajtaütés, azt jelenti, hogy ki vagyunk téve a «meglepetéseknek», az ellenség előtti rémületnek. Márpedig a rémület felbomláshoz, vereséghez, pusztuláshoz vezet."*

Vezérünknek ezek a szavai a kommunistákat, a Komszomoltagokat és a munkásosztályt harcra szólították az osztályellenség ellen, Lenin és Sztálin pártja ügyének győzelméért.

Sztálin elvtárs a Párt legfontosabb feladataként, politikai munkája alapelveként — és következésképpen a Komszomol feladataként is — a munkásosztálynak az osztályellenség elleni harci felkészültségének fokozását tűzte ki. Sztálin elvtárs ezzel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy ezt a feladatot nem szabad átmenetinek és futólagosnak tartani, „mert hiszen a proletariátus harci felkészültségének fokozása olyan feladat, amelynek egész

---

* *Sztálin:* A komszomolról. Szikra 1949. 32. old.

munkánkat át kell hatnia, amíg országunkban osztályok vannak és amíg kapitalista környezet övez bennünket".*

Országunk harci felkészültségének emelése a dolgozó tömegek aktivizálását követelte, — merész és tágkörű bevonásukat a társadalom politikai és gazdasági életébe. Azt követelte, hogy az állam fogjon munkához és a munkában mutatkozó hiányosságokat gyökeresen irtsa ki. Szükség volt a szocialista munkaverseny és rohammunkásmozgalom széleskörű fejlesztésére, a munkafegyelem megszilárdítására, a munka termelékenységének emelésére és a vezetés megjavítására. Ez fokozott követelményeket támasztott a párt-, szovjet-, gazdasági, szakszervezeti és komszomol-szervezetek munkájával szemben.

A VLKSzM VIII. kongresszusa után a komszomol-szervezetek megerősítették az ifjúság közötti ideológiai munkát. Az ifjak és leányok szívósan láttak hozzá a marxizmus-leninizmus tudományának tanulmányozásához, amely felfegyverezte az ifjúságot Lenin és Sztálin pártja ügyéért vívott harcában.

A munkásosztály harci felkészültsége megszilárdításának feladata — melyet Sztálin elvtárs tűzött ki célként — megkövetelte, hogy a Komszomol javítsa meg munkáját az ifjúság nevelése terén, hogy az ifjúságot Lenin és Sztálin pártja, a szocialista haza iránti odaadás s az imperializmus és a szovjet hatalom minden ellensége iránti gyűlölet szellemében nevelje. Innen ered annak szüksége, hogy erősíteni kellett a Komszomol proletár magját, növelni kellett a VLKSzM sorait, éspedig mindenekelőtt a munkásifjúság köréből.

A tömegek alkotóereje kibontakozásának és a szocializmus építésére való mozgósításának útjában komoly akadályt jelentett a bürokrata elemek jelenléte a párt-, komszomol-, szakszervezeti és gazdasági szervezetek munkájában.

A Párt állandóan felhívta a szovjet emberek figyelmét a bürokratizmus kiirtására, amely nem kis kárt okozott ügyünknek. A Párt a bürokratizmus elleni harcot mindig a kapitalizmus és maradványai elleni osztályharc egyik formájának tekintette, amely igen fontos feltétele a nép alkotó erői kibontakozásának

---

* *Sztálin:* A komszomolról. Szikra 1949. 34. old.

és annak, hogy az embereket a munkához való szocialista viszony szellemében lehessen nevelni.

A bürokratizmus az emberek tudatában fellelhető kapitalista csökevények egyik fajtája. A bürokratizmus, az élő gyakorlati tevékenységgel szemben, az aktatologatásban nyilvánul meg, a babérokon való pihenésben, a minden újtól való elzárkózási törekvésben, a demokrácia elemeinek megsértésében, a félelemben a bírálattól és önbírálattól és ezek elkenésében. Az elvi, ténybeli viszonyt nepotizmussal és baráti viszonnyal akarja helyettesíteni. Más formái az ámítás, a parádés lárma, a részrehajlás és a csúszó-mászó hízelkedés. A bürokratizmust nem érdekli a tömegek kezdeményezése és lenézi a dolgozók bajait és kívánságait.

„A bürokratizmus — mondotta Sztálin elvtárs a Párt XVI. kongresszusán — mindenekelőtt azért veszélyes, mert elrejti az óriási tartalékokat, melyek rendszerünkben lappanganak, nem engedi felhasználni őket, a tömegek kezdeményezését igyekszik nem-alkotó irányba terelni, bilincsbe veri őket a túltengő formaságokkal és azt eredményezi, hogy a Párt minden új kezdeményezését kicsiny és haszontalan filléres üggyé változtatja. A bürokratizmus másfelől azért veszélyes, mert nem tűri a *végrehajtás ellenőrzését* és a szervezet vezetőségének alapvető útmutatásait az eleven élettől elszakított puszta papírrá törekszik változtatni."*

Sztálin elvtárs a VLKSzM VIII. kongresszusán bolsevik élességgel tárta fel a bürokratizmus egész veszélyét, előrehaladásunk egyik legkegyetlenebb ellenségét. Ott, ahol a bürokratizmus érvényesült, nemtörődömség és felelőtlenség, nepotizmus és nem ritkán az erkölcsök züllésének jelensége uralkodott. A bürokratizmus a tömegek kezdeményezésének és hangjának letompításával és figyelembe nem vételével, a demokrácia megszüntetésével megkönnyítette ellenségeink felforgató tevékenységét.

Sztálin elvtárs a VLKSzM VIII. kongresszusán rámutatott, hogy a Komszomolban egyes helyeken szintén vannak bomlasztó elemek, és hogy a bürokratikus megcsontosodás a „Komszomol

* *Sztálin:* A leninizmus kérdései. 10. kiad. 401. old. (oroszul).

csúcsszerveiben" egyes személyek körüli elvtelen csoportharcra vezetett, amely megmérgezte a Komszomol légkörét. Egyes komszomol-funkcionáriusok elszakadtak a komszomol-aktíváktól, az utóbbi pedig nem ritkán eltávolodott a komszomoltagoktól és az ifjúság tömegeitől. Ez volt a munkában mutatkozó hiányosságok egyik oka, és egyúttal a komszomol-vezetők egy részének ideológiai gyengeségét is eredményezte. A Komszomolban — mondotta Sztálin elvtárs — a marxistákat lámpással kell keresni.

A szocialista építés érdekei könyörtelen harcot követeltek a bürokrácia ellen és a párt teljes élességgel vetette fel ezt a feladatot. Melyek a bürokrácia elleni harc módjai, hogyan vessünk véget a bürokráciának — tette fel a kérdést Sztálin elvtárs. Ennek — adta meg a választ — csak egyetlenegy módja van: a pártonbelüli, a komszomolonbelüli demokrácia meghonosítása, az alulról jövő ellenőrzés megszervezése, a milliós tömegekből kiinduló kritika megszervezése, intézményeink bürokráciája, fogyatékosságai és hibái ellen. A kritika és önkritika jelszava tekintet nélkül, hogy kiről van szó, a felülről lefelé és alulról fölfelé irányuló kritika, a nap központi jelszava lett.

Sztálin elvtárs figyelmeztetett, hogy pusztán a felülről jövő kritika nem elégséges, hogy ezt a tömegek kritikájának kell kiegészítenie.

„A fődolog most az, hogy nagyra duzzasszuk az alulról jövő kritika hullámát általában a bürokrácia, különösen pedig munkánk fogyatékosságai ellen. Csak ha kettős — alulról is, felülről is szorító — nyomást szervezünk, csak ha az alulról jövő kritikára helyezzük át a súlypontot, csak akkor számithatunk arra, hogy a harc eredményes lesz és gyökerestől kiirtjuk a bürokráciát."*

Sztálin elvtárs állandóan emlékeztet bennünket annak szükségére, hogy érzékenyen reagáljunk a tömegek szavára, tanuljunk a tömegektől és a dolgozók minden értékes kezdeményezését támogassuk és terjesszük. A kommunistáknak munkájukba a széles pártonkívüli aktívára kell támaszkodniok, mert a Párt ereje és legyőzhetetlensége — a tömegekkel való

* *Sztálin:* A komszomolról. Szikra 1949. 36—37. old.

kapcsolatban van. Sztálin elvtárs a Komszomol VIII. kongresszusán felfedte annak a nézetnek hibás voltát, hogy állítólag csak a vezetők rendelkeznek tapasztalatokkal az építőmunkában. Rámutatott, hogy a milliós tömegek napról-napra óriási tapasztalatokat halmoznak fel az építőmunka során, melyek nem kevésbbé becsesek számunkra, mint a vezetők tapasztalatai. A tömegek kritikája és önkritikája azért szükséges számunkra, hogy felhasználjuk a tömegeknek ezt a tapasztalatát, hogy számbavegyük és átültessük az életbe.

„Ebből adódik — mondotta Sztálin elvtárs — a Párt soronlevő feladata: könyörtelen harc a bürokrácia ellen, az alulról jövő kritika megszervezése, ennek a kritikának számbavétele a fogyatékosságaink felszámolására irányuló gyakorlati döntések során."*

Sztálin elvtárs feladatként állította a Komszomol elé, hogy a megkezdett ügyet mindig végig vigye az ifjúságban, az „új" szeretetére, a hibák iránti kérlelhetetlenségre nevelje és oltsa belé azt a törekvést, hogy a munkában állandóan új sikereket igyekezzen elérni.

A kritika éppen azért szükséges, hogy biztosítsa a fejlődést. Sztálin elvtársnak ez az útmutatása irányítja napjainkban is működésünket.

A Párt tág teret biztosított a tömegek kritikájának. Ezzel bevonta a dolgozókat az ország, az állam aktív igazgatásába és hozzájárult ahhoz, hogy magából a nép soraiból a termelés tehetséges szervezői, állami és gazdasági funkcionáriusok kerülhessenek ki.

Munkánk fogyatékosságainak kíméletlen kritikája és az önkritika a Bolsevik Párt nagy erejéről, a Pártnak a tömegekkel való kapcsolatáról és a dolgozóknak a Párt iránti bizalmáról tett tanúbizonyságot. Sztálin elvtárs rámutatott, hogy „az önbírálat Pártunk erejének, nem pedig gyengeségének jele. Csak az életben gyökerező és a győzelem felé haladó erős Párt engedheti meg magának saját hiányosságainak azt a kíméletlen kritikáját, amelyet a Párt az egész nép szemeláttára lehetővé tesz és mindig lehetővé fog tenni. Az a Párt, amely a nép elől

* *Sztálin:* A komszomolról. Szikra 1949. 37. old.

elrejti az igazságot, az a Párt, amely fél a fénytől és a bírálattól, nem Párt, hanem pusztulásra kárhoztatott csalók klikkje".*

A Párt a kritika és önkritika kifejlesztésével a legélesebb fegyvert adta az elbizakodottság, önhittség ellen és a vezetőknek a tömegektől való elszakadásának legbiztosabb ellenmérgévé tette azt. Ezzel a Párt jelentős mértékben kihúzta a talajt az ellenség lába alól, mert az csak ott tudott érvényesülni, ahol nem volt helye a bolsevik kritikának és önkritikának. A Párt által irányított kritika és önkritika a szovjet társadalom igazi mozgató erejévé vált. A kritikában és önkritikában pártunk Zsdánov elvtárs szavai szerint régen megtalálta és a szocializmus szolgálatába állította a szocialista társadalom ellentétei feltárásának és leküzdésének sajátos formáját, a régi és az új, az elavult és a születőfélben levő közötti harc formáját, annak a különleges formáját, hogy a harc során az új miként küzdi le a régit a szovjet társadalomban.

Sztálin elvtársnak, a Komszomol VIII. kongresszusán elmondott beszédének történelmi jelentősége abban rejlik, hogy a beszéd egyike azoknak az igen fontos okmányoknak, melyek a maga egészében felvetik a kritika és önkritika feladatát s a Pártot és a Komszomolt a munkában mutatkozó fogyatékosságok kiküszöbölésére és a szocializmus felé haladásunk ütemének meggyorsítására mozgósítják.

*

Sztálin elvtársnak azok az útmutatásai, hogy az ifjúságnak el kell sajátítania a tudományt és hogy meg kell teremteni és ki kell nevelni az új szocialista értelmiséget, az új kádereket, melyek elsajátították a tudományt és képesek előrehajtani annak fejlődését — óriási elméleti értékűek és igen nagy gyakorlati jelentőségűek a Párt, a Komszomol és az egész szovjet nép számára.

Országunk tudománya, technikája és kultúrája sokoldalú és meggyorsított fejlesztésének szükségességét és a szakemberek népes kádereinek kinevelését a dolgozók közül a szovjet állam feladatai és sajátságai diktálták. A szovjet népnek a szocialista

* *Sztálin:* A Szovjetunió agrárpolitikája. Szikra 1949. 80. old.

gazdaság felépítésével, nagy politikai győzelmet kellett aratnia a kapitalizmus felett. Enélkül a Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelme nem lett volna tartós. Lenin figyelmeztette a Pártot és a népet — hogy vagy sikerül gazdasági megalapozásuk, vagy minden politikai vívmány elpusztul.

Amikor Lenin a kérdést így vetette fel, abból az ismert marxista tételből indult ki, hogy minden új társadalmi rend végső fokon azzal győzi le az előzőt, hogy a termelő erők fejlődésének új, sokkal magasabb színvonalát teremti meg. Lenin szerint a feladat sikeres megoldása, az ország gyengeségének és elmaradottságának leküzdése, függetlenségének és önállóságának biztosítása csakis hatalmas, tökéletes és legfejlettebb ipar megteremtése alapján lehetséges, amely képes az egész népgazdaságot a legújabb technikával felszerelni. Mindez természetesen a legteljesebb mértékben függött az ország tudományának fejlettségi fokától, attól, hogy ezt a tudományt milyen mértékben alkalmazzák a termelésben és ezenfelül attól, hogy a legkülönbözőbb tudományágak terén elegendő, sokoldalúan képzett káder álljon rendelkezésre.

Lenin, amikor a Párt alapvonalát kifejtette és rámutatott a kommunizmus építésének perspektivájára országunkban, még a Komszomol III. kongresszusán, 1920-ban főfeladatként állította az ifjúság elé az ismeretek, a tudomány szívós elsajátítását. Ennek a lenini hagyatéknak erejét és jelentőségét a szovjet állam egész története igazolta.

A növekvő szocialista ipar és mezőgazdaság szocialista átépítése, a SZK(b)P XIV. és XV. kongresszusának történelmi döntései alapján, nagyszámú szakembert követelt. 1928-ig a káderek kinevelése mint egyik legfőbb gyakorlati feladat merült fel, melynek megoldásától jelentős mértékben függött a szocialista építés ügye a Szovjetunióban. A Donyec-medence Sahtü járásában végzett kártevő tevékenység, amely a nemzetközi tőke Szovjetország elleni harcának egyik veszélyes formáját jelentette, napnál világosabban mutatta meg, hogy a munkásosztály soraiból kikerült szakemberek nélkül még csak gondolni sem lehetett arra, hogy az ország sikeresen haladjon a szocializmus útján. A SzK(b)P Központi Bizottsága felhívta a Pártot és a népet, hogy vonja le a Sahtü-ügy tanulságait és gyorsítsa

meg az olyan káderek kinevelését a munkásosztály soraiból, akik megértik a Párt politikáját és képesek azt a gyakorlati életben megvalósítani. A Párt felhívta a bolsevik gazdasági szakembereket, hogy maguk váljanak a termelés technikájának szakembereivé. Intézkedtek a főiskolák és technikumok munkájának megjavítása, a közép- és felsőiskolák, tudományos kutatóintézetek és laboratóriumok hálózatának kiszélesítése érdekében. Ezerszámra küldték tanulni a kommunistákat, komszomolistákat, a munkások és parasztok legjobb képviselőit. Különösen felhívták a figyelmet a káderek minőségi előkészítésére és mindenekelőtt a tanult elméletnek a termeléssel, az élettel való elszakithatatlan kapcsolatára.

Sztálin elvtárs a Komszomol VIII. kongresszusán, a szónoki emelvényről kijelentette: „A munkásosztály nem lehet az ország igazi gazdája, ha nem tudja levetkezni a kulturálatlanságot, ha nem tudja létrehozni saját értelmiségét, ha nem veszi birtokba a tudományt és nem tudja a gazdaságot a tudomány alapján igazgatni."*

A mezőgazdaság kollektivizálása, a nagyüzemű társadalmi termelés megteremtése a mezőgazdaságban olyan kádereket követelt, akik ismerik a mezőgazdaság tudományát és ilyen emberek abban az időben botrányosan kevesen voltak. Sztálin elvtárs rámutatott, hogy nálunk az építőmunkának és az építőmunka vezetésének működvelői többen vannak, mint amennyi elegendő a mezőgazdaságban és az iparban egyaránt. Olyan emberek azonban, akik értenek az építéshez és a vezetéshez, botrányosan kevesen vannak. Sztálin elvtárs megsemmisítően bírálta azokat az embereket, akik a kulturálatlanságot dicsőítették. „Aki írástudatlan, vagy helytelenül ir és henceg elmaradottságával, az — igazi «proli», az méltó a tiszteletre és megbecsülésre. De aki kikecmereg a kulturálatlanságból, aki megtanul helyesen írni, aki birtokba vette a tudományt — az idegen, az «elszakadt» a tömegektől, az nem munkás többé.

Azt hiszem, hogy mi egy lépést sem haladunk előre, míg ezt a barbárságot és vadságot . . . ki nem irtjuk."**

---

* *Sztálin:* A komszomolról. Szikra 1949. 39. old.

** U. o. 40. old.

A gazdasági építés korszakában, tanítja Sztálin elvtárs, az ellenség hadállásait nem lehet pusztán bátorsággal, vakmerőséggel és erőszakkal bevenni. Ahhoz, hogy megverjük az ellenséget, hogy megfosszuk gazdasági alapjaitól, szocialista ipart, mezőgazdaságot és szállítást kell felépítenünk és meg kell teremtenünk a szovjet kereskedelmet. Ahhoz, hogy építhessünk, tudás kell, birtokba kell venni a tudományt. A tudáshoz tanulni kell. Tanulni kell, mégpedig szívósan és türelemmel.

„Erőddel állunk szemben — mondotta Sztálin elvtárs. — Ennek az erődnek neve — tudomány, a hozzátartozó nagyszámú ismeretággal. Ezt az erődöt be kell vennünk bárminő áron. Ezt az erődöt az ifjúságnak kell bevennie, ha az új élet építőjévé akar lenni, ha valóban a régi gárda nyomába akar lépni."*

Nekünk bolsevik szakemberek kellenek, minden tudományágban, a népgazdaság minden ágában — mondotta Sztálin elvtárs. Enélkül szó sem lehet a szocialista építés gyors üteméről. Enélkül szó sem lehet arról, hogy utól tudjuk érni és túl tudjuk szárnyalni a fejlett kapitalista országokat.

„Birtokba kell venni a tudományt, ki kell kovácsolni az ismeretek minden ágában a bolsevik szakemberek új kádereit, tanulni, tanulni, tanulni kell a legkitartóbban, — ez most a feladat.

A forradalmi ifjúság tömeghadjárata a tudomány jegyében — erre van most szükségünk, elvtársak."**

Sztálin elvtársnak a VLKSzM VIII. kongresszusán elmondott beszéde az ifjúság vezércsillagává vált. A beszéd a Komszomolt harci programmal fegyverezte fel a szocializmus győzelmére a Szovjetunióban. Sztálin elvtárs beszéde az egész nép létérdekeit, a Párt politikájának alapvető kérdéseit juttatta kifejezésre, mely politika azt a célt szolgálta, hogy országunkat elmaradott országból élenjáróvá, gyenge országból erős nagyhatalommá változtassa, hatalmas iparral és mezőgazdasággal, élenjáró tudománnyal és kultúrával. Ez volt a Kommunista Párt, a Párt lenini-sztálini Központi Bizottságának, Sztálin elvtársnak bölcs és messzetekintő politikája. Ennek a politiká-

---

* *Sztálin:* A komszomolról. Szikra 1949. 40. old.

** U. o.

nak megvalósítására a Párt az egész szovjet népet mozgósította és beindította hazánk megszámlálhatatlan erőit. A Párt kíméletlen harcot vívott a kapitalista elemek és ügynökeik: a trockisták, zinovjevisták és buhárinisták ellen, visszaverte a külső ellenség számos kísérletét és az országot ingadozás nélkül a szocialista átalakulás útjára vezette. A Párt fáradhatatlanul hívta fel éberségre a népet és a szovjet embereket a szocializmus ügye iránti odaadás és az ellenség gyűlöletének szellemében nevelte. Minden pártellenes, szovjetellenes erőt szétzúzott és megtisztította országunkat az árulóktól, felszámolta a fasiszta német kémkedés fészkét és az „ötödik hadoszlop" megjelenésének mindennemű lehetőségét megsemmisítette a Szovjetunióban. Ezzel a legnagyobb vereséget mérte az ellenséges felderítő szolgálatra, amely háborúban nagy csatanyeréssel egyenlő.

A Bolsevik Párt irányításával és a szovjet nép hősi erőfeszítésével a Szovjetunióban a legmélyrehatóbb változások mentek végbe, az ország képe gyökeresen megváltozott. Rövidesen hatalmas ipar született, új iparágak jöttek létre, mégpedig olyan méretekben, amelyek előtt — amint Sztálin elvtárs megállapította — elhalványulnak az európai ipar méretei.

Azzal, hogy megvalósult a mezőgazdaság kollektivizálása, a falun a legmélyrehatóbb forradalmi átalakulás ment végbe, amely következményei tekintetében azonos jelentőségű az 1917-es októberi fordulattal. Ez a fordulat a szocialista építés három alapvető kérdését oldotta meg: megsemmisítette az utolsó és legnagyobbszámú kizsákmányoló osztályt — a kulákságot, a kapitalizmus helyreállításának támaszát, a szocializmus útjára terelte társadalmunk dolgozóinak legnépesebb osztályát — a parasztságot, és megteremtette a szocialista termelési módot a népgazdaság legkiterjedtebb, legnagyobb létfontosságú és ezzel együtt legelmaradottabb ágában — a mezőgazdaságban.

Mindezek az átalakulások ugrást jelentettek, melynek segítségével hazánk elmaradt ország ból élenjáró országgá, agrárországból ipari állammá változott. A Bolsevik Párt vezetésével a szovjet nép szocialista gazdaságot teremtett, mely erő és életképesség tekintetében felülmúlja a kapitalista országok gazdaságát. Ez egyidejűleg a szocialista rend gazda-

sági alapjának megteremtését is jelentette, melynek győzelme a szovjet népnek és hadseregnek nagy és leküzdhetetlen erőt kölcsönzött.

A Bolsevik Párt vezetésével az országban igazi kultúrforradalom ment végbe és a tudomány és kultúra minden terén új, népes káderek nőttek ki. A Szovjetunió kultúrforradalma, a szocialista kultúra megteremtése — amely sokkal magasabb színvonalon áll, mint a burzsoá kultúra — ismét megmutatta a szocializmus fölényét a kapitalizmus felett és a szocializmus legyőzhetetlenségét.

A szocializmus győzelme a kizsákmányoló osztályok utolsó maradékainak megsemmisítését eredményezte. Az országban olyan társadalom jött létre, amely kizárólag a város és a falu dolgozóiból áll. Ez a társadalom baráti család, melyet egységes célok és közös érdekek forrasztanak össze. Ennek a közösségnek az alapján a Szovjetunióban a társadalomnak olyan erkölcsi és politikai egysége, továbbá a Szovjetunióban lakó valamennyi nép olyan megdönthetetlen testvéri barátsága és hazaszeretete jött létre és erősödött meg, aminőt nem ismer a történelem. A Szovjetunió belső helyzete ezzel annyira megszilárdult, amihez hasonlót nem ismer és nem ismerhet a burzsoá társadalom.

A Párt sokoldalú tevékenységében különös jelentőséget tulajdonított a dolgozók nagy tömegeihez fűződő kapcsolata kiszélesítésének és megszilárdításának, valamint nevelésüknek és a Párt zászlaja körüli tömörítésüknek. Különleges figyelmet szentelt a Komszomolnak és a szovjet ifjúságnak és azt a leninizmus szellemében nevelte. A Párt ideológiailag felfegyverezte a Komszomolt, megerősítette sorait és segített megtisztítani az ellenséges ügynököktől.

A Komszomol a Párt körül tömörülve óriási munkát fejtett ki azoknak a feladatoknak a megvalósítása terén, amelyeket Sztálin elvtárs tűzött ki a VLKSzM VIII. kongresszusán mondott beszédében.

A Komszomol sokoldalú munkásságával nagyban hozzájárult ahhoz az általános harchoz, amely a szocializmus győzelméért és megszilárdításáért, a szovjet állam katonai és gazdasági erejének megerősítéséért és az aktív védelem előkészítéséért folyt a Szovjetunióban.

A VIII. kongresszus óta eltelt húsz esztendőben, a Komszomol és a vezetése alatt álló ifjúság a Bolsevik Párt irányításával, az egész néppel együtt a szocialista ipar óriásait állította munkába, kolhozokat, szovhozokat, gép- és traktorállomásokat épített és megteremtette a szovjet állam szocialista gazdaságát és katonai hatalmát.

A Komszomol állandóan szem előtt tartotta Sztálin elvtársnak azt az útmutatását, hogy emelni kell népünk harci felkészültségét, fizikailag és szellemileg előkészítette az ifjúságot a szocialista haza megvédésére. Az ifjúság hatalmas tartalékot jelentett hazánk fegyveres erői számára. A Komszomol volt a haditengerészet és a hadiflotta védnöksége alatt álló Oszoaviahim szervezetnek* a lelke, amely kiterjedt katonai testnevelő tömegmunkát végzett és a tengerészek, repülők, tankisták, mesterlövészek és egészségügyi katonák ezreit készítette elő. A kommunistákkal együtt a Komszomol küldöttei alkották a rohambrigádokat a csendesóceáni és az északi hadiflotta építésének sztálini végrehajtásában.

A fegyveres erők soraiban a komszomoltagok mindig is első segítőtársai voltak és maradtak a pártszervezeteknek, a harcosok politikai nevelése, az egységek harci erejének megszilárdítása terén.

A Komszomol és a szovjet ifjúság, vezérének felhívására, az ismeretek és a tudomány elsajátításáért indított tömegmozgalommal válaszolt. Az ifjúságnak ezt a hadjáratát olyan sikerek koronázták, amilyeneket a világ egyetlenegy országa sem ismer.

Amíg 1927—28-ban a főiskolai tanulók száma 159 800 volt, addig 1940—41-ben 585 400 és 1947—48-ban 730 000. A technikumokban tanulók száma 187 300-ról 819 500-ra emelkedett és napjainkban ez a szám már meghaladta az egymilliót.

A sztálini ötéves tervek éveiben a Honvédő Háború kezdetéig az Urálban, Szibériában és a Távolkeleten, valamint

---

* *Oszoaviahim:* társadalmi szervezet, amelynek az a célja, hogy támogassa a Szovjetunió légi- és vegyészeti védelmi szervezetét. — *A szerk.*

valamennyi szövetséges köztársaságban megteremtették a kádernevelő központokat. Ezek gyorsan fejlődtek és a szocialista kultúra melegágyaivá váltak.

A Szovjetunió a felsőoktatás terén már a háború előtti években első helyre került a világon. 1938-ban a Szovjetunió főiskoláin 1,4-szer többen tanultak, mint Európa „nagyhatalmainak" és Japán főiskoláin együttvéve.

A moszkvai egyetemen több hallgató tanul, mint Anglia valamennyi egyetemén. A világ egyik országában sem tanulnak annyian, mint a Szovjetunióban. Az 1938—39-es tanévben országunkban, a tanulás minden faját beleértve, több mint 47 millióan tanultak.

A Szovjetunió tudományának felvirágzásáról tanúskodik a tudományos kutatóintézetek számának növekedése (beleértve a fiókintézeteket is). Ezek az intézetek sokoldalú tudományos kutatótevékenységgel foglalkoznak. Számuk 1929-ben 436 volt, 1937-ben 867, a Honvédő Háború előtti időben körülbelül 1000 és ez a szám ma ezren felül van. A Szovjetunió Tudományos Akadémiája kibővült és sok szövetséges köztársaságban alapítottak tudományos akadémiákat.

A Szovjetunió tudományos munkásainak hadserege a forradalom előtti időkhöz viszonyítva majdnem meghúszszorozódott. (Számuk 1913-ban 5600 volt és közvetlenül a Honvédő Háború előtt százezerre emelkedett.)

A háborúelőtti sztálini ötéves tervek alatt a főiskolákon és technikumokon körülbelül hárommillió felső- és középképesítésű szakembert neveltek ki. A Szovjetunió magasképzettségű káderekkel rendelkezik, elsőrendű nevelőgárdával és szakemberekkel a tudomány minden ágában. Országunk a tudomány és a kultúra fáklyavivője lett, amely az egész világnak utat mutat az emberiség haladó fejlődésében.

Büszkék lehetünk arra, hogy a Bolsevik Párt és Sztálin elvtárs gondoskodása a Szovjetunióban a világ leghaladóbb tudományát teremtette meg.

A Párt és a kormány fáradozása folytán a szocialista építőmunka egyik legfontosabb kérdését: a népből származó szovjet értelmiség megteremtését, történelmileg igen rövid idő alatt oldották meg.

Az értelmiség új kádereinek előkészítése terén dicső hely illeti meg a Komszomolt, a szovjet ifjúságot.

A Komszomol nagy munkát végzett országunk elemi, közép- és felsőoktatásának fellendítése terén. Az ifjúság tudományos képzésének kérdései minden időben a Komszomol figyelmének középpontjában állottak. Az 1928-tól 1930-ig terjedő években — válaszul a sztálini felhívásra — a Komszomol a munkásfakultásokra 15 000 ifjút és leányt küldött, főiskolai előkészítő tanfolyamokra 20 000-et, pedagógiai főiskolákra és technikumokba pedig 5000-et. Az értelmiség sorait a Komszomol legjobb neveltjei szüntelenül pótolták. A komszomoltagok sorából csupán az első két ötéves terv során 287 000 mérnök és technikus, mezőgazdasági szakember, tanító és orvos került ki.

„Fiatal emberek százezrei a munkásosztály, a parasztság, a dolgozó értelmiség soraiból — mondotta Sztálin elvtárs a SzK(b)P XVIII. kongresszusán elhangzott beszámolójában — tódultak a főiskolákba, technikumokba és iskoláik elvégzése után kipótolták az értelmiség megritkult sorait. Friss vért öntöttek az értelmiségbe és új életre, szovjet-életre keltették. Saját képükre és hasonmásukra változtatták meg az értelmiség arculatát. A régi értelmiség maradványai teljesen elvegyültek az új, a szovjet, a népi értelmiség tömegével. Ilymódon új, szovjet értelmiség jött létre, amelynek szoros kapcsolatai vannak a néppel és többségében kész arra, hogy szívvel és lélekkel szolgáljon neki."*

Az új, szocialista értelmiség megszületése igen nagy győzelme volt a szocializmusnak a legnehezebb frontszakaszon és egyike volt a Szovjetunió kultúrforradalma legfontosabb eredményeinek. Az eddigi látható és konkrét eredmények szétzúzták a burzsoázia rágalmait, mely szerint a dolgozó tömegek képtelenek a tudomány és kultúra magaslatára emelkedni.

A szovjet értelmiség — soraiban a komszomoltagokkal — fáradhatatlan alkotó munkájával, nagyszámú újításával, a népgazdaságban végzett szervező munkájával felbecsülhetetlen módon járult hozzá a szocializmus győzelméhez s ahhoz, hogy országunk a világ legerősebb hatalmává vált.

---

* *Sztálin:* A leninizmus kérdései. Szikra 1949. 633—634. old.

A Komszomol derekasan kivette részét az egész szovjet társadalom életéből. Az ifjúságot azon feladatok végrehajtására mozgósította, melyeket Sztálin elvtárs tűzött ki és bevonta az ifjúságot népünk alkotó munkájába. Ezzel óriási segítséget nyujtott a Bolsevik Pártnak a szovjet emberek ifjú nemzedékének kialakításában. .

A Komszomol, a Bolsevik Párt vezetésével, nagy munkát végzett az ifjúságnak a szovjet hazafiság és a Szovjetunió területén lakó népek iránti testvéri barátság szellemében való nevelése terén. A Komszomol, mint egyike azoknak a szerveknek, amelyek a Párt befolyását a tömegek felé közvetítik, az ifjúságba Lenin és Sztálin pártjának nagy ügye, a nép és a szocialista haza iránti határtalan odaadás érzését oltotta be és oltja szüntelenül. A Komszomol segített a Pártnak a szocialista korszak embereinek kiváló tulajdonságai — a kezdeményezőképesség, a rettenthetetlenség, a harci kitartás, az ország sorsa iránti hazafias érzés — kiformálásában.

A Párt messzetekintő politikájának, Sztálin elvtárs bölcs vezetésének és a bolsevikok mindent átfogó tevékenységének eredményeképpen hazánk, az imperialista Németország áruló támadása pillanatában, egységes, megdönthetetlen harci tábornak bizonyult. Országunk erőteljesen és megdönthetetlenül, hatalmas gazdasággal és a legkiválóbb hadsereggel lépett a háborúba. A szovjet nép ebben a háborúban soha nem látott hazaszeretetet, magas minőségű erkölcsiséget, a Bolsevik Párt iránti határtalan odaadást tanúsított és kész volt az utolsó csepp véréig harcolni állama érdekeiért és a szovjet szocialista rendszer sérthetetlenségéért.

A Nagy Honvédő Háború bebizonyította a párt politikájának és Sztálin elvtárs vezetésének egész felmérhetetlen jelentőségét és mély bölcseségét, amely a szovjet emberek új nemzedékét kikovácsolta. A Szovjetunió, éppen azért, mert népünk, ifjúságunk állandóan a magasfokú elvi szilárdság, harci felkészültség és az életet teremtő szovjet hazafiság szellemében nevelődött, nemcsak saját állami érdekeit védte meg, hanem Európa népeit is felszabadította a fasiszta pestis alól.

A háború megmutatta a szovjet társadalmi rendszer és államforma fölényét, a szovjet fegyveres erők és a Szovjetunió

népei barátságának legyőzhetetlen erejét, a szovjet társadalom erkölcsi és politikai egységét, amelyet Lenin és Sztálin pártja teremtett meg a munkások és parasztok szövetségének megszilárdításával és a munkásosztály harci felkészültségének növelésével osztályellenségei ellen.

*

Sztálin elvtárs húsz esztendővel ezelőtt elmondott beszéde a VLKSzM VIII. kongresszusán, a Párt és a Komszomol programokmánya a serdülő ifjúság kommunista nevelése terén, s a kommunizmusért harcoló szovjet ifjúság harci zászlaja.

A szovjet állam fejlődésének új szakaszában, amikor a szocialista társadalom felépítése befejeződött és megkezdődött a fokozatos áttérés a szocializmusról a kommunizmusra, Sztálin elvtárs által kitűzött feladatok gigantikusra növekszenek. Valóraváltásuk óriási erőfeszítést követel az egész szovjet ifjúságtól.

Sztálin elvtárs, a Komszomolszkaja Právda fennállásának huszadik évfordulója alkalmából 1945 májusában intézett üdvözletében, felhívta a Komszomolt, hogy „továbbra is sikeresen hajtsa végre a serdülő ifjúság nevelését a lenini párt iránti odaadás szellemében, segítsen az ifjúságnak birtokba venni a tudomány és a kultúra vívmányait és mozgósítsa harcra a fiatal hazafiak erőit nagy szocialista hazánk további felvirágoztatására".*

Érthető, hogy a mostani időszakban végzett munkánkban, amikor a nemzetközi küzdőtéren két ellentétes tábor harcol, és kiéleződött a harc a szocialista és a burzsoá ideológia között, milyen nagy jelentősége van Sztálin elvtárs útmutatásának, hogy emelni kell a munkásosztály harci felkészültségét.

Az imperialista és demokráciaellenes tábor, melynek élén az amerikai imperialisták állnak, hódító politikát folytat, lázasan készül az új háborúra és harcol a szocializmus és a demokrácia ellen.

A reakciós erők azonban nem csupán féktelen propaganda-

* Komszomolszkaja Právda, 1945 május 24. (oroszul).

hadjáratot folytatnak a Szovjetunió és a népi demokratikus országok — az imperialistaellenes és demokratikus tábor alapjai ellen. Arra is törekszenek, hogy országaik fiatal nemzedékét a burzsoá erkölcs és ideológia hatása alá vonják.

A reakciósok, amikor misztikát, önzést és individualizmust terjesztenek, el akarják vonni az ifjúságot a reális valóságtól, annak bonyolult ellentéteitől, meg akarják téveszteni a fiatal nemzedéket, meg akarják fosztani akaratától, hogy harcoljon a leigázás és az imperializmus bűnös tervei ellen. Erre a célra széles körben alkalmazzák a sajtót, rádiót, irodalmat és művészetet.

Zsdánov elvtárs a kilenc kommunista párt tájékoztató értekezletén elmondott beszédében azt hangsúlyozta, hogy „a kommunista pártoknak minden téren — állami, gazdasági és ideológiai téren egyaránt — az imperialista terjeszkedés és agresszió terveivel szemben tanúsított ellenállás élére kell állniok, tömörülniök kell, egyesíteni kell erőfeszítéseiket egy közös imperialistaellenes és demokratikus program alapján és maguk köré kell gyűjteniük a nép minden demokratikus és hazafias erejét".*

Sztálin elvtárs arra tanít bennünket, hogy egész népünket a mozgósítási felkészültség állapotában tartsuk, hogy semmiféle „véletlen" és ellenségeink semmiféle cselfogása ne érhessen bennünket meglepetésszerűen, hogy készek legyünk minden körülmények között és bárminő áron megvédeni a szovjet állam érdekeit.

A Szovjetunió még jobban megerősödve került ki a háborúból. Ez annál inkább megköveteli tőlünk, hogy állandóan erősítsük azt a nagy győzelmet, amelyet rendületlen harcban értünk el és amely hazánk újabb felvirágzásához nyitja meg az utat.

A szovjet állam megerősítését, mint a munkásosztály kommunizmusért vívott harcának legfőbb eszközét, a Bolsevik Párt mindenek előtt álló feladatának tartja. Sztálin elvtárs a marxizmus alkotó továbbfejlesztésével minden oldalról meg-

---

* *A. Zsdánov:* Beszámoló a nemzetközi helyzetről. Állami Politikai Kiadó 1947. 46. old. (oroszul).

indokolta, hogy a kapitalista környezetben még csak szó sem lehet arról, hogy a szovjet állam elhal a kommunizmusban, és kifejtette, hogy az államot fenn kell tartani. Sztálin elvtársnak ebből a lángelméjű útmutatásából következik a szovjet állam, a szovjet szocialista rendszer gazdasági alapjai, a fegyveres erők, a felderítő szolgálat és a büntető szervek további megerősítésének szükségessége, a szovjet emberek harci felkészültségének fokozása.

A háborúutáni időszakban a Bolsevik Párt a Szovjetunió népgazdasága új hatalmas fellendítésének megvalósítására mozgósítja a szovjet emberek erejét. Ez a fellendülés lehetővé teszi, hogy iparunk színvonalát nem kevesebbre, mint a háború előtti színvonal kétszeresére emeljük. A termelés ilyen kapacitásának elérése — mondotta Sztálin elvtárs — országunkat minden eshetőségre biztosítja és hatalmas alapot teremt a Szovjetunió egész népgazdaságának és kultúrájának soha nem látott felvirágzására, megteremti az anyagi alapot a kommunizmus elveinek valóraváltására. A háborúutáni sztálini terv végrehajtása nagy lépés ennek a célnak megvalósításában.

Napjainkban az egész szovjet országot, a szovjet emberek millióit egyetlen hazafias gondolat hatja át, egyetlen gondjuk van: idő előtt teljesíteni a sztálini ötéves tervet, hogy ezáltal nagy lépést tegyenek a kommunizmushoz vezető úton. A VLKSzM fennállásának 30. évfordulójára több mint egymillió ifjúmunkás teljesítette évi normáját, több mint 400 000 ifjú dolgozik jelenleg az 1950-es év tervén és több mint százezer teljesítette öt, sőt még több év normáját.

Társadalmunk élenjáró embereiként — az ipar és a mezőgazdaság sztahánovistáiként — azokat a szovjet hazafiakat látjuk, akik számára a haza és a társadalom érdekeinek odaadó szolgálata mindennél előbbrevaló. A sztahánovisták hadserege hatalmas. Ezrek és milliók vannak ebben a hadseregben. Az ötéves terv feladatainak határidő előtti végrehajtása minden szovjet ember legjobb, hazafias hozzájárulása hazánk erősítéséhez.

Az ország gazdasági fellendítésében és a kommunizmusra való áttérésben kimagasló szerepet játszik a szovjet tudomány.

A szovjet tudomány hatalmas eszköz a Szovjetunió gaz-

dasági függetlenségének és magasfokú védelmi felkészültségének biztosításában, a kommunizmus anyagi alapjának megteremtésében. A Párt által megjelölt ipari színvonal elérését nem lehet pusztán a termelés kiszélesítésével biztosítani. Az ipar nagyarányú fejlődésének a munka sokkal magasabb termelékenységén kell alapulnia, amely csak a tömegek kulturális és technikai színvonala és a munka kultúrájának további emelkedése alapján jöhet létre, ha a tudomány, az új technika eredményei és az új technológiai folyamatok széleskörben behatolnak a népgazdaság minden ágába. Társadalmunk általános felemelkedése, haladása a kommunizmus felé, a tudomány, technika és a kultúra még sokkal magasabb fejlődési színvonala alapján fog végbemenni.

Sztálin elvtárs, 1946 február 9-én a sztálini választókörzetben mondott választói beszédében azt a feladatot tűzte ki, hogy hazánknak a legrövidebb időn belül nemcsak utól kell érnie, hanem túl is kell szárnyalnia a külföldi országok tudományának vívmányait.

A szovjet tudomány felvirágoztatása sztálini programjának végrehajtásában nagy szerep jut a Komszomolnak és az ifjúságnak. A Szovjetunió fiatal nemzedékére vár a legfontosabb tudományos problémák megoldása. Be kell hatolnia a természet titkaiba. Engedelmességre kell kényszerítenie a természet erőit, és meg kell szabadítania az embert a természettől való függésétől. A SzK(b)P Központi Bizottságának a VLKSzM 30. évfordulójának előkészítéséről és megtartásáról kiadott rendelete a Komszomol elé ismét legfontosabb feladatként azt állította — hogy segítsen az ifjúságnak birtokba venni a tudomány és a kultúra vívmányait.

A mostani ifjú nemzedék előtt a tudomány elsajátításának feladata, melyet Sztálin elvtárs a VLKSzM VIII. kongresszusán tűzött ki, még inkább áll. A feladat az egész ifjúságtól kitartást követel annak a sztálini felhívásnak valóraváltásában, hogy tanulni, tanulni, kitartóan és szívósan tanulni. Vasakarat és szívós célratörés, az új felismerésére irányuló állandó törekvés nélkül nem lehet a tudomány művelőjévé, igazi újítójává válni.

Az ifjúság lelkesítő példájául szolgálnak a tudomány nagy

férfiai, a félelmet nem ismerő gondolkodók és harcosok — Marx, Engels, Lenin és Sztálin.

„A tudomány nem ismer széles országutat — írta Marx — s csak azok remélhetik, hogy napsütötte ormait elérik, akik nem riadnak vissza attól, hogy meredek ösvényei megmászása fáradságos."*

A komszomoltagok és az ifjúság sorai közül az élenjáró szovjet tudomány művelőinek kell kikerülnie, vagyis olyan embereknek, akik Sztálin elvtárs szavai szerint, az élettel elszakíthatatlan kapcsolatban megvilágítják az utat a gyakorlat számára, nem elégszenek meg az egyes elért sikerekkel, hanem szüntelenül előretörnek, akikben van merészség és elszántság megdönteni a régi hagyományokat, normákat és előírásokat, amikor azok elavultak és a haladás gátjaivá váltak — és akik tudnak új hagyományokat, új normákat és új előírásokat teremteni. A szovjet népnek csakis ilyen tudományos erőkre van szüksége.

Azok, akik ma az iskolákban, technikumokban és főiskolákon tanulnak, az iparban és a mezőgazdaságban dolgoznak — a tudomány és technika, az irodalom és művészet jövendő művelői — a termelés szervezői, az alkotó, kommunista munka emberei a népgazdaság minden ágában. Észszerű tanulással, a tudomány alapos elsajátításával — és mindenekelőtt a marxizmus-leninizmus elsajátításával — a társadalmi és politikai munkában végzett aktív részvétellel kell elkészülni a kommunizmus győzelméért folyó nagy harcra.

A VLKSzM Központi Bizottsága XVI. plénumának határozatai a káderek nevelését ezeknek a követelményeknek a szellemében irányítják. A Központi Bizottság megállapította, hogy a Komszomol legfontosabb feladata a tanulóifjúság ideológiai és politikai nevelésén végzett munka erősítése, minden irányú segítségnyujtás a pártnak és a szovjet államnak a magas képzettségű szakemberek kinevelésében, valamint a tanulóifjúságnak a szovjet hazafiság s Lenin és Sztálin pártja iránti odaadás szellemében való nevelésében.

A Komszomolnak olyan szellemben kell nevelnie az ifjú-

---

* *Marx* A tőke, I. köt. Szikra 1949. 23. old.

ságot, hogy meg tudja védeni a szovjet állam érdekeit és kész legyen minden — a kommunizmus útjában álló — akadály elhárítására.

Minden főiskolai hallgatónak és tanulónak hazafias kötelessége sikeresen birtokba venni a tudományt és az ismereteket, emelni politikai és kulturális színvonalát és felkészülni a szovjet szakember felelősségteljes és megtisztelő munkájára. Minden komszomolista főiskolai hallgatónak és tanulónak kötelessége, hogy példát mutasson az ifjúságnak a magasfokú fegyelemben és szervezettségben és a tanuláshoz való lelkiismeretes viszony terén.

A tudomány fejlesztése azonban nem merül ki pusztán a népgazdaság szakembereinek és tudományos munkásainak kinevelésében, és az intézetek és laboratóriumok tudományos kutatómunkájának széleskörű kibontakozásában. A szovjet társadalom kultúrájának felvirágzása és a tudomány haladása kötelező feltételként foglalja magában a dolgozó tömegek további felemelését, az ismeretek és a kultúra új, magasabb fokára. Azaz a munkásosztály kulturális és technikai színvonalát a mérnökök és technikai munkások színvonalára kell emelni, annak előfeltételeként, hogy sikeresen alkalmazzuk a termelésben a tudomány minden eredményét, hogy a szükségnek megfelelően emeljük a munka termelékenységét és végérvényesen megszüntessük a szellemi és a fizikai munka közti ellentétet.

A Bolsevik Párt, amikor a tudomány fejlesztéséről, társadalmunk felvirágzásáról, a szovjet emberek anyagi és szellemi színvonalának magas fokra emeléséről gondoskodik, azért harcol, hogy minden munkást és parasztot kulturálttá és műveltté tegyen, mert enélkül lehetetlen felépíteni azt a társadalmat, amely az élenjáró technikán és tudományon alapul.

A tudományt nem csupán a főiskolák falain belül ismerik meg. Sokezernyi fiatal munkás és kolhozparaszt tanul magánúton a főiskolákon és technikumokon, anélkül, hogy elszakadna a termeléstől. Az ismeretek és a munkatechnika elsajátításának, valamint a szakképzettség tökéletesítésének a munkában kell megtörténnie. Az iparban és a mezőgazdaságban egyaránt teljes mértékben fel kell használni az ipari oktatást, a technikai tanintézeteket, a sztahánovista iskolákat, üzemi tanfolyamokat,

a kolhozok és szovhozok agrotechnikai tanulóköreit, a munkás és falusi ifjúság esti iskoláinak tanfolyamait és az önképzést.

A kommunizmusra való áttérés történelmi feladatának fényében Sztálin elvtársnak a Komszomol VIII. kongresszusán elmondott beszéde ma is úgy hangzik, mint az ifjúságnak a tudomány meghódításáért indított hadjáratának harci programja, mint felhívás a kommunizmus építésére, az élenjáró tudomány alapján.

Az általános kultúrszínvonal emelése, a szovjet ifjúság politikai öntudatának fokozása — a Komszomol működésének legfontosabb területe annak a sztálini útmutatásnak végrehajtásában, hogy erősíteni kell a szovjet államot és emelni kell a Szovjetunió dolgozóinak harci felkészültségét.

Abban, hogy országunk történelmi jelentőségű úton halad a kommunizmus felé, óriási jelentősége van a szovjet dolgozók öntudatának és aktivitásának. A kommunizmus nagy és legyőzhetetlen ereje abban is rejlik, hogy milliók hajtják öntudatosan előre, akik örömmel vesznek részt építésében, öntudatosan hajlandók bármilyen áldozatra és legyőzik a legnehezebb akadályokat is.

Mennél magasabb a tömegek politikai öntudata, mennél magasabb a tömegek aktivitása, annál erősebb a szovjet állam, annál sikeresebb a kommunizmusért vívott harc.

„A szocialista öntudat — mondotta Zsdánov elvtárs — meggyorsítja a szovjet társadalom előrehaladását, megsokszorozza erőforrásait és hatalmát. Ennélfogva a nép politikai és kulturális színvonalának emelése létfontosságú követelmény a szovjet rendszer számára."*

A SzK(b)P Központi Bizottságának ideológiai kérdésekben hozott határozatai, amelyeket Sztálin elvtárs kezdeményezésére hoztak, újabb megnyilvánulásai a Párt gondoskodásának népünk és különösen az ifjúság ideológiai neveléséről.

A Párt szüntelenül arra tanítja a Komszomolt, hogy szívósan harcoljon a szovjet ideológia tisztaságáért, a reakciós burzsoá ideológia ellen.

---

* *Zsdánov:* A Nagy Októberi Szocialista Forradalom XXIX. évfordulóján elmondott beszéd. 1946. 16. old. (oroszul).

A reakciós ideológiának egyik megnyilvánulása a kozmopolitizmus. Ennek a burzsoá ideológiának az a célja, hogy aláássa a szovjet hazafiságot, lekicsinyeljen mindent, ami szovjet — és hazafiatlan, a szovjet társadalom számára idegen nézeteket honosítson meg. A kozmopolitizmus — meghajlás a burzsoá Nyugat rothadó kultúrája előtt, ami réges-régen az imperializmus kiszolgálójává változott.

A Komszomolnak ifjúságunkat állandóan az imperializmus lángoló gyűlöletére kell nevelnie — mint ami ellenséges és idegen a szocialista ideológiától. Állandóan fokozni a szovjet ifjúság éberségét, szervezettségét és ideológiai edzettségét — ezt követelik a Komszomoltól a Párt Központi Bizottságának ideológiai kérdésekben hozott határozatai.

A Komszomol hivatása az, hogy az ifjúságot ideológiailag fejlette, edzette, bátorrá nevelje, határtalan odaadást oltson belé Lenin és Sztálin Pártja iránt, — olyan ifjúságot neveljen, amely hisz a kommunizmus győzelmében és lelkesedéssel harcol ezért a győzelemért. Az ifjúság nevelésének egész lényege abban rejlik, hogy világosan felismerje: életének feladata a kommunista társadalom építése.

A Pártnak és a vezetése alatt álló Komszomolnak a serdülő ifjúság nevelése terén kifejtett sokoldalú tevékenysége a szovjet társadalom mozgató erőinek — az erkölcsi és politikai egységnek, a Szovjetunió népei barátságának, a szovjet hazafiságnak — továbbfejlesztése, vagyis végső fokon a szovjet állam szilárdsága és legyőzhetetlensége egyik döntő alapjának megerősítése.

A Bolsevik Párt és a szovjet kormány nagyrabecsülte a Komszomolnak az ifjúság kommunista nevelése terén végzett munkáját. A Komszomolt másodízben is Lenin rendjellel tüntették ki.

Az ifjúság nevelése terén végzett munkánkban vannak még fogyatékosságok, amelyeket bolsevik elvszerűséggel kell kiküszöbölnünk és új sikereket kell elérnünk egész munkánkban.

Szükséges, hogy a bírálat meghonosodjék a gyakorlati munkában, mert a fogyatékosságok elleni erőteljes harc nélkül a bírálat üres, mitsem érő fecsegéssé változik.

A bolsevik bírálat példájaként felhozhatjuk a biológiai tudomány terén lefolyt vitát. Az elvszerű bolsevik kritikának

köszönhető, hogy a biológiai tudományban is győzött az élenjáró, haladó, micsurini irányzat. A micsurini tudomány most minden vonalon tért hódít az életben és nagy gyakorlati eredményeket hoz.

Csak a bátor és nyilt bírálat segít embereink nevelésében, tökéletesedésében, csak ez buzdítja őket a haladásra és tanítja meg leküzdeni a hiányosságokat.

A komszomoltagok egész tömegét be kell vonnunk a munkába, hogy minden komszomoltag felelősséget érezzen saját szervezetéért és szívén viselje annak új sikereit. A bolsevik bírálat és önbírálat a komszomoltagok aktivitásától és alkotó munkájától kísérve — út a komszomol-szervezetek szervezeti és politikai megerősödéséhez és az ifjúság nagy tömegeivel való kapcsolat megszilárdulásához.

A VLKSzM XI. kongresszusára a komszomoltagok sokmilliós hadserege és a szovjet ifjúság Lenin és Sztálin pártja körül még szorosabban tömörülve vonul fel. A Bolsevik Párt a kommunizmus harcosainak sasnemzedékét nevelte ki. A szovjet ifjúság leghőbb álma, hogy olyan legyen, mint Lenin, mint Sztálin, hogy lenini-sztálini típusú politikus legyen. A szovjet ifjúság, a kommunista párt vezetésével, az egész néppel együtt, a kommunizmus magaslatai felé halad. Ebben a nagy célratörésben, a Lenin és Sztálin által nevelt Komszomol a Bolsevik Párt harcos segítőtársa. A lenini Komszomol büszkén viseli a nagy Lenin nevét és megbízható, méltó utóda a kommunista harcosok idősebb nemzedékének.

A Komszomol erejének és szilárdságának forrása az, hogy Lenin és Sztálin pártja vezeti. Ez teszi népünket és a bölcs Sztálin nevelte szovjet ifjúságunkat naggyá.

A nagyszerű, a világon páratlanul álló szovjet ifjúság felnevelésében nagy szerepet játszott Sztálinnak, a VLKSzM VIII. kongresszusán elmondott történelmi beszéde, amely az ifjúságot nagy győzelmekre lelkesítette a haza dicsőségére. És ma, a nagy dolgozó tömegek soha nem látott munkalendülete és alkotó tevékenysége közepette, a Komszomolnak az a hivatása, hogy minden eszközzel serkentse és fejlessze az ipar és mezőgazdaság fiatal dolgozóinak kezdeményezését, a szovjet ifjúságot Lenin és Sztálin pártja körül tömörítse, határtalan

hazaszeretetre nevelje, és újult erővel fokozza a fiatal hazafiak erőfeszítését a háború utáni sztálini ötéves terv időelőtti teljesítéséért, a kommunizmus teljes győzelméért vívott harcra.

Ifjúságunk minden gondolata, Sztálin elvtárs — a szovjet nép nagy vezére, a szovjet ifjúság legjobb barátja felé száll. A VLKSzM fennállásának 30. évfordulóján, Sztálin elvtárshoz intézett levelében, a szocializmus országának több mint 33 millió ifja és leánya forró szeretetét és odaadását fejezte ki vezére és a Bolsevik Párt iránt, és megesküdött, hogy tovább erősíti hazánk katonai és gazdasági hatalmát, s Lenin és Sztálin pártjának győzelmes zászlaját a kommunizmus teljes győzelmére viszi.

És a szovjet ifjúság esküje szilárd, mint a kőszikla!

A. J. Blatyin:

A KOMSZOMOL — A BOLSEVIK PÁRT SEGÍTŐTÁRSA A SZOCIALIZMUS ÉPÍTÉSÉBEN

Országunk nemrégiben ünnepelte a Szovjetunió Lenini Kommunista Ifjúsági Szövetsége fennállásának 30. évfordulóját. A SzK(b)P Központi Bizottsága jubileumi üdvözletében nagyra értékelte a Komszomolnak a fiatal szovjet hazafiak nevelése terén kifejtett 30 esztendős tevékenységét, valamint részvételét a szocializmus építésében és a Nagy Honvédő Háború idején a hazánk becsületéért, szabadságáért és függetlenségéért vívott harcban.

A Bolsevik Párt Központi Bizottsága annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a lenini Komszomol továbbra is becsülettel fogja teljesíteni hazája iránti kötelességét és új, dicső fejezeteket nyit a kommunista ifjúsági mozgalom történetében.

A Szovjetunió Legfelsőbb Szovjetje a VLKSzM-t a szovjet ifjúság kommunista neveléséért és a szocialista építésben való tevékeny részvételéért, a hazának tett kimagasló szolgálataiért, fennállásának 30. évfordulója alkalmával, másodízben tüntette ki Lenin rendjellel. Vörös Zászló érdemrenddel öt város komszomol-szervezetét tüntették ki: Moszkváét, Leningrádét, Sztálingrádét, Szevasztopolét és Odesszáét. A VLKSzM fennállásának 30. évfordulójával kapcsolatban a Szovjetunió rendjeleivel és érdemrendjeivel 3200 komszomol-funkcionáriust tüntettek ki.

Mindez a népnek, a Bolsevik Pártnak és a szovjet kormánynak hazánk serdülő ifjúsága iránti nagy szeretetéről tanúskodik, és kifejezésre juttatja az ifjúság kommunista szellemű nevelése iránti mélységes gondoskodását.

A Komszomol — népünk édes gyermeke, a hősi szovjet ifjúság élenjáró csapata. „A haza önfeláldozó szolgálatával, s Lenin és Sztálin pártja iránti odaadásával a Komszomol kivívta egész népünk megbecsülését és szeretetét,"* — mondja a SzK(b)P Központi Bizottságának üdvözlete. A Komszomol, napjainkban, kilenc és félmillió ifjút és leányt tömörít soraiban. A lenini Komszomol tagjának lenni nagy megtiszteltetést jelent, — így gondolkoznak és így éreznek a szovjet ifjak és leányok milliói, atyáik és anyáik, fivéreik és nővéreik.

A Komszomol, mint az állami és társadalmi működés sokoldalú iskolája, megérdemelt hírnévnek örvend 30 esztendő alatt a fiatal hazafiak millióit nevelte fel. Országunk legjobb emberei közül sokan — párt és szovjet vezetők, miniszterek és diplomaták, tábornokok és admirálisok, tanítók és mérnökök, írók és művészek, üzemigazgatók és kolhozelnökök — a Komszomol neveltjei, akik a Komszomol soraiban kezdték meg társadalmi munkájukat, ott éreztek először tudásszomjat és nyertek bolsevik edzettséget. A Komszomol, a szocialista haza odaadó szeretetére, Lenin és Sztálin nagy ügye iránti odaadásra nevelte őket.

A Komszomol sok dicső hőst nevelt. A Nagy Honvédő Háborúban — amikor egész népünk, minden szovjet ember a legsúlyosabb megpróbáltatásokat élte át, amikor elemi erővel kerültek napvilágra a szovjet ember nagyszerű tulajdonságai és mindenekelőtt a szovjet emberek hazaszeretete és az ellenség iránti gyűlölete — a komszomolisták hőstettei évszázadokig fognak élni. Zója Koszmogyemjanszkaja, Alekszandr Matroszov, Nyikolaj Gasztyello, Viktor Talalihin, Oleg Kosevoj és elvtársai, Alekszandr Pokriskin és Iván Kozsedub neveit nemcsak hazánkban ismerik, hanem a határainkon túl is. E nevek ifjúságunk zászlajává, a bátorság, rettenthetetlenség és a hősiesség mintaképeivé váltak.

Országunknak nincs olyan zuga, ahol ne tudnák, hogy mi a Komszomol, ahol nap mint nap ne éreznék a komszomolifjak és leányok kiapadhatatlan erejét és forradalmi kezdeményezését, akik magukkal ragadják az egész szovjet ifjúságot.

---

* Právda. 1948 okt. 29. (oroszul).

A Komszomol minden sikerét, a nép határtalan tiszteletét és szeretetét szülőjének — a Bolsevik Pártnak köszönheti. A Párt 1918-ban, Lenin és Sztálin kezdeményezésére teremtette meg a Komszomolt és megmutatta a jövő útját. A Komszomol 30 esztendős működése folyamán mindig érezte a Párt gondoskodó és irányító kezét, s a Pártnak hű és aktív segítőtársa volt a kommunizmus építésének nemes ügyében, és a hazánk becsületéért, szabadságáért és függetlenségéért vívott harcban. A komszomoltagok — a szovjet ifjak és leányok — Lenin és Sztálin nagy pártjának zászlaja alatt tömörülve, önfeláldozóan, kéz a kézben harcolnak idősebb elvtársaikkal — a kommunistákkal — a legfelelősségteljesebb frontszakaszokon.

A Komszomol egész útja, egész működése elszakíthatatlanul kapcsolódik a Bolsevik Párt történetéhez, azokhoz a nagy eseményekhez, amelyek az elmult három évtizedben mentek végbe országunk életében. A Komszomol a szocialista építés minden szakaszában, népünk becsületéért vívott harc egész idején, harcos segítőtársa volt a pártnak, és mindig ott volt a legdöntőbb és legnehezebb frontszakaszokon. „A Komszomol mindig harcosaink első soraiban állt — írta Sztálin elvtárs. — Nem ismerek olyan esetet, amikor távol maradt volna forradalmi életünk eseményeitől."*

*

A Komszomol egész működése, születésétől kezdve, a szocialista építés nagy feladatainak megoldására irányult. A Bolsevik Párt s Lenin és Sztálin fáradhatatlanul irányították a kommunista ifjúság erejét a társadalmi életben való tevékeny részvételre, a nehézségek legyőzésére, a tudomány, technika és kultúra elsajátítására, melyek elengedhetetlenül szükségesek a jövő társadalom felépítéséhez.

Vlagyimir Iljics Lenin, még 1920-ban a Komszomol III. kongresszusán kifejtette a Komszomolnak, mint a Bolsevik Párt segítőtársának a szocialista építés részvételében, sokrétű programját.

„Önök előtt — fordult Vlagyimir Iljics a komszomol-

---

* *Sztálin* Művei. 9. köt. 198. old. (oroszul).

tagokhoz — az egész ország gazdasági újjáépítésének feladata áll; a mezőgazdaság és az ipar újjászervezése, helyreállítása korszerű technikai alapon, mely a modern tudományon, a technikán, a villamosságon nyugszik."*

„A Kommunista Ifjúsági Szövetség legyen rohamcsapat, amely minden munkánál segítőkezet nyujt, öntevékenységet, kezdeményezést fejt ki."**

A Komszomol mindig hűen követte nagy vezére és tanítója, Lenin hagyatékát. A Komszomol VI. kongresszusa, nemsokkal Vlagyimir Iljics halála után ült össze. A kongresszus a szövetség 690 000 tagja nevében elhatározta, hogy a Komszomolt — lenini Komszomolnak — fogja elnevezni. A kongresszusnak az egész ország ifjúságához intézett felhívása ezeket mondja:

„Nem a szép hangzásért, nem csupán abból a kívánságból, hogy minden név közül a legjobbat viseljük és nem pusztán azért, hogy tisztelettel övezzük a nagy elhunyt emlékét — hoztuk ezt a határozatot. Nem, — azért hoztuk, hogy a Szovjetunióban lakó minden nép egész dolgozó ifjúságát, élenjáró csapatával, a Kommunista Ifjúsági Szövetséggel együtt — egyetlen akarat és szilárd elhatározás hassa át: megtanulni lenini módon élni, dolgozni, harcolni és megvalósítani *Lenin* hagyatékát."

Az Oroszországi Kommunista (bolsevik) Párt XIII. kongresszusa, melyet 1924 május 23-tól 31-ig tartottak meg, különleges figyelmet szentelt a Komszomolnak — mint a Párt legközelebbi segítőtársának — az ifjúság kommunista nevelésében.

A XIII. kongresszus határozata kimondja, hogy a „szövetség pártmagvának erősítése és aktív funkcionáriusainak bevonása a pártmunkába, napirenden levő, alapvető feladat. Fokozni kell a munkapadnál dolgozó ifjúmunkások toborzását a pártba, meghosszabbítva irányukban a lenini behívót."***

A Párt XIII. kongresszusa a Komszomolt a Pártnak, a szovjet ország életének alapvető kérdéseivel kapcsolatban

---

* *Lenin.* Válogatott Művek. II. köt. Szikra 1949. 797. old.

** U. o. 806. old.

*** A SzK(b)P határozatai. I. rész. 613. old. Áll. Politikai Kiadó 1940. (oroszul).

hozott határozatainak gyakorlati végrehajtására irányította. „Az Oroszországi Kommunista Ifjúsági Szövetségnek a Párt vezetésével végzett társadalmi munkája közben rendszeresen be kell vonnia tagjait a Szovjetunió és az Oroszországi Kommunista Párt életének minden alapvető kérdésének megtárgyalásába, úgy, hogy a Párttal ezeknek a kérdéseknek állandó megtárgyalását összehangolja és résztvesz a párt által hozott határozatok megvalósításában."*

A kongresszus különösen fontosnak tartotta, hogy szervezetileg legyen biztosítva a Komszomol proletár vezetése, valamint proletár összetétele. A munkásifjúságot a Komszomol rendkívüli módon vonzotta, a lányokat azonban még nem vonták be kellő mértékben. A Komszomolnak a tartalék szerepét kellett betöltenie, ahonnan a Párt kiemeli a legjobb elemeket az új ifjú erők állandó áramlásának biztosítására, és a Párt befolyásának hű közvetítőjévé kellett válnia a munkás és parasztifjúság legnagyobb tömegei felé.

A XIII. kongresszus különösen fontosnak tartotta a Komszomol erősítését a falvakban, ahol segítenie kellett a haladó parasztifjúságnak abban, hogy megtanuljon új módra élni és dolgozni. A parasztifjúság iskoláinak „... a forradalmi és kulturált mezőgazdasági dolgozók új típusát kellett kinevelnie, mely a föld szövetkezeti és kollektív megművelésére törekszik..."** A falusi Komszomol munkájába be kellett vonni az értelmiség legjobb erőit, a tanítókat és mezőgazdasági szakembereket.

A Komszomol munkája igen nagy jelentőségre tett szert a hadseregnél és a flottánál, ennélfogva a Kongresszus hangsúlyozta, hogy a Komszomolnak nemzetközi és harci szellemben kell a nevelést végeznie. Nem kevésbbé volt fontos az iskolákban és a főiskolákon végzett munka. Ekkor a Komszomol már hozzálátott a pionir alakulatoknak — annak a hatalmas mozgalomnak a megszervezéséhez, amely már majdnem másfél évtizede áll fenn.

Sztálin elvtárs a szocialista építésben való részvételre, a népgazdaság helyreállítására és fejlesztésére hívta fel a Kom-

* A SzK(b)P határozatai: I. rész. 613. old. Áll. Pol. Kiadó. 1940. (oroszul).

** U. o. 615. old.

szomol tagjait. Sztálin elvtárs a „Komszomolszkaja Právda" szerkesztőségének kérdéseire válaszolva 1925-ben ezt írta: „Minden egyes komszomol-aktivistának egybe kell kapcsolnia az építés minden területén végzett mindennapi munkáját a szocialista társadalom felépítésének távlatával."*

A Komszomol számára, abban a harcban, melyet az ország iparosításáért és a mezőgazdaság kollektivizálásáért vivott, igen nagyjelentőségűek Sztálin elvtársnak a VLKSzM V. országos konferenciáján (1927 márciusában) és a VLKSzM VIII. országos kongresszusán (1928 májusában) elhangzott beszédei. Sztálin elvtárs a Komszomolt sok évre a szocializmusért vívott harc programjával fegyverezte fel és kijelölte helyét és szerepét az egész nép munkájában.

A Bolsevik Párt így irányította gondosan vezérei szavával és a pártkongresszusok és konferenciák döntéseivel a Komszomolt a lenini úton, és a Komszomol minden időben törekedett és törekszik igazolni a Párt bizalmát. A Párt gondoskodására az ifjúság minden erejének mozgósításával válaszol — a szocialista építés feladatainak megoldására és a világ első szocialista államának megerősítésére.

*

A Komszomol az ország iparosításáért vivott harcban

A fehérgárdisták és a külföldi intervenciósok ellen vívott polgárháború befejezése után a szovjet ország a békés gazdasági építőmunkához, a népgazdaság helyreállításához látott. A Bolsevik Párt új gazdasági politikája (NEP) biztosította a mezőgazdaság gyors fellendülését, a gyárak és üzemek helyreállítását. A Komszomol derekasan kivette részét az ipari üzemek, a szállítás és a mezőgazdaság újjáélesztésében, amelyeket a két háború — az imperialista és a polgárháború — tönkretett.

A Komszomoltagok a moszkvai vasutasok kezdeményezését követve, melynek Lenin óriási jelentőséget tulajdonított, ezerszámra rendeztek kommunista szombatokat. Ezeken az

* *Sztálin:* A komszomolról. Szikra 1949. 23. old.

ifjak és lányok százai vettek részt. Moszkva és Leningrád, Ukrajna és az Urál gyáraiban és üzemeiben az ifjúság segített a romokkal teli műhelyek, gyárudvarok és raktárak kitakarításában, összegyűjtötte a fémhulladékot, a Donyec-medencében kiszivattyúzta a vizet az elöntött bányákból, a szállításban helyreállította az utakat és kijavította a mozdonyokat és vasúti kocsikat.

A Bolsevik Párt XIV. kongresszusa után a párt, Sztálin elvtárssal az élen, harcot kezdett az ország szocialista iparosításának megvalósításáért. A politikai és gazdasági megerősödés ellenére hazánk továbbra is elmaradt agrárország volt. Elegendő megemlíteni, hogy az össztermelés kétharmadát a mezőgazdaság adta és csak egyharmadát az ipar. „A Párt előtt — mondta Sztálin elvtárs — teljes nagyságában áll a feladat, hogy országunkat ipari országgá, a kapitalista országoktól gazdaságilag független országgá fejlesszük. Ezt meg lehet és meg kell csinálni. A Párt központi feladataként az ország szocialista iparosításáért való harc, a szocializmus győzelméért való harc lép előtérbe."*

A sztálini szocialista iparosítás biztosította a Szovjetunió gazdasági önállóságát, megszilárdította védelmi készségét és megteremtette országunkban a szocializmus győzelmének előfeltételeit.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalomig országunk gazdaságának technikai fejlettsége rendkívül alacsony fokon állt. Majdnem minden gép, munkapad, üzemi berendezés külföldről származott és így az ország gazdasága a külföldi kapitalistáktól függött. A külföldi tőkének jövedelmező volt Oroszországot imperialista leigázásban, elmaradott mezőgazdasági ország állapotában tartani, ahol olcsó volt a munkaerő és a külföldi áruk tág piacra leltek.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom elűzte a földbirtokosokat és a kapitalistákat, kicsavarta kezükből a termelőeszközöket — és a gyárakat, üzemeket, földet, szállítást, bankokat társadalmi tulajdonná tette. Ez a legnagyobb forradalmi ténynek számított, de önmagában még nem tudta megszüntetni az ország gazdasági elmaradottságát. Döntő forradalmi intézkedésekre volt szükség, hogy a gazdasági fejlődés ugrásszerűen

* A SzK(b)P története. Szikra 1949. 290. old.

haladjon előre, hogy elmaradott országból élenjáró, agrárországból — ipari ország váljék.

A szovjet nép óriási lelkesedéssel látott hozzá az ország szocialista iparosítása feladatainak megvalósításához. Az iparosítás bolsevik politikája a szovjet emberek millióit önfeláldozó munkára lelkesítette hazájuk érdekében. A szovjet nép Lenin és Sztálin pártjának vezetésével minden erejét azoknak a feladatoknak a megoldására összpontosította, amelyeket Sztálin elvtárs, a dolgozók nagy vezére és tanítója tűzött országunk elé. Pártunk bölcs politikája megvalósításának eredményeképpen országunk az első sztálini ötéves tervek — 13 év — alatt ugrásszerűen fejlődött. Ez az iparosítás bolsevik politikájának nagy győzelme volt, a szocialista gazdálkodási módszer diadala, amely a tudományos tervezésen épül fel és a tömegek hősies munkája révén gyarapodik.

Az első sztálini ötéves tervek idején a Szovjetunióban ezrével épültek a gyárak és üzemek, villamos erőművek. Az új építkezések között voltak olyan óriások is, mint a Dnyeprogesz,* a harkovi és sztálingrádi traktorgyárak, a gorkiji autógyár, az uráli nehézgépipari üzem, a magnitogorszki és kuznyecki fémkombinátok és sok más. Új iparágak keletkeztek: autóipar, traktorgyártás, repülőgépipar, turbinaipar stb. Új városok tucatjai és a munkástelepek százai nőttek ki a földből országunkban ezekben az években.

A régi gyárakat és üzemeket, ahol kezdetleges és elmaradott technika uralkodott, gyökeresen átszervezték. Hogy milyen óriási munkát végeztek ebben az irányban, azt a moszkvai „AMO" autógyár példáján lehet megítélni. Az ötéves tervek idején ez az üzem félig-kézműves műhelyből, amely rendkívül szegényes technikával dolgozott, ipari óriássá fejlődött, amelyet a korszerű technika legújabb vívmányaival szereltek fel. Más városok üzemei hasonló módon, szinte csodálatos átalakuláson mentek keresztül. Leningrádon pl., Kirov találó kifejezése szerint, az 1934-es években „... csak a petrográdi munkások dicső forradalmi hagyományai maradtak a régiek, minden más újjá lett."**

* A dnyepri vizierőmű. — *A szerk.*

** *Sz. M. Kirov:* Válogatott cikkei és beszédei. Áll. Pol. Kiadó. 1939. 625. old. (oroszul).

A szovjet népnek az ország iparosításáért folytatott önfeláldozó munkáját és eredményeit mindennél jobban meg lehet ítélni az ipar össztermelése növekedésének számadatai alapján. Az ipar össztermelése 1940-ben az 1928. évinek 6,5-szeresére emelkedett és ugyanakkor a termelőeszközök termelése megtízszereződött. Hogy fogalmat alkothassunk magunknak ezeknek a számoknak a nagyszerűségéről, meg kell említenünk, hogy olyan kapitalista államoknak az ipara, mint az Egyesült Államok és Anglia, ugyanezen idő alatt egyhelyben topogott, vagy hanyatlott a válság csapásai alatt, majd ismét emelkedett, de mégsem haladta túl az 1928. év színvonalát.

Még sokkal feltűnőbbek az egyes iparágak fejlődésének számadatai. Így 1940-ben országunkban 5,5-szer több kőszenet bányásztak, mint 1913-ban, a nyersvastermelés, majdnem négyszer, az acéltermelés négy és félszer, az olajtermelés pedig három és félszer volt több, mint 1913-ban.

A Komszomol az ország szocialista iparosítása bölcs bolsevik politikájának végrehajtásáért vívott harcban hű és megbízható segítőtársa volt Lenin és Sztálin pártjának. A Bolsevik Párt és Sztálin elvtárs a komszomoltagokat tevékeny részvételre hívta fel a szocialista építésben, a Párt általános irányvonalának megvalósításában és a Komszomolt a Párt politikájának helyes megvalósítására tanította.

A Komszomol és az egész munkásifjúság politikai és termelési aktivitása felmérhetetlenül megnövekedett. A termelésben kifejtett tevékenységük formái egyre magasabbrendűvé, sokoldalúbbá és hatékonyabbá váltak. Válaszul a Párt és Sztálin elvtárs felhívására, a gyárak és üzemek komszomol-szervezetei hadjáratot kezdtek a termelés szocialista észszerűsítéséért és a legszigorúbb takarékosságért. Ez rendkívül fontos volt az új, hatalmas szocialista ipar fejlesztéséhez szükséges tartalékok megteremtésére. Mindenekelőtt szükség volt a régi üzemek munkája színvonalának emelésére, — emelni kellett a munka termelékenységét, észszerűsíteni kellett a termelést, csökkenteni a termelés önköltségét és takarékoskodni kellett az államtól kapott anyagi eszközökkel.

A komszomol-szervezetek segítettek a pártszervezetek-

nek és a gazdasági vezetőknek ezeknek az igen nagyfontosságú feladatoknak a megvalósításában és hadat üzentek a termelési zavaroknak. A komszomoltagok leleplezték a rendetlenséget, a pazarlást, a munka helytelen megszervezését, mindazt, ami zavarta a munka megjavítását, ami a termelést lefelé húzta, ami veszteségre és selejtre vezetett. Erre a célra alakultak meg a „könnyű lovasság" első csoportjai, amelyek élesen és bátran felfedték a hiányosságokat és segítettek kiküszöbölésükben. Sok üzemben hirdettek termelési versenyeket a legjobb ifjúmunkás címéért, ifjú észszerűsítők csoportjai és feltaláló körök alakultak. A komszomol-szervezetek ezekkel, és a munkásifjúság között végzett tömeg-termelési munka más formáival új, szocialista viszonyt alakítottak ki a munkához, a társadalmi tulajdonhoz. A komszomol-szervezetek nagy figyelmet szenteltek az ifjúság szakmai oktatásának, a gyári-üzemi oktatás kérdésének.

Ebben az időpontban jelennek meg a rohambrigádok. Egyik legelső ilyen brigád Leningrádban alakult, a „Krasznij Treugolnyik" üzemben, az üzemi komszomol-szervezet kezdeményezésére. A brigád fiatal munkás komszomolkákból állt. Célja az volt, hogy megmutassa: lehet sokkal tökéletesebb módszerekkel és rohamütemben dolgozni. Közvetlenül azután, hogy a brigád ragyogóan megoldotta a céljául kitűzött feladatokat, más műhelyekben is alakultak rohambrigádok és példájukat Leningrád más üzemei is követték.

Ez a nagyszerű kezdeményezés rövidesen az egész országban elterjedt. Az ország minden gyárában és üzemében megalakultak a rohambrigádok, amelyek óriási szerepet játszottak a szocialista munkaverseny fejlesztésében és a munkatermelékenység emelésében. A „rohammunkás" szó meghonosodott az életben és jelképévé vált a termelési újításnak, az önfeláldozó munkának és a lángoló szovjet hazaszeretetnek.

Így vett részt a Komszomol az ország gazdasági életében és értékes tapasztalataival, az egész néppel együtt hozzálátott az első sztálini ötéves terv történelmi jelentőségű feladatainak megvalósításához. Ekkor már két millió élenjáró ifjút és leányt tömörített soraiban. Ez óriási erőt jelentett, mely nagy segítséget nyujtott a Bolsevik Pártnak. A Párt bölcsen vezette harcra

ezt az erőt: megvalósítani az ország átépítése nagyszabású tervét. A Párt XV. kongresszusa, amely 1927 decemberében ült össze, azokban az irányelvekben, amelyeket az első ötéves terv összeállítására adott, kimondja:

„A kongresszus felhívja a figyelmet a *Komszomolra* és az előtte álló feladatokra. A Komszomolnak az új vállalkozások kezdeményezőjének és végrehajtójának kell lennie a gazdaság, a munka és a mindennapi élet észszerűsítése terén, a városokban és falvakban egyaránt. A Komszomolnak a Párt egyik fő segítőtársának kell lennie politikája megvalósításában a gazdasági és kulturális elmaradottság elleni harc frontján. A Komszomolnak kell legfőképpen segítenie a proletár-, szegényparaszt- és középparasztifjúság nagy tömegeinek a szocializmus építése szellemében való átnevelésében és a szocializmus megvédésében a belső és külső ellenségekkel szemben."*

A komszomol-szervezetek lelkesedéssel fogadták a Párt XV. kongresszusának útmutatásait. Ezekben, minden egyes komszomoltag a Párt nagy bizalmának megnyilvánulását, a Pártnak a Komszomol növekedése és megerősödése iránt tanúsított gondoskodásának egyik jelét látta.

A VLKSzM VIII. kongresszusa, amely 1928 májusában ült össze, és Sztálin elvtársnak a kongresszuson elmondott beszéde a komszomoltagokat és az egész szovjet ifjúságot a legtevékenyebb részvételre mozgósította az ötéves tervért vívott harcban. Sztálin elvtárs kifejtette a Komszomol előtt a szocializmusért folyó harc ragyogó programját, kijelölte a Komszomol helyét az egész nép munkájában. Sztálin elvtárs, amikor a VIII. kongresszuson elmondott beszédében a VLKSzM elé a társadalmi életben való tevékeny részvételt, az ifjak és leányok milliós tömegeinek az építésbe bevonását tűzte ki célul, különösen hangsúlyozta a káderneveléS szükségességét.

„Most — mondotta Sztálin elvtárs — az ismeretek legkülönbözőbb ágaiban magukat otthonosan érző új bolsevik káderek egész csoportjaira, százaira, meg ezreire van szükségünk. Enélkül szó sem lehet országunkban a szocialista építés gyors üteméről. Enélkül szó sem lehet arról, hogy utól tudjuk érni

* A SzK(b)P határozatai. II. köt. Áll. Pol. Kiad. 1940. 245 old. (oroszul).

és túl tudjuk szárnyalni az előrehaladott tőkés országokat. *Birtokba kell venni a tudományt, ki kell kovácsolni az ismeretek minden ágában a bolsevik szakemberek új kádereit, tanulni, tanulni, tanulni kell a legkitartóbban* — ez most a feladat. *A forradalmi ifjúság tömeghadjárata a tudomány jegyében* — erre van most szükségünk, elvtársak."*

A szovjet ifjúság körében Sztálin elvtárs felhívása forró visszhangra lelt. A fiatal munkások és parasztok tízezrei követték a Párt utasítását és megtöltötték a főiskolák tantermeit, hogy szakemberekké legyenek, akikre az országnak olyan nagy szüksége volt. A szocialista építés során is sok millió ifjú és leány tanult, akik a gyárakban és üzemekben elsajátították az új technikát és a legbonyolultabb szakmákat.

Már említettük, hogyan keletkeztek az első rohambrigádok. 1929-ig, a sztálini ötéves terv első évéig, ez a mozgalom széleskörű mozgalommá, az egész nép mozgalmává vált. Különösen hatalmas erővé lett ez a mozgalom a szocialista munkaverseny fejlődésével. 1929 január 20-án a Právda elsőízben közölte Lenin: „Hogyan szervezzük meg a versenyt?" című cikkét, amelyet még 1918-ban írt. A forradalom nagy lángelméje már akkor előre látta, hogy a tömegek munkaversenyének a szocializmus építésének hatalmas kommunista módszerévé kell válnia. Lenin annak szükségéről beszélt, hogy meg kell szervezni a versenyt, amely felkelti a milliók alkotó tevékenységét.

A szocialista munkaverseny szervezésének ragyogó eszméjét a Komszomol forró lelkesedéssel fogadta. Nem sokkal azután, hogy Lenin cikke napvilágot látott, január 26-án a Komszomolszkaja Právda valamennyi komszomol-szervezethez felhívással fordult — kezdjenek az egész országra kiterjedő szocialista munkaversenyt. Februárban és márciusban a munkásifjúság minden városban üléseket tartott, melyeken megjelölték a gyakorlati megszervezés módjait. A hatalmas tömegmozgalom előharcosai a moszkvai üzemek, a leningrádi Putyilov-gyár (ma Kirov nevét viseli), a harkovi mozdonygyár és az ország több más gyárának ifjúmunkásai voltak.

1929-ben a XVI. pártkonferencia, az első sztálini ötéves

* *Sztálin:* A komszomolról. Szikra 1949. 40. old.

terv jóváhagyása után, felhívással fordult minden dolgozóhoz, hogy „támogassák a Komszomol és a sajtó kezdeményezését", mely széles körben kibontakozó szocialista munkaverseny rendezésére irányul, az ötéves terv teljesítéséért.

A szocialista munkaverseny, melyben az egész nép résztvett, a munka termelékenysége emelésének, a termelés észszerűsítésének és a belső tartalékok mozgósításának új forrásait nyitotta meg. Sok brigád, műhely és üzem munkásai, technikusok és mérnökök, számolva lehetőségeikkel, „ellenterveket" terjesztettek elő, amelyek mennyiség és minőség tekintetében jelentékenyen túlhaladták az állami előirányzatot. Az ifjúság az uráli üzemekben szocialista szemlét rendezett a gyári berendezés felett. A leningrádi ifjúság pedig megteremtette az első hozraszcsot*-brigádokat és azokat a rohambrigádokat, amelyek az egész termelő folyamatot átfogják a kezdettől fogva egészen addig, míg a gépet a megrendelőnek át nem adják.

A verseny sok munkást — fiatalokat és öregeket egyaránt — arra bírt, hogy másképp, szocialista módon viszonyuljanak munkájukhoz, a munkaidő minden percével takarékoskodjanak, csak jóminőségű termékeket termeljenek és törekedjenek arra, hogy az élenjárók soraiban legyenek. A legjobb rohammunkásokat valamennyi munkás megérdemelt tisztelete vette körül. Utánozni igyekeztek őket, át akarták venni tapasztalataikat. Az előbbiek pedig, a maguk részéről, igyekeztek méltók lenni társaik tiszteletére, segítettek elmaradt elvtársaiknak, hogy általános emelkedést érjenek el brigádjaik, műhelyük és üzemük munkájában.

A komszomoltagok mindenütt a szocialista munkaverseny első soraiban haladtak, és a kommunistákkal együtt a maguk oldalára vonták a dolgozók többi részét, különösen pedig a munkásifjúságot.

A Párt és a szovjet kormány nagyra értékelte a Komszomolnak a rohammunkás mozgalom és a szocialista munkaverseny fejlesztésében szerzett érdemeit. Sztálin elvtárs, 1930 júniusában a Párt XVI. kongresszusán elmondott beszámolójában, ezt mondotta:

---

* *Hozraszcsot:* gazdaságos számvetés. — *A szerk.*

„A Párt megszervezte a széles szocialista *munkaversenyt* és a *munka tömeges fellendülését* a gyárakban és üzemekben. A párt XVI. konferenciájának versenyfelhívása elindította az ügyet. A rohambrigádok pedig magukkal ragadják. A lenini Komszomol és a vezetése alatt álló munkásifjúság a verseny és rohammunkás mozgalom ügyét döntő sikerrel koszorúzza. El kell ismerni, hogy forradalmi ifjúságunk ebben az ügyben kimagasló szerepet játszott."*

1931 januárjában a kormány a lenini Komszomolt a rohammunkás mozgalom és a szocialista munkaverseny ügyében tanúsított kezdeményezéséért, mely biztosította a szovjet népgazdaság fejlesztésének ötéves terve sikeres végrehajtását, a Munka Vörös Zászló érdemrendjével tüntette ki.

A Komszomol 1931 januárjában tartott IX. kongresszusa felhívta az ifjúságot, hogy még erőteljesebben, még önfeláldozóbban dolgozzék a szocialista haza javára. „Még tömörebb sorokat! — fordult a kongresszus a komszomoltagokhoz, az ifjúmunkásokhoz és parasztifjakhoz. — Az egész szervezet — az ötéves terv rohambrigádja. Mindenki, aki velünk van — a szocialista front élenálló szakaszaira!" És az ifjúság körében élénk visszhangra talált irányítójának és vezérének e harci felhívása.

Az új üzemek építése az egész országban soha nem látott méretekben és ütemben bontakozott ki. Tíz- és százezerszámra volt szükség új munkásokra· ácsokra, kőművesekre, szerelőkre, betonmunkásokra és kubikosokra.

Az építés lendülete áthatotta egész ifjúságunkat. Az ifjak és leányok ezrei állhatatosan követelték, hogy küldjék őket az új építkezésekhez, oda, ahol önfeláldozó hősi harc folyt népgazdaságunk gyökeres átépítéséért.

A Komszomol magára vállalta azt a feladatot, hogy az ötéves terv építkezéseihez legjobb kádereit küldi. 1929-ben történt az első komszomol-mozgósítás az új építkezésekhez. Hétezer komszomoltagot irányítottak a sztálingrádi traktorüzem építéséhez. Hatvanezer komszomoltag indult új üzemeket építeni az Urálba és Szibériába. Harminchatezer komszo-

* *Sztálin:* A leninizmus kérdései. X. kiad. 393. old. (oroszul)

molista látott munkához a Donyec-medence bányáiban, 20 000 az erdőkitermelésben, 2000 az aranybányászatban Aldánban, Jakut-földön és Kolümában. Az ukrajnai komszomoltagok ezrével mentek a dnyepropetrovszki vizierőmű építésére. A moszkvai fiatalok feltöltötték a Moszkva alatti szénmedence bányászainak hadseregét, s a leningrádiak adták a „Szvirisztroj" kádereit.

Korántsem teljes adatok szerint, 350 000 komszomol ifjút és leányt küldtek a legfontosabb építkezésekhez és a különböző iparágakba.

Sok, igen nagyszabású építő munkánál az ifjúság volt túlsúlyban. A dnyepri vizierőmű építésénél például a munkások 70 százaléka ifjúmunkás és leány volt, Magnitogorszkban a munkások 60, a moszkvai csapágy-gyár építésénél 70, a sztálinogorszki kémiai kombinát építésénél 65 százalék stb.

A komszomol ifjak és leányok a munkahősiesség csodáit művelték és újítóknak bizonyultak az építő- és szerelőmunkákban. A magnitogorszki fémkombinát építésénél például vita folyt arról, hogy mennyi idő szükséges a kazánok és az elektromos turbinák felszereléséhez. A külföldi cégek képviselői hatvanegy napot követeltek a szereléshez. Erre a szerelést a komszomolisták vállalták magukra és az egész munkát húsz nap alatt befejezték. Ugyanott hidat kellett építeni az Urál folyón keresztül. Amerikai szakértők véleménye szerint ehhez legkevesebb öt hónap szükséges. A fiatalság rohambrigádjai a hidat feleannyi idő alatt építették fel.

A harkovi traktorüzem építésénél az ifjúság az egész országra kiterjedő betonmunkás-munkaversenyt kezdeményezett. Szidorenko komszomol-brigádja 35 keveréssel kezdte váltásonként és 937 keverésig vitte fel. Ezzel túlszárnyalt minden addig ismert világrekordot.

Az ifjúmunkások és munkásnők példát mutattak a munka magas termelékenységével és az ügy iránti önfeláldozó magatartásukkal. Nem riadtak vissza semmiféle nehézségtől és minden akadályt elhárítottak. Elviselhetetlen hidegben és hőségben nappal és éjszaka egyaránt dolgoztak, harcoltak a tomboló elemekkel és napokon keresztül nem hagyták ott az építkezést.

A komszomol-szervezet a dnyepri vizierőmű építésénél, a munka legnehezebb részénél, amikor a vízalatti szirtekre kellett lerakni a töltés alapját, „roham-napokat" hirdetett. Minden komszomol-tagot munkára mozgósítottak. A tavaszi vizek kimosták a partot és ömlött a sárfolyam a mederbe. A komszomolisták napokon keresztül térdig gázoltak a vízben, lehatoltak a sziklákig és lerakták a töltés alapját.

A Dnyeprosztroj komszomol-szervezetét hősies munkájáért a legmagasabb kormánykitüntetéssel — a Lenin rendjellel tüntették ki.

Az ifjúmunkások és munkásnők önfeláldozóan dolgoztak a sztálingrádi traktorüzem, a magnyitkai és a kuznyecki kohászati kombinát építkezésénél is. Az egyik hideg februári napon Kozlov elvtárs ifjú ácsmunkás rohambrigádja a magnitogorszki kohászati kombinát villanytelepének tetőzetén dolgozott. A hőmérő 42° celsiust mutatott fagypont alatt és elviselhetetlen szél fújt. A brigád azonban kitartóan dolgozott. Az ácsok csak ebéd idején jöttek le a tetőről, hogy megmelegedjenek és valamit egyenek. Az emberek az étkezdében csendben félrevonultak, hogy utat adjanak a munka bátor hőseinek — Kozlovnak és elvtársainak.

Bárgyin akadémikus, a kuznyecki kohászati kombinát építkezésének főmérnöke, megemlékezve ezekről a rohamnapokról és éjszakákról, a komszomolista rohammunkások mindennapos hősiességéről, ezeket írta: „Teljes 24 órát dolgoztak. Éjszaka a kis teret fényszórók világították meg — az éjszakai váltások nem akarták, hogy csökkenjen a munka üteme. Amikor a félig elkészült árokban hirtelen feltört a talajvíz, derékig álltak a jeges vízben és úgy ásták tovább az árkot ... A földmunkák akkor sem szüneteltek, amikor az erős fagyban átfagyott a tér göröngyös, agyagos talaja. Az exkavátorok felmondták a szolgálatot a fagyban, de a köves talajt, bármi áron is, fel kellett törni. A Komszomol kommunista szombatot hirdetett. Senki sem vonta ki magát. Harcosok voltak, telve lelkesedéssel. A sűrű, fagyos ködben a komszomoltagok elkezdték a talajt csákányozni. Megdermedt a lábuk, megfagytak az ujjaik, de egyetlenegy harcos sem hagyta ott a frontot. Fényszórók mellett dolgoztak egész éjszaka — és győztek ..."

Ez a gyönyörű kép mindennél teljesebben és szemléltetőbben mutatja meg azt a lelkesedést, kitartást és hősies munkaszellemet, ami a fiatal építőket az első sztálini ötéves terv éveiben eltöltötte. Sok nehézséget kellett elszenvedniök, gyakran fából készült, sebtében összetákolt barakkokban laktak, fapriccsen aludtak és nem mindig laktak jól. A haza iránti, Lenin és Sztálin pártja ügye iránti határtalan odaadás azonban megsokszorozta erejüket és segített nekik a nehézségek leküzdésében. Vidáman és barátságban éltek, nem csüggedtek és tudták, hogy a nehézségek átmeneti jellegűek. Ebben a munkában, a boldog jövőért vívott harcban kovácsolódott ki jellemük, bátorságuk és kitartásuk s szilárdult meg győzelmi akaratuk.

„A tettek színhelyén láttam ezt az ifjúságot 1928-ban — írta Gorkij, a sztálingrádi traktorgyár embereiről szóló könyv előszavában — amikor egy óriási csupasz mezőn mégcsak éppen a jövendő óriás vasváza meredt az ég felé, amelyet ennek az ifjúságnak az ereje teremtett, porfelhőben, a vas fülsiketítő csikorgása, a kőtörők és betonkeverők zajos lármája közepette. Nagyon nehéz volt elképzelni, hogy a kis emberek hangyaszorgalma vasba tudja verni a pusztát, az ember azt vélte volna, hogy sem a vas, sem az erő nem lesz elegendő hozzá. És íme mégis elég volt. Ez a tény sok mással együtt ismét megerősíti azt a meggyőződést, hogy ifjúságunk ereje bőségesen elegendő a Szovjetunió szocialista építése minden tervének megvalósításához."

A Komszomol, a Bolsevik Párt vezetésével, újabb és egyre bonyolultabb és felelősségteljesebb feladatokat vállalt magára az építő munka terén. Az országunk szocialista iparosítása sztálini programjának megvalósításáért vívott harcban nagy szerepet játszott a gigantikus Urál—Kuznyeck Kombinát — országunk második szén- és kohászati bázisának megteremtése — a számtalan és különféle termelő üzemtömbök. Ide tartoztak a kohászati üzemek is (Kuznyeck és Magnyitka) és az új szénmedencék (kuznyecki, karagandai, cseremhovi és mások), valamint a színes fémkohászati üzemek (Balhas, Csinkent, Cseljabinszk), a kémiai ipar központjai (Bereznyiki, Szolikamszk, Kemerovo) és végül a gépipar óriásai (Szverdlovszkban, Tagilban és Cseljabinszkban). Az Urál—Kuznyeck-medence grandiózus építő-

munkája, melybe Sztálin elvtárs kezdeményezésére fogtak, felülmúlt minden méretet és ütemet, amit a szocialista iparosítás elsőszülötteinek építésénél elértek.

A Komszomol a legaktivabb részt vállalta ennek az óriásnak a felszerelésében, és elvállalta az Urál—Kuznyeck-medence építkezésének védnökségét. A nagy építkezés a Komszomol becsületbeli ügyévé vált. Az üzemekben, ahol az Urál—Kuznyeck-medence számára a felszerelés készült, ifjúsági rohambrigádok alakultak, a műhelyekben és a vasútállomásokon ellenőrző helyek létesültek, amelyek figyelemmel kísérték a szállitmányok útját a kombináthoz. A Komszomolszkaja Právda szerkesztősége mellett, az Urál—Kuznyeck-medence megsegítésére, országos komszomol-ellenőrző központ alakult. Ennek elnöke Kujbisev volt, a Népbiztosok Tanácsának és az Állami Tervbizottságnak az elnöke.

Amikor a Komszomolnak és az ifjúságnak a részvételéről beszélünk a nagyszabású tervek végrehajtásában, meg kell emlékeznünk arról a szerepről, amelyet a Komszomol a moszkvai Metro és az Amur-parti Komszomolszk megteremtésében játszott, amely örökké hirdetni fogja korunkat.

A Metro első vonalszakaszát 1935-ben adták át rendeltetésének. Ez a világ legjobb földalatti vasútja, az építés és az építőművészet csodája. Az ifjú moszkvaiak ennek a nagyszerű intézménynek megteremtésében a legnagyobb lelkesedéssel vettek részt. A főváros komszomol-szervezete a földalatti vasút építésére a legjobb komszomoltagok tízezreit küldte. Ezek gyorsan elsajátították a földalatti munka bonyolult technikáját, szívósan harcoltak az elemekkel és a hősies munka ragyogó példáit mutatták. Lelkesedésük az építők egész tömegére átragadt. Amint ismeretes, Sztálin elvtárs magasra értékelte a moszkvai komszomolistáknak a földalatti vasút építése terén végzett munkáját. Javaslatára a VLKSzM moszkvai szervezetét Lenin rendjellel tüntették ki.

Ragyogó munkahőstettet vittek véghez azok a komszomoltagok, akik a Szovjetunió minden zugából Távol-Keletre utaztak. Rövidesen nagy szovjet várost teremtettek, utcákkal és terekkel, gyárakkal és üzemekkel, lakóházakkal és kórházakkal, színházakkal és iskolákkal. „... Mintegy emlékül az utókor

számára — írta Kalinyin — a komszomoltagok a távoli vadonban, átjárhatatlan őserdők között, a hatalmas Amur folyó partján fölépítették azt a várost, amely nevüket viseli — Komszomolszkot . . .''*

A munkás- és parasztifjak a sztálini ötéves tervek építkezéseinél nemcsak szakmai ügyességet szereztek, hanem nagy élet- és politikai iskolát is jártak ki, különösen azok, akik éppen akkor jöttek a falvakból, hegyi kunyhókból és sátrakból. A komszomoltagok a pártszervezetek vezetésével az építkezéseknél nagy nevelőmunkát végeztek. A komszomol-agitátorok százai számoltak be az ifjúságnak az ötéves tervről, annak célkitűzéseiről, az építkezés jelentőségéről és a Bolsevik Párt politikájáról. Az ifjúság itt találkozott a társadalmi-politikai élettel, emelte képzettségét és politikai tudásra tett szert. Az építkezéseknél sok ifjú és leány lépett be a lenini Komszomol soraiba.

Különösen nagyfontosságú volt ez a munka országunk távoli határvidékein, ahol tucatjával épültek a gyárak és üzemek, ahol olyan emberek, akik tegnap még nomád és félnomád életet éltek, ezrével kapcsolódtak be tevékenyen a szocialista építkezésbe.

*

A szocialista építés fejlődésével egyre bonyolultabbá váltak a feladatok. A Párt és legközebbi segítőtársa, a Komszomol előtt új, fontos kérdések merültek fel.

Sztálin elvtárs a gazdasági vezetők feladatairól mondott történelmi beszédében még 1931-ben rámutatott annak szükségére, hogy az építő munka szenvedélyét az új technika elsajátításának szenvedélyes akarásával kell kiegészíteni.

Sztálin elvtárs a Komszomolhoz intézett üdvözletében 15 éves fennállása alkalmából, ezeket írta: „A Komszomol rohammunkásai és rohammunkásnői dicsőséggel övezték magukat az új üzemek, gyárak, bányák, vasutak, szovhozok, kolhozok építésének korszakában. Reméljük, hogy a Komszomol rohammunkásai még nagyobb merészséget és kezdeményezést

* *M. I. Kalinyin:* A Komszomol dicső útja. Molodaja Gvargyia. 1947. 93. old. (oroszul).

tanúsítanak az új technika elsajátításában is, a népgazdaság minden ágában."*

Sztálin elvtárs felhívására a komszomol-szervezetek hadjáratot indítottak a technika elsajátításáért. Sokezer komszomoltag látott technikai tanulmányokhoz. A Komszomol kezdeményezésére az üzemekben kiterjedt technikai tanfolyam- és iskola-hálózatot létesítettek, technikai konzultációkat és kiállításokat rendeztek, technikai „napokat" és „estéket" rendeztek. A VLKSzM Központi Bizottságának döntése alapján a komszomolista munkások számára bevezették a kötelező technikai minimumot, azaz azt a minimális technikai tudást, melyet el kellett sajátítaniok.

1933 nyarán az „Urálmas" üzem mechanikai műhelyének komszomol-szervezete rendezte az első társadalmi-technikai vizsgákat. Az ifjúság, miután a technikai minimumot elsajátította, munkatársai jelenlétében vizsgázott. A vizsgáztatást különleges bizottságok végezték, amelyeket a vezetőség szakemberekből és a legjobb munkásokból nevezett ki.

Ezek a nagyszerű kezdeményezések — a technikai minimum bevezetése és a társadalmi-technikai vizsga, a komszomol-szervezetek részéről meleg fogadtatásban részesültek és az egész országban elterjedtek. Nem teljes adatok szerint csak 1934-ben 170 000 komszomoltag és 850 000 ifjúmunkás és munkáslány tette le a társadalmi vizsgát a technikai minimumból. Nem sokkal később az állam megállapította azt a technikai minimumot, amelynek elsajátítása minden olyan munkás számára kötelező, aki bonyolult gépnél vagy agregátnál dolgozik.

A technikát elsajátított káderek kinevelésének feladatát teljes fontosságában vetette fel Sztálin elvtárs 1935 májusában, a Vörös Hadsereg Katonai Akadémiájának évzáró ünnepélyén.

„A technika olyan emberek nélkül, akik elsajátították — halott. A technikának olyan emberek kezében, akik elsajátították, csodákat lehet és kell is tennie . . . Ezért a fősúlyt most az emberekre, a káderekre, a funkcionáriusokra kell helyezni, azokra, akik a technikát elsajátították."**

---

* *Sztálin:* Az Ifjúságról. Molodaja Gvargyia. 1939. 55. old. (oroszul).

** *Sztálin:* A leninizmus kérdései. Szikra 1949. 581. old.

Sztálin elvtársnak ezek a bölcs szavai, melyeket a káderek iránt tanúsított nagy gondoskodás hat át, új lelkesedést váltottak ki országunk dolgozói között. A munkásosztály Sztálin elvtárs beszédére a Sztahánov-mozgalommal válaszolt.

1935 augusztus 30-ról 31-re virradó éjszaka a Donyecmedence „Centrálnaja-Irmino" bányájának komszomol-részlegén Alexej Sztahánov ifjúmunkás fejtő, a nemzetközi ifjúsági nap tiszteletére, egy váltásban 102 tonna szenet fejtett ki és ezzel az akkori normát 14-szeresen szárnyalta túl.

A ragyogó termelési rekord híre villámsebesen száguldott végig az egész országon és újdonságával és ragyogó voltával lázba hozta a szovjet társadalmat. A szovjet emberek szemléltetően látták, hogy a munkatermelékenység emelésének milyen óriási tartalékait lehet hasznosítani a munka észszerű megszervezésével, olyan emberek segítségével, akik elsajátították a technikát.

Sztahánovnak rögtön akadtak követői. Köztük nem kis számmal voltak komszomolisták és ifjúmunkások. A vasutasoknál Pjotr Krivonosz komszomolista mozdonyvezető indította el a Sztahánov-mozgalmat. A tehervonatok vezetésében két és félszer túlszárnyalta az addig ismert technikai gyorsaságot. A könnyűiparban, a Sztahánov-mozgalom kezdeményezői Jevdokija és Marija Vinográdova, Taszija Ogyincova és több más ifjúmunkás szövőnő volt.

Sztálin elvtárs a sztahánovisták első szovjetuniói tanácskozásán mondott beszédében magasra értékelte ezt a mozgalmat és feltárta óriási jelentőségét országunk számára. „A Sztahánov-mozgalmat nem szabad a munkások és munkásnők közönséges mozgalmának tekinteni. A Sztahánov-mozgalom a munkások és munkásnők olyan mozgalma, amely szocialista építőmunkánk történetének egyik legfényesebb lapja lesz."* Sztálin elvtárs hangsúlyozta, hogy ez a mozgalom megnyitja előttünk a fejlődés útját, megteremti a szocializmusból a kommunizmusba való átmenet, a szellemi és fizikai munka közötti ellentétek megszüntetésének előfeltételeit. A Sztahánov-mozgalom a szocialista munkaverseny magasabb formája, mintaképe annak

* *Sztálin:* A leninizmus kérdései. Szikra 1949. 584. old.

a magastermelékenységű munkának, amely csak a szocializmusban érhető el.

Az első rohambrigádoktól, a rohammunkás-mozgalom és a szocialista munkaverseny széleskörű kifejlődésén keresztül vezet az út a verseny legmagasabb formájáig, az egész országot átfogó Sztahánov-mozgalomig. Ezt az utat járta meg a szovjet nép, a bolsevikok vezetésével, harcban az ország sztálini iparosításáért, a szocializmus győzelméig.

A Komszomol és a vezetése alatt álló ifjúság ennek a dicső útnak minden szakaszán hűséges segítőtársa volt a Pártnak és derekasan kivette részét hazánk felvirágozásáért vívott, az egész népet átfogó harcában. A Komszomol kezdeményezést és lángoló hazafiságot tanúsított a munka szocialista módszerei, a munkához való új viszony, a munkatársakhoz való viszony és társadalmi kötelezettségei terén.

A Párt és a nép ellenségei többízben megkísérelték a Komszomolt és az ifjúságot a Bolsevik Párttól elszakítani, a szocializmus iránti kétellyel akarták megmérgezni, és meg akarták ijeszteni a nehézségekkel. Az ellenség kísérleteit azonban mindenízben visszaverték. Így 1925 végén teljes vereséget szenvedett a Komszomol leningrádi területi bizottságának ellenséges zinovjevista vezetősége, mely a leningrádi komszomolszervezetet szembe akarta állítani a Párt vezetésével, a Párt általános irányvonalával. Ez a vezető réteg a legkisebb mértékben sem tükrözte vissza Leningrád komszomol-tömegeinek hangulatát, ennélfogva gyorsan és végérvényesen leverték.

Ugyanez a sors jutott osztályrészül mindenkinek, aki el akarta szakítani a Komszomolt szülőanyjától, a Bolsevik Párttól. A szovjet ifjúság minden időben a Bolsevik Párt zászlaja alatt haladt, és kifejezésre juttatta határtalan odaadását Lenin és Sztálin nagy ügye iránt.

A Komszomol a mezőgazdaság kollektivizálásáért vívott harcban

A Komszomol nem kevésbbé dicső lapokat írt a falu szocialista átépítése történetébe is. A Komszomol, az ország mezőgazdaságának kollektivizálásáért, a szocialista földművelés hatalmas fellendítéséért vívott harc minden szakaszában

hűséges segítőtársa volt Lenin és Sztálin pártjának és fáradhatatlanul valósította meg a gyakorlatban a Párt útmutatásait.

Még jóval azelőtt, hogy a Párt irányt vett a mezőgazdaság maradéktalan kollektivizálására, a falusi komszomoltagok, kéz a kézben a kommunistákkal, megkezdték a dolgozó parasztság előkészítését életük küszöbönálló nagy fordulatára. A népgazdaság helyreállításának esztendeiben a falusi komszomoltagok nagy türelemmel magyarázták a parasztoknak a Bolsevik Párt és a szovjet kormány politikáját és minden erővel segítettek erősíteni a város és a falu szövetségét. A falu komszomol-szervezetei élénk kultúrmunkát fejtettek ki, nemcsak az ifjúság, hanem az egész dolgozó parasztság között is. A Komszomol V. kongresszusa parasztifjúsági iskolák, ifjúsági olvasókörök, agrotechnikai tanulókörök és analfabéta-tanfolyamok létesítését rendelte el a falvakban. A komszomoltagok elszántan szálltak harcba a tudatlanság, a kulturálatlanság, a babona és az előítéletek ellen. A Komszomol segítségével a parasztok százezerszámra tanultak meg írni és olvasni és kapcsolódtak be a társadalmi életbe.

Hogy fogalmat alkothassunk magunknak arról, hogy ebben az időben a falusi Komszomol mennyire erős volt és hogyan növekedett tekintélye a parasztok között, elegendő annak felemlítése, hogy már 1925 decemberében a falvakban 42 000 komszomol-szervezet működött, 754 000-es taglétszámmal.

A Komszomol nagy munkát végzett az új agrotechnika népszerűsítése terén. A Komszomol volt minden társadalmi kezdeményezés rohamcsapata a falvakban. Közülük sokan voltak, akik az első szövetkezeti csoportokat szervezték a föld megművelésére. A komszomolisták állandóan segítettek a Pártnak megtisztítani a talajt az elmaradt egyéni gazdálkodás új, kolhoz-alapon történő átépítésére. Ez gyakran egybeolvadt a föld tökéletesebb megmunkálási módszereiért vívott harccal. Így például a volokolámszki járás Danyilovka falujában a komszomoltagok vezették be elsőízben a váltógazdaságot. A földeket minőségi búzával vetették be, széles sortávolságú vetőgép segítségével. A parasztok, miután látták, hogy a komszomoltagok magas terméshozamot értek el, kezdtek hozzájuk szállingózni, „nézegetni", megismerkedni az új munkamód-

szerekkel. Nem sokkal ezután egész Danyilovka elhatározta, hogy áttér a vetésforgó-rendszerre.

A SzK(b)P 1927 decemberi XV. kongresszusa határozatot hozott, hogy minden eszközzel fejleszteni kell a mezőgazdaság kollektivizálását. A kongresszus lefektette a kolhoz- és szovhozhálózat kiszélesítésének és megszilárdításának tervét és pontos útmutatást adott arra, miként kell harcolni a mezőgazdaság kollektivizálásáért. A falusi Komszomol tevékeny segítőtársa volt a Pártnak a parasztgazdaságok szocializálása történelmi tervének megvalósításáért vívott harcban.

A mezőgazdaság kollektivizálásáért vívott harc elkeseredett ellenállást váltott ki az osztályellenségnél. A kulákok és a befolyásuk alatt álló elemek, a jobboldali kapitulánsoktól biztatva, egyre erősebb ellenállást tanúsítottak. Tömegesen tagadták meg fölösleges gabonájuk eladását a szovjet államnak, terrort alkalmaztak a kolhoz-tagok, a falusi párt- és szovjet funkcionáriusok ellen, felgyujtották a kolhozokat, az állami gabonabegyüjtőhelyeket, hogy akadályozzák a kollektivizálás fejlődését és megijesszék a dolgozó parasztságot.

A Párt, követve a XV. kongresszus utasításait, döntő támadásba ment át a kulákság ellen. A komszomoltagok a pártszervezetek vezetésével, a Párt lenini-sztálini irányvonalát rendíthetetlenül hajtották végre a falvakban. Kolhozok megalapítását kezdeményezték, és ellensúlyozták a kulákok törekvéseit, akik meg akarták akadályozni a dolgozó parasztság belépését a mezőgazdasági szövetkezetekbe.

1929 volt Sztálin elvtárs szavai szerint a nagy fordulat esztendeje. A dolgozó parasztok tömegesen léptek be a kolhozokba, és a szocialista földmívelés hatalmasat fejlődött.

A maradéktalan kollektivizálás és annak alapján a kulákság, mint osztály felszámolásának sztálini politikája, teljes győzelmet aratott. „Mély jelentőségű forradalmi átalakulás volt ez, ugrás a társadalom régi minőségi állapotából új minőségi állapotba, amely következményeiben egyenlő értékű volt az 1917-es októberi forradalmi átalakulással."*

A kollektivizálás sikerei azt jelentették, hogy a mező-

* A SzK(b)P története. Szikra 1949. 320. old.

gazdaság sorsát ettől kezdve nem az egyéni parasztgazdaságok döntik el, hanem a kolhozok és a szovhozok. A kolhozparasztság, amint a Párt XVI. kongresszusa megállapította, a szovjet hatalom hatékony és szilárd támaszává vált.

A komszomol-szervezetek erőteljesen harcoltak a kolhozokban a közös gazdálkodás megszilárdításáért, a kolhozélet bolsevik rendjéért és szervezettségéért. 1929-ben vonult hadba először tömegesen a Komszomol az aratásért és a kollektivizálásért. Kilenc hónap alatt a Komszomol kezdeményezésére a kolhozok ezreit teremtették meg. A gép- és traktorállomásokon elvégzendő munkára a Komszomol 13 000 ifjút és lányt küldött, sokan közülük traktoristák lettek a gép- és traktorállomásokon — a szocialista mezőgazdaság támaszpontjain.

A Bolsevik Párt figyelemmel kísérte a Komszomolnak a falvakban végzett munkáját. A SzK(b)P Központi bizottsága 1929 decemberében foglalkozott a falusi komszomoltagok részvételével a gazdasági építőmunkában. A Párt követelte a Komszomoltól, hogy fokozza munkáját a kollektivizálás és a kolhozok megerősítése terén.

A Komszomol végrehajtotta ezt a határozatot. 1930-ban még egy kolhoz-termelési tömegkampányt rendezett, amelynek célja a közös gazdálkodás megjavítása volt. A VLKSzM Központi Bizottsága húszezer komszomoltagot küldött könyvelőnek a kolhozokba. A közös állattenyésztés fellendítésére a falusi Komszomol milliónyi takarmánysilót létesített. 1930-ban, a Szovjetunióban először, három és félmillió tonna silózott takarmányt tettek el.

A Párt nagyra értékelte a Komszomol részvételét a kolhozépítésben. Kagánovics elvtárs, aki 1931 januárjában a SzK(b)P Központi Bizottsága megbízásából a VLKSzM IX. kongresszusán felszólalt, kijelentette:

„Ma elmondhatjuk, hogy abban a harcban, s azon a frontszakaszon, amely a faluban húzódik, a Komszomol a maga részéről a helyzet magaslatán állónak bizonyult, és azokat a politikai feladatokat, amelyeket a Párt tűzött elénk, végrehajtotta.

A Komszomol valóban segítőtárs volt építésünkben.

Azokban a falvakban, ahol nem volt pártsejt, a Kom-

szomol nemcsupán a segítőtárs, a végrehajtó szerepét, hanem a rohamcsapat szerepét játszotta a kolhozokért vívott harcban . . ."*

A falusi Komszomol jelentős szerepet játszott a kolhozrendszer megszilárdításáért vívott harcban, annak a sztálini utasításnak a végrehajtásában, hogy a kolhozokat bolsevikká, és a kolhoztagokat jómóduakká kell tenni. Komoly jelentősége volt annak az egész országra kiterjedő hadjáratnak, amelyet a Komszomol 1932—33-ban a gaz irtására rendezett. A Volga mentén, a falusi Komszomol kezdeményezőként lépett fel a szárazság — mezőgazdaságunknak ez ősi ellensége elleni harcban. Délkeleten az északkaukázusi komszomol-szervezetek kezdeményezésére a fiatal kolhoz-brigádvezetők egész országra kiterjedő munkaversenyt indítottak. A komszomoltagoknak ezek és más hasonló kezdeményezései óriási haszonnal jártak a kolhozokra, a kolhozrendszer megszilárdítására.

A Komszomol különösen nagy figyelmet fordított a mezőgazdaság gépesítő kádereinek megteremtésére. 1931—34-ig két és félmillió traktoristát, kombájnvezetőt, mechanikust és gépkocsivezetőt képeztek ki. Nyolcvan százalékuk az ifjak és leányok közül került ki. Ezek új emberek voltak falvainkban, akik kitanulmányozták a gépeket, elsajátították a technikát, birtokba vették a kultúrát és a magas terméshozam harcosaivá váltak, küzdöttek a maradiság és a kulturálatlanság ellen. A Komszomol komoly munkát végzett a fiatal falusi technikai káderek között. Kezdeményezésére társadalmi traktorbrigádszemléket, technikai konferenciákat és országos traktorista versenyeket rendeztek.

A falusi Komszomol ugyanakkor óriási nevelőmunkát végzett a kolhozifjúság körében, elszántan harcolt a kapitalizmusnak az ifjak és leányok tudatában megmaradt csökevényei ellen. Megtanította őket, hogy helyesen, bolsevik módon viszonyuljanak a társadalmi gazdálkodáshoz, beléjük oltotta a szovjet ember legjobb tulajdonságait — a hazaszeretetet, a közösségi

* *Kaganovics:* A nemzetközi és a belső helyzet és a Komszomol feladatai. Beszámoló és zárszó a VLKSzM IX. kongresszusán. Molodaja Gvargyia 1931. 58. old. (oroszul).

kötelességtudatot, férfias kitartást és szilárdságot a nehézségek legyőzésében.

A komszomol-szervezetek nagy nevelőmunkát végeztek a nemzeti köztársaságok ifjúsága között és harcoltak az élet új, szocialista alapokon történő átépítéséért. A komszomoltagok legjobb erőiket vetették harcba az írástudatlanság felszámolására. Különös figyelmet fordítottak a leányok között végzett munkára. A komszomoltagok megtanították őket írni, bevonták őket a társadalmi munkába és harcoltak az olyan törekvések ellen, amelyek a nőket továbbra is jobbágysorba akarták tartani, arra akarták kényszeríteni, hogy a régi egyházi törvények szerint éljenek. És az agitáció leghatékonyabb fajtája a példamutatás ereje volt, a személyes, kérlelhetetlen harc a régi szokások ellen.

Ebben a harcban a komszomol-ifjaknak és leányoknak a nemzeti köztársaságokban komoly nehézségeket és akadályokat kellett leküzdeniök, minthogy a feudális maradványok még erősen éltek. A földbirtokosok, kulákok, mullák* és csatlósaik nyiltan hadat üzentek minden újnak, haladónak. Ebben a harcban sok ifjú és leány pusztult el az osztályellenség kezétől. A komszomoltagokat azonban semmiféle áldozat nem riasztotta vissza. A haza iránti, a Bolsevik Párt iránti és a szovjet nép iránti magasfokú kötelességtudatuk megsokszorozta erőiket és szárnyat adott nekik a szocializmusért vívott harcban.

A Komszomol új feladatai az ifjúság nevelése terén

A szovjet népnek a szocializmus építésében a Szovjetunióban elért történelmi győzelmeit a Sztálini Alkotmány rögzíti le, amelyet a Szovjetek VIII. szovjetuniói kongresszusa, 1936 december 5-én fogadott el.

Az új életért, az új szocialista társadalomért vívott harc csodás gyümölcsöket hozott. A Sztálini Alkotmány lerögzítette a szocializmus világtörténelmi jelentőségű győzelmét országunkban. Azoknak a változásoknak az eredményeképpen, melyek a

---

* *Mulla:* pap. — *A szerk.*

Szovjetunió népgazdaságában 1924—1936-ig végbementek, országunkban új szocialista gazdaság jött létre, amely nem ismer válságokat és munkanélküliséget, nem ismeri a nyomort és nélkülözést és a polgároknak minden lehetőséget megad a jómódhoz és kultúrélethez.

A Bolsevik Párt bölcs lenini-sztálini politikájának eredményeként, megsemmisítettük a kizsákmányoló osztályok maradványait és örökre lehetetlenné tettük feléledésüket. A szovjet társadalom a szabad dolgozók testvéri családjává vált, amelyet egyetlen nagy cél forraszt össze — harc a kommunizmus győzelméért. Társadalmi fejlődésünk mozgató ereje a szovjet hazafiság, a népek barátsága és a szovjet társadalom erkölcsi és politikai egysége lett. A Sztálini Alkotmány minden szovjet polgárnak biztosította a munkára, az üdülésre, a művelődésre és az öregségi biztosításra vonatkozó jogát.

Az új körülmények — a szocializmusnak országunk társadalmi és gazdasági élete minden terén aratott győzelmének körülményei — között, a tömegek kommunista nevelésének feladata nagyobb követelményeket támasztott. Vitathatatlan, hogy mennél magasabb a szocializmus építőinek öntudata, annál jobb és gyümölcsözőbb munkájuk, annál ritkábban hallatnak magukról az átkozott kapitalista mult maradványai. És a többi között a komszomol-funkcionáriusok bizonyos része, amely hozzászokott a rohammunkához az új építkezéseknél, megfeledkezett erről és nem értékelte kellőképpen az ifjúság között végzett nevelőmunka szerepét és jelentőségét.

Sztálin elvtárs, a Komszomol vezető-funkcionáriusok csoportjával folytatott beszélgetésében 1935 februárjában felhívta a figyelmet erre a komoly hiányosságra. Sztálin elvtársnak az ifjúság között végzett nevelőmunka erősítésének szükségességére vonatkozó útmutatása alapján adta ki a SzK(b)P Központi Bizottsága 1935 február 22-én a Komszomol munkájának átszervezéséről szóló rendeletét. A SzK(b)P Központi Bizottsága a Komszomol figyelmét az ifjúságra irányította, az ifjúság nevelésének és szervezésének feladataira.

Egy év multán, 1936 áprilisában, a Komszomol X. kongresszusán elfogadták a VLKSzM új programját és szervezeti szabályzatát, amely meghatározza a Lenini Kommunista Ifjúsági

Szövetség feladatait az új körülmények között. Ezeknek az igen fontos okmányoknak a kidolgozása Sztálin elvtárs irányításával történt.

A kongresszus után a Komszomol sokoldalú munkát fejtett ki az ifjúság nevelése terén. Ezt a feladatot úgy látta el, hogy az ifjúmunkások és a kolhoztagok nagy tömegeit vonta be a társadalmi életbe, megjavította a kulturális tömegmunkát és fokozta az ifjúság politikai nevelését.

A komszomol-aktíva nagy munkát végzett a Szovjetunió Legfelsőbb Szovjetjének első választása idején. A választások előkészületei során a komszomoltagok jelentékeny segítséget nyujtottak a pártszervezeteknek a választókörzetekben, valamint a választók lakásán folytatott agitációs munkában. A választások eredményei világosan tanúskodnak a szovjet népnek és ifjú nemzedékének a szovjet hatalom, Lenin és Sztálin pártja nagy zászlaja iránti hűségéről. A választók 98,6 százaléka vett részt a választásokban és szavazatát a kommunisták és pártonkívüliek sztálini tömbjének jelöltjeire adta. A választások során a Komszomolnak, mint a Bolsevik Párt segítőtársának és tartalékának a tekintélye rendkívüli mértékben megnőtt az ifjúság szemében. Csupán az 1938-as esztendő során a VLKSzM soraiba 3 345 000 ifjú és leány lépett be. A Komszomol sokmilliós szervezetté vált.

A szocialista építés sikerei veszett dühöt váltottak ki a szovjet nép ellenségeinél. A Párt és a nép ellenségei — a trockisták, zinovjevisták, buhárinisták —, miután elvesztették az ország belsejében levő támaszpontjaikat, a legaljasabb eszközökhöz — a külföldi imperialistákkal való egyenes alkuhoz, a Párt és a szovjet állam vezetői elleni terrorhoz folyamodtak. Pártunk és Sztálin elvtárs leleplezték és szétzúzták a nép ellenségeit, a külföldi kémszervezetek ügynökeit.

A Párt a Komszomolnak is segített, hogy megtisztítsa sorait az ellenséges ügynökségektől. A VLKSzM Központi Bizottságának IV. plénumán felfedték, hogyan folyik az ifjúság között az ellenség különleges munkája, hogyan bomlasztják politikailag és züllesztik erkölcsileg. Az ellenséges ügynökök egyik részének, a politikai kétkulacsosoknak és képmutatóknak azonban sikerült megmenekülniök a megsemmisítéstől. Az ellen-

ségeket a VLKSzM Központi Bizottságának VII. plénuma leplezte le, amely 1938 novemberében ült össze.

Az egész szovjet nép ideológiai életében óriási esemény volt Sztálin elvtárs lángelméjű művének, a „SzK(b)P története rövid tanfolyamának" megjelenése. A szovjet nép a könyvben a bolsevizmus hatalmas ideológiai fegyverét kapta kézbe. A komszomoltagok, különösen az aktíva és a fiatal értelmiség, kitartóan tanulmányozták a Bolsevik Párt elméletét és történetét. A pártszervezetek a Komszomolnak ebben a tekintetben nagy segítséget nyujtottak propagandistáikkal, tanácsaikkal és konzultációikkal.

1939 márciusában összeült a SzK(b)P XVIII. kongresszusa. Sztálin elvtárs a kongresszuson összefoglalta azoknak a történelmi győzelmeknek az eredményeit, amelyeket az ország a két sztálini ötéves terv idején aratott. A Párt és a nép előtt nagyszerű feladat állt — a legközelebbi 10—15 évben behozni és túlszárnyalni a fejlett kapitalista államokat gazdasági tekintetben, vagyis az egy főre eső ipari termelés tekintetében.

A kongresszus elfogadta a SzK(b)P új szervezeti szabályzatát, amelyben külön fejezet van a „Párt és a Komszomol" címmel. Ezzel a Párt ismételten hangsúlyozta, hogy milyen jelentőséget tulajdonít segítőtársa — a Komszomol munkájának. Zsdánov, a SzK(b)P új szervezeti szabályzatáról tartott beszámolójában megjegyezte, hogy a Komszomolnak, egész munkájával, az ifjúságot a szocialista építőmunkában való tevékenységre kell előkészítenie. A SzK(b)P új szervezeti szabályzata széleskörű jogokkal ruházta fel a Komszomol-szervezeteket az egyes kérdések felvetésében a Párt és a szovjet szervek előtt.

A Komszomol a SzK(b)P XVIII. kongresszusának határozataira újabb munkalendülettel felelt: erőteljes tevékenységet fejtett ki az ifjúság bevonásáért a szocialista munkaversenybe, elvállalta a védnökséget a nagy tengeri és óceáni flotta építése, a „második Baku" (az új olajtelep a Volga és az Urál között), a kujbisevi vizicsomópont, az Akmolinszk-Kartala közötti új vasúti összekötővonal építkezése és az Amurparti komszomolszki kohászati üzem építkezése és más építkezések fölött.

A falusi komszomoltagok még szélesebb arcvonalon indultak harcba a szocialista földművelés és állattenyésztés

további fellendítésére. A Komszomol támogatta az ország köztiszteletben álló traktoristáinak százezer női traktorvezető kiképzésére vonatkozó javaslatát. Ezt a javaslatot már 1939 végére megvalósították. A komszomol-szervezetek derekasan kivették részüket abban a munkaversenyben, amelyet a szovjetuniói mezőgazdasági kiállítás részvételi jogáért rendeztek a kolhozokban. A kiállításon sok fiatal mezőgazda, állattenyésztő, traktorista vett részt.

A lenini Komszomolnak a kulturális építés terén is nagy a szerepe. Országunkban évről-évre növekszik az iskolák, technikumok és főiskolák hálózata. A dolgozók jólétének emelkedése és a kulturális építőmunka lendülete minden előfeltételt megteremtett a népnevelés példátlan fejlődéséhez. 1939 januárjában a 9—49 évig terjedő életkorú írástudatlanok százalékaránya a városokban 5,8 százalékra, a falvakban 13,7 százalékra csökkent. Bevezették az általános kötelező alsófokú oktatást. Különösen ragyogó sikereket értek el a nemzeti köztársaságok dolgozói művelődése és kultúrájának emelkedése terén, — azokban a köztársaságokban, ahol az önkényuralom minden eszközzel gátolta és elnyomta a népnevelést. Kazahsztánban és Kirgiziában a Nagy Októberi Szocialista Forradalomig a lakosság 99 százaléka és Azerbajdzsánban 90 százaléka volt írástudatlan. A szovjet hatalom éveiben a nemzeti köztársaságok polgárainak milliói váltak írástudókká és kapcsolódtak be a társadalmi életbe.

A szocialista szovjet művészet, irodalom és tudomány is soha nem látott felvirágzást ért el. Megvalósultak nagy honfitársunk, Belinszkij büszke álmai, aki száz esztendővel ezelőtt írta ezeket a jövőbelátó szavakat:

„Higyeljük unokáinkat és dédunokáinkat, akiknek osztályrészül jut, hogy Oroszországot 1940-ben lássák, amint a művelt világ élén áll és törvényt szab a tudománynak és a művészetnek, és az egész művelt emberiség hálás tisztelete övezi . . ."

*

A Komszomol teljes erejével kivette részét a gazdasági és állami építő munkában. Segített a Bolsevik Pártnak a szocialista rendszer további megszilárdításáért vívott harcában, a szovjet

állam gazdasági és katonai hatalmának megteremtésében. Így vonult fel arra a vizsgára, amelyet népünknek a Nagy Honvédő Háború kemény éveiben kellett kiállnia.

És ha a szovjet ifjúság, a Komszomollal az élén, sikeresen kiállta ezt a vizsgát — úgy ez elsősorban a bolsevik nevelés gyümölcse.

A Bolsevik Párt a háborút megelőző években fáradhatatlanul gondoskodott a serdülő ifjúság neveléséről, beleoltotta a legjobb bolsevik tulajdonságokat és mindenekelőtt a haza, a nép szeretetét, Lenin és Sztálin nagy ügye iránti odaadást, bátorságot, kitartást, a nehézségek előtti rettenthetetlenséget és a törekvést minden akadály legyőzésére. Az egész szovjet ifjúság és a Komszomol a Bolsevik Pártnak köszönheti sikereit, legjobb, legnemesebb tulajdonságait.

Azok a dicső bolsevik hagyományok, amelyek a Párt vezetésével a háborúelőtti években, az első sztálini ötéves tervek végrehajtásáért vívott harcokban halmozódtak fel, és a Nagy Honvédő Háborúban méginkább megsokszorozódtak, ma is élnek. Ezek a hagyományok élénkséget, frisseséget adnak a szovjet ifjúságnak, a szovjet nép győzelmébe vetett hitet oltanak bele abban a harcban, amelyet a népgazdaság helyreállításáért és továbbfejlesztéséért, a háború utáni sztálini ötéves terv időelőtti teljesítéséért vív.

Ifjúságunk ma még sokkal kitartóbban, sokkal önfeláldozóbban dolgozik a szocialista építő munka minden frontszakaszán, és gyarapítja az első sztálini ötéves tervek hőseinek dicsőségét. Ez különösen világosan látható ezekben a napokban, amikor a szovjet ifjúság életének nagy eseményét éli, amikor a lenini Komszomol XI. kongresszusát tartja.

Az ifjúság a gyárakban és üzemekben, a szén- és ércbányákban, az új üzemek és városok építésénél sztahánovista módra dolgozik, segít a Pártnak a kommunizmus győzelméért vívott harcában. És ha az első ötéves tervek éveiben a munka hősei százszámra és ezerszámra adódtak, most a munka hőseinek tíz- és százezreivel találkozunk. Ilyen nagyra növekedett országunk és így fejlődtek embereink. Ez a bolsevik nevelés Lenin és Sztálin pártja alkotó munkájának legnagyszerűbb győzelme.

A Komszomol, mivel nap mint nap érzi a nagy Sztálin irányító kezét, magabiztosan halad előre és gyarapítja dicső munkahagyományait.

A Párt és Sztálin elvtárs bölcs bolsevik vezetése, határtalan odaadás és szeretet a szocialista haza, s Lenin és Sztálin nagy ügye iránt, szárnyat ad a Komszomolnak és az egész szovjet ifjúságnak és ez új sikerek záloga abban a harcban, amely a kommunista társadalom felépítéséért folyik országunkban.

A lenini Komszomol — hűséges segítőtársa a Bolsevik Pártnak — mindíg a kommunizmus építőinek első soraiban haladt, halad ma is és halad a jövőben is.

A. N. Sjolepin:

A KOMSZOMOL A SZOVJETUNIÓ NAGY HONVÉDŐ HÁBORÚJÁNAK ÉVEIBEN

A Párt a fasiszta német ragadozók elleni harc szervezője és lelkesítője

1941 június 22-én a hitleri Németország meglepetésszerűen, hadüzenet nélkül megtámadta a Szovjetuniót. A német ragadozók hitszegő támadása és a ránk erőszakolt háború komoly veszélyt jelentett békeszerető szocialista hazánk számára.

Nagy vezérünk és tanítónk, Sztálin elvtárs, 1941 július 3-i történelmi rádióbeszédében ezeket mondotta:

„Az ellenség kegyetlen és kérlelhetetlen. Célja — verejtékünkkel öntözött földjeink elrablása, munkánkkal szerzett gabonánk és kőolajunk megkaparintása. Célja a földesurak hatalmának visszaállítása, a cárizmus visszaállítása, az oroszok, ukránok, belorusszok, litvánok, lettek, észtek, üzbekek, tatárok, moldovánok, grúzok, örmények, azerbajdzsánok és a Szovjetunióban élő többi szabad nép nemzeti kultúrájának és nemzeti önállóságának megsemmisítése, ezeknek a népeknek elnémetesítése és a német hercegek és bárók rabszolgáivá süllyesztése. Tehát a Szovjetállam életéről és haláláról, a Szovjetunió népeinek életéről vagy haláláról van szó, arról, hogy szabadok maradjanak-e a Szovjetunió népei, vagy pedig rabszolgaságba süllyedjenek."*

Sztálin elvtárs a szovjet nép előtt a harc és a győzelem nagy programját fejtette ki. Felhívta a szovjet népet, hogy egész munkáját a háború szolgálatába állítsa, szakítson a békés

---

* *Sztálin:* A Szovjetunió Nagy Honvédő Háborújáról. Szikra 1949. 9. old.

idők hangulatával, erősítse a hátországot, szervezze meg a Vörös Hadsereg mindenirányú megsegítését, lobbantsa lángra a partizánháború tüzét az ellenségtől ideiglenesen megszállott vidékeken.

A Bolsevik Párt és Sztálin elvtárs, a nagy vezér és hadvezér felhívására a Szovjetunió népei honvédő, igazságos és felszabadító háborút kezdtek a külföldi hódítók ellen, hogy megvédelmezzék szocialista hazájuk becsületét, szabadságát és függetlenségét. Egész országunk egyetlen katonai táborrá változott, a Szovjetunió népeinek minden ereje és anyagi eszköze egyetlen közös célt szolgált — az ellenség szétzúzását és elűzését a szovjet földről. A szovjet nép és ifjú sarjadéka még szorosabban tömörült a Bolsevik Párt, a kormány és Sztálin elvtárs körül.

A hitleri Németország, mely gondosan és hosszú ideig készült a Szovjetunió megtámadására, teljesen mozgósított, harcrakész és ezernyi tankkal és repülőgéppel rendelkező hadsereggel tört rá országunkra. Ennek a hadseregnek a felfegyverzésére nemcsak Németország hadiipara dolgozott, hanem Európa azon országainak az ipara is, amelyeket a fasiszta hódítók leigáztak.

Sőt, mi több, a legutóbbi időben nyilvánosságra hozott okmányok azt bizonyítják, hogy a hitleri Németországnak a Szovjetunió megtámadására irányuló előkészületeiben a rabló német fasizmust hosszú éveken keresztül az egész világ agresszív imperialista körei — köztük az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország is támogatták. A Szovjet Tájékoztató Iroda „Történelemhamisítók" című történelmi jelentőségű kiadványa tények alapján meggyőző erővel bizonyítja, hogy az első világháborúban levert német imperializmus nem lett volna képes felemelni fejét, ha ebben a nyugati kapitalista országok és mindenekelőtt az Egyesült Államok monopoltőkései nem segítették volna. „Az amerikai dollárok aranyesője — mondja a Szovjet Tájékoztató Iroda történelmi kiadványa — termékenyítette meg a hitlerista Németország nehéziparát és különösen hadiiparát. Ezek az amerikai dollármilliárdok, amelyeket a tengerentúli monopoltőkések a hitleri Németország hadigazdaságába fektettek, újjáélesztették a német hadiipari potenciált és a hit-

leri rendszer kezébe adták az agressziója megvalósításához szükséges fegyvert."*

A Szovjet Tájékoztató Iroda kiadványa sok okmányt idéz, amelyek ugyancsak azt bizonyítják, hogy a nyugati imperialista hatalmak a háborúelőtti időszakban a hitleri Németország és az imperialista Japán gazdasági megsegítésével együtt politikai nyomást is gyakoroltak rájuk, s így akarták kirobbantani a Szovjetunió elleni támadó háborút. Amikor a német és japán támadókat országunk ellen hajszolták, a nyugati hatalmak reakciós uralkodó körei kettős célt követtek: megsemmisíteni a világ első szocialista államát és egyidejűleg gyengíteni Németországot és Japánt, mint legfőbb versenytársaikat a világpiacon.

A hitlerista klikk, amikor a Szovjetunió elleni hitszegő és meglepetésszerű támadását előkészítette, nem pusztán a hadsereg és az ipar háborús felkészültségének tulajdonított óriási jelentőséget, hanem a német lakosság, és közte a német ifjúság ideológiai „megdolgozásának" is. A hitlerista emberevők a németek gondolkozását a sovinizmussal, a fajelmélettel és az embergyűlölettel mérgezték meg. „Mindenáron el kell érni — mondotta Hitler — hogy a németek meghódítsák a világot. Ha meg akarjuk teremteni a mi nagy német birodalmunkat, elsősorban a szláv népeket kell kiszorítani és kiirtani..." A hitleristák, amikor a német ifjúság tudatát a féktelen rombolás szellemétől áthatott „fajelméletekkel" züllesztették le, a legaljasabb állati ösztönöket oltották belé. „Mi olyan ifjúságot nevelünk — mondotta cinikusan Hitler — melytől megborzad az egész világ, kemény, követelőző és kegyetlen ifjúságot... Azt akarom, hogy ez az ifjúság a fiatal vadállatokra hasonlítson." A hitleri fővezérség a német katonákhoz intézett egyik felhívása ezeket mondja: „... Neked nincs szíved és nincsenek idegeid. A háborúban ezek feleslegesek. Semmisíts meg magadban minden könyörületet és együttérzést — s ölj meg mindenkit, aki orosz és szovjet, ne torpanj meg, ha előtted öregember vagy asszony, leány vagy fiúgyermek áll, öld meg..."

Amikor az ellenség a Szovjetunió elleni háborút kirobban-

* *Történelemhamisítók.* Áll. Pol. Kiad. 1948. 12. old. (oroszul).

totta, arra számított, hogy az első csapással megállítja és szétszórja hadseregünket és flottánkat és ezzel akadálytalan út nyílik meg előtte országunk szívébe. Az ellenség könnyű villámgyőzelemben reménykedett. A német fasiszta hódítók minden számítása azonban kudarcot vallott. A hitleri hadsereg, amely diadalutat tett meg Európában, először a Szovjetunióban találkozott az egész nép megsemmisítő ellenállásával. A szovjet csapatok az aktív védelem során kimerítették és elvéreztették a fasiszta hadsereget és utána ragyogó támadó hadműveletekben, amelyekhez hasonlót nem ismer a hadtörténelem, szétzúzták az ellenség fejét, kiűzték a szovjet földről és felszabadították Európa hitlerista rabszolgaságban sínylődő országait.

A szovjet nép és fegyveres erői becsülettel viselték el a Nagy Honvédő Háború minden megpróbáltatását. A Szovjet Hadsereg, Légierő és Hadiflotta, mely a sztálini haditudomány alapján épült fel és működött, több mint három éven keresztül harcolt és dicsőséggel teljesítette a hazával szembeni harci kötelességét. A Szovjet Hadsereg szétzúzta a hitleri hadigépezetet, s kitűzte a győzelmi lobogót Berlin felett.

A fasiszta Németország vereségével megsemmisült a világagresszió európai tűzfészke. Távolkelcten azonban még folyt a háború, amelyet az imperialista Japán robbantott ki. A Szovjetunió attól a törekvéstől vezettetve, hogy mennél gyorsabban helyreálljon az általános béke, mennél kevesebb legyen az áldozatok száma és a rombolás, továbbá távolkeleti határainak biztosítására, szövetségi kötelezettségeihez hűen, 1945 augusztusában hadat üzent Japánnak. A szovjet csapatok rövid időn belül szétzúzták és megadásra kényszerítették a japán Kvantung-hadsereg válogatott egységeit. Az imperialista Japán 1945 szeptember 2-án aláírta a feltételnélküli megadásról szóló okmányt.

A fasiszta Németország és az imperialista Japán felett aratott világtörténelmi győzelem az egész világ előtt bebizonyította szocialista hazánk nagyságát és erejét, soknemzetiségű államunk népeinek megdönthetetlen erkölcsi és politikai egységét. A háború teljes egészében megmutatta, hogy a szovjet állam és társadalmi rend nemcsak a békés fejlődés idején legjobb formája az ország gazdasági és kulturális fellendítésének,

hanem a háború idején is legjobb formája a nép anyagi és szellemi erői mozgósításának az ellenség visszaverésére. Lenin és Sztálin pártjának vezetésével államunk bevehetetlen erőddé vált.

Lenin és Sztálin pártja lelkesítette és szervezte az egész nép harcát a hitleri hódítók ellen, az egész népet tömörítette és felrázta a haza védelmére. A Bolsevik Párt nagyszerű szervező munkája, nagy vezérünk és tanítónk, Sztálin elvtárs lángelméje egyesítette a szovjet nép erőfeszítéseit és közös célra irányította, minden erőt és anyagi eszközt alárendelt a győzelem ügyének. A Párt népünket, hadseregünket szocialista hazája iránti határtalan szeretetre nevelte, megmagyarázta a szovjet harcosoknak a háború lényegét és céljait, megszilárdította harci szellemüket és fegyelmüket, rettenthetetlenséget, az ellenség gyűlöletét és igaz ügyükbe s a győzelembe vetett hitet oltott beléjük.

A szovjet nép azért győzött, mert a Párt és az állam élén bölcs vezér és lángelméjű hadvezér állt — Sztálin elvtárs. Az ő bölcs vezetése országunk és fegyveres erőink nagyságának forrása. Sztálin elvtárs készítette elő a Szovjetuniót a védelemre, ő dolgozta ki és valósította meg az ellenség megsemmisítésének tervét. A nép és a hadsereg minden erejét egyesítette és a Nagy Honvédő Háborúban aratott világtörténelmi jelentőségű győzelem szolgálatába állította. Szocialista hazánk népei és az egész haladó emberiség neki, Sztálin elvtársnak köszönheti megmenekülését a fasiszta rabságtól.

A szovjet nép, melyet a Párt harcra mozgósított a fasiszta hódítók ellen, a kemény háborús megpróbáltatások éveiben rendithetetlen kitartást, szervezettséget, szilárd jellemet, bátorságot tanúsított. Határtalan odaadása Lenin és Sztálin ügye iránt, készsége, hogy a végsőkig harcoljon az ellenség ellen és állhatatosan védelmezze az Októberi Forradalom nagy vívmányait, az életet adó szovjet hazafiság és a szovjet nemzeti büszkeség világos kifejezést talált a szovjet katonáknak a harcmezőn tanúsított tömeges hősiességében és a hátországban dolgozó munkások, kolhozparasztok és értelmiség példátlanul hősies munkájában.

„A Hazánk szabadságáért és függetlenségéért hozott sok nagy áldozat — mondotta Sztálin elvtárs — a háború folyamán népünk által átélt mérhetetlen nélkülözés és szenvedés, a haza

oltárán áldozatul hozott megfeszített munka a hátországban és a fronton — mindez nem volt hiábavaló, mindezt az ellenségen aratott teljes győzelem koronázta."*

A Bolsevik Párt nevelte lenini-sztálini Komszomol ott volt a szocialista államunk becsületéért, szabadságáért és függetlenségéért vívott harc első soraiban. A Bolsevik Párt a komszomoltagokat a tűzvonalba hívta. Felhívta őket, hogy legyenek példa- és mintakép az egész szovjet ifjúság számára. A komszomolisták ott voltak a legdöntőbb frontszakaszokon és a hátországban, ahol az ellenség feletti győzelmet kovácsolták. A kommunisták és a komszomoltagok személyes példájukkal lelkesítették a szovjet harcosokat az ellenség szétzúzására.

A Komszomol nevelte hősök nevét legendás dicsőség övezi. A Komszomol, Leninnek és Sztálinnak a Kommunista Ifjúsági Szövetség feladataira vonatkozó útmutatásaitól vezettetve, fáradhatatlanul segített a Pártnak a front és a hátország legfontosabb és legbonyolultabb feladatainak sikeres megoldásában. „A Kommunista Ifjúsági Szövetség — mondotta Sztálin elvtárs — tartalék, parasztokból és munkásokból álló tartalék, amelyből a Párt utánpótlást merít. De egyszersmind eszköz is, eszköz a Párt kezében, amely az ifjúság tömegeit befolyása alá rendeli."**

A komszomoltagok kimeríthetetlen alkotó kezdeményezése és aktivitása, a harcokban és a munkában tanúsított példátlan hősiességük és önfeláldozásuk, s a készség, hogy minden erejüket és életüket is készek feláldozni a hazáért, példaképül szolgál az egész szovjet ifjúságnak és óriási mozgósító és szervező befolyást gyakorolt reá.

1928-ban, amikor a VLKSzM VIII. kongresszusa a Vörös Zászló érdemrendet átvette, mellyel a Komszomolt a polgárháborúban tanúsított harci érdemeiért tüntették ki, a kongresszus az egész Komszomol nevében megesküdött, hogy becsülettel igazolja a haza, a Párt és a kormány magas bizalmát. „Soha nem fogunk szégyent hozni a Vörös Zászló érdemrendre, amelyet

---

* *Sztálin:* A Szovjetunió Nagy Honvédő Háborújáról. Szikra 1949. 186. old.

** *Sztálin:* A komszomolról. Szikra 1949. 7. old.

nekünk ma átnyujtottak. Esküszünk, hogy méltók leszünk rá, esküszünk, hogy új dicsőséget hozunk a Vörös Hadsereg vérvörös zászlóira, és a Vörös Flotta bíborpiros lobogóira." A Komszomol és a szovjet ifjúság becsülettel megtartotta ünnepi esküjét.

A haza nagyra értékelte a lenini-sztálini Komszomol érdemeit. A Szovjetunió Lenini Kommunista Ifjúsági Szövetségét azokért a kimagasló érdemeiért, amelyeket a Szovjetuniónak a hitleri Németország elleni Nagy Honvédő Háború éveiben a hazával szemben tanúsított, és a szovjet ifjúságnak a haza iránti maradéktalan odaadás szellemében való nevelése terén kifejtett nagy munkájáért a Lenin-rendjellel tüntették ki. Vörös Zászló érdemrenddel tüntették ki Ukrajna és Belorusszia köztársasági komszomol-szervezeteit és a hős városok : Moszkva, Leningrád, Sztálingrád, Szevasztopol és Odessza komszomol-szervezeteit.

A háború éveiben tanúsított hősiességéért és bátorságáért 3 500 000 komszomoltagot tüntettek ki rendjelekkel és érmekkel. A Szovjetunió Hőse legmagasabb kitüntetését hétezer komszomoltag és Komszomol nevelte ifjú nyerte el. Rendjelekkel és érmekkel több mint 50 000 fiatal partizánt és partizánnőt tüntettek ki. 99 ifjú partizán kapta meg a Szovjetunió Hőse kitüntetést. A Szovjetunió kétszeres hősei között a Szovjetunió Lenini Kommunista Ifjúsági Szövetségének hatvan neveltje van.

A komszomoltagok a Nagy Honvédő Háború frontjain

A nagy Sztálin és a Bolsevik Párt felhívására az egész szovjet nép honvédő és felszabadító háborút kezdett a szocializmus vívmányainak, hazánk szabadságának és függetlenségének megvédésére.

A komszomoltagok a fasiszta hódítók elleni, az egész népet felölelő harcban szocialista hazánk védelmezőinek első soraiban küzdöttek. A Komszomol az ország minden zugából színét-virágát küldte a Szovjet Hadseregbe és a partizán-alakulatokba. Moszkvából már a háború első heteiben 260 000 komszomoltag indult a frontra. Valamennyi szovjet köztársaságunk komszomol-szervezetei Fegyveres Erőinknek százezerszámra adták a lángoló

fiatalokat. Leningrád komszomol-szervezetének kilenctized-része, Moszkva komszomol-szervezetének négyötöd- és Odessza komszomol-szervezetének több mint kétharmadrésze harcolt a Szovjet Hadsereg, a Szovjet Légierő és a Szovjet Haditengerészet soraiban a gyűlölt ellenség ellen. A hős Sztálingrád komszomol-szervezete taglétszámának háromnegyedrészét adta hadseregünknek.

Leányaink is bátran viselték el a frontélet minden nehézségét. A Komszomol mozgósítására a PVO* csapataiba és orvosi-egészségügyi szolgálatra több mint 300 000 leány jelentkezett.

A Nagy Honvédő Háború ütközeteiben teljes erővel nyilvánultak meg hazánk fiatal hazafiainak ragyogó jellemvonásai: bátorság, vitézség, merészség, a félelem nem ismerése a harcban, készség az önfeláldozó harcra, az egész néppel együtt, a szocializmus országának ellenségei ellen. A Komszomol a szovjet ifjúságot Lenin és Sztálin pártja iránti határtalan odaadás, az életet teremtő szovjet hazafiság és a szovjet nemzeti büszkeség szellemében nevelte, és ezzel hozzájárult országunk ifjú sarjadékának ragyogó harci tulajdonságai fejlesztéséhez.

A fasiszta német hódítók abban reménykedtek, hogy a Szovjetunióval ugyanolyan könnyen sikerül leszámolniok, mint a nyugateurópai országokkal. Az ellenség azonban csúfosan elszámította magát. A szovjet Fegyveres Erők, amelyet a háború első napjaitól kezdve minden idők és népek legnagyobb hadvezére, Sztálin elvtárs vezetett, kiállta az állig felfegyverzett ellenség csapásait, aktív védelemben kifárasztotta és elvéreztette az országunk megtámadására különlegesen kiképzett fasiszta német hadsereget. A fiatal hazafiak ezekben a harcokban rendíthetetlen szilárdságot, kitartást tanúsítottak, magabiztosan mérték a csapásokat az ellenségre és az ellenség elleni harcban nem kímélték sem erejüket, sem vérüket, sem életüket.

Népünk emlékezetében örök időre megmarad Leningrád — a Nagy Októberi Szocialista Forradalom bölcsője — védelmének hősi krónikája. A hitleri fővezérség majdnem milliós hadsereget küldött Leningrád ellen, tankok és a repülőgépek ezreivel.

---

* Protyivovozdusnaja Oborona: légvédelem. — *A szerk.*

1941—42 telén a fasiszta német csapatok bekerítették a várost. A leningrádiak harci szellemét azonban sem a bombázás, sem a tüzérségi tűz, sem a hideg, sem az éhség nem tudta megtörni.

A leningrádi komszomol-szervezetnek a nehéz körülmények között helyt kellett állnia. Új munkamódszereket kellett kidolgoznia és megvalósítania a front minél hatékonyabb megsegítésére.

A hős város komszomol-szervezete mindenekelőtt fegyveres alakulatokat szervezett sorai közül, melyeknek a legdöntőbb frontszakaszokon sikerült feltartóztatniok az ellenséget, mindaddig, amíg hadseregünk reguláris egységei oda nem érkeztek. Ezekben a harcokban a komszomol-tagok a kitartás, a merészség, és a tömeges hősiesség ragyogó példáit mutatták.

A város lakossága, melyet az ellenséges blokád gyűrűje vett körül, erősen nélkülözött. Leningrád védelmének vezetője, A. A. Zsdánov felhívta az ifjúságot, mint a lakosság legéletképesebb, legéletrevalóbb részét, hogy szervezze meg az ostromlott város lakóinak mindenirányú megsegítését. A VLKSzM minden kerületi bizottsága mellett 500—700 főből álló komszomol-alakulatot létesítettek. A komszomoltagok házról-házra jártak, segítettek a betegeknek, tisztántartották a lakásokat és vizet hordtak a folyóból. Ezek az alakulatok 29 000 lakást látogattak meg, nyolcezer beteget részesítettek orvosi segítségben, tízezer legyengült embert gondoztak naponta és 15 000 gyermeket helyeztek el gyermekintézményekben. A Komszomol segítsége és gondoskodása sok leningrádi lakost segített a blokád nehézségeinek legyőzésében és bizakodást öntött beléjük.

Leningrádban megszűnt a postaszolgálat. Az emberek azonban várták a leveleket, amelyek összekötötték a várost az egész országgal, és a Komszomol magára vállalta a levelek kézbesítését. A lenini Komszomol neveltjeinek ezrei vágták a fát 40 fokos hidegben, hogy biztosítsák Lenin városának ellátását fűtőanyaggal a blokád napjaiban.

Hősiesség, vasakarat, amely komszomolista kezdeményezéssel és találékonysággal párosult — ez volt az, amiben Lenin városának komszomolistái kitűntek.

A leningrádi front komszomolista harcosai magukkal ragadták Leningrád valamennyi védőjét és a harcokban példát-

lan állhatatosságot és bátorságot tanúsítottak. Három komszomolista repülő — Mihail Zsukov, Pjotr Haritonov, és Sztyepán Zdorovcev, a hadvezetés által kitűzött feladatokat végrehajtva, légi harcokban irtották az ellenséges repülőgépeket. A fasiszta dögkeselyűk nem jöttek Leningrádot bombázni. Ivan Dobrik, a leningrádi front híres mesterlövésze több mint 300 hitleristát pusztított el. Csupán 1942 tíz hónapjában a leningrádi mesterlövészek 10 500 fasiszta tisztet és katonát semmisítettek meg. Lenin városának az ellenséges blokád alóli felszabadításáért vívott harcában, mely a német csapatok teljes szétzúzásával végződött, a komszomolista harcosok szülőhazájuk önfeláldozó szolgálatának kimagasló példáját mutatták.

Hetven napig tartott Odessza példátlanul álló védelme. A Fekete-tenger partján fekvő várost 18 hitlerista hadosztály vette körül. A szovjet csapatok Odessza védelmében nagy ellenséges erőket kötöttek le, fékezték a támadás lendületét és újabb, óriási ember- és anyagveszteséget okoztak az ellenségnek. Elegendő megemlíteni, hogy az odesszai harcok idején a fasiszta német csapatok több mint százezer halottat, sebesültet és foglyot vesztettek. A komszomoltagok, a hősiesség és rettenthetetlenség csodáit vitték véghez Odessza védelmének napjaiban. Az ellenség ellen a városi komszomol-szervezet 18 000 tagja harcolt fegyverrel a kezében, s tízezer komszomolista tartotta fenn a rendet a városban és dolgozott az üzemekben. Nyina Onyilova gépfegyver-kezelőnő, az odesszai komszomol-szervezet neveltje, szülővárosának védelmében kétezer németet pusztított el.

A kormány magasraértékelte a hős város fiatal védőinek hőstetteit. Több mint nyolcezer komszomoltagot tüntettek ki a Szovjetunió rendjeleivel és érmeivel. A Szovjetunió Hőse kitüntetést nyolcvan komszomolista kapta meg.

Nagyszabású csata bontakozott ki a Szevasztopolhoz vezető úton. Az a hősi éposz, amely a Nagy Honvédő Háború történetében „Szevasztopol védelme" büszke néven vonult be, 250 napig tartott. A szevasztopoliak önfeláldozó harca az egész Szovjet Hadsereg és a szovjet nép számára a hősiesség mintaképe. Szevasztopolnál feltartóztatták és felőrölték a válogatott német hadsereget. Az orosz dicsőség városához vezető úton a németek 300 000 katonát és tisztet veszítettek halottakban és sebesültek-

ben. A szevasztopoliak mindvégig teljesítették azokat a feladatokat, amelyeket rájukbíztak ezen a harci szakaszon.

Szevasztopol ifjú védői az ellenség elleni harcban önfeláldozást, férfias bátorságot és hősiességet tanúsítottak. A 11-es erőd védői három napon keresztül verték vissza az ellenség szüntelen támadásait. Hat komszomolista tengerész megesküdött Sztálinnak, hogy az utolsó csepp véréig harcol az ellenség ellen. A tengerészek megtartották esküjüket. Az erőd feltartóztatta az ellenség nyomását és nem engedte a németeket Szevasztopol irányába előnyomulni. Az erőd bátor védelmezői, egyik a másik után, haltak meg. Kaljuzsnij komszomolista, ennek az ellenség számára megközelíthetetlen erődnek egyik védője, halála előtt pár sort vetett papírra. Ezt írta: „Hazám! Orosz föld! Szeretett Sztálin elvtárs! Én, a lenini-sztálini Komszomol fia és neveltje, úgy verekedtem, amint szívem parancsolta, és irtottam az ellenséget, amíg csak szívem dobogott a keblemben. Meghalok, de tudom, hogy győzünk! Fekete-tengeri matrózok! Tartsátok magatokat erősebben, irtsátok a fasiszta veszett kutyákat. Harci eskümet megtartottam. *Kaljuzsnij.*"

A fasiszta német csapatok hazánk szíve — Moszkva felé törtek. Erre a célra a hitlerista hadvezetés 51 hadosztályt összpontosított, köztük 13 tank- és öt gépesített hadosztályt. A Szovjet Hadsereg a Moszkva alatti elkeseredett harcokban megsemmisítette a fasiszta német csapatokat, amelyek bekerítéssel fenyegették a szovjet fővárost, és nyugat felé űzte az ellenséget. A fasiszta csapatok ezekben a harcokban többszázezernyi katonát és tisztet, s óriási mennyiségű hadianyagot vesztettek. Az ellenség Moszkva alatti veresége szertefoszlatta a német hadsereg legyőzhetetlenségéről szőtt hitlerista legendát. Ez a csata az egész világnak megmutatta, hogy a Szovjetunió olyan csapásokat tud mérni az ellenségre, amelyek a hadműveletek állását döntő módon a mi javunkra változtatják meg.

Moszkva komszomol-szervezete, a Bolsevik Párt utasításait teljesítve, derekasan kivette részét a főváros védelméből. A komszomolisták — a fővárosi komszomol-szervezet neveltjei — ezerszámra harcoltak az ellenségre döntő csapást mérő szovjet csapatok soraiban és éberen látták el a légelhárító szolgálatot.

A védelmi berendezések építésében több mint százezer komszomol-tag és fiatal vett részt.

A Moszkva alatt és a front más részein elszenvedett megsemmisítő csapások azonban nem térítették észre a nekibúsult hitlerista hadvezéreket. Anglia és az Egyesült Államok kormányai megszegték ünnepélyes igéretüket és halogatták az európai második front megnyitását. Később Churchill — országunk ádáz ellensége, nyíltan felfedte ennek okait. Beismerte, hogy őt jobban érdekelte a Balkán elfoglalása, ahol érett a forradalmi népi felszabadító mozgalom és jobban érdekelte a Szovjetunió legyengülése, mint Németország leverése. Az Egyesült Államok és Anglia támadó politikát folytató köreinek — akik a kulisszák mögött a németekkel tárgyaltak — önző és álszövetséges politikája megszilárdította az ellenség helyzetét. Ez lehetővé tette a hitlerista hadvezetésnek, mely még tudott sztratégiai tartalékaival manőverezni, hogy 1942-ben újabb támadást indítson. Ekkor azonban a német fasiszta hadsereg már csak egy irányban — délnyugati irányban tudott előrehaladni, s arra törekedett, hogy bevegye Sztálingrádot, majd kelet felől hátulról átkarolja Moszkvát, elfoglalja fővárosunkat és ezzel megnyerje a háborút.

Ezek a német tervek szintén meghiúsultak. Sztálin elvtárs idejében felfedte szándékukat és megszervezte az arcátlan ellenség visszaverését.

A szovjet csapatok és a sztálingrádiak Sztálin elvtárs parancsát végrehajtva, Sztálingrádot az ellenség számára megközelíthetetlen erőddé változtatták. Arról, hogy milyen nehéz volt ez a feladat, az a tény beszél, hogy az ellenség 36 hadosztályt, a tankok ezreit, kétezer repülőgépet és több mint 1500 ágyút vetett harcba Sztálingrádnál. A sztálingrádiakban azonban Vaszilij Zajcev komszomolista mesterlövész szavai éltek : „a Volgán túl nincsen föld számunkra" — s minden egyes követ, minden talpalatnyi földet tartottak és nem adták oda a várost az ellenségnek.

Sztálingrád védelme — a Szovjet Hadsereg harcosainak tömeges hősiessége. Az egész világ a hősies 62-ik hadsereg bátorságáról és kitartásáról beszélt. Ennek a hadseregnek minden harmadik harcosa komszomoltag volt. Nagy büszkeséget

érzünk, amikor Csujkov tábornok, hadseregparancsnok levelét olvassuk: „Utódaink sohasem fogják elfelejteni a sztálingrádi komszomol-szívek lelki nagyságát és legendás kitartását . . .”

Az egyik frontszakaszon 33 páncélelhárító 70 német tank útját zárta el és 27 ellenséges harckocsit semmisített meg. Négy fiatal katona, Boloto, Bjelikov, Szamojlov és Alejnyikov gárdisták a Donon túli sztyeppén 30 ellenséges tankkal vették fel a harcot. Ebben, a szovjet gárdisták számára egyenlőtlen küzdelemben, a négy hős 15 páncélos járművet semmisített meg, a többieket pedig megfutamodásra kényszerítette.

Az egyik fontos pontért elkeseredett küzdelem folyt. Harcosaink támadták a németeket. Az ellenség a háború egész emberirtó technikáját működésbe hozta, és bármilyen áron is tartani akarta magát. Elkövetkezett a harc döntő órája. És íme támadó alakulatunk élén kibontott zászlóval harcos jelenik meg és előretör, de golyótól találva elesik. A zászlót másik harcos — Poluhin — veszi át. Pergőtűzben rohan a víztoronyhoz és felkapaszkodik rá. A harcmező fölött megjelent a vörös zászló. A németek észrevették a merész zászlóvivőt és tüzet nyitottak rá. A sebesült hős úgy állt a zászló mellett, mint egy őr. Harcosaink mindannyian látták. A lobogó zászló hivogatta őket. A katonák feltartóztathatatlanul és dühödten támadtak. Megtörték a németek ellenállását és az ellenséget kiverték a telepről.

A volgai átkelőhelynél néhány ágyú elmerült. Nyikoláj Klekovkin fiatal tengerész, aki sebesülése után alighogy visszatért a kórházból, önként vállalkozott az önfeláldozó feladatra. Buváröltözetben négyízben merült alá a 12 méter mély folyóba. A jéghideg vízben az elmerült ágyúkhoz hozzákötözte a láncot, melynek segítségével azután kihúzták őket a partra. A hősi önfeláldozás minden ágyút megmentett.

A város ifjúsága és komszomolistái hatékony segítségben részesítették a csapatokat. Húszezer ifjú és leány épített védőerődöket az ellenséges tűzben és hétezer leány lépett be a légelhárító csapatokba. A védelem egyik legválságosabb pillanatában a front katonai tanácsa azt a feladatot adta a Komszomol sztálingrádi területi bizottságának, hogy adjon kétezer embert a hadsereg számára. A Komszomol hívására a sztálin-

grádi terület városaiból és falvaiból négyezer ifjú és leány jelentkezett.

A sztálingrádi csatában résztvett komszomoltagok közül többszázat tüntettek ki a Szovjetunió Hőse kitüntetésével és több mint 7600 komszomolista harcos kapott rendjelet és érmet.

1942 novemberében a szovjet csapatok végrehajtva Sztálin elvtárs parancsát, ellentámadásba mentek át Sztálingrád alatt, bekerítették és megsemmisítették a német hadseregcsoport fő ütőerejét. Ezt, a hadtörténelemben példátlan bekerítő és megsemmisítő hadműveletet, Sztálin elvtárs, a Szovjet Fegyveres Erők főparancsnokának terve szerint hajtották végre. Az ellenség több mint 300 000 főt számláló hadserege elpusztult. A szovjet csapatok 90 000 katonát, 2500 tisztet és 34 tábornokot ejtettek foglyul, élükön Paulus vezértábornaggyal.

A sztálingrádi győzelem a német hadsereg végét jelentette. A Szovjet Hadsereg kiragadta az ellenség kezéből a sztratégiai kezdeményezést. Az ellenségnek az a törekvése, hogy az elvesztett sztratégiai kezdeményezést a kurszki csatában ismét magához ragadja — kudarccal végződött: ismét kegyetlenül megverték. A kurszki vereség válságos helyzetet teremtett a fasiszta német hadsereg számára.

A háború menetében gyökeres fordulat következett be. Megkezdődött a Szovjet Hadsereg Berlinig tartó nagy és szünetnélküli támadó hadjárata.

A támadó hadműveletek során, mint a védelemben is, a hadsereg komszomol-szervezete segített a pártszervezeteknek és a hadvezetőségnek a legbonyolultabb harci feladatok megoldásában és a fiatal harcosoknak a szovjet hazafiság szellemében való nevelésében. A Komszomol résztvett a fiatal katonák tömeges harci kiképzésének megszervezésében és kezdeményezőként lépett fel a tankelhárító csoportok felállításában. A komszomolisták kitűzték a jelszót: „A bátrak nem rettennek vissza a tanktól!", „Az ember erősebb a tanknál!" A katonák ezrei, félelmet nem ismerve és szakértelemmel harcoltak az ellenség tankjai ellen. Jakov Kobzar komszomolista a kurszki csata idején egy nap alatt 17 ellenséges tankot pusztított el, köztük négy „Tigrist".

„... nem lehet legyőzni az ellenséget, ha nem tanuljuk meg lelkünk legmélyéből gyűlölni őket!"* — így szólt Sztálin elvtárs honvédelmi néphiztos 1942 május 1-i hadparancsa. A szovjet katonák, akiket a Bolsevik Párt nevelt, megtanulták gyűlölni és irtani az ellenséget. A komszomol-szervezetek széleskörű felvilágosító munkájukkal ebben a nagy ügyben igen nagy segítséget nyujtottak a Pártnak.

Az a tíz megsemmisítő sztálini csapás, amelyet a Szovjet Hadsereg az ellenségre 1944-ben mért, döntőnek bizonyult a német hadsereg szétzúzásában. A szovjet csapatok felszabadították hazánk földjét az idegen hódítók uralma alól és a hadműveleteket kiterjesztették a Szovjetunió határain túlra. A tíz sztálini csapás, a német fasiszta hadsereg fölött Lengyelországban, Romániában, Bulgáriában, Csehszlovákiában, Jugoszláviában, Magyarországon, Finnországban, Norvégiában aratott győzelmek és Berlin rohama, a Honvédő Háború történetének ezek a feledhetetlen fejezetei, a Komszomol ragyogó hőstetteit hirdetik.

A Lovaty folyó melletti támadó hadműveletekben Alexandr Matroszov saját testével zárta el a betonerőd ablakát, hogy biztosítsa részlegének előretörését. „*Matroszov* elvtárs nagy hőstettének — mondja Sztálin elvtárs fővezéri parancsa — a Vörös Hadsereg minden harcosának a harci dicsőség és hősiesség példájaként kell szolgálnia."

Minden új csatával növekedett a szovjet harcosok támadó rohama. Ehhez járult az a széleskörű agitációs és propagandamunka, amelyet a Komszomol fáradhatatlanul végzett a fiatal harcosok között. A Komszomol segített a Pártnak a kimagasló harci tapasztalatok terjesztésében és abban, hogy azokat minden katona elsajátítsa.

A dnyepri átkelésben tanúsított hősiességért a komszomoltagok ezreit tüntették ki a Szovjetunió Hőse kitüntetésével. A Berlinért folyó harcok idején 1945 április 16-tól május 2-ig csupán az első belorussz fronton 204 komszomolista nyerte el a Szovjetunió Hőse kitüntetést, és a komszomoltagok 80—90 százalékát tüntették ki rendjelekkel, érmekkel.

---

* *Sztálin:* A Szovjetunió Nagy Honvédő Háborújáról. Szikra 1949. 51. old.

Minden szövetséges köztársaság ifjúsága derekasan kivette részét hazája megvédésében és a győzelem kivívásában. Minden szövetséges köztársaság komszomol-szervezete nagyszerű hősöket adott a hazának. Ukránok és belorusszok, grúzok és kazáhok, üzbekek és azerbajdzsánok, tadzsikok és türkmenek, kirgizek és moldovaiak együtt harcoltak az oroszokkal a Moszkváért, Leningrádért, Sztálingrádért, Odesszáért és Szevasztopolért vívott csatákban.

A komszomoltagok, hazánk hű fiainak hőstettei századokon át fognak élni. Büszke rájuk az egész szovjet nép. Az ellenséges csapatok elleni légitámadás idején lelőtték Nyikolaj Gasztyello hős komszomolista repülőgépét. A nép hű fia ebben a pillanatban sem gondolt magára és nem igyekezett életét menteni, szive utolsó dobbanásáig lángolt benne a hazaszeretet és az ellenség iránti gyűlölet. Égő gépét az ellenséges tankgyülekező hely és benzinraktár irányába vezette és ezzel óriási kárt okozott az ellenségnek. Az ellenséges tankok tucatjai, s többszáz tonna benzin robbant fel a hős komszomolista repülőgépével együtt. Nyikolaj Gasztyello halhatatlan hőstettét a háború idején 24-szer ismételték meg. Ez ékes bizonyítéka a szovjet katonák hősiességének. A hazáért vívott harcokban a komszomolista harcosok ezrei tanúsítottak példaszerű bátor magatartást és merészséget, lelki nagyságot és szocialista hazájuk iránti határtalan szeretetet.

A komszomolista harcosoknál határtalan hazaszeretetük annak tudásával párosult, miként kell magabiztosan csapást mérni az ellenségre. Minden komszomolista ismerte saját feladatát és szüntelenül arra törekedett, hogy harci tudását tökéletesítse és azt továbbadja társainak. Fjodor Csegodajev mesterlövész a háború első évében 245 fasisztát ölt meg. Nemcsak maga fejlesztette művészi tökélyre a mesterlövészetet, hanem társait is megtanította rá. 1942 júliusáig a Csegodajev által kiképzett mesterlövészek 619 ellenséges katonát és tisztet semmisítettek meg. Maxim Passzár komszomolista a nanáj nép fia, 307 hitleristát ölt meg. Passzár a mesterlövészet művészetére 11 komszomoltagot tanított meg, akik rövidesen 1030 fasisztát semmisítettek meg.

A Nagy Honvédő Háború hőseinek soraiban ott látjuk

Pokrüskin, Kozsedub, Szmirnov, Szmoljacskov, Csekalin, Pcselincev, Melnyikajtye, Zajcev, Csajkina, Pjetrova, Mamedov és sok más hős nevét, akiket a Komszomol nevelt vagy komszomoltagok voltak. Ifjúságunk róluk vesz példát, miként kell becsülettel és önfeláldozóan szolgálni hazánkat.

Dicső szovjet leányaink is bátran védelmezték a hazát. A harcban tanúsított kiváló magatartásáért és vitézségéért több mint 100 000 leányt tüntettek ki érdemrendekkel és érmekkel, s 66 leány-harcos nyerte el a Szovjetunió Hőse kitüntetését. Mindannyiunk emlékében örökké élni fog Zója Koszmogyemjanszkaja moszkvai komszomolista ragyogó alakja. Miközben a vezetőség utasítását hajtotta végre az ellenség hátországában, a hitleristák kezébe került. A szörnyű kínzások ellenére Zója nem rettent meg a hóhéroktól. Halála előtti szavai: „számomra nem szörnyű a halál, elvtársak! Boldogság meghalni népünkért... Harcoljatok és ne féljetek! Sztálin velünk van! Sztálin jönni fog!" — harci felhívásként hangzottak el.

Dicső honleányaink minden frontszakaszon becsülettel viselték a megtisztelő komszomol-jelvényt. A 17 esztendős Tamara Kalinyina sebesült szovjet katonákat kísért a tábori kórházba. Az egészségügyi gépkocsit hét német repülőgép támadta meg. A fasiszta keselyűk bukórepüléssel lőtték a védtelen embereket. A gépkocsi kigyulladt, és a gépkocsivezető halálos sebet kapott. Kalinyina ottmaradt a 15 sebesülttel az égő gépkocsiban. Vajjon mit tehetett ez a 17 esztendős leányka? — kérdezhetnénk. A hazával szembeni kötelességtudat erőt adott neki. Kihurcolta a sebesülteket az égő gépkocsiból. 15-ízben hatolt be a már teljesen lángokban álló sebesültszállító kocsiba. Meggyulladt a ruhája, felrepedtek az ajkai a tűztől, kezeit égési sebek borították. A fiatal honleány nem gondolt magára, hanem a sebesült katonákat mentette. Noha a szörnyű fájdalomtól szenvedett és elgyengült, mégis mindvégig teljesítette kötelességét és valamennyi sebesültet biztonságba helyezte. Nemes hőstettéért Tamara Kalinyinát Lenin-rendjellel tüntették ki.

A Nagy Honvédő Háború hősei új hőstettekre lelkesítik és fogják lelkesíteni a komszomoltagokat és az egész szovjet ifjúságot, szeretett hazájuk nevében.

A VLKSzM nevelő és szervező munkája a hadsereg ifjúsága között, segített a Pártnak az egész népet átfogó, a német fasiszta hódítók ellen vívott harc megszervezésében. Segített az ellenség visszaverésében, szétzúzásában és a teljes győzelem kivívásában.

A komszomolisták a partizánmozgalom aktív résztvevői

A fegyveres harc a fasiszta német hódítók ellen nemcsak a fronton bontakozott ki. Folyt ez a harc az arcvonal, az ellenséges csapatok mögött is, az ideiglenesen elfoglalt szovjet területen.

„Az ellenség által megszállt körzetekben lovas és gyalogos partizánosztagokat kell alakítani — mondotta Sztálin elvtárs 1941 július 3-i történelmi jelentőségű rádióbeszédében — diverziós csoportokat kell létesíteni az ellenséges hadsereg egységei elleni harcra, a partizánháború felszítására az ellenség által megszállt terület minden zugában, a hidak és utak felrobbantására, a telefon- és távíróvezetékek megrongálására, az erdők, raktárak és szállítmányok felgyujtására. Az elfoglalt körzetekben elviselhetetlen viszonyokat kell teremteni az ellenség és szekértolói számára, lépten-nyomon üldözni és irtani kell őket, meg kell hiúsítani minden intézkedésüket."*

Sztálin elvtárs, s a Bolsevik Párt felhívására fellobbant az egész nép partizánmozgalmának lángja.

A háborúk története nem ismer olyan tömeges és szervezett partizánmozgalmat, mint amilyen az 1941—1945-ös Nagy Honvédő Háború éveiben, az ellenség által elfoglalt egész területen kialakult. Az egységes hadsereget alkotó partizánosztagok ezrei vettek részt a Legfelsőbb Szovjet Főparancsnokság által kitűzött bonyolult hadászati és harcászati feladatok megoldásában. Egyedül a Belorussz Köztársaságban több mint 350 000 partizán — a köztársaság egész lakosságának körülbelül 5—6 százaléka — harcolt az ellenség ellen. Ugyanakkor 1943-ban, a háború legfeszültebb időszakában is, a lakosságának

* *Sztálin:* A Szovjetunió Nagy Honvédő Háborújáról. Szikra 1949. 11. old.

csak körülbelül 4 százalékára rúgott az Egyesült Államok reguláris hadseregének létszáma. És ennek a hadseregnek a többsége nem is vett részt a harcokban.

A partizánok éjjel-nappal megfeszített diverziós és hírszerző munkát végeztek, az ellenség mögötti részeken jelentékeny területeket tartottak kezükben és lehetetlenné tették a megszállók számára a tartalékok felhasználását. Nem ritkán az ellenség egész védelmi rendszerét felmorzsolták az arcvonal mögött. A nép bosszulói egyetlen pillanatnyi nyugalmat sem hagytak az ellenségnek. A belorussz partizánoknak az erős őrség ellenére is 44 tábornokot és hitlerista főhivatalnokot sikerült kiirtaniok. Ezek között volt Wilhelm Kube, Belorusszia „főbiztosa". A háború első két esztendejében a partizánok 300 000 ellenséges katonát és tisztet semmisítettek meg.

Milyen provokációs fogásokat eszelt ki az ellenséges propaganda! A német tisztek Göbbels utasítására, zajos ünnepségeket rendeztek „Moszkva bevétele" alkalmából. Sok elfoglalt városban irodák nyiltak, melyekben Szverdlovszkba, Leningrádba, Gorkijba utazásra jogosító igazolványokat állítottak ki. Azt mondották, hogy ezeket a városokat már elfoglalták a német csapatok.

A szovjet nép mélységesen gyűlölte a megszállók minden intézkedését. A minszki filmszínházban bemutatták „A német hadsereg hadisikereiről" szóló híradót. Légiharcot vetítettek. Amint a vásznon megjelentek a vöröscsillagos szovjet vadászgépek, a teremben zajos taps hangzott fel. A híradó vetítését félbeszakították.

Poleszjában a németek néhány iskolát nyitottak, hogy azt a látszatot keltsék, gondoskodnak a közoktatásról. Az egyik iskolában a gyermekek a legelső alkalommal ilyen kérdéseket tettek fel a tanítónak: „Miért nincs az iskolaépületben Sztálin elvtárs arcképe?" Midőn az egyik „tanító" „Kik a barátaink és kik az ellenségeink?" címmel undorító előadást tartott és megkérdezte az egyik iskoláslányt: „Világos-e, kik az ellenségeink?" — a kislány gondolkodás nélkül ezt válaszolta: „Most már mindnyájunk számára világos, hogy főellenségeink — a fasiszták."

A Kommunista Párt, s annak helyi szervezetei voltak a

partizánmozgalom politikai és katonai irányítói. Az egész népre kiterjedő partizánmozgalom legfőbb vezetője és lelkesítője a Nagy Honvédő Háborúban Sztálin elvtárs volt. A Komszomol hősiesen segítette a Pártot az ellenség megszállta területen végzett nehéz munkájában. E területen a komszomol-szervezetek messzeágazó hálózata alakult ki.

A partizánmozgalom a Párt vezetésével napról-napra nőtt. A komszomol-szervezetek a Pártnak e téren nagy segítséget nyujtottak. Az első partizánosztagok szervezői között sok komszomolista vezető volt. Vlagyimir Rjabokot, Liza Csajkinát, Iván Nyikityint, Alexandr Iszacsenkót, a Komszomol területi és városi titkárait és a partizánmozgalom más szervezőit, a Szovjetunió Hőse címmel tüntették ki.

A pártszervek utasítására a komszomol-szervezetek nagyarányú agitációs és propagandamunkát folytattak. Megmagyarázták a tömegeknek a partizánharc feladatait, elmondották az igazságot az arcvonal eseményeiről, leleplezték a hazug hitleri propagandát. A Komszomol agitátorai az ellenség által elfoglalt városokban és falvakban terjesztették a Právdát, a Komszomolszkaja Právdát, szovjet irodalmat nyomtattak és terjesztettek. A földalatti komszomol-szervezetek tucatjával adták ki az újságokat, az ifjúsághoz intézett röpiratok ezreit terjesztették. Ezeket földalatti nyomdákban és a partizánosztagok nyomdáiban nyomták. A Komszomol, a központból 14 millió darab röpiratot és több mint egymillió darab ifjúsági brosúrát küldött a megszállt járásokba. 1944 március 1-ig körülbelül 3000 rádióadást szerveztek az ideiglenesen ellenség által megszállt szovjet járások ifjúsága számára.

A pártszervek megbízásából a komszomol-szervezetek különleges ifjúsági szervező csoportokat jelöltek ki. Ezek elmentek az ellenség által megszállott városokba és falvakba, felhívták a lakosságot, szálljon harcba a betolakodók ellen. Ezek a csoportok azután partizánosztagokká és partizánbrigádokká alakultak. Így a Gasztyello nevét viselő osztag többezer kilométernyi utat tett meg az ellenség hátában és a tömegeket mindenütt harcra lelkesítette az ellenség ellen.

A vityebszki területen fekvő Usacsszkij járás komszomolbizottsága tagjainak egyik tizes csoportja, élükön Vaszil-

jevszkij elvtárssal, 1942 május 3-án hadrakelt. A csoport két hét alatt már 50 tagú osztaggá nőtt. Négy hónap alatt 500 tagú brigáddá fejlődött. Az osztag Makej Maholap komszomolista parancsnoksága alatt, a mogilevi területen tagjainak sorából hat szervező csoportot jelölt ki. E csoportok közül négy osztaggá fejlődött. 1942 végétől 1943 közepéig az ifjúság létszáma a partizánosztagokban négy-ötszörösére nőtt.

Az ellenség mögöttes területének nehéz viszonyai közepette megszervezték a partizánok tervszerű és tömeges katonai kiképzését. A komszomol-szervezetek megmagyarázták az ifjú partizánoknak a katonai oktatás fontosságát, elősegítették az árkászok, felderítők, géppuskások, géppisztolyosok, páncéloselhárítók kiképzését szolgáló tanfolyamok és iskolák szervezését. A komszomol-szervezetek arra törekedtek, hogy minden komszomoltagot kiképezzenek robbantásra. Az egyik belorussz partizántáborban a komszomolisták különleges gyakorlóteret építettek. Voltak itt általnkok, lövészárkok, drótakadályok, bunkerek.

E munka lendületét megítélhetjük annak alapján, hogy 1943 első kilenc hónapjában a partizánosztagok komszomolszervezetei az ifjúság soraiból körülbelül 10 000 harckocsirobbantót képeztek ki. Igen sok komszomolista árkásznak sikerült tíz ellenséges szerelvényt is felrobbantania. Vaszilij Jaremcsuk ukrán partizán, a Szovjetunió Hőse, tíz szerelvényt siklatott ki. Vlagyimir Kurilenko szmolenszki partizán, a Szovjetunió Hőse, 1000 németet irtott ki, öt szerelvényt siklatott ki. Kozsusko belorussz partizánnak 27 szerelvényt sikerült kisiklatnia.

Egész népünk ismeri a partizán felderítők dicső tetteit. Közülük igen sokat az ifjúság soraiból képeztek ki erre a fontos és hősies munkára. Az egyik partizánosztag, Iván Nyikitin komszomolista felderítőnek, a Szovjetunió Hősének adatai alapján, 50 sikeres hadműveletet hajtott végre. Sok sikeres felderítést végzett Anna Gurenova orlovi partizánlány. Gurenova adatai alapján, osztaga több tucat összecsapást szervezett és az összecsapásokban győzedelmeskedett a németek felett. Maga Gurenova rövidesen 48 fasisztát ölt meg kézi golyószórójával. Leonyid Golikov felderítő, a Szovjetunió Hőse, 27 hadművelet-

ben vett részt és különösen kitűnt a német helyőrségek szétverésével kapcsolatos küzdelmekben.

A komszomoltagok az ellenség által elfoglalt városokban fegyveres harcot vívtak a németek ellen. Ukrajna 9 balparti területén 164 földalatti szervezet működött, körülbelül 5000 taggal. Belorussziában 1943 végéig körülbelül 1500 szervezet volt, több mint 6000 taggal.

Az egész világ ismeri Krasznodon város komszomol-szervezetét, az „Ifjú Gárdát". A szervezet öt vezetőjét — Oleg Kosevojt, Uljána Gromovát, Szergej Tyulenyint, Ljubov Sevcovát és Iván Zemnuhovot, a Szovjetunió Hőse címmel tüntették ki. A szervezet 44 földalatti harcosa részesült még kitüntetésben.

A doni Rosztov földalatti komszomol-szervezete 120 főből állott. Röpiratokat nyomattak, ezekben mesterien leplezték le a hazug hitleri propagandát, fegyvereket zsákmányoltak, sikeres hadműveleteket hajtottak végre. Ez a partizánosztag 4 hónap alatt 7 ellenséges hadianyag- és élelmiszerraktárt gyujtott fel, megsemmisített 20 üzemanyagtartályt, kiirtott több mint 300 ellenséges katonát és tisztet. A partizánharcosok az előrenyomuló Szovjet Hadsereget hadizsákmánnyal fogadták: csapatainknak több mint 800 puskát, 72 gépfegyvert, 5 gépkocsit adtak át. A harkovi partizánok több mint tízezer röpiratot írtak és terjesztettek, 511 ellenséges gépkocsit tettek üzemképtelenné.

A komszomolisták, példájukkal, az ifjak és leányok tömegeit lendítették harcba a megszállott területeken. A komszomol-szervezetek nemcsak a partizánmozgalom kifejlesztésében segítettek a Pártnak, de segítettek a mozgalom megszervezésében is, abban, hogy a mozgalom hatalmas erővé váljék.

A komszomol-szervezetek segítettek az osztagok összeköttetésének megteremtésében. A komszomolista hírvivők rettenthetetlenül jártak osztagtól osztagig, olyan területeken haladtak át, melyek nyüzsögtek a német csapatoktól, a Gestapo kopóitól, a rendőröktől. A komszomoltagok harcos munkája elősegítette azoknak a feladatoknak megoldását, melyeket a Párt a partizánokra bízott. E feladatok a következők voltak: a partizánmozgalmat egységes erővé, egységes hadsereggé tenni,

amely az ellenség mögöttes területére összpontosított csapásokat mér. E feladatok megoldása lehetővé tette a partizánmozgalom legnevezetesebb hadműveletének, a „sínháborúnak" végrehajtását.

1943 augusztusában a központ jeladására 95 000 partizán az ellenség mögöttes területén 1700 kilométer hosszúságú vasútvonalat robbantott fel és tett üzemképtelenné. Ez a csapás az ellenséget váratlanul érte és súlyos következményeket vont maga után. A németek soraiban vakrémület keletkezett. „Félelmetes erejű csapás ért bennünket. Meglepően szervezett, borzalmas hatású és elgondolású eszközzel van dolgunk. Alkalmazására máskor is sor kerülhet!" — írta jelentésében rémülten a középső frontszakasz német csapatainak egyik arcvonalmögötti tisztje.

„Meg kell állapítani — mondotta a mogilevi terület partizánközpontjának közlése — hogy a németekre ez a hadművelet hatalmas benyomást tett... Felderítő partizánnők elmondották, a németek úgy vélték, hogy a levegőből tűnt elő a bolsevikok ezerfőnyi osztaga és valamilyen új fegyver segítségével feltépte a vasúthálózatot..."

1944-ben, midőn a Szovjet Hadsereg teljesen megtisztította a szovjet földet az ellenséges csapatoktól és a hadműveleteket a Szovjetunió határain túlra helyezte, a partizánok általában beolvadtak Fegyveres Erőink reguláris csapatainak soraiba.

A népi partizánmozgalom hőskölteménye a szovjet nép külföldi betolakodók ellen vívott igazságos, felszabadító Honvédő Háborújának egyik legfénylőbb lapja. A lenini-sztálini Komszomol fiai és leányai e dicső hazafiúi mozgalom első soraiban küzdöttek.

A komszomoltagok munka-hőstettei a Honvédő Háború éveiben

A fasiszta Németországnak, midőn rátámadt a Szovjetunióra, fejlett, teljes egészében haditermelésre átállított ipar állott rendelkezésére. A német hadsereg számára dolgoztak a Németországban működő sokezer gyárral együtt, a hitleristák kezébe került európai gyárak és üzemek is. A hadfelszerelés és a harci eszközök olyan fejlett iparú országokból érkeztek a

német csapatok számára, mint Franciaország, Olaszország, Csehszlovákia, Belgium stb.

A Szovjetunió az ellenség ellen nemcsak katonai, hanem gazdasági harcot is vívott. E téren szem előtt kell tartani, hogy a háború kezdetekor, 1941-ben, ideiglenesen több olyan járást vesztettünk el, ahol iparunk jelentékeny része összpontosult, ahol sok gabona és egyéb mezőgazdasági termék termett.

A Kommunista Párt ezzel a jelszóval szervezte meg a hátország munkáját: „Mindent az arcvonal számára, mindent a győzelemért!" Sztálin elvtárs vezetésével kidolgozták és megvalósították az egész népgazdaság átállítását a háború követelményeinek megfelelően. Országunkban rövidesen kialakult a szervezett, gyorsan fejlődő hadigazdaság. Erre a célra mozgósították és kibővítették a mezőgazdaság termelési területeit, anyagi erőforrásait, átállították a közlekedési rendszer munkáját, az építészeti szakembereket hadiüzemek létesítésére alkalmazták. Hatalmas munkát végzett Pártunk a munkások, mérnöki és technikus káderek mozgósítása és kiképzése terén, az államgépezet, a kereskedelem, a pénzügyi gazdaság és az ellátás átállításában. A háború első szakaszában sikeresen végrehajtottuk igen sok üzem, kolhoz és szovhoz áthelyezését az ország keleti vidékeire. Az üzemeket új telephelyükön gyorsan újjáépítették. Ez lehetővé tette, hogy a front szükségletei részére erősen fokozzák a termelést.

A Bolsevik Párt, a fasiszta német hódítók ellen vívott népi harc szervezője, egész népünket mozgósította a hadigazdaság fejlesztése tervének sikeres végrehajtásáért. A szovjet emberek leküzdötték a háborús idők nehézségeit, napról-napra több és több felszerelést, harci eszközt, élelmiszert adtak hadseregünknek, légierőnknek, haditengerészetünknek. „Ugyanúgy, ahogyan a Vörös Hadsereg — mondotta Sztálin elvtárs — hosszas és nehéz párviadalban katonai győzelmet aratott a fasiszta haderő fölött, a szovjet hátország dolgozói gazdasági győzelmet arattak az ellenség fölött, a hitlerista Németországgal és cinkosaival folytatott párviadalban."*

---

* *Sztálin:* A Szovjetunió Nagy Honvédő Háborújáról. Szikra 1949. 153. old.

Szocialista iparunk és mezőgazdaságunk nemcsak ellátta az arcvonalat elegendő mennyiségű fegyverzettel, harci eszközzel, felszereléssel és élelmiszerrel, de hatalmas tartalékokat is gyüjtött. Fegyveres Erőink hatalmas ütőképességét bizonyítja az a tény, hogy Berlin döntő rohamánál 41 000 különféle űrméretű szovjet ágyú és aknavető ontotta a tüzet. Berlin elfoglalásáért vívott harcok első napján légierőnk 17 000 felszállást hajtott végre.

Gazdasági diadalunk a Nagy Honvédő Háborúban Lenin-Sztálin pártja bölcs politikájának eredménye. A szovjet társadalmi rendszer és államforma, a szocialista ipar, a kolhoz-rendszer, melyek mindegyike a Bolsevik Párt vezetésével létesült országunkban, sikeresen kiállotta a háború súlyos megpróbáltatásait.

A lenini-sztálini Komszomol hű segítőtársa volt anyjának — a Kommunista Pártnak — a szovjet hátország munkájának megszervezésében, az ellenség felett aratott diadalhoz szükséges eszközök termelésének kifejlesztésében.

A szovjet hátországban a munka fősúlya a háború idején az asszonyok és az ifjúság vállára nehezedett. Az ifjú hazafiak, akik az arcvonalra került atyáik és testvéreik helyére léptek, állhatatosan leküzdötték a háborús idők nehézségeit, keményen dolgoztak a gyárakban, szén- és ércbányákban, kolhozokban, szovhozokban és gépállomásokon. Hogy az ifjúság jelentősége a háború idején a népgazdaságban mennyire megnőtt, azt bizonyítja az a tény, hogy csupán 1942 első felében körülbelül egymillió új ifjúmunkást vontak be az iparba. A fiatal munkások száma sok üzemben elérte az 50—60 százalékot. A Komszomolra hárult a feladat, hogy segítse az ifjúságot a szakma gyors, a háborús követelményeknek megfelelő elsajátításában, hogy ne csak a frontra távozottak munkatermelékenységét érjék el, de azt túl is szárnyalják.

A háború idején az ifjúság köréből sok termelési újító és észszerűsítő került ki. Alexandr Csalkov, kuznyecki acélöntő, különleges acélkohászati módszert vezetett be a Martin-kemencéknél, forradalmi újítást vezetett be az acélkohászat technológiájában. Két esztendő alatt annyi acélt termelt az országnak, amennyiből 24 hatalmas tankot, 36 ágyút, 15 000 aknavetőt,

100 000 gránátot, 18 000 géppisztolyt lehetett gyártani. Vlagyimir Lavrentyev, a fiatal szverdlovszki esztergályos, rendszeresen 5—600 százalékra teljesítette normáját. A háború ideje alatt 18 észszerűsítési javaslatot nyujtott be.

A Komszomol tevékeny részvételével az üzemekben a szakmai tömegtanfolyamok széleskörű hálózata valósult meg. Ezeket a tanfolyamokat az új munkások milliói végezték el. A munkaerőtartalékok tanintézetei több mint kétmillió ifjúmunkást képeztek ki az ipar és a közlekedés számára. A munkaerőtartalékok tanulói ötmilliárd rubel értékű terméket adtak az országnak.

A legjobb traktorvezetők, arató-cséplőgépkezelők, gépészek a falusi komszomol-szervezetekből kerültek ki. A Komszomol a falvakban megszervezte az ifjúság tömeges mezőgazdasági képzését. A háború ideje alatt körülbelül kétmillió traktorvezetőt, gépészt, arató-cséplőgépkezelőt és egyéb mezőgazdasági gépészeti szakembert képeztek ki. Ezeknek 70 százaléka az ifjúság soraiból került ki. 1944-ben a Komszomol a kolhozok állattenyésztő telepeinek megerősítésére 100 000 ifjút és leányt küldött.

Bukin gorkiji komszomoltag kezdeményezésére, 1941 júliusában kibontakozott a kétszázasok mozgalma. A fiatal hazafiak, akik ebbe a mozgalomba bekapcsolódtak, egy normát maguk helyett, a másikat az arcvonalra távozott elvtársuk helyett teljesítettek. A háborús idők sztahánovistáinak szocialista versenye, mely ezzel a jelszóval bontakozott ki, gyorsan magávalragadta az ország fiatal munkásainak ezreit.

Az ifjúmunkások egyéni versenye az ifjúsági brigádok versenyévé, a kétszázasok mozgalma — ifjúsági frontbrigádok mozgalmává alakult. Az ifjúsági brigádok a háborús idők körülményei közepette az ifjúsági szervezet legsikeresebb formái voltak a termelési eredményekért vívott harcban. Ezek az ifjúsági brigádok nem ismerték azt a szót, hogy „nehéz" vagy „lehetetlen". Csak azt tudták: „Szükség van rá — meglesz". Az ifjúsági brigádok tagjai gyakran több napig dolgoztak megszakítás nélkül. Az ifjúsági brigádok sok vezetője kapott Sztálin-díjat a termelés technológiájának gyökeres tökéletesítéséért. Sok fiatal két-három szakmát tanult meg, több gépet kezelt.

Maria Volkova ifjúsági brigádja volt a sokgépesek mozgalmának kezdeményezője a textiliparban. Ez a brigád 24 gép helyett 48-on kezdett dolgozni. 1944—45-ben 20 000 ifjúsági brigád tért át a sokgépes munkára.

Nagy szerepet játszott Jekatyerina Barüsnyikova moszkvai komszomolista és az uráli Jegor Agarkov brigádjának kezdeményezése. Különböző utakon ugyanarra a célra törekedtek: lehetőség szerint csökkenteni a brigád létszámát és ugyanakkor növelni a termelést. Agarkov és Barüsnyikova munkájának tapasztalata gyorsan elterjedt országszerte. Ez a mozgalom lehetővé tette, hogy körülbelül 100 000 munkás szabaduljon fel és kerülhessen át más munkaterületre. Háború idején 100 000 munkás — nagy dolog!

A háború végére az országban már 155 000 ifjúsági frontbrigád volt, több mint egymillió ifjúmunkás taggal.

Az ifjúság szocialista munkaversenye elősegítette a legbonyolultabb feladatok megoldását, a szovjet ipar számára legnehezebb időszakban, midőn a front melletti járások iparát az ország mélyébe helyezték át. 1941-ben korán beállottak a kemény fagyok. Ezek azonban nem vágták útját a lázas építőmunkának. Az építkezéseknél ifjúsági frontbrigádok alakultak. Ezek túlteljesítették a legmagasabb normákat is. Az üzemek, melyeknek a front számára kellett termelniök, határidő előtt kezdték meg munkájukat. Az építés iramát bizonyítja az a tény is, hogy az egyik uráli város harckocsigyárának két hatalmas csarnokát 12 nap alatt építették fel.

Hatalmas szocialista verseny bontakozott ki a falusi ifjúság soraiban is. M. I. Kalinyin mondotta, hogy a mezőgazdasági kampány jelentőségével „... csak a harcieszközök, a fegyverzet termelése hasonlítható össze. A mezőgazdasági munkákban beállott törésnek nem kevésbbé káros a következménye, mint a katonai arcvonal valamelyik szakaszát ért kudarcnak".

A faluban ifjúsági traktor-, szállító-, tatarozóbrigádokat, nagyterméseredményű munkacsoportokat szerveztek. A fiatal hazafiak kemény munkája az élenjárók színvonalára emelte a kolhozparasztok tömegeit, megmutatta, hogyan kell a gabona és egyéb mezőgazdasági termékek termelt mennyiségét meg-

növelni, bár igen sok dolgozó a frontra ment, és sokkal kevesebb gép, ló, műtrágya állott rendelkezésre, mint a háború előtt.

1945-ben 64 814 ifjúsági szállítóbrigád, 96 370 nagytermés-eredményű munkacsoport működött, 815 000 taggal. Az ifjúsági munkacsoportok kitűnő termést arattak. Azerbajdzsánban több mint 172 000 pud gyapotot és 78 000 pud gabonát adtak az országnak terven felül.

Natalja Rudnyeva, a kurszki terület Obojanszki járásában fekvő „Vörös Szántóvető" kolhoz munkacsoportjának vezetője, munkatársaival együtt hektáronként 300 pud kölest aratott. Tamara Krutova munkacsoportja a moszkvai terület kolomenszki járásában hektáronként 835 mázsa burgonyát és 1760 mázsa káposztát termelt.

1945-ben az országban 22 450 ifjúsági traktorbrigád működött. Ezekben a brigádokban 278 000 traktorvezető férfi és nő dolgozott. A Komszomol megszervezte a traktorvezetők országos versenyét, az ifjú gépesítők versenyét, a gépek jobb kihasználásáért. Darja Garmas rjazanyi komszomolista többízben szerezte meg az első helyet ebben a versenyben, példájából az ország traktorvezetőnőinek ezrei tanultak.

Nagy jelentősége volt annak az ifjúsági harcnak, melyet a Komszomol a termésveszteség ellen szervezett. Ebben a pionirok és iskolásgyermekek milliói vettek tevékenyen részt. 1942—44-ben hatmillió pionir és iskolásgyermek 588 600 munkaegységet dolgozott mezei munkában.

Az iparban a komszomolisták a terven felüli termelésből keletkezett fizetéstöbbletet a honvédelmi alapnak juttatták. Ugyanígy a faluban a komszomoltagok kezdeményezték a „honvédelmi hektárok" megmunkálását. Ezeknek a többletvetésterületeknek termése a Szovjet Hadsereg alapjának jutott.

A hátországban újabb és újabb hadseregtartalékok keletkeztek. A Komszomol e téren is segítséget nyujtott a Pártnak. Lelke volt az általános katonai kiképzésnek. A Komszomol katonai testnevelési tömegmunkájának eredményeképpen a jövendő katonák keményen megedződtek. A Komszomol növelte bennük a bátorságot, a kitartást, a határtalan odaadást a Haza iránt.

A katonai kiképzési központok felszerelésére a komszomoltagok és az ifjúság több mint kétmillió különféle szemléltető taneszközt készített.

A Komszomol kezdeményezésére az általános katonai kiképzés rendszerében ifjúsági komszomol-osztagokat szerveztek. Ezekben éleslövészeket, géppisztolylövészeket, géppuskásokat, aknavetőket képeztek ki. Ezenkívül különleges osztagokat is szerveztek, melyekben leányok kaptak katonai szakkiképzést. Ezekben az osztagokban sok tízezer aknavetőt, géppuskást és éleslövészt képeztek ki.

A Komszomol az Oroszországi Vöröskereszt Egyesület szervezeteivel együttműködve, a háború idején körülbelül 300 000 tartalékos betegápoló nővért és több mint 500 000 elsősegélynyujtót képezett ki. Kiváló munkájáért többezer betegápoló nővért és elsősegélynyujtót tüntettek ki. Zina Mareszjeva, Vera Kasejeva és több más betegápoló nővért a Szovjetunió Hőse címmel tüntettek ki.

A komszomol-szervezetek a katonai ismeretek terjesztése érdekében 55 000 komszomoltagot jelöltek ki, hogy légvédelmi kiképzőkként és önvédelmi csoportvezetőkként működjenek.

Sokat dolgoztak a komszomoltagok védőművek építésén is. Így Leningrádban körülbelül 650 000 komszomolista és fiatal dolgozott.

A nehéz háborús időkben a Komszomol tömörítette a hátország ifjúmunkásait, szilárdította barátságukat, tanította őket, hogy a mindennapi apró dolgokban meglássák a nagyot. A Komszomol nevelte az ifjúságban a kötelességtudatot a Haza iránt, azt a törekvést, hogy minden cselekvésünkkel, minden lépésünkkel segítsük az egész nép harcát, egész életünket, minden gondolatunkat a nagy célnak rendeljük alá. A Komszomol tagjai és az ifjúság 8 millió tonna vas- és 30 000 tonna színesfém-hulladékot gyüjtött. A fémhulladék gyüjtésben végzett jó munkáért sok komszomoltagot tüntettek ki.

Nagy sikerrel folyt Szovjetunió-szerte a vasárnapi önkéntes munkamozgalom, melyet a háború idején a Komszomol szervezett meg. Ebben a munkában körülbelül 460 millió rubelt kerestek és adtak át az ország honvédelmi alapjának. A falusi ifjúság 9 700 000 munkaegységet dolgozott a honvédelmi

alapra. Az 1942 november 8-án szervezett „Pionírok a frontnak" vasárnapi önkéntes munkában, több mint két és félmillió pionír vett részt. Ezek 74 943 000 köbméter fát gyüjtöttek össze az iskolák és a frontkatonák családjai számára, begyü¸töttek 4268 tonna fémtörmeléket, 355 tonna vadon növő gyógyfüvet.

A Komszomol megszervezte a ruhagyüjtést az árvák számára, az ajándékküldést a szovjet katonáknak a frontra, a gyógyfüvek és növények gyüjtését. E munka során nevelte az ifjúságban azt a törekvést, hogy újabb és újabb utakat találjon a frontnak nyújtott segítség fokozására.

Nagyjelentőségű volt a Komszomolnak az a munkája, amely a hátország és az arcvonal kapcsolatának megszilárdítását szolgálta. Az ifjú szovjet katonák és partizánok levelezését a munkásokkal, kolhozparasztokkal, tanulókkal, a Komszomol szervezte meg. Ez a levelezés a háborús idők életének elszakíthatatlan részévé vált. A Komszomol a hátországból ifjúsági küldöttségeket küldött az arcvonalba. Ezek a küldöttségek azután az üzemekben, kolhozokban, tanintézetekben beszámolókat tartottak. Az ifjúság a háború hőseinek tiszteletére magas termelési kötelezettségeket vállalt. A komszomoltagok és az ifjúság több mint kétmillió ajándékot gyüjtött a partizánok részére.

Sztálin elvtárs, a szovjet népnek a Honvédő Háborúban elkövetett hőstetteit értékelve ezt mondotta: „Ha a Vörös Hadsereg sikeresen tudta teljesíteni a Haza iránti kötelességét és kiűzte a németeket a szovjet földről, ezt azért tudta megtenni, mert hátországunkból odaadóan támogatta egész országunk . . ."*

A Nagy Honvédő Háborúban aratott diadalunk okait és államunk erőinek forrását elemezve, Sztálin elvtárs hangsúlyozza a Kommunista Párt vezető és irányító tevékenységének jelentőségét. A Kommunista Párt biztosította az ország anyagi és embertartalékainak lehető legnagyobb kihasználását és eggyékovácsolta a szovjet emberek millióinak erőfeszítését. A Komszomol, mint a Párttól a dolgozó tömegekhez vezető transzmissziós szíjak egyike, segédkezett ebben a nagy ügyben.

---

* *Sztálin:* A Szovjetunió Nagy Honvédő Háborújáról. Szikra 1949. 152. old.

A háború éveiben a Komszomol több mint tíz és félmillió ifjút és leányt vett fel soraiba. A Komszomol ereje nemcsak abban mutatkozott meg, hogy a komszomolisták a fronton, a partizánosztagokban és a szovjet hátországban különleges hősiességről és bátorságról tettek tanúbizonyságot, hanem abban is, hogy egységes szervezet, melynek sokmillió tagja egységes egészként cselekszik.

Az egyes szervezetek, egyes emberek kezdeményezése az egész országra átterjedt. Nagy szerepet játszott ebben a Komszomol sajtója, különösen központi lapja: a „Komszomolszkaja Právda", melyet a háború idején a Honvédő Háború érdemrendjének első fokozatával tüntettek ki.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 27. évfordulóján mondott ünnepi beszédében Sztálin elvtárs nagyra értékelte a nők és az ifjúság hősi munkáját a háborús években.

„Örök időkre bevonulnak a történelembe a gyárakban és üzemekben, a kolhozokban és szovhozokban végzett munka terhének nehezét saját vállaikra vevő szovjet nők és dicső ifjúságunk példátlan munkahőstettei. A szovjet nők, ifjak és leányok a haza becsülete és függetlensége érdekében vitézséget és hősiességet tanúsítanak a munka frontján. Méltóknak bizonyultak apáikhoz és fiaikhoz, férjeikhez és fivéreikhez, akik a német fasiszta szörnyetegekkel szemben védelmezik a Hazát."*

A szovjet hátországban a Komszomol nevelő és szervező munkája segítette hozzá a Bolsevik Pártot, hogy megszervezze a Szovjetunió gazdasági győzelmét a hitleri Németország felett.

A Komszomol munkája, akárcsak a szovjet ifjúság hősi harca, például szolgált az egész világ élenjáró ifjúságának és mindenekelőtt azoknak az országoknak ifjai számára, amelyek fegyveres harcot vívtak a hitleri hódítók ellen.

A lenini-sztálini Komszomol, a világ demokratikus ifjúsági egységfrontja megszilárdításának kezdeményezőjeként szállt síkra, küzdött, hogy ez a front az egyetemes fasisztaellenes arcvonal része legyen.

1941 szeptember 28-án tartották Moszkvában a Szovjet

* U. o. 154. old.

Ifjúság első fasisztaellenes nagygyűlését. A nagygyűlés felhívást intézett az egész világ ifjúságához: „A fasizmus — halálos ellenségünk. Csak a fasizmus szétzúzása teszi lehetővé valamennyi nép számára, hogy szabadon lélegezhessék, építhesse államiságát és kultúráját... A szabadságszerető és független népek ifjúságának ereje mérhetetlen. Mindenütt az ifjak és leányok milliói szállanak harcba. A harc tüzében alakul ki az ifjúság hazafias arcvonala. Hívjuk az egész világ ifjúságát: szilárdítsátok ezt az egységes harci frontot, szélesítsétek a bátor harcosok sorait a hitlerizmus ellen."

Ez a felhívás az emberek millióinak szívében visszhangra talált.

Az ifjúság első fasisztaellenes nagygyűlésén teremtették meg Moszkvában a Szovjet Ifjúság Fasisztaellenes Bizottságát. Ez a Bizottság nagy munkát végzett. Munkájának az volt a célja, hogy megszilárdítsa a Szovjetunió ifjúságának kapcsolatait a világ valamennyi országának haladó ifjúságával. Ez a Bizottság következetes harcot vívott a dolgozó ifjúság egységéért. s a demokratikus ifjúság más szervezeteivel együtt gyümölcsöző munkát végzett, melynek eredményeképpen röviddel a háború befejezése után, Londonban összehívták a Nemzetközi Ifjúsági Értekezletet. Ez az értekezlet megalapította a Demokratikus Ifjúsági Világszövetséget, azt a hatalmas szervezetet, amely ma az ifjak tízmillióit egyesíti.

A szovjet ifjúság a világ demokratikus ifjúságához fűződő barátság fejlesztése érdekében gyakran küld küldöttségeket más országokba és ugyancsak gyakran fogad is küldöttségeket. 1942—48-ban 45 szovjet ifjúsági küldöttség utazott 21 országba. A Szovjetunióban 22 ország 55 ifjúsági küldöttsége fordult meg. A Szovjet Ifjúság Fasisztaellenes Bizottsága 55 ország 200 szervezetével tart fenn kapcsolatot. A Komszomol a háború idején dolgozott a szovjet ifjúság és a világ demokratikus ifjúsága kapcsolatainak megszilárdításáért. Ez a munkája, a demokratikus erők egységéért vívott következetes harccal együtt, nagymértékben elősegítette, hogy a világ népei felnövekvő nemzedékének haladó rétegei eggyé forrjanak, hogy megalakuljon és megszilárduljon a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség.

*

A háború nehéz éveiben a szovjet nép, ifjúságunk, Sztálin elvtársat követte. Bizton tudta, hogy Sztálin elvtárs minden nehézségen keresztül győzelemre vezet. Ifjúságunk, Sztálin elvtárs vezetésével, kiharcolta jogát a boldog jelenre és jövőre.

A fiatal munkások, kolhozparasztok, tudományos és kultúrmunkások milliói, országunk minden részéből küldik a szeretet és hála szavait Sztálin elvtársnak, a Szovjet nép vezérének és tanítójának, a szovjet ifjúság legjobb barátjának.

A Szovjetország a Nagy Honvédő Háborúban világtörténelmi jelentőségű diadalt aratott. A háború után ismét hozzálátott a békés szocialista építéshez.

Sztálin elvtárs 1946 február 9-én, Moszkva sztálini választókerületének választói gyűlésén mondott beszédében felvázolta a háborúutáni építés hatalmas programját országunkban. A Komszomol, a szovjet ifjúság, az egész szovjet néppel együtt keményen küzd a Szovjetunió népgazdaságának helyreállításáért és fejlesztéséért, a háborúutáni sztálini ötéves terv határidő előtti teljesítéséért. Az ifjúság a munkásokkal, kolhozparasztokkal, értelmiséggel együtt állítja helyre az ellenség által szétrombolt ipari üzemeket, kolhozokat, szovhozokat, gépállomásokat. A Komszomol nagy Hazánk minden részén bekapcsolódott az új üzemek, gyárak, villamos erőtelepek építésébe, segíti a Pártot, hogy még jobban megszilárdítsa a szovjet állam hatalmát, biztosítsa a Szovjetunió gazdaságának és kultúrájának hatalmas felvirágzását.

A komszomol-szervezetek mindenütt, a városokban és falvakban, a Párt segítőtársai az egész népre kiterjedő hatalmas szocialista verseny kibontakoztatásában, a háborúutáni sztálini ötéves terv határidő előtti teljesítéséért. A Komszomol tagjai, az ifjúság mindenben és mindenütt megmutatja kezdeményezését, teremtő aktivitását.

A Komszomol egész munkáját a Bolsevik Párt ama tanításának szellemében építi fel, hogy az ifjú nemzedéket kitartóvá, elevenné kell nevelni, hogy ne féljen a nehézségektől, képes legyen erősíteni nagy Hazánk hatalmát.

A. J. Harlamov:

A KOMSZOMOL A HÁBORÚUTÁNI ÉPÍTÉS ÉVEIBEN

A Komszomol, melyet Lenin és Sztálin teremtett meg, s a Bolsevik Párt nevelt, dicső harcos utat járt be. A lenini-sztálini Komszomol 30 esztendő történetének során mindig a Bolsevik Párt harci tartaléka, hű segítője volt és marad, a szovjet ifjúságnak a kommunizmus szellemében folyó nevelésében. Bármilyen feladatokat oldott is meg a szovjet nép a békés építés éveiben, vagy a szovjet haza ellenségei ellen vívott nagy harcok esztendeiben, a lenini-sztálini ifjúsági szövetség tagjai, mindig Lenin-Sztálin ügye harcosainak első soraiban állottak.

„A Komszomol a Haza önmegtagadó szolgálatával, Lenin és Sztálin pártja iránt tanúsított odaadásával kivívta egész népünk tiszteletét és szeretetét." Az SzK(b)P Központi Bizottsága a Komszomol megalakításának 30. évfordulóján ezekkel az üdvözlő szavakkal fejezte ki a Szovjetunió Lenini Kommunista Ifjúsági Szövetsége tevékenységének magasraértékelését. A Szovjetunió már a Nagy Honvédő Háború előtt belépett a szocializmus építése befejezésének és a szocializmusból a kommunizmusba vezető fokozatos átmenet korszakába. Hazánk ezen az úton a háborúelőtti esztendőkben kiváló eredményeket ért el, teljesítette és túlteljesítette a Szovjetunió harmadik népgazdaságfejlesztési ötéves tervét. A fasiszta Németország hitszegő támadása megszakította a szovjet nép békés munkáját. A háború éveiben a szovjet emberek minden erőfeszítése a német fasiszta betolakodók szétverésére, a diadal kivívására irányult.

A világtörténelmi jelentőségű diadal, melyet a szovjet nép a fasiszta Németország és az imperialista Japán felett aratott, biztosította szocialista államunknak azt a lehetőséget, hogy új erővel bontakoztassa ki a kommunista társadalom építésének alkotó munkáját.

A szocialista szovjet állam háborúutáni fejlődésének éveiben, a szovjet nép előtt új feladatok merültek fel. Ezeknek megoldásában a Komszomol és az egész szovjet ifjúság jelentékeny szerepre hivatott.

Sztálin elvtárs 1946 február 9-én tartott történelmi jelentőségű beszédében felvázolta a Szovjetunió népgazdasága és kultúrája helyreállításának és továbbfejlesztésének hatalmas programját, a szovjet nép elé tűzte a feladatot, hogy „... megszervezze a népgazdaság új, hatalmas fellendülését, amelynek segítségével iparunk színvonalát a háborúelőtti színvonalnak mondjuk, háromszorosára emeljük".*

Sztálin elvtárs által kitűzött kommunista építés programjának megvalósításában hatalmas gyakorlati lépés a háborúutáni ötéves terv sikeres teljesítése. A Komszomolnak, Sztálin elvtárs útmutatásaiból kiindulva, éles fordulatot kellett vennie a háborús feladatok megoldásában vállalt részvételtől, a háborúutáni békés építés feladatainak megoldásában vállalt részvétel felé. A háborúutáni építés hatalmas körvonalai új munkahőstettekre lelkesítették az egész szovjet népet. Hazánk minden zugában: az üzemekben, gyárakban, szén- és ércbányákban, kolhozokban és szovhozokban, hatalmas, az egész népre kiterjedő szocialista verseny bontakozott ki a háborúutáni ötéves terv határidő előtti teljesítéséért. A komszomoltagok és az ifjúság milliói, az egész szovjet néppel együtt szívügyüknek tekintették az ötéves tervet, mint olyant, amely teljes egészében megfelel a szovjet emberek létérdekeinek. A Komszomol, akárcsak az első sztálini ötéves tervek idején, méltó helyet foglalt el az ötéves terv határidőelőtti teljesítéséért küzdő harcosok első soraiban. A szovjet nép kemény harcának eredményeképpen, melyet a szocialista ipar fejlődésének erős

---

* *I. V. Sztálin:* Moszkva Sztálin-kerületének választógyűlésén tartott beszéd, 1946 február 9-én. Áll. Pol. Kiad. 1946. 22. old. (oroszul).

iramáért vívott, a széles körben kibontakozott szocialista verseny alapján, a háborúutáni ötéves terv első három esztendejében az egész ipar össztermelési tervét 103 százalékra teljesítették, 1948-ban pedig a szocialista ipar össztermelése 18 százalékkal múlta felül a háborút megelőző 1940. év színvonalát. A gabonafélék össztermése, a Volga-vidék nagy részén uralkodó kedvezőtlen időjárási viszonyok ellenére, kis híján elérte az 1940. évi színvonalat, a gabonafélék átlagos hektáronkénti terméseredménye pedig jelentékenyen felülmúlta a háború előtti színvonalat.

A Komszomol főtevékenysége a háborúutáni időszakban az, hogy kemény munkára mozgósítson, biztosítsa a háborúutáni ötéves terv határidőelőtti teljesítését, bevonja az ifjúságot az egész nép szocialista versenyébe, harcoljon, hogy valóra váljanak a Pártnak a mezőgazdaság fellendítéséről szóló történelmi jelentőségű határozatai, minden eszközzel előre lendítse az ifjúság eszmei és politikai nevelését, az SzK(b)P Központi Bizottságának ideológiai kérdésekben hozott határozatai alapján.

I.

1946 áprilisában tartották a Szovjetunió Lenini Kommunista Ifjúsági Szövetsége Központi Bizottságának XV. plénumát, amely megvitatta „Az ifjúság részvétele a Szovjetunió népgazdaságának 1946—50. évi helyreállítása és fejlesztése ötéves tervének teljesítésében" kérdését.

A plénum felhívta a szovjet ifjúságot, vesse latba minden erejét a háborúutáni sztálini ötéves terv teljesítésére. A plénum kötelezte az ipar és a közlekedési hálózat komszomol-szervezeteit, nyujtsanak komoly segítséget a pártszervezeteknek és az üzemek irányítóinak abban, hogy biztosíthassák, valamennyi üzem, valamennyi műhely, valamennyi gépcsoport naprólnapra teljesítse a termelési tervet, új cikkek gyártását sajátítsa el, vezesse be a tömeges folyamatos termelés módszereit, a lehető legnagyobb mértékben használja ki és tökéletesítse a berendezéseket és szerszámokat, széles körben vezesse be a gépesítést.

„Az ipari és közlekedési komszomol-szervezeteknek —

mondja a plénum határozata — arra kell törekedniök, hogy minden egyes ifjúmunkás szigorúan megtartsa a munkafegyelmet, napról-napra teljesítse és túlteljesítse normáját, javítsa a termék minőségét, küzdjön a termelés kultúrájáért, emelje szakképzettségét, dolgozzék a technika tökéletesítésén, takarékoskodjék a nyersanyaggal, fűtőanyaggal, villamos energiával, rendben és tisztán tartsa munkahelyét."

A plénum határozatában hangsúlyozta, hogy minden egyes komszomol-szervezet munkáját aszerint értékelik, hogyan képes mozgósítani az ifjúságot az ötéves terv teljesítésére, arra, hogy az üzemek teljesítsék és túlteljesítsék a folyó gazdasági terveket.

A VLKSzM Központi Bizottsága XV. plénumának irányelveit teljesítve, a komszomol-szervezetek dicső munkásifjúságunk milliós tömegeit vonták be az ötéves terv határidőelőtti teljesítéséért folyó szocialista versenybe. A Komszomol hatalmas erő az iparban, a közlekedésben és az építésben. 1941 július 1-én az üzemekben 48 166 komszomol-szervezet működött. Az ifjúság sok üzemben a dolgozók összlétszámának több mint felét teszi ki. A fiatal mérnökök és technikusok létszáma többszázezerre növekedett. Fiatal emberek tízezrei dolgoznak üzemekben igazgatókként, főmérnökökként, művezetőkként.

A komszomol-szervezetek követik az első ötéves tervek dicső hagyományait, tevékenyen résztvesznek a háborúutáni ötéves terv legfontosabb üzemeinek építésében. A Komszomol legjobb fiait és leányait küldötte a legnagyobb gyárak, villamos erőtelepek, vasutak helyreállítására és építésére.

A dnyepri vizierőmű első részletének helyreállításán 26 000, a „Zaporozssztalj" gyár újjáépítésén 10 000 komszomolista és fiatal dolgozott. A fiatal munkások ezrei vettek részt vasutak építésében. Komszomol-tagok és fiatalok dolgoznak a minszki, vlagyimiri, lipecki és altáji traktorgyár, a minszki és dnyepropetrovszki autógyár, a rosztovi mezőgazdasági gépgyár, a Kaukázusontúli kohómű, az azerbajdzsáni mingecsauri vizierőmű, az örményországi szeváni vizierőmű és más nagy üzemek építésén.

Az ifjúság minden erejével igyekszik minél gyorsabban begyógyítani a háború ütötte sebeket. A Komszomol neveltjeinek

tízezrei, az ifjak és leányok százezrei a komszomoltagokkal együtt segítenek a lehető leggyorsabban helyreállítani a németek által szétrombolt 15 ősi orosz várost: Szmolenszket, Vjazmát, Orelt, Kurszkot, Murmanszkot, Rosztovot, Krasznodárt, Novorosszijszkot, Szevasztopolt, Pszkovot, Novgorodot, Velikije-Lukit, Kalinyint, Voronyezst és Brjanszkot. Az ifjú hazafiak 18 millió munkaórát dolgoztak az építkezésben, munkaidőn túl. Sztálingrád újjáépítésében a Szovjetunió minden részéből érkezett komszomoltagok ezrei vesznek részt.

A Komszomol arra törekszik, hogy az ifjúság az ötéves terv döntő részlegein dolgozzék. A komszomol-szervezetek 1948-ban a Donyec-medence gazdasági vezetőivel együtt több mint 20 000 komszomolistát helyeztek át szénbányamunkálatokra.

Az 1947—48-as év őszi-téli fakitermelésében több mint 250 000 fiatal vett részt. Az erdő- és papíripari minisztérium erdőkitermelési gazdaságaiba és egyéb üzemeibe több mint 11 000 komszomolistát irányítottak állandó munkára.

Az Azerbajdzsán Szovjetköztársaság, a Groznyenszk-terület és a Baskir Autonom Szovjetköztársaság komszomol-szervezetei mozgósították az ifjúságot a kőolajkitermelés fokozására. 1948-ban több mint 300 elöregedett kőolajréteget helyeztek üzembe terven felül.

A háborúutáni építés éveiben a Komszomol nagy lépést tett előre azon az úton, hogy kiszélesítse befolyását az iparban, a közlekedésben és az építkezésben dolgozó egész ifjúságra. A Komszomol a legfontosabb építkezéseket vette gondjaiba és még nagyobb figyelmet fordított az ifjúság munkájának megszilárdítására *valamennyi* üzemben. Arra törekedett, hogy valamennyi üzem komszomol-szervezete fokozottan harcoljon a terv határidőelőtti teljesítéséért, kezdeményezője és élharcosa legyen nemcsak az ifjúsági brigádok, hanem az *egész* ifjúság szocialista versenyének. Támogassa és terjessze az élenjáró sztahánovisták munkamódszereit, támogatást nyujtson minden új kezdeményezésnek, amely elősegíteni képes az üzem eredményes munkáját, segítse és támogassa az ifjú észszerűsítőket és újítókat.

A komszomol-szervezetek az évi és az ötéves terv határ-

időelőtti teljesítéséért folyó szocialista versenybe az ifjú munkások millióit vonták be.

Az ifjúság szocialista versenye különös erővel bontakozott ki a Szovjetunió Lenini Kommunista Ifjúsági Szövetsége 30 éves fennállása ünnepének előkészítési időszakában.

Az évi tervet határidő előtt teljesítő ifjú munkások és munkásnők száma évről-évre nő. 1946-ban 650 000-en voltak, 1947-ben 1 250 000-en. 1948-ban pedig 750 000 fiatal munkás teljesítette határidő előtt ötévi normáját.

A Komszomol fennállásának 30-ik évfordulója alkalmából 1948 október 24-én az egész Szovjetunióban önkéntes vasárnapi ifjúsági munkát tartottak. Az önkéntes vasárnapi munkában 9 650 000 fiatal vett részt. A komszomoltagok és az ifjúság ezen a napon terven felül többszázezer tonna szenet, kőolajat, több tízezer tonna fémet, az új gépek ezreit, nagymennyiségű közszükségleti cikket termeltek és ajándékoztak szeretett hazájuknak. Ezen a napon az ország ifjúsága 1709 parkot és teret létesített, 1 280 000 fát ültetett el.

Ebben nyilvánult meg az ifjúság munka- és politikai aktivitásának hatalmas megnövekedése, törekvése, hogy hozzájáruljon a kommunizmus építéséhez.

Iparunk, közlekedésünk és építésünk háborúutáni fejlődése a munkatermelékenység állandó emelkedésének, az új, élenjáró technika elsajátításának és bevezetésének, a gyártott termék minősége javításának és a gyártmányok önköltségcsökkentésének jegyében folyik. A szocialista verseny eredményeképpen a háborúutáni időszakban a komszomoltagok és az ifjúság köréből nagy munkatermelékenységet elérő tehetséges mesterek, az elavult normákat megdöntő, a technikában és a termelés szervezésében új utakat vágó újítók új csapata került ki.

Megemlítjük közülük a legjobbakat.

Nyikoláj Lukicsev, az ismert donyecmedencei vájár és Ivan Pronyicskin, a Sztálin-díjas uráli bányász kidolgozta és megvalósította a fejtés új, gyorsított módszereit. Maria Volkova, az orehovói textilkombinát Sztálin-díjas szövőnője lerakta a sokgépes munka alapjait a textiliparban.

Genrih Bortkjevics, a leningrádi Szverdlov-gyár fiatal

Sztálin-díjas esztergályosa kidolgozta és bevezette a fémek magas termelékenységű, gyorsított hideg megmunkálási módszerét. Az új módszer az ország sok üzemében széles körben elterjedt.

Juszuf Kerimov, a fiatal bakui olajmunkás, a selejtmentes turbinafúrás úttörője volt.

Anna Kuznyecova, a kicsiny hengerűrtartalmú autókat gyártó moszkvai gyár munkásnője az autó- és traktoriparban elsőként teljesítette már 1947-ben az 1950-re előirányzott tervet.

Vlagyimir Jevlas, belorussz kőműves és Tatjána Vaszilenko a „Zaporozssztálj" vakolómunkása, az első építőmunkások között voltak, akik teljesítették az ötesztendőre előirányzott tervet.

Valentyina Hriszanova, a moszkvai villanykörtegyár Sztálin-díjas mestere, a villamosgépgyártó iparban elsőként vezette be a rádiólámpagyártás óragrafikonját, amely széles körben elterjedt.

Ilja Sumbadze, a Sztálin nevét viselő tbiliszii mozdonyjavító üzem gépmunkása a háborúutáni ötéves terv két első esztendejében 9 évi normát teljesített.

A dél-donyeci vasút Jaszinovátája állomásán dolgozó Vlagyimir Zajcev a 45 perces megállapított norma helyett 15—18 perc alatt állítja össze a szerelvényeket.

A Gépgyártók Tudományos Mérnök-Technikus Egyesülete 500 mestert és sztahánovista munkást vett fel tagjai közé. Ezek között igen sok komszomoltag és fiatal van.

Az ötéves terv a termelés minden ágában kitűzi a jövedelem és a felhalmozás fokozását, az ipari gyártmányok önköltségének és az építési munkálatok költségének csökkentését. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 29. évfordulóján mondott beszédében A. A. Zsdánov elvtárs ezt mondotta:

„Az új ötéves terv szerint, csupán a népgazdaság egyes központosított beruházásainak több mint 250 milliárd rubelre kell rúgniok. E kiadások biztosítása érdekében fejlesztenünk és szilárdítanunk kell a szocialista gazdálkodási módszereket, a takarékoskodást, a gazdaságos számvetést, végérvényesen fel kell számolnunk e gazdaságosság hiányát, a felduzzadt személyi állományokat, a termelés magas önköltségét. Mozgósítanunk

kell belső tartalékainkat, felhalmozási forrásainkat a népgazdaság helyreállításának és fejlesztésének szükségletei érdekében.*

A Komszomol szervezője volt a takarékosságért, a pocsékolás elleni, a nép javainak őrzéséért folyó ifjúsági tömegmozgalomnak. A „Krásznüj Oktyábr" nevű sztálingrádi kohóipari üzem komszomol-szervezetének kezdeményezésére az ország üzemeiben komszomol-ellenőrző állomások alakulnak, ellenőrző utakon vizsgálják a villamosenergia, a fűtőanyag, a sűrített levegő, a gőz, az alap- és segédanyagok felhasználását. A komszomol-szervezetek kezdeményezésére sok üzemben felülvizsgálták az anyagfelhasználás elavult normáit, rendbehozták az anyagraktárakat, csökkentették a felesleges anyag- és felszereléstartalékokat.

Az ifjúmunkások kötelezettséget vállaltak a nyersanyag, a villamos energia, a fűtőanyag megtakarítására, takarékossági „személyi számlákat" nyitnak. Ez a hasznos munka, melyet Moszkva, Leningrád, Sztálingrád és más városok komszomol-szervezetei kezdtek meg, élénk támogatásra és a munkások helyeslésére talált, rövidesen nagy lendületet vett és hozzásegítette az államot, hogy többszázmillió rubelt megtakarítson.

Lenin és Sztálin, Pártunk és népünk vezérei, többízben hangsúlyozták, hogy a takarékossági rendszer nem kampány, hanem a szocializmus sajátos gazdálkodási módszere. A komszomol-szervezeteket állandóan ez az útmutatás vezeti gyakorlati munkájukban. Továbbra is fejleszteniök kell a komszomoltagokban és az ifjúságban a nép javainak megtakarítását, arra kell nevelniök az ifjúságot, hogy óvják a szocialista tulajdont.

Mennél meggondoltabban és takarékosabban bánunk a villamos energiával, a fűtőanyaggal, a fémmel, az anyagokkal és eszközökkel, annál sikeresebben és gyorsabban fejlődnek a népgazdaság ágai. A takarékosság és a gondosság a szovjet társadalomban segítik az állam erejének és hatalmának szilárdítását és a nép jólétének emelését.

A hatalmas rombolások, melyeket a német fasiszták

---

* *A. A. Zsdánov* beszéde a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 29. évfordulóján. Áll. Pol. Kiad. 1946. 11. old. (oroszul).

országunkban okoztak, megmutatkoztak az ifjúság életének termelési, lét és kulturális feltételeiben is. Éppen ezért a Komszomol Központi Bizottságának XV. plénuma kötelezte a komszomol-szervezeteket, hogy nagyobb figyelmet fordítsanak az ifjúság munkafeltételeinek javítására, lakásviszonyaira, valamint pihenésének és művelődésének biztosítására.

A komszomol-bizottságok körültekintőbben kezdtek foglalkozni a munkásifjúság munkájának kérdéseivel és életviszonyaival. A komszomol-szervezetek szembeszállanak egyes gazdasági vezetőknek az ifjúság jogos igényeivel szemben tanusított figyelmetlen, néha lélektelen bürokratizmusával. Éles bírálatot váltottak ki a „Molotovugolj", a „Tulaugolj", a Vorosilovgrádugolj", a „Rosztovugolj", valamint a „Kizilsahtszroj" ifjúságának életkörülményeiben talált hiányosságok. A Központi Bizottság a minisztérium és a szakszervezetek vezetőivel együtt intézkedett a bányászifjúság életkörülményeinek megjavítása érdekében. Jelentékeny munkát végzett a Komszomol az az ifjúság munka- és életkörülményeinek megjavítása terén sok kohászati, repülőgépgyártó, autó- és traktorgyártó, valamint kőolajüzemben, nehézipari építkezésnél. Ezzel együtt a Komszomol bevonja az ifjúságot a közös lakások szépítésének, a könyvtárak, vörös sarkok, klubok, kultúrházak, mozik, sportterek, stadionok helyreállításának és tatarozásának, a városok és munkástelepek fásításának munkálataiba.

A komszomol-szervezetek nem csekély gondot fordítanak az ifjúság technikai termelési oktatásának kérdésére az üzemekben. A háborúutáni ötéves terv első két esztendejében több mint másfélmillió ifjúmunkás fejlesztette szakképzettségét anélkül, hogy elszakadt volna a termeléstől.

A Komszomol kezdeményezésére a Szovjetunió kormánya 1943 június 15-én elhatározta, hogy esti iskolákat szervez a munkásifjúság részére.

Ez lehetővé teszi az ifjaknak és leányoknak, hogy a termelés megszakítása nélkül befejezhessék a háború miatt félbeszakított általános képzésüket. Az Oroszországi Szovjet Föderatív Szocialista Köztársaságban a munkásifjúság iskoláinak száma öt esztendő alatt majdnem négyszeresére emelkedett. Az 1943—44-es tanévben 810 iskola nyílt, ezekben 97 900-an

tanultak. 1948 szeptember 1-től 2062 iskola kezdte meg munkáját, 363 000 tanulóval. Ez idő alatt a munkásifjúság iskoláiban körülbelül 50 000 ifjúmunkás és alkalmazott szerzett középfokú végzettséget, több mint 119 000-en végezték el a hétesztendős iskolát.

Az ipar, a közlekedés és az építés hatalmas fejlődése az ötéves tervben megköveteli, hogy állandóan új munkásseregek álljanak rendelkezésre. A Bolsevik Párt és a szovjet kormány állandóan gondoskodik arról, hogy a népgazdaság feltöltődjék képzett munkásokkal.

Ismeretes, hogy a munkások szakmai képzésének főalapja az állami munkaerőtartalék, iskolák és tanintézetek, melyeket Sztálin elvtárs kezdeményezésére teremtettek meg.

A Párt és a szovjet kormány állandó gondoskodásának eredményeképpen évről-évre több anyagi eszköz jut ezen iskolák fenntartására, technikai anyagi alapjuk megszilárdul, a tanulók termelési és életviszonyai javulnak.

A háború után az állami munkaerőtartalékok több mint kétmillió képzett fiatal munkást juttattak az üzemeknek és az építkezéseknek. Ma több mint 675 000-en tanulnak ipari és vasúti tanintézetekben és szakiskolákban. Közülük 271 457 a Komszomol tagja.

A komszomol-szervezetek tevékeny részt vesznek az ipari szakintézetek és iskolák működésében, azoknak megalapítása óta. A Komszomol segíti a munkaerőtartalékok dolgozóit, hogy a tanulóifjúságot nevelje, fejlessze benne a szovjet munkásosztály nagyszerű hagyományait.

A komszomol-szervezetek részvételével 2703 ipari tanintézetben és iskolában szervezték meg és szerelték fel a politikai oktatás helyiségeit. 68 területen, határterületen és köztársaságban valamennyi munkaerőtartalék-iskolát rádióval látták el, az iskolák mellett 16 000 sportteret és sportcsarnokot építettek. Az iskolák és tanintézetek tanulóinak és dolgozóinak több mint fele tagja a „Trudovüje Rezervü" (Munkaerőtartalékok) sportegyesületnek. A művészeti körök hálózatát lényegesen kibővítették. 1948-ban valamennyi területen, határterületen és köztársaságban a művészeti körök részére versenyeket tartottak. Ezeken több mint 250 000 kör vett részt. A munka-

erőtartalékok minisztériumával együtt országos művészeti bemutatókat tartanak, kiállításokat szerveznek.

Csupán 1948-ban 3000 komszomoltagot küldöttek a mukaerőtartalékok iskoláiba, nevelői és igazgatóhelyettesi kulturális-felvilágosító munkára. A Komszomol tevékenyen részt vesz a munkaerőtartalékok iskoláinak időszakos toborzásában és a tanintézetek, valamint iskolák végzett növendékeinek szétosztásában az üzemek számára.

A komszomol-szervezeteknek az üzemekben kötelességük, hogy állandóan gondoskodjanak az iskolák, vagy tanintézetek végzett ifjú munkásairól, törekedniök kell az ifjúmunkások rendes termelési — és életkörülményeinek megteremtésére. Kötelességük figyelemmel kísérni, hogy a fiatalok szakképzettségüknek megfelelő munkát kapjanak és bevonják őket a társadalmi életbe. Segíteniök kell a fiatalokat szakképzettségük és általános ismereteik fejlesztésében.

A háborúutáni sztálini ötéves terv sikeres teljesítéséért folyó további harcban a Komszomolra háruló nagy feladatok megkövetelik, hogy a Szovjetunió Lenini Kommunista Ifjúsági Szövetségének vezető bizottságai minden eszközzel javítsák az ipari üzemek, a közlekedés és építés komszomol-szervezeteinek irányítását, méginkább a Párt irányelveinek végrehajtóivá tegyék azokat. A komszomol-szervezeteknek teljes egészében ki kell használniok azokat a jogokat, melyeket a SzK(b)P szervezeti szabályzata a termelés hiányosságainak megszüntetésével kapcsolatos kérdéseket, valamint a szocialista verseny kifejlesztésével kapcsolatos kezdeményezést illetően a Komszomolnak juttat. A Bolsevik Párt vezetésével a Komszomol az ifjúság körében végzett munka igen sok módszerét és formáját gyüjtötte össze. A Komszomol nagy tapasztalatát napról napra gazdagítja a sok tízezer alapszervezet munkája. A Komszomol élenjáró szervezeti munkatapasztalatainak általánosítása és tanulmányozása hozzájárul az üzemekben folyó egész komszomolmunka fellendítéséhez, hozzásegíti a Komszomolt, hogy még sikeresebben teljesítse szerepét a Bolsevik Párt segítőjeként.

II.

A Kommunista Párt és a szovjet kormány Sztálin elvtárs vezetésével végzett hatalmas munkájának eredményeképpen, a Szovjetunió mezőgazdasága a háborúutáni időszakban nagy sikereket aratott.

Megvalósult a SzK(b)P KB plénumának 1947 februárjában kitűzött mezőgazdasági fellendítési programja. Ez lehetővé tette, hogy országunkban, melyre a második világháború fősúlya hárult, már 1947-ben megszünhetett a lakosság ellátásának jegyrendszere. A gabonafélék összterméseredménye 1948-ban kis híján elérte a háborúelőtti színvonalat, a hektáronkénti terméseredmény pedig jelentékenyen felülmúlta azt.

A szocialista mezőgazdaság sikerei az egész világnak megmutatják a szovjet állam törhetetlen erejét és hatalmát, a kolhozrendszer erejét és nagyságát, kimeríthetetlen tartalékait és lehetőségeit.

A falusi Komszomol a háborúutáni időszakban egész sokoldalú politikai és szervező munkáját annak a feladatnak rendeli alá, hogy az ifjúságot bevonja a földművelés és állattenyésztés helyreállításáért és fejlesztéséért folyó küzdelembe, az ifjúságot mozgósítsa a SzK(b)P KB 1947. februári plénumának „A mezőgazdaság háborúutáni fellendítésével kapcsolatos intézkedésekről" hozott határozata érdekében. Alig van ma a mezőgazdasági termelésnek olyan szakasza, ahol ne dolgoznának komszomolisták, ahol a Komszomol ne juttatná érvényre befolyását.

A Komszomol soraiban 2 125 000 fiatal kolhozparaszt és szovhoz-dolgozó van. Közülük 3160 kolhozelnök, 61 216 kolhozvezetőségi tag, 431 163 ellenőrző bizottsági elnök és tag, 35 320 földművelő kolhozbrigád vezetője, 106 565 munkacsoport vezető, 10 342 állattenyésztőtelepet irányít. A falusi komszomoltagok közül 11 000 agronómus, 131 000 traktor- és arató-cséplőgép vezető, több, mint 200 000 tanító.

A szovjet parasztságot a magas terméseredményekért és a társadalmi tulajdonban lévő állatállomány magas hozamáért vívott harcában mozgósító eszközök közül a legdöntőbbek egyike, a szocialista verseny. A Bolsevik Párt állandó irányí-

tásának eredményeképpen, a szocialista verseny a faluban példátlan lendületre tett szert. A Párt vezetésével, az aktíva és a falusi értelmiség széles köreire támaszkodva, a Komszomol a versenybe a fiatal kolhozparasztok százezreit vonta be. A szocialista verseny során a háborúutáni ötéves terv első három esztendejében az ifjak közül a mezőgazdaságnak és állattenyésztésnek sok igazi mestere nőtt ki. 1946-ban és 1947-ben 320 fiatal kolhozparasztot, gépállomási és szovhoz dolgozót — a Komszomol tagjait — tüntettek ki a Szocialista Munka Hőse címmel. Több mint 6000 ifjú élenjáró dolgozót tüntettek ki a Lenin rendjellel és a Munka Vörös Zászlaja érdemrenddel. A szocialista mezőgazdaság élenjárói — a Szocialista Munka Hősei és a kitüntetettek — a Komszomol aranyalapja: példájukon nevelődik a kolhozok egész ifjúsága.

A Komszomol feladata most az, hogy alaposan tanulmányozza és terjessze a mezőgazdaság élenjáró dolgozóinak munkatapasztalatát és módszereit, ezerszám nevelje a magas termés-eredmények és a magas hozadékú állattenyésztés ifjú mestereit, küzdjön azért, hogy valamennyi ifjú kolhozparaszt, gépállomási és szovhoz dolgozó, nap mint nap teljesítse és túlteljesítse a termelési feladatokat.

A Komszomol falusi munkájában a főszerep a kolhozok, a szovhozok és a gépállomások komszomol-szervezeteinek jut. Ma 231 107 kolhoz közül 180 500-ban van komszomol-szervezet. (13 800 szervezettel több, mint a háború előtt volt.) Ezenkívül van komszomol-szervezet valamennyi gépállomáson és szovhozban. A háborúutáni időszakban 1 414 951 falusi fiatalt vettek fel a Komszomol soraiba. Komszomol-szervezetek alakultak a Turkmen, az Üzbek, a Kirgiz, az Örmény, a Kazáh, a Grúz, a Tadzsik Szovjet Szocialista Köztársaság, a Kabard, Észak-Oszét, Csuvas, Burját-Mongol, Dagesztáni Autonom Szovjet Köztársaság, a krasznodári, sztavropoli, tengermelléki és krasznojárszki határterület, az asztraháni, rosztovi, szarátovi, cseljabinszki, csitai, sztálingrádi, szahalini, murmanszki, kalinin-grádi, voronyezsi, kurgáni, groznyiji, vorosilovgrádi, poltávai, zaporozsjei, kamenyec-podolszki, herszoni és penzai terület valamennyi kolhozában. Nagy és fontos eredmény ez.

Jelentékeny munka folyik a kolhozok komszomol-szer-

vezeteinek megszilárdítása terén. A háborúutáni időszakban megnövekedett azoknak a komszomol-szervezeteknek száma, melyeknek 10, vagy annál több tagjuk van, azaz joguk van bizottságot választani és komszomol-csoportokat szervezni a mezei munkát végző és traktorbrigádokban, valamint az állattenyésztő telepeken.

A cél most az, hogy a közeljövőben komszomol-szervezet alakuljon valamennyi kolhozban, a kistaglétszámú szervezeteket megerősítsék olyan élenjáró fiataloknak bátor bevonásával, akik a kolhozok, szovhozok és gépállomások gyakorlati munkájában kitüntették magukat.

A falusi komszomol-szervezetek többsége sikeresen oldja meg a feladatokat, melyeket a Szovjetunió Lenini Kommunista Ifjúsági Szövetsége Központi Bizottságának XV. plénuma tűzött elébe és komoly alkotó kezdeményezést és kitartást mutat a mezőgazdaság fellendítési terv határidő előtti teljesítéséért vívott harcban.

Kivétel nélkül, valamennyi területen, határterületen, köztársaságban vannak kolhozok, melyekben a komszomol-szervezetek döntő szerepet játszottak a mezőgazdasági munkálatok egész ciklusának végrehajtásában és az állammal szemben a kolhozra háruló kötelezettségek teljesítésében. A pártszervezetek vezetésével a komszomoltagok vezette ifjúság kezdeményezője volt a tavaszi vetés, az aratás, a gabona-beszolgáltatás szigorúan a megállapított terv szerint történő lebonyolításának. Széles körben alkalmazták a trágyagyüjtésre és hordásra, silózásra, gyomlálásra, gyomírtásra, útjavításra, faluszépítésre, kultúrintézmények és középítmények építésére fordított önkéntes vasárnapi munkát.

A mezőgazdasági munkák legmegfeszítettebb időszakában a kolhozokban és szovhozokban ifjúsági rohamcsoportokat és brigádokat alakítanak, hogy ezek készítsék elő a vetőmagot, silózzanak, kévét kössenek, kazalozzanak, magot tisztítsanak. Alakítanak cséplő- és szállítóbrigádokat, ifjúsági traktoros- és arató-cséplőbrigádokat. Az ifjúsági brigádok kemény, magas termelékenységű munkájukkal mindenütt kivívták a kolhozparasztok elismerését és tiszteletét.

Nagy szerep jut a falusi komszomol-szervezeteknek a

gépesítő káderek kiképzésében. A komszomoltagok és az ifjúság 80 százalékát alkotják a traktor- és arató-cséplőgépvezetőknek, a vontatott talajművelő gépeket kezelőknek és az arató-cséplőgépvezetők segédeinek 90 százaléka a fiatal, a gépészeknek 40 százaléka. 1948 tavaszán 2500 komszomoltagot küldtek a mezőgazdasági gépesítési iskolába.

A Szovjetunió Lenini Kommunista Ifjúsági Szövetsége Központi Bizottságának XV. plénuma különösen fontos jelentőséget tulajdonított a mezőgazdasági villamos erőművek építésének, javasolta a komszomol-szervezeteknek, hogy széles körben vonják be az ifjúságot a gátak, az erőmű-épületek, villamos vezetékek szerelési munkálataiba.

A plénum támogatta a szverdlovszki, moszkvai, cseljabinszki, molotovi, jaroszlávi, gorkiji és vinyicai terület komszomol-szervezetének javaslatát, amely országos ifjúsági szocialista versenyt ajánl a mezőgazdaság villamosításának fejlesztése érdekében.

Az erőtelepek építkezésein az ifjúsági brigádok ezrei dolgoznak. A városi komszomol-szervezetek terven felül elkészítették és elküldötték a falvakba a szükséges anyagot, eszközöket és felszerelést. Csak egyetlen számadatot említünk, hogy mutassuk a komszomol-szervezetek munkájának jelentőségét. Csupán a Komszomol 1948-ban tartott 30 esztendős jubileumának előkészülete alkalmával 1025 villamos erőtelepet épített fel az ifjúság a kolhozokban.

Most a szverdlovszki és a moszkvai komszomol-szervezet jár az élen a falu villamosításáért folyó szocialista versenyben. 1948 elejére Szverdlovszk-terület valamennyi kolhozát villamosították, az ifjúság tevékeny részvételével. A moszkvai és néhány más terület közel áll a kolhozok teljes villamosításának befejezéséhez.

Az elmúlt évben az ifjúság nagy lendülettel kezdte meg a falu rádióval való ellátásának munkálatait. Nagy szerep jut e téren a pioniroknak és iskolásoknak. Moszkva Sztálin-kerülete pionirházának pionirjai és iskolásai a védnökségük alatt álló kolhozok számára 250 detektoros rádiókészüléket készítettek. A harkovi terület csugujevói járása hétosztályos iskolájának tanulói 200 vevőkészüléket építettek.

A falusi komszomol-szervezetek serény végrehajtói a Párt irányelveinek. Védelmezik a kolhozok javait a pocsékolástól, ügyelnek a mezőgazdasági termelőszövetkezet szervezeti szabályzatának betartására.

Igen sok példa mutatja, hogy a kolhozok komszomol-szervezeteinek kezdeményezésére, a kolhoz szervezeti szabályzata ellen vétőket bíróság vonta felelősségre, hogy a komszomol-szervezetek javaslatára eltávolították a hanyag kolhozelnököket, hogy a kolhozok munkájának megjavításával kapcsolatos sok kérdést a területi és járási Szovjetek végrehajtó bizottságai megvizsgálták.

Nagy szerepet játszott e téren a Komszomol sok tízezer ellenőrző brigádja és kirendeltsége, melyeket a háborúutáni időszakban szerveztek meg a kolhozokban, szovhozokban és a gépállomásokon. Ezek hozzájárulnak a komszomoltagok társadalmi tevékenységének fokozásához, a bírálat és önbírálat kibontatkoztatásához a kolhozokban, a szovhozokban és a gépállomásokon. Feltétlenül szükséges, széles körben ismertetni a komszomol-ellenőrző kirendeltségek munkájának tapasztalatait, javítani irányításukat.

De még távolról sem valamennyi komszomol-szervezet teljesíti megfelelően szerepét a Párt segítőjeként és irányelveinek végrehajtójaként.

A Komszomol falusi helyzete további szilárdításának kulcsa: meg kell erősíteni minden egyes falusi komszomol-alapszervezetet, erős akaratú munkaközösséggé kell tenni, amelyben minden egyes komszomoltag serényen dolgozik. A kolhozok komszomol-szervezeteinek megszilárdítását a Komszomol tagjai politikai és általános ismereti színvonalának állandó emelésével, a termelésben és a társadalmi életben vállalt tevékenységük fellendítésével kell végrehajtani.

Az új mezőgazdasági eredmények eléréséért vívott harcban tiszteletreméltó szerep jut az élenjáró szovjet agrobiológiai tudománynak. „Nem várhatunk könyöradományokat a természettől, — írta I. V. Micsurin. — Nekünk kell azt kicsikarni tőle." A Bolsevik Párt akaratából valóra válik a feladat, melyet a nagy tudós, a természet átalakítója tűzött ki.

A SzK(b)P KB-nak és a Szovjetunió Minisztertanácsá-

nak 1948 október 23-án, Sztálin elvtárs kezdeményezésére hozott határozata: „A talajvédő erdőültetvények, füves vetésforgók bevezetése, mesterséges tavak és vízgyüjtő medencék építése tervéről a Szovjetunió európai része sztyeppés és szavannás vidékei állandó magas terméseredményeinek biztosítása céljából" — új szakaszt jelent a szocialista mezőgazdaság fejlesztésében.

Rövid időszak elmúltával, két-három ötéves terv ideje alatt, hatalmas területen át kell alakulnia a föld arculatának. Akkora ez a terület, mint Anglia, Franciaország, Norvégia és Olaszország együttvéve. Ezek a földek, melyek eddig szárazságtól és pusztító száraz szelektől szenvedtek, bármilyen időjárási viszonyok között is gazdag termést hoznak majd.

Az egész Komszomol harcos és megtisztelő feladata, hogy derekasan kivegye a részét a természetet átalakító nagy sztálini terv megvalósításában. A lenini-sztálini Komszomol mozgósítja az ifjúságot az erdőültetés, mesterséges tó- és vízgyüjtő építés állami tervének határidő előtti teljesítésére, fokozottan harcol, hogy a kolhozokban és a szovhozokban bevezessék a magasfokú földművelési kultúrát.

Napról-napra szélesedik a komszomol-szervezetek versenye, a megállapított erdőültetési terv határidő előtti teljesítéséért.

A sztálingrádi, cskalovi, szarátovi, asztraháni, harkovi, vorosilovgrádi terület és a sztavropoli határterület komszomol-szervezetei védnökséget vállaltak az állami erdősávok megteremtése felett. A kurszki terület komszomolistái kezdeményezőkként léptek fel, hogy a kolhozok a 15 esztendős erdősáv ültetési tervet 7 esztendő alatt teljesítsék.

A szocialista mezőgazdaság a háborúutáni ötéves terv negyedik esztendejébe lép. A Komszomol feladata abban áll, hogy segítse a Bolsevik Pártot és a szovjet kormányt a mezőgazdasági termelés valamennyi ágának új, hatalmas fellendülése megszervezésében, mozgósítsa a szovjet parasztságot a SzK(b)P KB 1947 februári plénuma határozatának, valamint a Szovjetunió Minisztertanácsának és a SzK(b)P KB-nak „A talajvédő erdőültetvények, füves vetésforgók bevezetése, mesterséges tavak és vízgyüjtő medencék építése tervéről, a

Szovjetunió európai része sztyeppés és szavannás vidékei állandó magas terméseredményeinek biztosítása céljából" című határozata további megvalósítására.

Kétségtelen, hogy a komszomol-szervezetek, a Komszomol valamennyi tagja, az egész falusi ifjúság dolgozni fog annak érdekében, hogy a kolhozok és szovhozok mezőin új, eddig nem látott terméseredmények szülessenek, a kolhozok és szovhozok állattenyésztő telepein több legyen a nagy hasznot hajtó állat, államunknak és népünknek bőségben legyenek mezőgazdasági termékei, hogy a szovjet falu élete napról-napra jobbmódú és vidámabb legyen, hazánk még gazdagabb és még hatalmasabb legyen.

III.

A Bolsevik Párt és a szovjet kormány fokozott figyelmet fordít a népoktatásra, a szovjet iskola fejlesztésére és megszilárdítására. Erre a célra évről évre növeli az állami költségvetési előirányzatot, fejlődik az iskola-hálózat, növekszik a tanulók száma. Az elemi, a hétosztályos és a középiskolának körülbelül 33 millió tanulója van. Ötször több, mint a cári Oroszországban volt.

Az iskola és a tanító hazánkban olyan színvonalon áll, amilyenen sohasem állott és nem is állhat egyetlen kapitalista országban sem. Az iskolákban bevezették a szakosított oktatást, a tanulók ötpontos előmeneteli és magaviseleti osztályozását, az érettségi vizsgát. A tanítók fizetésének emelése, a szolgálati évek után járó jutalom, biztosította a szovjet iskola egész oktatási és nevelő munkájának további fellendülését.

A Komszomol, amely a Bolsevik Párt segítője a serdülő nemzedék nevelésének terén, egész történetének során legfontosabb ügyének tekintette és tekinti az iskolának nyujtott segítséget.

A Komszomol iskolai munkájának kérdéseit, a Szovjetunió Lenini Kommunista Ifjúsági Szövetsége Központi Bizottságának plénumain és a komszomol-kongresszusokon többízben megvitatták.

Sok újat hozott az iskolai komszomol-szervezetek munká-

jába a Komszomol Központi Bizottságának 1944-ben tartott XII plénuma. A plénum határozatai arra irányulnak, hogy mozgósítsák a komszomol-szervezeteket az iskolák egyéni vezetésének megszilárdítása érdekében, a tanítók tekintélyének fokozásáért. A plénum kimondotta, hogy az iskolák komszomol- és pionirszervezeteinek munkája az iskola igazgatója és tanítói egész oktató és nevelő munkájának elválaszthatatlan alkotórésze. A plénum elhatározta, hogy a pionir vezetők munkáját ne csak a Komszomol városi és kerületi bizottságai, hanem az iskolaigazgatók is ellenőrizzék. A teljes ülés megtiltotta a komszomolszervezeteknek, hogy az iskola oktató, nevelő munkáját a népoktatási szervek részvétele nélkül felülvizsgálják és a tanulókat társadalmi munka végzésére a tanóráktól elvonják.

A Komszomol fontos feladatát látja abban, hogy segítse a népoktatási szerveket a háború következményeinek gyorsabb felszámolásával — az iskolaépületek, iskolánkívüli intézmények és gyermekotthonok ujjáépítésében és felszerelésében, abban, hogy minden gyermeket bevonjanak az iskolai oktatásba. Fontos feladatát látja a Komszomol abban is, hogy hozzásegítse az iskolákat a tanulók tankönyv- és taneszközellátásában, tevékenyen hozzájáruljon a tanulmányi előhaladás fokozásához és a fegyelem szilárdításához.

Az elemi és középiskolákban 47 250 komszomol-alapszervezetet létesítettek. Ezeknek 1 212 165 tanuló tagja. Alakítottak 23 268 tanítói komszomol-szervezetet is. Ezek 142 826 komszomolista tanítót egyesítenek.

A komszomolisták az iskolában rendszerint élenjárnak mind a tanulásban, mind a fegyelemben. A középiskolákban arany- és ezüstéremmel végzettek tanyomó többsége komszomoltag. Igy például Moszkvában 1010 tanulót tüntettek ki éremmel. Ezek között 827 a Komszomol tagja. Leningrádban 291 közül 289, Voronyezs-területen 53 közül 49, Kalinyin-területen 79-ből 63.

A komszomol-szervezetek kezdeményezésére az iskolákban széles körben kibontakozott a politikai és a kulturális tömegmunka, előadásokat tartanak, irodalmi és zeneesteket rendeznek, kirándulnak, együttesen mennek szinházba, múzeumokba és moziba.

A Komszomol munkája jótékony hatással van az iskolák fegyelmére. Például az Oroszországi Szovjet Föderativ Szocialista Köztársaság iskoláiban a jó előmenetelű tagok százaléka az 1947—48 tanévben az 1944—45 évi 73,9 százalékkal szemben 83,3 százalékra emelkedett. A jó és kitünő osztályzatok száma megnőtt.

1947 márciusában a Komszomol Központi Bizottsága határozatot hozott: „A pionir-szervezet munkájának megjavításáról." Ez a határozat kimondja, hogy a Lenin nevét viselő pionir-szervezet munkájának javítása, a pionirok és iskolások nevelése a szovjet hazafiság, az áldozatos szeretet és az odaadás szellemében a haza, a Bolsevik Párt és vezérei — Lenin és Sztálin iránt — a Komszomol igen fontos feladata.

A komszomol-szervezetek elé tűzték a feladatot, hogy a pionirokban neveljék az öntudatos viszonyulást a tanulás, a munka, a fegyelem iránt, fejlesszék a gyerekekben a kitartást a nehézségek leküzdésére, a pontosságot, a bátorságot, a testi kitartást, a közösségi érzést és az idősebbek tiszteletét, hozzászoktassák a pionirokat a társadalmi munkához, készítsék elő őket a belépésre a Komszomol soraiba.

A háborúutáni időszakban a Komszomol Központi Bizottsága több határozatot hozott, melyek a pionir-szervezetek munkájának további javítására irányulnak. Igy határozatot hoztak, hogy kilenc éves kortól kezdve veszik fel a gyermekeket a pionir-szervezetekbe, nyári pionir táborozásokat tartanak, bejárják velük a hazai tájat, a pionirok és iskolások résztvesznek a kertészet fejlesztésében, gyermek képzőművészeti kiállításokat rendeznek, a pionir szervezetekben bevezetik a választási rendszert. Határozatot hoztak a pionir vezetők képzéséről is. Megalkották a fiatal pionirok kerületi (városi), terülcti, határterületi és köztársasági tanácsait. A kerületi, városi pionir-szervezetek és pionir csapatok számára bevezették a zászlókat, a pionir osztagok részére a vörös lobogócskákat. Bevezették az „Ifjú utazó", az „Ifjú technikus" stb. jelvényeket.

Mindezek az intézkedések jelentékenyen hozzájárultak a pionir-szervezetek munkájának élénkítéséhez, ahhoz, hogy ez a munka érdekesebbé és tartalmasabbá váljék.

Jelenleg a Lenin nevét viselő pionir-szervezetnek több

mint 12 millió tagja van. Ezeket 72 000 pionir-csapatban egyesítették.

A legjobb fiatal kertész címért rendezett versenyben, 1947-ben négy és félmillió fiatal pionir és iskolásgyermek, 1948-ban pedig több mint ötmillió gyermek vett részt. 1947-ben a pionirok és iskolások hétmillió fát és másfélmillió bogyótermő cserjét ültettek.

Harmadik éve rendezik meg a Szovjetunió országos gyermekrajz-kiállítását. Erre a pionirok és iskolások ezrei küldik el munkájukat. A kiállítás anyagából megállapítható, milyen gyorsan fejlődik a gyermek alkotó művészete. A kiállításnak nagy sikere van, a szovjet közvélemény magasra értékeli.

A háború után 914 pionir-palotát és házat építettek újjá és szereltek fel újra. Újjáépítettek és felszereltek 401 kísérletező állomást fiatal technikusok, 195 kísérletező állomást fiatal természetkutatók részére, 23 házat a gyermekek művészi nevelésére. Ezekben igen sok tanulókör működik, melyeknek többszázezer pionir és iskolás a tagja. Kiállításokat, versenyeket, művészi bemutatókat stb. rendeznek.

A Komszomol XI. kongresszusa megvitatta a Komszomol iskolai munkáját. Ez lehetővé teszi a Szovjetunió Lenini Kommunista Ifjúsági Szövetségének, hogy mélyebben tárja fel a hiányosságokat, és elérje a munka további megjavítását az iskolai komszomol- és pionir-szervezetekben, fokozza a népoktatási szerveknek a tanulók oktatásában és nevelésében nyujtott segítséget, végleg felszámolja az iskolánkívüli munka még meglevő nagyobb hiányosságait.

IV.

A szovjet hatalom éveiben az országban a tudomány és a kultúra példátlan magasságra emelkedett. A kultúra fellendülésének területén a Szovjetunióval egyetlen kapitalista állam sem szállhat versenyre.

Elegendő csupán annyit említeni, hogy olyan kapitalista országban, mint Amerika, a népoktatásra fordított kiadások a nemzeti jövedelemnek mindössze 1,5 százalékát teszik ki, míg

a Szovjetunióban a költségvetés 15,2 százalékát fordítják erre a célra.

A szovjet kultúrát a burzsoá nyugat kultúrájától hatalmas szakadék választja el. A szocialista szovjet kultúra magába szívott minden haladó eszmét, melyet az emberiség sok évszázad folyamán felhalmozott. A szocialista szovjet kultúra soha nem látott új szellemi értékeket teremtett.

A szovjet tudósok, akiket a Bolsevik Párt lelkesít és irányít, akiket az élenjáró marxi-lenini tudomány fegyverezett fel, védelmeznek mindent, ami élenjáró és haladó a modern tudományban, lelepleznek mindent, ami reakciós és idejétmúlta. Az élenjáró tudomány és kultúra központja a Szovjetunióba, Moszkvába, hazánk fővárosába tette át székhelyét. A modern, élenjáró tudomány zászlóvivője, Sztálin elvtárs, nagy tanítónk, a lángeszű tudós. Országunkban új szovjet értelmiségi káderek keletkeztek, melyek odaadással szolgálják a népet, minden erejüket és tudásukat a népnek ajánlják fel.

A szovjet értelmiségi káderek megteremtésében nem csekély szerepet játszott a lenini Komszomol. A komszomol-ifjúság köréből állandóan kerülnek tisztségviselők a népgazdaság valamennyi ágába.

Sztálin elvtárs 1928-ban a Komszomol VIII. kongresszusán felhívta az ifjúságot, vegye birtokába a tudományt, kovácsoljon bolsevik szakember kádereket minden ismeretágban. A sztálini ötéves tervek idején 4 300 000 fiatalember végzett főiskolát. Így válaszolt a szovjet ifjúság a nép vezérének felhívására.

A háború utáni időszakban 730 000 diák tanult a főiskolákon. Közöttük 330 000 komszomol-tag van. 1948-ban a főiskolák 16 százalékkal több diákot vettek fel, mint a háború előtti 1940-es évben. A jövendő szakemberek hadserege — kik majd a népgazdaság, a tudomány és a kultúra minden ágában munkába állanak — a magántanuló főiskolásokkal és a szakiskolák tanulóival együtt kétmillióra rúg.

1947 novemberében a Komszomol Központi Bizottságának XVI. plénuma megvitatta a főiskolák és szakiskolák komszomol-szervezetei munkájának kérdését. A főiskolák és szakiskolák

komszomol-szervezetei teljesítik a plénum határozatait, hatékonyabban segítik az igazgatókat és a pártszervezeteket, az oktatási s az eszmei és politikai munka javításában, a termelési gyakorlat megszervezésében, a diákok életkörülményeinek és kulturális ellátásának javításában.

A főiskolák komszomol-szervezeteinek tekintélye megnőtt, fokozódott a diákifjúság nagy tömegeire gyakorolt hatásuk. A főiskolákon a komszomolisták arányszáma az utóbbi években 10,2 százalékkal, a szakiskolákban 13,2 százalékkal növekedett. Jelenleg a Szovjetunió Lenini Kommunista Ifjúsági Szövetsége tagjainak arányszáma a főiskolai diákság körében 48,8 százalék, a szakiskolák tanulói között 40,2 százalék.

A komszomol-szervezetek munkája a főiskolákon és szakiskolákban arra irányul, hogy az igazgatókat és a tanári kart segítsék a tanulmányi folyamat megszervezésében. Ennek a tanulmányi folyamatnak biztosítania kell a diákok számára a szilárd szakmai és általános ismereteket. A tanulóknak meg kell szerezniök a marxi-lenini tanítás alapismereteit, meg kell érteniök, milyen kötelességek hárulnak reájuk szocialista hazájukkal szemben, készeknek kell lenniök, hogy minden erejükkel és tudásukkal a szovjet nép, a szocialista állam javát szolgálják.

V.

Most, midőn a szovjet nép, a Bolsevik Párt vezetésével befejezi a szocialista társadalom építését és megvalósítja a fokozatos átmenetet a szocializmusból a kommunizmusba, különösen időszerű jelentőségűvé válik a káderek nevelése a kommunizmus szellemében, az ifjúság kommunista nevelése.

Az ügy sikere az ifjúsággal végzett ideológiai munkától függ. A kommunizmus építésének feladatai azt a kötelezettséget róják a Komszomolra, hogy állandóan javítsa munkáját a serdülő nemzedék kommunista öntudatának kialakítására. A Komszomol fáradhatatlanul dolgozik, hogy az ifjúságban kinevelje az egész nép céljainak mély megértését, reánevelje az ifjúságot, hogy alárendelje cselekvését az állam érdekeinek. A SzK(b)P Központi Bizottságának az ideológiai kérdésekben

hozott történelmi jelentőségű határozatai, a Központi Bizottság kezdeményezésére lefolytatott filozófiai vita, a reakciós weissmannizmus—morganizmus leleplezése a biológiai tudományban, a döntő harc, melyet a Kommunista Párt a burzsoá nacionalizmus és kozmopolitizmus ellen az ideológiai munka minden területén folytat — célul tűzik ki a bolsevik pártszerűség lenini-sztálini elvének megállapítását a tudomány, az irodalom és a művészet minden területén. A Bolsevik Párt kérlelhetetlen harcot vív minden ideológiai ferdítés, a rothadó burzsoá kultúra minden megnyilvánulása, a kozmopolitizmusnak — az imperialista burzsoázia reakciós ideológiájának — ellenséges befolyása ellen. A Bolsevik Párt a szovjet embereket a kommunizmus ügye iránti odaadásra, a harcos szovjet hazafiság szellemében neveli. A Komszomolban folyó ideológiai munka a SzK(b)P KB határozatainak megfelelően arra irányul, hogy az ifjúságot a kommunista erkölcs szellemében nevelje, kivonja a burzsoá ideológia rothasztó hatása alól, s az éltető szovjet hazafiság szellemében nevelje.

A háborúutáni időszakban a Komszomol összetételében jelentékeny változások történtek. A Szovjetunió Lenini Kommunista Ifjúsági Szövetsége tagságának kétharmad része a Nagy Honvédő Háború befejezése után — az 1945—48 évben — lépett be a Komszomolba. A Komszomol Központi Bizottsága szem előtt tartotta ezt, intézkedéseket tett a Komszomolban folyó politikai oktatás javítására. 1948 szeptemberében tartották meg a Szovjetunió Lenini Kommunista Ifjúsági Szövetsége Központi Bizottságának XVII. plénumát. Ez megvitatta „A komszomoltagok és az ifjúság politikai oktatása" kérdését.

A Komszomol KB plénuma határozatának megfelelően rendezték a Komszomol politikai oktatási munkájának rendszerét. Megerősítették a tanulókörök tanterveit és programjait. A tanév a Komszomol oktatási hálózatában szervezettebben folyik le.

A Komszomol latbaveti erőit, hogy javítsa napilapjainak és folyóiratainak munkáját, növelje ifjúsági könyvkiadását. Most az országban 37 ifjúsági és 19 pionir lap, 8 ifjúsági és 18 gyermekfolyóirat jelenik meg, összesen négymillió példányban. Az „Ifjú Gárda" könyvkiadó vállalat a háborúutáni esztendőkben 377 könyvet adott ki, több mint 21 millió példányban.

Az ifjúság nevelésében nagy szerep jut a kultúrmunkának, az irodalom és a művészet legjobb alkotásai propagandájának. Moszkvában, Leningrádban, Kievben, Szarátovban, Tulában, Penzában és több más városban a komszomol-szervezetek felolvasásokat rendeznek a nagy orosz tudósok és írók: Lomonoszov, Puskin, L. N. Tolsztoj, Nyekraszov, Csernüsevszkij, Gorkij és Majakovszkij alkotó művészetéről.

A különféle ifjúsági művészeti körökben több mint hárommillió városi és falusi fiatal vesz részt. Ezeknek a köröknek segítségére 47 műsorgyüjteményt adtak ki, összesen hárommilliós példányszámban.

A feladat most az, hogy biztosítsuk a Komszomol ideológiai munkájának új fellendítését, emeljük a politikai oktatást, új, még magasabb fokra.

VI.

Az ifjúság kommunista nevelésének fontos része a testnevelés és a sport. A testnevelési és sportgyakorlatok hozzásegítik az ifjúságot, hogy kifejlessze magában a szervezettséget, a fegyelmezettséget, a kitartást, a bátorságot, a szellemi élénkséget, azt a képességet, hogy le tudja küzdeni a nehézségeket.

A Bolsevik Párt vezetésével a sport országunkban hatalmas jelentőségű, az egész népet átfogó üggyé vált, amely a szovjet emberek millióit egyesíti. A Komszomol jelentékeny szerepet játszott és játszik a testnevelés és a sport fejlesztésében. A Komszomol kezdeményezésére vezették be 1931-ben a „Munkára Harcra Kész" mozgalmat, amely a szovjet testnevelés alapja. Az ország igen sok bajnoka és rekordere kezdte meg útját az MHK próbákkal.

Hiányos adatok szerint, jelenleg 1 200 000 komszomoltag működik a Komszomol sporttagozataiban. 1948-ban az egész országban lebonyolították a komszomol-szervezetek versenyét, melynek célja az ifjúság testnevelési és sportmunkájának jobb megszervezése volt. Ez idő alatt 1 800 000 fiatal, közöttük 600 000 komszomolista tette le a MHK-jelvénypróbát. Kiképeztek 133 000 rangsorolt sportolót, 55 000 sportoktatót és

bírót. A Komszomol erőivel felépítettek 560 stadiont, 23 000 sportteret és 1086 tornatert.

A feladat most abban áll, hogy a szovjet testnevelési mozgalmat még tömegszerűbbé tegyük, új élsportoló káderekt neveljünk, emeljük a szovjet sportolók sporteredményeit. A legközelebbi jövőben a szovjet sportembereknek meg kell szerezniök és meg is fogják szerezni valamennyi sportág világrekordját.

VII.

A Komszomol harcos osztaga a Szovjetunió Fegyveres Erőinek komszomol-szervezetei. A komszomol-szervezetek szerepe és felelőssége megnőtt az ifjú katonák politikai és katonai nevelésének terén. A Szovjet Hadsereg és a Haditengerészet komszomol-munkájának legfőbb alapja a háború utáni időszakban a parancsnokságnak, a politikai szerveknek és a pártszervezeteknek nyujtott segítség, a katonák, tengerészek, tiszthelyettesek és tengerész tiszthelyettesek nevelésében, a szovjet hazafiság szellemében, a katonai fegyelem megszilárdításában, az alosztály harckészségének fokozásában. A Fegyveres Erőkben aszerint ítélik meg a komszomol-szervezetek munkáját, mennyire mutatnak a komszomol-tagok példát a katonai és politikai kiképzésben. A Párt állandó vezetésének eredményeképpen a Hadsereg és a Flotta komszomol-szervezetei sikeresen oldják meg a rájuk háruló feladatot. A komszomoltagok rendszerint a katonai szolgálat példamutatói.

A szárazföldi haderők, a légihaderő és a haditengerészet kötelékében jelenleg igen sok komszomoltag van, aki a legkiválóbban sajátította el a harci és politikai kiképzést. 1945 májusától 1948 júliusáig több mint 18 000 komszomolistát tüntettek ki a Komszomol Központi Bizottságának díszoklevelével és 58 000 komszomolista nevét írták be a Szovjetunió Lenini Kommunista Ifjúsági Szövetsége Központi Bizottságának díszkönyvébe, mert kitűnően sajátították el a kiképzés tudnivalóit és mesterien megtanulták a katona feladatait. Közöttük van Iván Pavlov, aki kétszer kapta meg a Szovjetunió Hőse kitüntetést, Vlagyimir Pcselincev, a Szovjetunió Hőse, Alexandr

Jusko tengerésztiszthelyettes, Jevsztyignyej Fokin és Nyikoláj Szinkevics gyalogosőrmesterek, Grigorij Gajdamasin tüzér, Pavel Gorkov páncélos stb. A Fegyveres Erők komszomolistáinak továbbra is fáradhatatlanul a szovjet hazafiság és a szovjet szocialista haza iránti önzetlen odaadás szellemében kell nevelniök a fiatal katonákat.

Ifjúságunk szeretettel és gondoskodással veszi körül a szovjet katonákat. A háború utáni időben tovább erősödik a Komszomol védnöksége a Légierők és a Haditengerészeti erők felett, szilárdul a hadseregbeli komszomol-szervezetek baráti együttműködése a többi komszomol-szervezetekkel. A háború után alakított tancsapatokban, szabadságharcos szövetségben készülnek elő a komszomol-tagok és az ifjúság a Fegyveres Erőkben teljesítendő szolgálatra, képzik magukat, hogy hazánk államérdekeit bármilyen körülmények között, bármilyen helyzetben megvédelmezhessék.

VIII.

A szovjet nép a békés fejlődés időszakába lépve, a Nagy Honvédő Háború diadalmas befejezése után, 1946 február 10-én megtarthatta a Szovjetunió Legfelsőbb Szovjetjeinek választásait.

A Bolsevik Párt ezúttal is, mint a Szovjetunió Legfelsőbb Szovjetjének 1937 decemberi választásain, a pártonkívüli munkásokkal, parasztokkal és értelmiségiekkel, a szakszervezetekkel, komszomol-szervezetekkel és a dolgozók egyéb társadalmi szervezeteivel egységes tömbben, szoros szövetségben lépett fel.

A Komszomol Központi Bizottságának 1945 novemberében tartott XIV. plénuma a komszomol-szervezetek és valamennyi komszomol-tag legfontosabb feladatává tette, hogy segítséget nyujtsanak a Párt és szovjet szervezeteknek, a szervező és propaganda-agitációs munka végzésében a választásokkal kapcsolatban. A komszomol-szervezetek tevékenysége arra irányul, hogy minden eszközzel szilárdítsa a kapcsolatokat az ifjú választókkal és agitáljon a kommunisták és pártonkívüliek tömbjének jelöltjei érdekében. A Szovjetunió Lenini Kommu-

nista Ifjúsági Szövetségének szervezetei sikeresen megbirkóztak a reájuk háruló feladatokkal.

A Szovjetunió Legfelsőbb Szovjetjének választásai a Kommunista Párt politikájának új diadalát jelentették. A választási kampány próbatétele volt a szovjet emberek viszonyának a Bolşevik Párthoz és politikájához. „Az a véleményem, hogy a választási kampány a választók ítélőszéke országunk Kommunista Pártja, mint uralkodó párt felett. A választások eredménye a választók ítéletét jelenti. Országunk Kommunista Pártja nem sokat érne, ha félne a bírálattól, a próbától. A Kommunista Párt kész elfogadni a választók ítéletét."*

A választók ítéletet mondtak: a szavazásban résztvett választók 99,18 százaléka szavazott le a Szövetség Szovjetjének jelöltjeire, és 99,16 százaléka a Nemzetiségek Szovjetjének jelöltjeire. Valamennyi megválasztott a kommunisták és pártonkívüliek blokkjának jelöltje. Közöttük 135-en (10,1 százalék) 30 évnél fiatalabb, 30-an a Komszomol tagjai.

A szovjet ifjúság egyhangúan szavazott a kommunisták és pártonkívüliek sztálini tömbjének jelöltjeire, s az ország valamennyi dolgozójával együtt élénken kifejezésre juttatta, hogy helyesli a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának politikáját.

A komszomol-szervezetek tevékeny részt vettek 1947-ben a szövetséges és autonóm köztársaságok Legfelsőbb Szovjetjeinek, valamint a határterületi, területi, járási, városi, lakótelepi és falusi szovjetek tagjainak megválasztásában.

A Komszomol Központi Bizottságának XVI. (1947 novemberi) plénuma „A Lett Szovjet Szocialista Köztársaság, a Molotov és Szarátov terület komszomol-szervezeteinek részvétele a helyi szovjetek választásában" című határozatában köteleezte a komszomol-szervezeteket, hogy álljanak élére az ifjúság tevékenységének, amely a helyi szovjetek működésének további javítására irányul. A helyi szovjetek választásai elősegítették a komszomol-alapszervezetek fejlődését és megszilárdulását, kiváltották a szovjet ifjúság munka- és politikai aktivitásának új

---

* *I. V. Sztálin:* Moszkva Sztálin-kerületének választógyűlésén 1946 február 9-én. Áll. Pol. Kiad. 1946. 23. old. (oroszul).

fellendülését. A szövetséges köztársaságok Legfelsőbb Szovjetjeinek tagjai között 12 százalék a 30 évesnél fiatalabb, az autonóm köztársaságok Legfelsőbb Szovjetjeinek tagjai között 14,2 százalék. A helyi szovjetekbe több mint 193 000 (13,4 százalék) 25 évesnél fiatalabb tagot választottak. Közülük 97 410 a Komszomol tagja.

A Szovjetek választásai újból és újból bebizonyították, hogy az egész szovjet ifjúság határtalan szeretettel és odaadással viseltetik a Bolsevik Párt, a szovjet kormány, a szeretett Sztálin elvtárs iránt.

IX.

A háború utáni időszakban lényeges változások történtek a nemzetközi helyzetben. Ezeket a változásokat a világporondon működő politikai erők új megoszlása, a második világháborúban győztes országok kapcsolatainak megváltozása jellemzi.

Két tábor alakult: az egyik az imperialistaellenes, demokratikus tábor, amelynek élén a Szovjetunió áll. Ennek főcélja, hogy aláaknázza az imperializmust, szilárdítsa a demokrácia erőit, felszámolja a fasizmus maradványait. A másik tábor az imperialisták tábora, melynek élén az Egyesült Államok áll. A tábor célja, hogy megteremtse az amerikai imperializmus világuralmát és szétzúzza a demokrácia erőit.

A két tábor harca a kapitalizmus súlyosbodó általános válságának közepette folyik. A kapitalizmus erői gyengülnek, a szocializmus és demokrácia erői szilárdulnak.

A szocializmus és demokrácia eszméi az egyszerű emberek millióit lelkesítik minden országban, a földkerekség minden zugában, hogy harcoljanak a reakció sötét erői ellen. Ezek az eszmék hatalmas, egységes demokratikus táborrá tömörítik az egész élenjáró és haladó emberiséget a nagy Szovjetunió vezetésével. A demokratikus tábor soraiban, a reakció és a fasizmus erői ellen, a népek tartós és állandó békéjéért tevékenyen küzd a világ minden részének élenjáró, haladó ifjúsága. Az 1945-ben alakult Demokratikus Ifjúsági Világszövetség és az 1946-ban alakult Nemzetközi Diákszövetség 63 ország több mint ötvenmillió fiatalját egyesíti.

A Demokratikus Ifjúsági Világszövetség nagy munkát végez. Élére áll a spanyolországi és görögországi fasiszta terror ellen intézett kampányoknak, segítséget nyujt Indonézia, Vietnam és a többi gyarmati és függő helyzetben levő országok gyarmati elnyomás ellen küzdő demokratikus ifjúságának. A Szövetség hatalmas sikerrel bonyolította le a prágai Nemzetközi Fesztivált (1947 nyarán), a szabadságukért és nemzeti függetlenségükért küzdő délkeletázsiai országok ifjúsági értekezletét (1947 februárjában) és a Nemzetközi Ifjúmunkás Konferenciát Varsóban (1948 júliusában). Mindez meggyőzően bizonyítja, hogy a demokratikus ifjúság arcvonala napról-napra nő és szilárdul. Ezé az arcvonalé a jövő.

A Komszomol és a szovjet ifjúság a világ demokratikus ifjúságának élenjáró csapata, tevékenyen résztvesz a DIVSz és a Nemzetközi Diákszövetség minden mozgalmában.

A Szovjetország ifjai és leányai büszkék rá, hogy hazánk, a Szovjetunió vezeti a békéért és demokráciáért küzdő erőket az új háborúra uszítók ellen és ezért az egész haladó emberiség tisztelettel és szeretettel veszi körül.

A Komszomol a háborúutáni időszakban jelentékeny sikereket és eredményeket ért el. Az ifjúság kommunista nevelésében szerzett kiváló érdemeiért és a szocialista építésben vállalt tevékeny részvételéért a Komszomolt másodízben tüntették ki a Lenin-rendjellel.

Moszkva, Leningrád, Sztálingrád, Odessza és Szevasztopol városi komszomol-szervezetét a Nagy Honvédő Háborúban tanúsított hősiességért és a szocialista építésben vállalt részvételért a Vörös Zászlóérdemrenddel tüntették ki.

Az ifjúság kommunista nevelése terén végzett derekas munkáért és az ifjúságnak a szocialista építésben vállalt részvételre mozgósításáért több mint háromezer komszomol-vezetőt tüntettek ki érdemrendekkel és érmekkel.

A Komszomol valamennyi sikerét a Bolsevik Pártnak, a Bolsevik Párt Központi Bizottságának, Sztálin elvtársnak köszönheti!

A SzK(b)P Központi Bizottsága a Komszomolhoz intézett üdvözletében kifejezte meggyőződését, hogy a lenini Komszomol továbbra is becsülettel teljesíti kötelességét a haza iránt,

és új dicső lapokat nyit a kommunista ifjúsági mozgalom történetében.

A Komszomol a gazdasági és kulturális építés valamennyi szakaszán végzett tevékenységével igazolja rendeltetését, hogy „... legyen rohamcsapat, amely minden munkánál segítőkezet nyujt, öntevékenységet, kezdeményezést fejt ki."*

A Komszomol feltétlenül valóra váltani törekszik a Bolsevik Párt felhívásait. Ebben látta és látja egész működésének értelmét.

A Komszomol XI. kongresszusának előkészületeit az ipari vállalatok, a közlekedési hálózat, az építkezés, a kolhozok, gépállomások és szovhozok, tudományos kutatóintézetek, tanintézetek és intézmények szocialista versenyének új fellendülése tette emlékezetessé. Az ifjúság új munka- és tanulási sikerekkel köszöntötte a Komszomol kongresszusát.

„Az ifjú szovjet nemzedék feladata — mondotta A. A. Zsdánov — megszilárdítani a szocialista szovjet rendszer erejét és hatalmát, teljes egészében felhasználni a szovjet társadalom mozgatóerőit, jólétünk és kultúránk új, példátlan felvirágzásáért."**

A Komszomol mindent megtesz, hogy becsülettel teljesítse ezt a nemes feladatot.

A lenini-sztálini Komszomol a szovjet ifjúság hatalmas, egységes kilencmilliós osztagaként vonult fel XI. kongresszusára és szorosabban, mint bármikor, tömörült a Bolsevik Párt s Sztálin elvtárs, a nagy vezér és tanító körül.

---

* *Lenin.* Válogatott művek. II. köt. Szikra 1949. 806. old.

** *Zsdánov:* A művészet és filozófia kérdéseiről. Szikra 1949. 131—132. old.

SZ. V. Kaftánov:

A KOMSZOMOL HARCOL AZ ÉLENJÁRÓ TUDOMÁNYÉRT ÉS KULTÚRÁÉRT

A Komszomol — a Bolsevik Párt hű segítőtársa

A lenini Komszomol egész dicső története során megingathatatlan segítője volt a Bolsevik Pártnak, a szovjet hatalom megszilárdításáért, az osztálynélküli szocialista társadalom felépítéséért vívott harcban. Különösen nagy a Komszomol szerepe a dolgozó ifjúság kommunista nevelésében.

Sztálin elvtárs úgy határozta meg a Komszomolnak, mint a Párttól a dolgozó tömegekhez vezető egyik transzmissziós szíjnak szerepét:

„A munkás- és parasztifjúság tömegszervezete ez. Pártonkívüli, de a Párthoz tartozó szervezet. Feladata, hogy segítse a Pártot az ifjú nemzedék nevelésében, a szocializmus szellemében. Ifjú tartalékokat ad a proletariátus valamennyi egyéb tömegszervezetének a vezetés minden ágában. Az ifjúsági szövetség különös jelentőséget nyert a proletariátus diktatúrájának megszilárdulása után, a proletariátus széleskörű kulturális és nevelő munkájának időszakában."*

A lenini Komszomol története ékes bizonyítéka Sztálin szavainak, annak bizonyítéka, hogy a Komszomol becsülettel teljesítette és teljesíti szerepét, mint a Bolsevik Párt segítőtársa, az új nemzedék kommunista nevelésében és a Párt ifjú tartalékainak kiképzésében.

A Komszomolt a Kommunista Párt s annak nagy vezérei,

---

* *Sztálin* Művei. 8. köt. 34. old. (oroszul).

Lenin és Sztálin alkották meg és nevelték fel. A Komszomol nagyszerű harcos utat járt be a kommunista társadalom felépítésében. A szovjet állam hatalmas társadalmi és politikai erejévé nőtt fel.

A Komszomol erőforrásai mindig Bolsevik Pártunk vezérlő eszméi voltak. A Bolsevik Párt ott állott a kommunista ifjúsági mozgalom keletkezésénél, a Komszomol bölcsőjénél. A Komszomol megteremtésén, a munkás- és parasztifjúság kommunista nevelésén dolgozott Vlagyimir Iljics Lenin és dolgozik Ioszif Visszárionovics Sztálin.

A Komszomol követte és követi Lenin és Sztálin útmutatását. Mindig rohamcsapat volt, amely bármely munkában segítette a Pártot és az államot, megmutatta iniciatívájút, kezdeményezett.

„A Komszomol — mondotta Sztálin elvtárs — mindig harcosaink első soraiban állott. Nem ismerek olyan esetet, hogy elmaradt volna forradalmi életünk eseményeitől."*

A lenini Komszomol egész története szembeszökően bizonyítja ezeket a szavakat.

A polgárháború éveiben, midőn a külföldi imperialisták és a belföldi ellenforradalom megfojtani igyekezett az ifjú szovjet köztársaságot, a Kommunista Ifjúsági Szövetség kemény és rettenthetetlen volt a forradalom ellenségei ellen vívott harcban, a szovjet hatalom megszilárdításáért, a munkások és parasztok új szocialista államának megteremtéséért vívott küzdelemben.

Midőn országunk diadalmasan befejezte a polgárháborút és a népgazdaság újjáépítésének és fejlesztésének útjára lépett, a Komszomol az egész szovjet néppel együtt hősiesen és keményen harcolt a békés építés arcvonalán.

A Komszomol sok ragyogó oldalt írt a szovjet nép a sztálini ötéves tervek megvalósításáért vívott harcának történetébe. Élharcosa volt a szocialista versenynek, amely később az egész nép mozgalmává lett.

A szovjet ifjúság a Nagy Honvédő Háború éveiben a haza, a civilizáció és a haladás védelmében a fasiszta barbárságtól

---

* *Sztálin* Művei. 9. köt. 198. old. (oroszul).

olyan hőstetteket vitt véghez, melyek sohasem homályosodnak el a szovjet emberek és a világ szabadságszerető népei emlékezetében. Nyikoláj Gasztyello, Zoja Koszmogyemjanszkaja, Oleg Kosevoj, Liza Csajkina és sok más hős mutatta meg tetteivel szovjet ifjúságunk nagyszerű vonásait. Annak az új nemzedéknek vonásait, melyet Lenin és Sztálin, a Bolsevikok Pártja nevelt.

A lenini-sztálini Komszomol a Párt aktív segítője volt és marad az országban folyó kultúrforradalom nagy programjának megvalósításában.

A Bolsevikok Pártja a szovjet hatalom megteremtésének első napjaitól kezdve harcot vívott a marxizmus-leninizmus eszméinek alapján álló új szocialista kultúráért.

A Párt különös figyelmet szentel a szovjet ifjúság kultúrájának fellendítésére. A Párt a Komszomol legfontosabb feladatává tette és teszi az ifjúság eszmei nevelését, azt, hogy az ifjúság a tudomány és kultúra minden vívmányának birtokába jusson.

A nagy Lenin 1920-ban, a Komszomol III. Összoroszországi Kongresszusán világosan felvázolta a Komszomol tevékenységének programját sok évtizedre. Ez a beszéd fényszóróként világította meg a Komszomol sokoldalú életének és tevékenységének útját. Vlagyimir Iljics fő és alapvető feladatként tűzte az ifjúság elé az ismeretszerzést. Azt mondotta, hogy „... az ifjúság feladatait általában, a kommunista ifjúsági szövetségek és mindenféle más szervezetek feladatait különösképpen egyetlen szóval lehetne kifejezni: a feladat — tanulás."* Lenin kimerítő teljességgel beszélt az ifjúságnak arról, mit és hogyan kell tanulnia. Feltárta a kommunizmus tisztán könyvből való tanulmányozásának és annak szajkózásának hátrányát. A serdülő ifjú nemzedék — mondotta V. I. Lenin — „... csak úgy tanulhatja meg a kommunizmust, ha tanulmányainak, neveltetésének és művelődésének minden egyes lépését összekapcsolja a proletariátus és a dolgozók szüntelen harcával a régi kizsákmányoló társadalom ellen."**

---

* *Lenin.* Válogatott művek. II. köt. Szikra 1949. 791. old.

** U. o. 802—803. old.

A kommunista társadalom, melyet a szovjet nép épít, feltételezi az anyagi javak bőségét, a kultúra, a tudomány, a művészet, a népoktatás példátlan virágzását, minden eddigit felülmúló tudományos és technikai haladást a népgazdaság minden területén. A Párt éppen ezért tulajdonít hatalmas jelentőséget a dolgozók kommunista nevelésének.

„Ahhoz, hogy építhessünk — mondotta Sztálin elvtárs — tudás kell, birtokba kell venni a tudományt. Ahhoz azonban, hogy tudjunk, tanulni kell. Tanulni szívósan, türelmesen... Erőddel állunk szemben. Ennek az erődnek neve — tudomány, a hozzátartozó nagyszabású ismeretággal. Ezt az erődöt be kell vennünk, bármi áron. Ezt az erődöt az ifjúságnak be kell vennie, ha az új élet építőjévé akar lenni, ha valóban a régi gárda nyomába akar lépni."*

A lenini-sztálini Komszomol megvalósítja nagy tanítójának útmutatásait, hatalmas szerepet játszik az ifjúság oktatásában, az élenjáró szovjet tudomány és kultúra fejlesztésében.

A szovjet ifjúság megszerzi az általános és különleges ismereteket, a tanfolyamok, iskolák, szakiskolák, főiskolák széleskörű hálózatában fokozza szakképzettségét, állandóan pótolja a szovjet értelmiség sorait.

A szovjet országnak most a bonyolult technikájú szocialista ipar minden ágában sok képzett munkása, művezetője, technikusa, mérnöke van. Kialakultak a kiváló képességű falusi értelmiségi káderek: az agronómusok, zootechnikusok, állatorvosok, arató-cséplőgép vezetők, traktorvezetők, gépészek, brigádvezetők, állattenyésztő telepek vezetői.

Gyors iramban fejlődik az élenjáró agrotechnika, az agrobiológia, a szocialista földmívelés minden ágának gépesítése. A mezőgazdasági termeléshez sokoldalú, alapos ismeretekre van szükség. A lenini Komszomol mind az ipar, mind pedig a szocialista mezőgazdaság kádereinek nevelésében a Bolsevik Párt hű segítő társának bizonyult. A Szocialista Munka Hősei és az érdemrendekkel és érmekkel kitüntetett élenjáró mezőgazdasági dolgozók között az ifjúságnak, a lenini Komszomol tagjainak sok dicső képviselőjét találjuk.

---

* *Sztálin:* A komszomolról. Szikra 1949. 40. old.

A Komszomol szerepe a népművelés fejlesztésében

Nagy szerepet játszott a Komszomol a népoktatás bolsevik programjának teljesítésében. A Bolsevikok Pártja már a szovjet állam fennállásának első éveiben nagy feladatokat tűzött a Komszomol elé a népoktatás terén. 1920-ban a Komszomol III. Összoroszországi kongresszusán Lenin ezt mondotta: „Önök tudják, hogy Oroszországot nem lehet sötétségben élő, írástudatlan országból egyhamar írástudó országgá változtatni, de ha az Ifjúsági Szövetség nekifekszik, ha az egész ifjúság az összesség javára fog dolgozni, akkor ennek a 400 000 ifjút és leányt egyesítő szövetségnek joga lesz magát Kommunista Ifjúsági Szövetségnek nevezni. A szövetség feladata még az is, hogy miután bizonyos ismereteket elsajátítottunk, segítségére legyünk annak az ifjúságnak, mely maga nem tud kiszabadulni a tudatlanság sötétségéből."*

A Párt mindig legfontosabb állami kérdésnek tekintette a népművelés problémáit, mert világosan számot vetett azzal, hogy kulturális szempontból elmaradott országban nem lehet a szocializmust építeni.

Sztálin elvtárs többízben hangsúlyozta az ifjúság kiváló szerepét az új társadalom építésében. „Az ifjúság — mondotta — a mi jövőnk, a mi reménységünk, elvtársak. Az ifjúságnak kell majd felváltania bennünket, öregeket. Nekik kell majd zászlónkat a végleges győzelemre vinni."**

Nálunk a népoktatás egész rendszerét alárendelték az ifjúság kommunista nevelésének, annak, hogy az ifjúság a szovjet rendszer iránt érzett határtalan odaadás szellemében, a nép odaadó szolgálatának szellemében nevelődjék. Iskolánk feladata, hogy képzett kultúrembereket neveljen. Neveltjei rendelkezzenek magasrendű erkölcsi tulajdonságokkal, fel legyenek szerelve az élenjáró marxi-lenini tudománnyal. A Bolsevikok Pártja a népoktatás ügyét olyan magasságra emelte, amilyenen nem állott és amilyenre nem is emelkedhet fel egyetlen kapitalista államban sem.

---

* *Lenin.* Válogatott művek. II. Szikra 1949. 805. old.

** *Sztálin:* A leninizmus kérdései. Szikra 1949. 501. old.

A Szovjetunióban jelenleg körülbelül 200 000 elemi, hétosztályos és középiskola működik. Ezekben több mint 33 millió tanuló tanul. A népoktatás ilyen hatalmas fellendülése a szovjet hatalomnak, a Bolsevik Párt politikájának köszönhető. A cári Oroszországban körülbelül 75 százalék volt az írástudatlan lakosság, az iskolaköteles korú gyermekek négyötöd része az iskolán kívül maradt. A cári kormány nyíltan hangoztatta, hogy nem szándékozik fejleszteni a népoktatás ügyét, mert félt a nép kulturális színvonalának felemelkedésétől, általános fejlődésének fokozódásától.

Lenin gyilkos gúnnyal írt a cári miniszterek viszonyulásáról a népoktatáshoz: „A miniszter lőpornak tekinti a munkásokat, a tudást és műveltséget szikrának. A miniszter meggyőződése, hogy ha a szikra a lőporba pattan, akkor a robbanás mindenekelőtt a kormányt éri."*

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom széles utat nyitott nagy hazánk népei általános kulturális színvonalának fellendítésére és műveltségének fejlesztésére. Országunkban nincs ma egyetlen eldugott zug sem, ahol ne lenne iskola. Az általános elemi oktatás országunkban valósággá vált. A városokban és a munkástelepeken megvalósult a hétosztályos oktatás. Ma már az általános hétosztályos oktatás küszöbén állunk, mind a városban, mind a faluban.

Különösen jelentékeny változások mentek végbe a szovjet hatalom évei alatt a nemzetiségi köztársaságokban, a nemzetiségi területeken és körzetekben. A Kazáh Szovjet Szocialista Köztársaság Szemipalatyinszk terület abralinszki járásának Kajnár nevű távoli falujában, éppúgy, mint Kazáhsztán többi falujában — nem volt egyetlen írástudó ember sem. Csak a nagyobb telepeken voltak írástudók. Ezek azonban földbirtokosok, lelkészek vagy kereskedők voltak.

Ma Kajnár lakossága írástudó. A falunak saját tízosztályos iskolája van. Sok ifjú és leány a tízesztendős iskola befejezése után főiskolán tanul. A mult nyáron az ország különféle főiskoláiból 45 diák érkezett Kajnárba. A 45 főiskolás diák kajnári kolhozparasztok gyermeke. Valamennyien ennek az egyetlen

* *Lenin* Művei. 2. köt. 74. old. (oroszul).

falunak a szülöttei! Ez a napnál fényesebben mutatja a kazáh nép kultúrájának fejlődését, a lenini-sztálini nemzetiségi politika diadalát.

Vagy vegyük például a Szovjetunió legtávolabbi sarkát — a Csukcs-föld kelet-tundrai járását. Hatalmas terület ez, akkora, mint Franciaország, Hollandia, Dánia és Luxemburg együttvéve. Oroszok és csukcsok, tunguzok és kamcsadálok, lamutok és jokadirok élnek és dolgoznak itt együtt. Egységes testvéri családban valósítják meg a háborúutáni ötéves terv nagy sztálini programját. Évről-évre fejlődnek az értelmiségi káderek: több lesz a tanító, orvos, felcser, zootechnikus, tisztviselő.

Az ilyen és ehhez hasonló tényekben, mint a tükörben láthatók annak a hatalmas munkának eredményei, melyet a Párt hatalmas országunkat lakó valamennyi nép írástudásának és kultúrájának fellendítéséért végzett.

A Komszomol mindig segíti a szovjet iskolát, figyelemmel és gondoskodással veszi körül, segíti a Pártot az iskolaépítésben, az iskolák munkájának irányításában.

Az ifjúság oktatása, képzése és nevelése valamennyi formájának fejlesztése mindig főfeladata volt a lenini Komszomolnak. A Komszomol hatalmas munkát végzett az írástudatlanság felszámolásában a lakosság között. A szovjet hatalom első éveiben a Komszomol tagjainak tízezrei fáradhatatlanul oktatták írás-olvasásra a város és a falu lakóit.

Rendkívül nagy érdemeket szerzett a Komszomol, mint az általános kötelező népoktatás védnöke. Teljesítette Pártunk XVI. kongresszusának határozatát, az általános kötelező elemi oktatásról, védnöksége alá vette azt, aktívája köréből több mint 50 000 komszomol-tagot jelölt ki, hogy azok „kultúrharcosokként" dolgozzanak. Az általános kötelező elemi népoktatás bevezetését, mint ismeretes, a pedagógus káderek hiánya akadályozta. A Komszomol aktívan segítette a Pártot ennek a nehézségnek leküzdésében. A Komszomol tízezerszámra mozgósította tagjait pedagógiai munkára. Sokakat küldött tanulni pedagógiai főiskolára. Iskoláinkban ma 1 250 000 tanító tanít. Tanítóink hadserege főként a szovjet ifjúságból került ki. Ezt az ifjúságot a szovjet iskola és a Bolsevik Párt nevelte.

Nagyon jótékony befolyásuk volt iskoláink nevelő munkájára a Komszomol-irányította pionír szervezeteknek és a komszomol-tagok közül kikerült pionír vezetőknek. A szovjet nép hálával emlékezik meg a Komszomol nagy érdemeiről, melyeket országunk népoktatásának terén szerzett. Népoktatásunk olyan lendületet vett, amilyent egyetlen kapitalista ország sem ismer, de nem is ismerhet.

Új szocialista iskola alakult ki nálunk. Új ez az iskola, az ifjú nemzedék nevelésének tartalmát tekintve. A kommunista nevelés iskolája ez. A Komszomol becsülettel teljesítette a feladatot, melyet a nagy Lenin tűzött ki számára.

„A régi iskola azt állította, hogy sokoldalúan művelt embert akar kialakítani, hogy általában a tudományokra tanít. Tudjuk, hogy ez elejétől végig hazugság volt, mert az egész társadalom azon alapult és arra támaszkodott, hogy az emberek osztályokra voltak tagolva, kizsákmányolókra és elnyomottakra. Természetes, hogy a régi iskola, melyet teljesen áthatott az osztályszellem, csak a burzsoázia gyermekeinek adott tudást. Minden szava meg volt hamisítva a burzsoázia érdekében.

A munkások és parasztok ifjú nemzedékét ezekben az iskolákban nem annyira nevelték, mint inkább idomították, ugyanennek a burzsoáziának az érdekében. Úgy nevelték őket, hogy a burzsoázia használható szolgái legyenek, akik képesek lesznek majd profitot szolgáltatni, s ugyanakkor ne zavarják a burzsoázia nyugalmát és semmittevését. Ezért a régi iskolát elvetettük s feladatunkul azt tűztük magunk elé, hogy ettől a régi iskolától csak azt vesszük át, amire szükségünk van ahhoz, hogy valódi kommunista műveltségre tegyünk szert."*

A Párt és az állam hatalmas erőfeszítéseinek, a lenini Komszomol derekas részvételének eredményeképpen, kialakult nálunk a szocialista rendszernek és a serdülő nemzedék kommunista nevelési feladatainak megfelelő iskola. Olyan iskolát teremtettünk meg, melyben nincs hely a burzsoá álszenteskedés számára. Ez a szovjet állam egyik leghatalmasabb eredménye.

Leninnek a burzsoá iskoláról adott jellemzését, teljes egészében alátámasztja ennek az iskolának helyzete a mai

---

* *Lenin.* Válogatott művek. II. köt. Szikra 1949. 793. old.

kapitalista országokban. A burzsoá iskola — akárcsak az egész kapitalista rendszer és kultúra — a rothadás és hanyatlás korszakát éli. A leggazdagabb kapitalista országban, az Egyesült Államokban, amely a legutóbbi világháború súlyát viselő népek szűkölködésén és tönkremenetelén mesés gazdagságot halmozott fel, ebben a burzsoá országban az iskola nyomorúságosan tengődik. Truman, az Egyesült Államok elnöke írta a választási harc hevében a kongresszushoz intézett egyik üzenetében: „A kongresszusnak biztosítania kell a szövetségi segítséget az egyes államok számára, hogy leküzdhessék az oktatás területén érezhető mostani válságot. A gyermekek, akik iskoláinkban tanulnak, valamint a nők és férfiak, akik ott tanítanak, az infláció áldozatai . . . Többmillió iskolaköteles korú gyermek nem látogathatja az iskolát, főként anyagi eszközök, vagy tanítók hiánya miatt."

Az Egyesült Államok népoktatási állapotának jellemzéséhez hozzá kell még tenni néhány adatot. A népoktatás szükségleteire az Egyesült Államok kormánya 1948-ban mindössze 250 millió dollárt fordított, ugyanakkor a katonai célokra fordított kiadások hetvenkétszer ekkora összegre rúgnak. A New York Times című napilap adatai szerint Amerikában hatmillió gyermek, azaz valamennyi iskolaköteles korú gyermek egyötöde az iskolán kívül marad.

Ugyanilyen a helyzet a többi kapitalista országban is. Az angol munkáspárti Egyetemi Szövetség brosúrájának adatai szerint Angliában a gyermekek 80 százaléka megszakítja iskolai tanulmányait, hogy pénzt kereshessen. Az elemi iskolai tanulók közül mindössze 14 százaléknak van lehetősége, hogy középiskolába menjen. Az angol lakosság jelentékeny része csekély műveltségű, vagy teljesen írástudatlan. A konzervatívok helyére került „munkáspárti" kormány nem változtatott az angol népoktatásnak ezen a súlyos helyzetén. Sőt, az 1944. évi oktatási törvényével még inkább elmélyítette az angol iskola demokráciaellenes, népellenes jellegét.

Különösen súlyos válságban van az iskola a gyarmati és félgyarmati országokban.

Indokínában — ebben a sokmilliós országban — az oktatás teljesen háttérbe szorult. A News Review című amerikai

folyóirat adatai szerint, a háború előtt Indokínában 3245 gyermekre jutott egy-egy iskola, s minden ezer emberre — egy-egy börtön. Indokína lakosságának 85 százaléka írástudatlan.

Az idézett tények megcáfolhatatlanul bizonyítják a burzsoá iskola válságát, hanyatlását.

Szocialista országunkban a népoktatás egyre fejlődik. A Szovjetunió népoktatásának fejlődése a szocialista társadalom szerves szükségszerűsége, elengedhetetlen feltétele az ország haladásának a kommunizmus felé. Az iskola első és igen fontos szakasza az új szovjet ember kialakításának. Az iskola az a kiinduló pont, melyből ifjúságunk útjai szétfutnak a szakiskolákba, a főiskolákba, a gyakorlati ipari munkához, a mezőgazdaság, kultúra és a művészet területén végzett gyakorlati munkához. Mindezek az utak egységes cél felé, az emberi boldogság tetőpontja — a kommunizmus felé vezetik a szovjet ifjúságot.

A Komszomol és a szovjet értelmiségi káderek képzése

A szovjet nép kultúrájának általános felemelkedése, a népoktatás nagyarányú fejlődése tartós alapot szolgáltatott a szocializmus történelmi feladatának — az új szovjet értelmiség, a munkásosztály és a dolgozó parasztság soraiból kikerült értelmiség nevelésének — megoldására.

Az új szocialista élet építésének első éveiben Lenin „A szovjet hatalom sikerei és nehézségei" című cikkében ezt írta: „Át kell venni az egész kultúrát, melyet a kapitalizmus hagyott és belőle fel kell építeni a szocializmust. Át kell venni az egész tudományt, technikát, minden ismeretet, művészetet. Enélkül nem tudjuk felépíteni a kommunista társadalom életét. És ez a tudomány, technika, művészet — a szakemberek kezében és fejében van."*

Sztálin elvtárs hangsúlyozta, hogy a régi értelmiség egy része a szovjet hatalom első éveiben a nyílt szabotázs útjára lépett. Másik, számosabb része, hosszú időn át egy helyben

* *Lenin* Művei. XXIV. köt. 65. old. (oroszul).

topogott, „jobb időkre" várt és később úgy döntött, hogy beilleszkedik a szovjet rendszerbe. A régi értelmiség harmadik része, főként egyszerű tagjai, a legkevésbbé képzettebbek, csatlakoztak a néphez, a szovjet hatalom mellé álltak. Ennek a résznek azonban még képeznie kellett magát és valóban ki is képezte magát a szovjet főiskolákon.

A Bolsevikok Pártja előtt teljes súlyával állott az új szovjet értelmiség megteremtésének feladata. Az új szakemberek százezreit kellett kiképezni a különféle ismeretágakban.

Sztálin elvtárs mondotta, hogy nem lehet az új társadalmat új vezérkar nélkül felépíteni, éppúgy, ahogy új hadsereget sem lehet új vezérkar nélkül szervezni.

„Egyetlen uralkodó osztály sem lehetett meg saját értelmisége nélkül. Egyáltalán nem lehet tehát kételkedni abban, hogy a Szovjetunió munkásosztálya sem lehet meg saját műszaki értelmisége nélkül.

A szovjet hatalom számításba vette ezt a körülményt, és kitárta a népgazdaság valamennyi ágára képesítő főiskolák kapuit a munkásosztály fiai számára."*

Az Októberi Forradalom örökre megszüntette a régi társadalmi, nemzetiségi, vagyoni és egyéb korlátokat, melyek akadályozták a főiskolára jutást. A dolgozó ifjúság hatalmas áradatban tódult a főiskolákra. A diákhadsereg a multtal szemben hatalmasan megnőtt. 1918-ban a moszkvai egyetem diákjainak száma többszörösére nőtt, több mint húszezerre rúgott. A szovjet hatalom éveiben a főiskolai hálózat gyors iramban nőtt. Az Októberi Forradalom ötödik évfordulójára az országban 272 főiskola volt, azaz háromszor annyi, mint a forradalom előtt.

A Párt és a kormány intézkedett a felsőoktatás kibővítéséről és gyökeres megjavításáról. Ezek az intézkedések azonnal nagyszerű eredményekkel jártak. A főiskola évente nagy csapat képzett szovjet szakembert juttatott a népgazdaságnak. Ezeket a szakembereket a Bolsevik Párt, a szovjet nép iránt érzett odaadás szellemében nevelték. A két utolsó évtized alatt a fő-

* *Lenin és Sztálin*, gyüjtemény a SzK(b)P történetének tanulmányozásához. III. köt. Pártkiadó 1936. 516. old. (oroszul).

iskola az országnak több mint másfélmillió mérnököt, agronómust, tanítót, orvost, közgazdászt, művészt és egyéb szakembert adott. Országunkban jelenleg több mint 800 főiskola van. Ezekben 730 000 diák és 270 000 magántanuló egyetemista tanul.

Erősen kifejlődött a középfokú szakoktatás is. A cári Oroszországban mindössze 295 középfokú szakiskola volt, 36 000 diákkal. A Szovjetunióban 3500 technikum van. Ezekben több mint egymillió fiú és leány tanul. Innen kerülnek ki a népgazdaság különböző ágainak szakemberei.

A Bolsevik Párt és a szovjet állam hatalmas munkájának eredményeképpen, országunkban — mint Sztálin elvtárs mondotta — „kialakult a nagyszámú, új szovjetértelmiség, amely a munkásosztályból, a parasztságból, a szovjetalkalmazottak soraiból került ki, amely a mi népünk húsából és véréből való — olyan értelmiség ez, amely nem ismeri a kizsákmányolás igáját, amely gyűlöli a kizsákmányolókat s szívvel és lélekkel kész szolgálni a Szovjetunió népeit.

Úgy gondolom, hogy ennek az új, a népből származó, szocialista értelmiségnek megszületése az országunkban végbement kulturális forradalom egyik legfontosabb eredménye."*

A lenini Komszomol igen erősen hozzájárult főiskoláink kiépítéséhez, a szakemberképzés minőségének javításához és különösen ideológiai és politikai nevelésükhöz. Midőn 1928-ban Sztálin elvtárs a Komszomol VIII. kongresszusán felhívta a szovjet ifjúságot, hogy vegye birtokába az ismereteket, a tudományt, a Komszomol a sztálini felhívásra válaszolva, legjobb képviselőinek ezreit küldötte a főiskolákba, munkásegyetemekre, technikumokba.

A főiskolák és technikumok komszomolistái mindíg a szovjet diákság élén jártak. Élharcos jellegüket nemcsak az határozta meg, hogy a főiskolák és technikumok diákjainak majdnem felét teszik ki, hanem mindenek előtt ideológiai és politikai befolyásuk az egész diákifjúságra. A főiskola és a középfokú szakiskolák komszomol-tagjai példát mutatnak a tanulásban, a tudományos kutatómunkában. Elegendő annyit mondani, hogy a komszomolisták többségét alkotják azoknak a

* *Sztálin:* A leninizmus kérdései. Szikra 1949. 694. old.

diákoknak, akik kiérdemelték azokat az ösztöndíjakat, amelyek Sztálin elvtárs, Molotov, Kalinin, Vorosilov elvtárs, valamint a Párt és az állam más kiváló vezetőinek, s a nagy tudósok, írók, művészek, zeneszerzők, képzőművészek nevét viselik.

A komszomol-szervezetek kezdeményezői voltak annak a hatalmas tudományos kutatómunkának, amely széles körben bontakozott ki a főiskolákon és amely tiszteletreméltó helyet foglal ma el a főiskola tudományos, oktató munkájában. Ez a munka hozzájárul a szakemberképzés minőségének fokozásához, kifejleszti a diákokban, hogy vérükké váljék az önálló alkotómunka, feltárja előttük hazai tudományunk nagy eredményeit és ezzel hozzájárul ahhoz, hogy a diákok a szovjet hazafiság szellemében nevelődjenek.

Jelenleg több mint 70 000 diák foglalkozik tudományos kutatómunkával. 200 főiskolán szerveztek tudományos diákegyesületet. Ezek az egyesületek működnek, s lelkük a komszomol-szervezet.

A diákok tudományos kutatómunkájának széleskörű lendületét tanúsítják a tudományos diákértekezletek, melyeket a Komszomol városi és területi bizottságainak kezdeményezésére és tevékeny részvételével tartottak az utóbbi években Moszkvában, Leningrádban, Kievben, Tbilisziben, Kazányban, Bakuban, Szverdlovszkban, Harkovban, Gorkijban, Dnyepropetrovszkban, Odesszában, Voronyezsben, Lvovban és több más nagy főiskolai központban. Így például az 1947—48. évben tartott értekezleteken a diákok több mint 1500 tudományos munkáját olvasták fel. E munkák közül sok mélyreható kutatás nyomán készült, hozzáértően alkalmazták bennük a marxi-lenini tudományt, az elméleti és gyakorlati feladatok megoldására. Ezek a feladatok az üzemek, a közlekedés és a mezőgazdaság termelési folyamatának javításával kapcsolatosak. Csuprunov, a moszkvai bányászati főiskola diákja érdekes módszert dolgozott ki, hogyan lehet megakadályozni, hogy a bányafák fúrás közben elgörbüljenek, illetőleg ha már elgörbültek, hogy lehet azokat kiegyenesíteni. Ez a módszer fontos gyakorlati jelentőségű a bányászatban. Butorin, az uráli műegyetem diákja eredeti módszert dolgozott ki a kobalt feltárására. Nagy gyakorlati jelentőségű Zimkin, a kazányi állami

egyetem diákja munkájának: „Szulfit meghatározás a nikkelfürdők elektrolitjaiban amperometrikus módszerrel." Zimkin módszerét az egyik gyárban már a gyakorlatban is alkalmazzák. Galimajanova, a kazányi pénzügyi-közgazdasági főiskola diákja, igen értékes munkát készített. Ebben megmutatta az iparvállalatok álló és forgóalapjának legkifizetődőbb felhasználása módozatait a háborúutáni sztálini ötéves tervben. A rosztovi állami egyetemen a geológiai és talajtani fakultás diákjai a Szovjetunió európai részének déli és délkeleti vidékein található agyag eredetének és gyakorlati felhasználásának kérdéseivel foglalkoznak.

A Komszomol diáktagjai és a diák komszomol-szervezetek tevékenyen vettek részt a diákság tudományos kutatómunkájának kibontakoztatásában. Részvételük e nagyjelentőségű ügy sikerének legfontosabb feltétele volt.

A Komszomol mindig igen erősen harcolt azért, hogy megvalósuljanak a Pártnak a szovjet diákság eszmei és politikai nevelésére vonatkozó intézkedései, hogy a diákság nagy hazánk, a kommunizmus ügye iránt határtalanul odaadóvá nevelődjék. A Komszomol mindig a legnagyobb figyelmet szentelte arra, hogy a fiatal szakemberek megszerezzék a marxi-lenini elmélet mélységes tudásának fegyverét. Ezzel a kérdéssel foglalkozott nevezetesen a Komszomol Központi Bizottságának 1947 végén tartott XVI. plénuma. Ez a plénum részletes határozatot hozott a komszomol-szervezetek munkájáról a főiskolákon és a technikumokban. A plénum megállapította, hogy a Komszomol legfontosabb feladata, hogy minden eszközzel segítse a Bolsevik Pártot és a szovjet kormányt a kitűnő képzésű szakemberek oktatásában, abban, hogy az egyetemisták és a technikumok tanulóifjúsága a szovjet hazafiság, Lenin és Sztálin pártja iránti odaadás, a szovjet állam érdekeinek hozzáértő védelme szellemében nevelődjék, hogy kész legyen leküzdeni a kommunizmus építésének útján mutatkozó minden akadályt.

Az ipar, a mezőgazdaság sok vezető dolgozója, a tudomány, irodalom és művészet neves munkásai járták meg a kommunista nevelés iskoláját a Komszomolban.

A szocialista gazdaság legfontosabb ágainak vezetését a Párt és a nép azokra bízta, akik a szovjet főiskolán, a Komszomolban nevelkedtek fel.

Szovjet értelmiségünk, melynek megteremtésében a Komszomol a Pártnak hatalmas segítséget nyujtott, megmutatta nagyszerű tulajdonságait a szocialista építésben. A szovjet értelmiség az egész szovjet néppel együtt, Lenin és Sztálin pártjának irányításával építette iparunkat a sztálini ötéves tervek idején, szocialistává alakította át a szovjet falut, fejlesztette a szovjet kultúra és tudomány valamennyi területét.

A Nagy Honvédő Háború hatalmas megpróbáltatás volt a szovjet értelmiségre is, éppúgy, mint az egész szovjet népre. „A háború világosan megmutatta — mondotta Molotov elvtárs — milyenné vált az értelmiség a Szovjethatalom éveiben. Már nem beszélnek régi és új értelmiségről. Ezt a kérdést maga az élet vette le a napirendről. Az értelmiség túlnyomó többsége becsületesen és sikeresen teljesíti magasrendű kötelességét a gazdasági munka megszervezésében, az új szakmai káderek nevelésében, a lakosság egészségének védelmében, a kulturális színvonal emelésében. Megelégedetten állapíthatjuk meg, hogy a szovjet értelmiség népéhez méltóan és hűen szolgálja Hazáját."*

A szovjet ország világtörténelmi jelentőségű diadalt aratott a fasizmus felett. A győzelem után hozzákezdett a népgazdaság helyreállítása és fejlesztése hatalmas tervének megvalósításához. Ezt a tervet Sztálin elvtárs vázolta fel, Moszkva Sztálin-kerületének 1946 február 9-én tartott választói gyűlésén mondott beszédében.

A kommunizmus felépítéséért országunkban folyó további harc hatalmas sztálini terve a szovjet emberekben új, magasrendű munkalendületet és politikai lelkesedést váltott ki. Ez a lendület és lelkesedés hatalmas forrásává lett nagy vezérünk lángeszű tervei sikeres valóraváltásának.

A háborúutáni építés hatalmas feladatai nagy és felelősségteljes kötelességet rónak főiskolánkra, amelynek hivatása, hogy az országnak sok olyan új szakembert adjon, kinek birtokában vannak a tudomány és a technika legújabb eredményei és akik képesek megteremteni a kommunista társadalom hatalmas technikáját. E kommunista társadalom felé hazánk szilárd léptekkel halad.

---

* *Molotov* beszéde a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 28. évfordulóján. Áll. Pol. Kiad. 1945. 20—21. old. (oroszul).

A főiskoláknak és a középfokú szakiskoláknak csak a háború utáni sztálini ötéves terv esztendeiben több mint kétmillió szakembert kell adniok az országnak. A legnagyobb figyelmet arra fordítják, hogy a szakemberek képzettségének minősége emelkedjék, felfegyverezzék őket a modern tudomány és technika minden eredményével, eszmei és politikai színvonaluk feltétlenül magasabb legyen.

A szovjet diákság élet- és tanulmányi feltételei az az eszmény, mely felé a világ egész haladó diáksága törekszik. A szovjet diákságot gondoskodással veszi körül a nép, a Bolsevik Párt és a kormány.

A külföldi főiskola helyzete és a tanulmányi feltételek majdnem teljesen elzárják a dolgozó ifjúság elől a főiskolai képzést. Az oktatási kérdésekkel foglalkozó amerikai kormánybizottságnak Truman elnökhöz intézett jelentéséből kitűnik, hogy az Egyesült Államokban magas a tandíj, virágzik a vad faji és politikai megkülönböztetés. A dolgozók, a négerek, valamint a Wall Streetnek nem tetsző nézetekkel gyanúsított személyek gyermekei számára el van zárva a főiskolákra vezető út. Az áremelkedés következtében keletkezett nehézségek miatt igen sok amerikai diák, közöttük volt háborús harcosok is, kénytelenek elhagyni a főiskolákat.

Angliában a rossz anyagi helyzetben élő diákság szenved a magas tandíjtól és a közszükségleti cikkek állandóan növekvő áraitól. Nehéz körülmények között él Franciaország diáksága. Franciaországban évről-évre nő a tüdőbajos diákok száma, egyre több diák nem vizsgázik és hagyja el a főiskolát. A párizsi egyetem jogi karán az elmúlt esztendőben a diákok 75 százalékánál ez volt a helyzet.

Ilyen súlyos helyzetben vannak a főiskolák és a diákság Európa és Amerika úgynevezett vezető kapitalista országaiban.

Még súlyosabb azonban a gyarmati és függő országok ifjúságának helyzete. Burmában tizenhétmillió lakos közül mindössze kétezer a diák. Bár az ország 85 százaléka paraszt, a rangooni egyetemen egyetlen parasztszármazású diák sincs. Ez nem meglepő, mert bármelyik diák havi kiadásai jelentékenyen felülmúlják egy közepes alkalmazott munkabérét, nem is beszélve munkásról, vagy parasztról. Természetes, hogy ilyen

körülmények között a rangooni egyetem csak a lakosság jómódú része számára hozzáférhető. Ez a jómódú rész a francia gyarmatosítók és a helyi hűbérurak közül kerül ki. Hasonló a helyzet Észak-Afrikában is, ahol az egyetlen — algíri — egyetemen ötezer diák közül mindössze kétezer az algíri, bennszülött.

A burzsoá főiskola demokráciaellenes, reakciós jellege nemcsak abban nyilvánul meg, hogy a dolgozó ifjúságnak egyáltalán nincs módja főiskolai képzettséget szerezni, de az oktatás és nevelés tartalmában is. A kapitalista rendszer megingathatatlanságát és örökös voltát hirdeti, propagálja az angolszász faj világuralmáról szóló fasiszta maszlagot és egyéb imperialista vágyálmokat.

Terjeszti az áltudományos idealista filozófiai, történelmi, természettudományi elméleteket. Mindez keresztül-kasul átjárja a burzsoá főiskola előadásait, ez jelenti eszmei alapját.

Egészen más a helyzet a Szovjetunióban, ahol az egyetemek, technikumok és egyéb főiskolák kapui tárva-nyitva állnak ifjúságunk számára. „Hasonlítsák össze főiskoláink helyzetét a kapitalista államok főiskoláiéval — mondotta Molotov elvtárs — és meglátják a Szovjetunió javára mutatkozó hatalmas különbséget. A főiskola sorsa a kapitalista államokban és a Szovjetunióban, akárcsak minden más nagyszabású társadalmi jelenség, gyökeres különbséget mutat a két világnak — a kapitalista és a szocialista világnak — fejlődésében. A kapitalista országokban a főiskola súlyos válságban, hanyatlásban van. Más a helyzet a Szovjetunióban. Nálunk fordítva fest ez a kép."*

Ezek a szavak, melyek több mint tíz esztendeje hangzottak el, ma még nagyobb erővel zengenek, minthogy az elmúlt évtizedben a szovjet főiskola továbbra is előrehaladt, a burzsoá iskola pedig tovább hanyatlik.

A Komszomol az élenjáró tudományért vívott harcban

A Szovjetunióban megvalósult a szovjet nép kulturális felemelkedésének programja. Ez biztosította az élenjáró szocialista szovjet tudomány példátlan virágzását. A tudomány,

* *Molotov:* A főiskoláról. Áll. Pol. Kiad. 1938. 7. old. (oroszul).

melynek hivatása, hogy a népet szolgálja, megtisztelő helyet foglal el a szovjet társadalom életében. A tudomány széleskörű fejlődését országunkban magának a szovjet társadalmi rendszernek a természete, a kommunista építés szükségletei teszik lehetővé.

A szocialista állam fejlődésének alapja tudományos *elmélet*, a világ tudományának legnagyobb eredménye, a marxi-lenini tanítás.

A kommunista társadalom valóban tudományos alapokon épül. Ez biztosítja valamennyi termelőerő, valamennyi természeti és társadalmi erőforrás tervszerű, céltudatos fejlesztését. Népünk az élenjáró szovjet tudománnyal felfegyverezve, felépítette a szocializmust, kivezette az országot a merész alkotás útjára, a tudomány minden területén. Belinszkij, a nagy forradalmár demokrata száz esztendővel ezelőtt valóban a mi időnkről írt előrelátóan: „Irígyeljük unokáinkat és dédunokáinkat, akiknek osztályrészül jut, hogy Oroszországot lássák 1940-ben, amint a művelt világ élén áll, törvényt szab a tudománynak és a művészetnek és az egész művelt emberiség hálás tisztelete övezi . . ."

A nagy Szovjetunió az egész haladó emberiség élén áll s az élenjáró tudomány és kultúra fellegvára és bölcsője. Nincs a világon még egy állam, ahol a tudományt a népnek oly hatalmas figyelme övezné, ahol olyan nagyarányú fejlődési lehetőségei lennének, mint nálunk. „Úgy vélem — írta Sztálin — hogy országunk forradalmi gyakorlatával és hagyományaival, a gondolat elposványosodása és tespedése ellen vívott harcával, a legkedvezőbb helyzetet biztosítja a tudomány virágzása számára."*

Soha még az emberiség történetében a tudomány nem játszott olyan fontos szerepet a társadalom életében, mint amilyen szerepe van a szocialista állam viszonyai közepette. Oroszország izzó hazafiainak vágya mindig a nép szolgálata volt. A cárizmusban azonban a tudományt és a kultúrát elszakították a néptől. A tudomány és a kultúra vívmányait az uralkodó osztályok kapzsi, kizsákmányoló céljaik érdekében használták fel.

Honi tudományunk és kultúránk zászlóvivőinek a cári önkényuralom idején elképzelhetetlenül súlyos körülmények

---

* *Sztálin* Művei. 7. köt. 88. old. (oroszul).

között kellett élniök és alkotniok. Alkotásaikban szenvedélyes szavakat találunk a cári hatalom leleplezésére, annak a társadalmi és politikai rendszernek a leleplezésére, amely lehetetlenné tette az élenjáró tudósok számára, hogy fejlesszék és előrelendítsék az orosz tudományt és kultúrát.

A szocializmus országában a tudomány felszabadult a kapitalista haszonlesés nyomasztó jármából. A nép szolgálatának széles útjára lépett, olyan tudománnyá vált, amely, mint Sztálin elvtárs mondotta, „... nem határolódik el a néptől, nem tartja magát távol a néptől, hanem kész a népet szolgálni, kész átadni a népnek a tudomány minden vívmányát, és nem kényszerből, hanem önkéntesen, szívesen szolgálja a népet".*

A tudomány és a nép szoros szövetsége lelkesíti tudósainkat, hogy alkotásaikkal hazánk dicsőségét növeljék. A szovjet tudomány népi jellegének, a tudomány és a nép nagyszerű közösségének szembeszökő bizonyítéka a Szovjetunió Minisztertanácsának és a SzK(b)P KB-nak „A talajvédő erdőültetvények, füves vetésforgók bevezetése, mesterséges tavak és vízgyüjtő medencék építése tervéről, a Szovjetunió európai része sztyeppés és szavannás vidékei állandó magas terméseredményeinek biztosítása céljából" hozott rendelete.

A természet átalakításának ez a hatalmas terve a szovjet tudomány eredményein épül és kifejezi az egész szovjet nép érdekeit.

Egészen más jelleget, más irányt és rendeltetést adnak a tudománynak a kapitalista világ uralkodó osztályai. Az imperialista országokban a tudomány és a nép között szakadék tátong. Ez a szakadék állandóan szélesedik és mélyül. A mai burzsoá tudomány minden eredménye egyre nyíltabban a nép érdekei ellen irányul, eszközül szolgál a kapitalista monopóliumok féktelen meggazdagodásához, fokozza a néptömegek kizsákmányolását. A tudomány vívmányait a reakció az új világháború előkészítésére használja fel. Meggyőző bizonyítéka ennek, hogy az angol-amerikai tömb szembeszáll a világ demokratikus népeinek követeléseivel, melyek szerint meg

* *Sztálin* elvtárs beszéde a Kremlben, a főiskolai dolgozók tiszteletére rendezett fogadáson. Áll. Pol. Kiad. 1938. 3. old. (oroszul).

kell tiltani az atomerő felhasználását háborús célokra, csökkenteni kell a fegyverkezést, teljesen meg kell semmisíteni az atombomba-tartalékokat és az atomerőt az emberi haladás érdekeinek megfelelően kell felhasználni.

Az imperialista országokban és mindenekelőtt az Amerikai Egyesült Államokban és Angliában az új háború veszett propagandája folyik. Felhasználják erre a célra a reakciós tudomány minden erejét. Ugyanakkor szocialista országunk élenjáró tudományával a béke hirdetője, minden nép szabadságáért és függetlenségéért küzdő lángoló harcos. Harcol a tudomány fejlődéséért és azért, hogy a tudomány eredményeit az emberi társadalom igazi haladásának érdekében használják fel. Ezt sok haladó külföldi tudós megérti. Megértik a tiltakozás hangját kormányaik támadó politikája ellen, az ellen, hogy a tudományt támadó politikai célok érdekében használják fel. Shapley, a Harvard-egyetem csillagászattani professzora, az ismert amerikai tudós, a tudósok körében uralkodó aggodalmat és bizonytalanságot kapcsolatba hozza az Egyesült Államok kormányának mostani politikájával. Kijelentette, hogy sok amerikai tudóst „rabul ejt a nyilvános meghurcoltatástól és az inkvizíciótól való félelem, s ennek hatására zárkózott emberekké válnak". Shapley hangsúlyozza, hogy a tudomány vívmányait csak békés célok érdekében szabad felhasználni. Blackett professzor, az ismert angol tudós is kifejezi nyugtalanságát a tudomány sorsáért az atomerő feltárásával kapcsolatosan, „Az atomerő katonai és politikai következményei" című könyvében.

A modern burzsoá tudomány az eszmei bomlás folyamatát éli, egyre inkább és inkább átitatja az idealizmus, a misztika, a papi bölcselkedés. Az idealista elméleteket széles körben terjesztik, mind a társadalomtudományok, mind pedig a természettudományok területén. A burzsoá biológiai tudományt átitatta Weissmann, Mendel és Morgan reakciós idealista szelleme. Nem meglepő, hogy a reakciós biológusok, különösen az amerikaiak veszett üvöltésbe kezdtek, amint országunkban teljesen megfosztották trónjától a biológia idealista, reakciós irányzatát. A Bolsevikok Pártja segítette a szovjet tudósokat és az egész szovjet népet, hogy meglássák a weissmannizmus

egész káros hatását és magasra emeljék az élenjáró materialista micsurini tudomány zászlaját.

A biológiai kérdésekben lefolyt széleskörű vitának nemcsak mély elméleti, de hatalmas gyakorlati jelentősége is volt a szocialista mezőgazdaság számára. „A biológia kérdésében folytatott tudományos vita Pártunk irányító hatása alatt folyt le. Sztálin elvtárs irányító eszméi itt is döntő szerepet játszottak, és új, széles távlatokat nyitottak a tudományos és gyakorlati munkában."*

A biológia micsurini irányzatának kiváló sikerei mindenekelőtt a szovjet tudomány ifjú kádereinek eredménye. Ezek a káderek a szovjet hatalom éveiben nőttek fel, Bolsevik Pártunk és a Komszomol neveltjei.

I. I. Prezent akadémikus — a moszkvai egyetem biológiai karának dékánja, N. V. Turbin professzor, a biológiai tudományok doktora, a leningrádi egyetem biológiai karának dékánja, N. G. Belenykij, A. A. Avakján akadémikusok mindnyájan a Komszomol volt tagjai, ma biológus-tudósok. Ezek a tudósok elsőkként léptek a szovjet biológusok ama munkaközösségének tagjai közé, amelyet T. D. Liszenko, a tudomány bátor újítója, a szovjet hatalom és a Bolsevik Párt dicső neveltje irányított és vezetett döntő harcra a biológia idealista, reakciós irányzata ellen. A biológiai arcvonalon vívott harcban ifjúságunk érett tudományos erőnek mutatkozott.

Sztálin elvtárs többízben hangsúlyozta az ifjúság rendkívül fontos szerepét a tudományban. A Komszomol VIII. kongresszusán ezzel a felhívással fejezte be beszédét:

„Birtokba kell venni a tudományt, ki kell kovácsolni az ismeretek minden ágában a bolsevik szakemberek új kádereit, tanulni, tanulni, tanulni kell a legkitartóbban — ez most a feladat . . .

A forradalmi ifjúság tömeghadjárata a tudomány jegyében — erre van most szükségünk, elvtársak."** A szovjet ifjúság, a lenini Komszomol nagy lelkesedéssel válaszolt Sztálin elv-

---

* *Molotov* beszéde a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 31. évfordulóján. Áll. Pol. Kiad. 1948. 20. old. (oroszul).

** *Sztálin:* A komszomolról. Szikra 1949. 40. old.

társnak a tudomány meghódításáról, a tudományért folytatott hadjáratról szóló felhívására. Az eredmény az lett, hogy szakadatlanul nőttek tudományos erőink. A szovjet tudósok hadserege több mint százezer főt számlál.

A cári Oroszországban a tudósok átlagos életkora több mint 50 év volt, ma pedig a tudomány dolgozóinak 80 százaléka ötven éven aluli, közülük sokan 30 évnél is fiatalabbak. A tudományos dolgozók 98 százaléka új, a szovjet hatalom idején felnőtt értelmiségi. A moszkvai állami egyetem, ahol a legnagyobb tudományos erők összpontosulnak, a tudományos dolgozók 75 százaléka végezte a főiskolát és szerzett tudományos fokozatot és címet a szovjet időben. Közülük sokan járták ki annakidején a lenini-sztálini Komszomol iskoláját.

Nagy hírnévre tett szert a mechanikában, különösen az alkalmazott mechanikában A. A. Iljusin, a Sztálin-díj nyertese, a tüzérségi tudományok akadémiájának rendes tagja, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának levelező tagja, egykori komszomoltag. Értékes munkát végzett a rugalmas szál kutatásának terén H. A. Rahmatulin, a moszkvai egyetem professzora, az Üzbek Akadémia rendes tagja, aki nemrégiben még a Komszomol tagja volt. Nagy sikereket értek el tudományos munkájukban a moszkvai egyetem többi professzorai is, akik még nemrégiben komszomolisták voltak. Így B. A. Kudrjasov, A. A. Koszmogyemjanszkij, N. A. Lednyev és mások. A Szovjetunió Tudományos Akadémiájának akadémikusai, levelezőtagjai és professzorai között 118 volt komszomoltag van.

A tudományos káderek országunkban most gyors iramban fejlődnek. Főiskoláinkon és tudományos kutatóintézeteinkben naponta átlag 8—10 doktori és doktorjelölti disszertáció nyilvános vitájára kerül sor.

1948 júniusában a leningrádi állami egyetemen disszertált P. P. Korovkin, a Honvédő Háború harcosa, volt aktív komszomoltag. Disszertációjának hivatalos bírálói neves matematikusok voltak, közöttük Szmirnov akadémikus. A leningrádi egyetem tudós tanácsának mind a 62 tagja egyhangúan megítélte Korovkin elvtársnak a fizikai-matematikai tudományok doktori fokát. Korovkin elvtárs most a kalinini pedagógiai főiskola matematikai tanszékét vezeti.

A szovjet örökléstan terén nagy munka volt I. E. Gluscsenko egykori komszomoltag doktori disszertációja. Gluscsenko elvtárs neves szakember, a vegetatív hibridizálásban, tevékeny követője a micsurini biológiai tudománynak, T. D. Liszenko akadémikus tanítványa.

A Párt mindíg gondoskodott az ifjú káderek neveléséről, figyelmet fordított a tudomány idős és ifjú dolgozóinak szilárd szövetségére. A szovjet tudomány fejlődésének ezt az elvét a legvilágosabban Sztálin elvtárs fogalmazta meg a főiskolai dolgozók tiszteletére a Kremlben rendezett fogadáson, ahol beszélt a tudomány felvirágzásáról „... annak a tudománynak, amely régi és elismert képviselőit nem hagyja elefántcsonttoronyba, a tudomány monopolistáinak elefántcsonttornyába zárkózni. Ez a tudomány megérti a tudomány régi dolgozóinak s a fiatal tudományos dolgozók szövetségének jelentőségét és példátlan erejét. Ez a tudomány önként és szívesen tárja ki kapuit országunk ifjú erői előtt és lehetővé teszi számukra, hogy meghódítsák a tudomány csúcsait. Ez a tudomány elismeri, hogy a jövő a tudományban az ifjúságé".*

Ez a sztálini útmutatás rendkívül fontos szerepet játszott a szovjet tudomány fejlődésében, nagyszerű sikereinek elérésében. Ezeknek a sikereknek szembeszökő igazolása, a tudományos munkákért, találmányokért évente odaítélt Sztálin-díjak. A Sztálin-díjak kitüntettjei között a szovjet tudomány legnagyobbjai, egyben a világ tudományos életének díszei mellett egyre újabb és újabb fiatal szovjet tudósok nevével találkozunk.

Így a Sztálin-díj nyertesének megtisztelő címét Sz. I. Vavilov akadémikussal, a nagy szovjet tudóssal együtt megkapta tanítványa, P. A. Cserenkov is. V. I. Szmirnov akadémikussal, a híres szovjet matematikussal együtt odaítélték a Sztálin-díjat tanítványának, G. M. Goluzinnak is.

A Sztálin-díjasok között nem kevés a lenini Komszomol neveltje. Új, nagy termelékenységű automata szerszámgépek szerkesztéséért Sztálin-díjat kapott 1948-ban G. A. Saumján,

---

* *Sztálin* elvtárs beszéde a Kremlben, a főiskolai dolgozók tiszteletére rendezett fogadáson. Áll. Pol. Kiad. 1938. 3—4. old. (oroszul).

a Bauman nevét viselő moszkvai technikai főiskola professzora, aki a multban a Komszomol aktív munkása volt.

N. V. Korolkov, a fiatal tudós a Komszomol tagja. Azért kapta a Sztálin-díj nyertesének büszke címét, mert résztvett az elektrointegrátornak, a nagyszerű új számológépezetnek szerkesztésében.

A szovjet tudományt elszakíthatatlan kapcsolat fűzi a szocialista építés gyakorlatához. Nemcsak neves tudósok, de a termelés újítói, az ipar, a közlekedés, a mezőgazdaság sztahánovistái is fejlesztik.

„Előfordul az is — mondotta Sztálin elvtárs — hogy a tudomány és technika új útjait néha a tudományban nem közismert emberek, hanem a tudomány világában teljesen ismeretlen egyszerű emberek, gyakorlati szakemberek, újítók rakják le."*

A Sztálin-díjak ennek a tételnek ékes bizonyítékai. A Sztálin-díjjal koszorúzottak között megtaláljuk a szocialista iparnak és mezőgazdaságnak országszerte ismert újítóit — Jekatyerina Barisnyikovát, Maria Volkovát, Nyikolaj Roszszijszkijt, Alekszej Ivanovot, Darja Garmast, Praszkovja Angelinát és sok mást. Közöttük sok a komszomoltag, vagy a Komszomol neveltje.

A szovjet tudósok egész értelmiségünk, az egész szovjet nép közreműködésével sikeresen valósítják meg a Sztálin elvtárs által kijelölt feladatot, hogy ne csak elérjék, de a közeljövőben túl is szárnyalják az országunk határain túli tudomány eredményeit.

Országunkban gyakorlatban megvalósul a szocializmus történelmi feladata, hogy a nép olyan kulturális és technikai fellendülést érjen el, amely a munka legmagasabb termelékenységére vezet. Ez az igen magas munkatermelékenység feltétele a szocializmusból a kommunizmusba vezető átmenetnek és annak, hogy megszűnjék a szellemi és fizikai munka közötti ellentét.

A szovjet ifjúság kulturális és technikai színvonala eme-

* *Sztálin* elvtárs beszéde a Kremlben a főiskolai dolgozók tiszteletére rendezett fogadáson. Áll. Pol. Kiad. 1938. 6. old. (oroszul).

lésének biztosítása mindig egyik legfontosabb gondja volt a Komszomolnak. A tudásvágy a Szovjetország ifjú embereinek egyik legnagyszerűbb tulajdonsága. Az élenjáró tudás lehető legnagyobbfokú elsajátítására irányuló törekvés a lenini Komszomol működésének jellemző vonása, egész dicső történetében.

Az első sztálini ötéves tervek éveiben az országban új üzemek, gyárak, villamoserőtelepek, szén- és ércbányák, vasútvonalak hatalmas irányú építése bontakozott ki. Az országban a képzett munkások százezreire volt szükség. A Komszomol élenjáró szervezeteinek kezdeményezésére abban az időben általános technikai vizsgákat tartott. Ennek a technikai vizsgának a letétele tömegmozgalommá vált. Ez a mozgalom hatalmas befolyással volt az ifjúmunkás káderek szaktudásának fokozására.

Rendkívül nagy a Komszomol szerepe az üzemi tanonciskolák munkájának megszervezésében. Ez a munka, mint V. V. Kujbisev mondotta, a munkásifjúság és a Szovjetunió Lenini Kommunista Ifjúsági Szövetségének legjobb vívmánya.

A lenini Komszomol fáradhatatlanul folytatja nevelőmunkáját az ipari és vasúti szakiskolákban, az üzemi iskolákban és a sok továbbképző szaktanfolyamon tanuló ifjak és leányok millióinak körében.

A háborúutáni sztálini ötéves terv mostani szakaszában, a munkásosztály és a kolhozparasztság politikai és termelési aktivitásának rendkívüli fellendülése mellett az ifjúság, a Komszomol köréből kikerült újítók továbbra is a Párt fáradhatatlan segítőiként dolgoznak a sztálini ötéves terv határidőelőtti teljesítéséért folyó, az egész népet átölelő verseny kibontakoztatásának ügyéért.

Az egész ország ismeri Nyikolaj Lukicsevnek, a hírneves donyecmedencei vájár nevét. Lukicsev gyorsított módszert alkalmazott munkájában. Ugyanilyen ismert Klavgyia Zenovaja és Bortkjevics neve. Zenovaja a kitűnő minőségű termelésért folyó mozgalom élharcosa volt. Bortkjevics leningrádi esztergályos a gyorsvágási mozgalom kezdeményezője. Velük együtt ismertté vált sok-sok más név is.

A termelés újítóinak nagyszerű tulajdonsága, hogy sohasem elégednek meg az elért eredménnyel, további haladásra törekednek és magukkal akarják ragadni az elmaradókat, újabb

és újabb sikereket akarnak aratni, szeretett hazánk, népünk javára.

A szovjet hatalom éveiben országunkban Lenin és Sztálin Pártjának vezetésével, s a Komszomol tevékeny részvételével megvalósult a kultúrforradalom, amely gyökeresen megváltoztatta az ország és a nép kulturális arculatát.

Évről-évre növekvő méretekben folyik nálunk a néptömegek kulturális felemelkedése.

„Jelentkezzék az a kapitalista állam — mondotta Molotov elvtárs — amely versenyezni akar a Szovjetunióval az ország kulturális felemelkedésének területén!"*

A kapitalista országokban a dolgozó ifjúság számára lehetetlen, hogy műveltséget, képzettséget szerezzen. Ismeretes, hogy Amerikában például hiányzik a fiatal munkások igazi szakmai képzése. Hivatalos adatok szerint 1947-ben a 21 évnél fiatalabb amerikai munkások közül mindössze 3 százaléknak volt szakképzettsége, 74 százalékuk tanulatlan munkás volt, 23 százalékuk félig képzett. Egy chicagói ifjú így rajzolja meg levelében az amerikai ifjúmunkás helyzetét: „26 esztendős fiatalember vagyok. Illinois államban, Chicagóban lakom. Az élet itt elviselhetetlenné válik. Helyzetem nehéz, fojtogató. Tudom, hogy vagy meg kell szabadulnom az úgynevezett demokráciától, vagy végeznem kell magammal. Nálunk az ember úgy dolgozik mint a rabszolga, élete végéig a monopolisták javára és jövedelme érdekében. Csak midőn már elöregszik a rabszolga, akkor adják meg neki a teljes szabadságot, hogy mint a kutya, valamelyik kerítés tövében elpusztuljon."

A kapitalista országokban egyre inkább alkalmazzák nagy arányokban a gyermekeket nehéz munkára. Ez az ifjúságot örömtelen tengődésre, írástudatlanságra, kultúrálatlanságra, testi pusztulásra kárhoztatja. Különösen vonatkozik ez a gyarmati országok ifjúságára. Manszur Habib, Pakisztán képviselője a délkeletázsiai ifjúsági értekezleten keserű gúnnyal mondotta: „Délkelet-Ázsia parasztjai halálukig fiatalok maradnak. Milyenek is lehetnének az öregjeink, hiszen az indiaiak átlagos

* *Molotov* beszéde a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 31. évfordulóján. Áll. Pol. Kiad. 1948. 19. old. (oroszul).

életkora 23 esztendő. Megszületünk, élünk és meghalunk a halál bilincseiben. Csak nehéz munkát, nélkülözést és elnyomást ismerünk".

A burzsoá kultúra valamennyi eszköze is a kapitalista országok dolgozó ifjúsága ellen irányul. A mozi, a rádió, a sajtó, amelyek mind a nagytőke monopóliumában vannak, napról-napra a bomlás mérgét viszi be az ifjúságba, igyekszik elvonni az ifjúság figyelmét az osztályharc éles kérdéseitől, elkábítani öntudatát és a rabszolgai engedelmeskedés szellemében nevelni.

Bármennyire támadóak legyenek is azonban az imperialista reakció kísérletei, melyekkel hatalmába akarja keríteni az ifjúság öntudatát, a dolgozó ifjúság egyre inkább megérti, hogy a kapitalizmusban kultúrálatlan, örömtelen tengődés a sorsa. A kapitalista országok munkásifjúsága a Kommunista Pártok vezetésével szervezett harcot vív az elnyomás és kizsákmányolás ellen. Az utóbbi évek eseményei megcáfolhatatlanul bizonyítják, hogy a demokratikus tábor, melyhez a dolgozó ifjúság tízmilliói tartoznak, mérhetetlenül megszilárdította sorait, egyre határozottabban száll síkra az imperializmus ellen, szüntelen harcot vív a békéért és nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és a szocializmusért.

A kapitalizmus általános válsága egyre fokozódik és élesedik, a demokrácia és a szocializmus erői egyre növekednek. Erősödik az egész világ ifjúságának demokratikus mozgalma is.

A háborúutáni időszakban az ifjúsági mozgalmak jellemző legfontosabb történelmi eseménye a demokratikus ifjúsági szervezetek fejlődése és megszilárdulása a népi demokrácia országaiban. Ezeknek az országoknak ifjúsága gyakorlati tevékenységében felhasználja a lenini-sztálini Komszomol tapasztalatait.

Az ifjúság eszmei-politikai nevelése — a Komszomol legfontosabb feladata

A Komszomol mindenekelőtt azért aratott nagyszerű diadalokat, az élenjáró kultúráért és tudományért vívott harcban, mert mindig szem előtt tartotta a Párt útmutatását, hogy

a komszomoltagok és az ifjúság körében végzett eszmei-politikai munka, a leninizmus tanulmányozása, elsőrendű fontosságú. „. . . teljesen kétségtelen, — mondotta Sztálin elvtárs — hogy a komszomol-aktíva gyakorlati munkájának elméleti képzésével «a leninizmus tanulmányozásával» való *összekapcsolása nélkül* lehetetlen bármiféle valamelyest értelmes kommunista munka a Komszomolban."*

A Komszomol tagjai teljesítik Sztálin elvtárs útmutatásait és állandóan tökéletesítik elméleti tudásukat. A Komszomol tagjai, a szovjet ifjúság, világosan érti, hogy a marxizmus-leninizmus elmélete igaz iránytű egész munkájukban, tájékoztatóul szolgál a belpolitikai és nemzetközi élet minden eseménye között, felfegyverez a kommunizmus diadalába vetett törhetetlen meggyőződéssel.

Értelmiségünk, ifjúságunk eszmei-politikai nevelésében hatalmas szerepet játszott a „SzK(b)P története". A marxizmus-leninizmus e kincstárának további mélyreható tanulmányozása, Lenin és Sztálin műveinek tanulmányozása, biztos alapja a szovjet ifjúság minden sikerének.

Az ifjúság körében folyó alapos eszmei-politikai munka jelentősége különösen fokozódik napjainkban. Vörös fonalként húzódik ez végig Pártunk Központi Bizottságának az utóbbi időben, ideológiai kérdésekben hozott valamennyi határozatán.

Ezek a határozatok hatalmas fegyverül szolgálnak abban a harcban, amely a kapitalizmusnak a szovjet emberek tudatában maradt csökevényei ellen, a tőlünk idegen burzsoá ideológia elemeinek behatolása ellen folyik. A helyzet, melyben élünk, megköveteli tőlünk, hogy éberen figyeljük a reakciós burzsoá ideológia ármányait, a leghatározottabban visszautasítsuk ezt az ideológiát.

Napjainkban az ellenséges ideológia a kozmopolitizmus kopott öltözékébe burkolózik. A kozmopolitizmust erősen hirdetik az amerikai imperializmus eszmei fegyverhordozói.

Minden szovjet ember számára nyilvánvalónak kell lennie, hogy a kozmopolitizmus az imperialista reakció ideológiája,

---

* *Sztálin:* A komszomolról. Szikra 1949. 28. old.

melyet mindenekelőtt az amerikai imperialisták hirdetnek, mert hasznos számukra a világuralomért vívott harcukban.

A lenini Komszomol mindig szem előtt tartja, hogy „... az ifjú szovjet nemzedéket állhatatosnak, merésznek, élénknek és olyannak kell nevelni, hogy ne ijedjen meg az akadályoktól, hogy bátran szembeforduljon velük és le tudja győzni azokat. A szovjet embereknek művelt embereknek kell lenniök, magasfokú kulturális és erkölcsi igényekkel és ízléssel."*

E feladat megoldásában rendkívül fontos szerep hárul az irodalomra és a művészetre, melyek a szovjet hatalom éveiben nagyszerűen felvirágzottak. „Joggal büszkélkedhetünk a szovjet művészet sikereivel és az utóbbi években különösen a szovjet irodalom sikereivel. Ez a Párt irányító vezetésének nem csekély eredménye — mondotta Molotov elvtárs. — Irodalmunk, filmünk és művészetünk egyéb ágai egyre gazdagodnak olyan művekkel, melyek alakjaikban a szovjet korszak eseményeinek és emberi munkájának eszmei tartalmát tárják fel. Az igazi művészet könnyen érthető és mély nyomokat hagy az emberek tudatában. Ezért oly nagyjelentőségű a szovjet művészet mostani fellendülése, a szovjet nép kommunista nevelésében elért sikerek fejlesztésének szempontjából."**

Valóban haladó, magas eszmei tartalmú, igazán művészi irodalom és művészet csak a mi szocialista országunkban virágzik. A kapitalista országokban az irodalom és a művészet mélységes válságban van, a hanyatlás és rothadás folyamatát éli.

A szovjet irodalom és művészet mindig az első helyet foglalta el a Komszomolnak a szovjet ifjúság eszmei nevelése terén végzett munkájában. A Komszomol igen értékes hozzájárulással segítette elő az irodalom és a művészet felvirágzását. Minden évben új írók, költők, drámaírók tűntek fel a Komszomolból. Nagy szerepet játszott a szovjet irodalom fejlődésében a Komszomol sajtója, különösen a „Komszomolszkája

---

* *Zsdánov:* A művészet és filozófia kérdéseiről. Szikra 1949. 132. old.

** *Molotov* beszéde a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 31. évfordulóján. Áll. Pol. Kiad. 1948. 19. old. (oroszul).

Právda". Ennek hasábjain tette első szárnypróbálgatásait sok ifjú költő és író. A „Komszomolszkája Právda" hosszú időn át volt szónoki emelvénye korszakunk legtehetségesebb költőjének, Vlagyimir Majakovszkijnak.

A Komszomol sokrétű forradalmi munkája kimeríthetetlen forrása lett mind az ifjabb, mind pedig az idősebb nemzedékhez tartozó szovjet íróknak. A lenini Komszomol működése adta a szovjet íróknak irodalmunk főtémáját — a sztálini korszak ifjú emberét.

A szovjet irodalom gazdag az új jellemű, a szovjet hatalom alatt, hősi valóságunk közepette született új, szovjet ember nagyszerű ábrázolásában. Nyikoláj Osztrovszkij Pável Korcságinja, Oleg Kosevoj és társai Fagyejev „Ifjú Gárdá"-jában, — valamennyien a lenini Komszomol neveltjei, férfias bátorságú győztes hősök nagyszerű példái — korunk hősei.

*

Államunk tevékenységének bármelyik oldalát nézzük is, mindenütt, különösen azonban az élenjáró szovjet kultúráért és tudományért vívott harc területén, a lenini-sztálini Komszomol leglendületesebb részvételével találkozunk. A Bolsevik Párt és a nép odaadó szolgálata volt a Komszomol dicső történetének záloga. Vlagyimir Iljics Lenin, Engels nagyszerű szavaival fejezte ki a Pártnak az ifjúságba, mint forradalmi erőbe vetett bizodalmát: „Mi a jövő Pártja vagyunk, a jövő pedig az ifjúságé. Az újítók Pártja vagyunk, az ifjúság pedig mindig szívesebben követi az újítókat. A mi Pártunk keményen harcol a régi rothadás ellen, a kemény harcba pedig elsőként mindig az ifjúság száll."*

A szovjet ifjúság és élenjáró osztaga — a lenini-sztálini Komszomol — becsülettel igazolták ezt a hitet. Pártunk Központi Bizottsága, a Komszomol fennállásának 30. évfordulójára küldött üdvözlésében ezt írta: „A Komszomol a haza iránti önfeláldozó szolgálatával, Lenin és Sztálin Pártja iránt megnyilvánuló odaadásával kivívta egész népünk tiszteletét és szeretetét. A Komszomol nagyszerű sikereket aratott, mert

---

* *Lenin* Művei. 11. köt. 319. old. (oroszul).

mindíg hű segítőtársa volt a Bolsevik Pártnak és a leninizmus szellemében nevelte az ifjú nemzedék élenjáró embereit."

Országunkban a szovjet hatalom éveiben hatalmas változások mentek végbe. A Bolsevik Párt irányításával, a nagy Sztálin vezetésével hazánk a szocialista építés valamennyi területén példátlan virágzást ért el. A szovjet nép felépítette az új, szocialista társadalmat, szilárd léptekkel halad a kommunizmus felé. A Komszomol ebben az új szakaszban is Lenin és Sztálin Pártja hű segítőjének mutatkozott, az iparunk, mezőgazdaságunk és szovjet szocialista kultúránk felvirágoztatásáért vívott harcban. A szovjetek országa lett az egész világ dolgozói számára a haladás és civilizáció fáklyája.

Bármily nagyok is azonban sikereink, mindíg előre kell tekintenünk, magunk előtt kell látnunk a hatalmas feladatokat, melyeket teljesítenünk kell.

A kommunizmus ragyogó épületének felépítése a nevelő munka fokozását követeli meg a dolgozók körében. Megköveteli, hogy fokozzuk a marxizmus-leninizmus propagandáját, megköveteli a kultúra és tudomány további hatalmas fellendítését országunkban, a nép intellektuális erőinek még hatalmasabb felvirágoztatását, az anyagi és kulturális értékek példátlan bőségének megteremtését.

A lenini-sztálini Komszomol ezért a nagy ügyért a Bolsevikok Pártjának vezetésével továbbra is az első sorokban harcol, és nem kevés ragyogó, új oldalt nyit hazánk történetében, a szovjet népnek a kommunizmus teljes diadaláért vívott harcának történetében.

T. I. Jersova:

A KOMSZOMOL ÉS A LENIN NEVÉT VISELŐ PIONIR SZERVEZET

A Kommunista Párt fontos feladatot rótt a Komszomolra — az ifjú pionírok munkájának irányítását.

A Komszomol felelős a Párt előtt a pionírosztagok és csapatok működéséért, azért, hogy a pionírok a szovjet hazafiság, a Haza, a Lenin és Sztálin Pártja iránt megnyilvánuló határtalan szeretet és odaadás szellemében nevelődjenek.

A pionír-szervezet működésének 27 esztendejében a Párt és a Komszomol vezetésével nagy munkát végzett a serdülő nemzedék kommunista nevelése terén.

Ebben az időszakban a gyermekek milliói járták ki a pionír-szervezet iskoláját. Annak soraiban kapták első politikai megedzésüket, ott lettek eggyé az ország társadalmi életével, ott lettek népünk legjobb fiai és leányai, akik a harcokban és munkában a bátorság, a nemesség, a haza iránt megnyilvánuló határtalan odaadás példáit mutatták meg.

A pionír-szervezet születése és egész története a legszorosabban összefügg Leninnek és Sztálinnak, a Kommunista Párt lángeszű vezéreinek, a szovjet állam megalapítóinak nevével.

Vlagyimir Iljics Lenin már 1919-ben, midőn az ifjú szovjet köztársaság munkásai és parasztjai a fehérgárdisták és a külföldi intervenciósok ellen vívott kemény harcban védelmezték hazájuk szabadságát és függetlenségét, megmondotta, hogy gyermek-szervezetet kell feltétlenül létesíteni.

Moszkva ifjúsága 1919 május 25-én ünnepelte az általános

katonai kiképzés napját. Eljöttek a Vörös térre a moszkvai gyermekek is, akik az „Ifjú kommunisták osztagának" nevezték magukat. Vlagyimir Iljics Lenin az összegyültek előtt elmondott beszédében kijelentette, hogy „. . . a gyermekeknek, a serdülő proletároknak is segíteniök kell a forradalmat", hogy „. . . a gyermekek szervezete, — a legjobb út a kommünárdok nevelésére."

A Kommunista Párt s vezérei, Lenin és Sztálin, arra tanítanak bennünket, hogy a gyermekek nevelése hatalmas állami jelentőségű feladat, mert a gyermekek lépnek az idős nemzedék helyére, nekik kell befejezniök az atyák és fivérek ügyét, — a kommunizmus felépítését.

„A jövő a gyermekeké — írta Gorkij — ez a „természet törvénye" . . . a pionírok — a váltás, a tartalék, legtörvényesebb örökösei mindannak, amit elvégeztünk és ami munkában van."*

A gyermekek kommunista szervezetének megalkotását a Párt harcos segítőtársára, a lenini-sztálini Komszomolra bízta.

1922 február 13-án, Moszkva Krasznaja Presznya kerületében, a 16-os nyomda mellett alakult meg az első pionírosztag, 52 pionírral. 1922 áprilisában pionírosztagok alakulnak az Október Vasút javítóműhelyei mellett, Moszkva hamovnyiki kerületében is. Ukrajna sok városában ifjú „szpartakusz-osztagok" alakulnak.

1922 május 1-én Moszkva Vörös-terén a május 1-i felvonulók között ott voltak az első pionírosztagok is.

Az Oroszországi Kommunista Ifjúsági Szövetség V. kongresszusa (1922 októberében) a különálló pionírosztagokat a gyermekek egységes kommunista szervezetévé alakította.

Ettől az időtől kezdve a Szovjetunió Komszomolja irányítja a pionír-szervezet munkáját, a Bolsevik Párt vezetésével és felelős a Párt előtt a pionír-szervezet működéséért.

A SzK(b)P XII. kongresszusa, amely 1923 áprilisában ült össze, határozataiban megállapította, a gyermekek kommunista mozgalmának nagy jelentőségét. A kongresszus határozatában ez áll:

---

* *Gorkij:* Az ifjúságról. Molodája Gvargyia 1949. 22. old. (oroszul).

„A Komszomol irányítása alatt álló gyermekmozgalom fejlődése — az „Ifjú Pionírok" szervezete formájában — feladatul rója a pártszervezetekre, hogy ennek a munkának kibontakozását minden eszközzel segítsék.

A pártszervezeteknek segíteniök kell az Oroszországi Kommunista Ifjúsági Szövetséget, hogy a gyermekek kommunista mozgalma körül tömörítsék a forradalmi pedagógus erőket."*

A Párt XII. kongresszusának határozatai biztosították a pionír-szervezet további fejlődését és megszilárdulását.

1923 októberére már 75 000 pionír működött a pionír-osztagokban. A pionír-szervezet taglétszáma egyetlen esztendő alatt húszszorosára növekedett.

1924 január 21-én nagy gyász szakadt a Bolsevik Pártra és a szovjet népre. Meghalt Vlagyimir Iljics Lenin, a Bolsevik Párt vezére, a szovjet állam megalapítója, a dolgozók nagy tanítója.

A vezér ravatala felett a dolgozók milliói esküdtek, hogy megőrzik a lenini zászló tisztaságát és töretlenül megvalósítják Lenin végakaratát.

A Komszomol Központi Bizottságának plénuma, mely ezekben a gyásznapokban ült össze, ígéretet tett a Pártnak és Sztálin elvtársnak, hogy a pionír-szervezetben Lenin ügyének méltó örököseit neveli.

A Komszomol Központi Bizottságának plénuma levelet intézett a Szovjetország dolgozóinak valamennyi gyermekéhez.

„. . . Tanulni, harcolni és úgy élni, ahogy Iljics élt és harcolt — ez a legfontosabb.

Gyárak, üzemek, iskolák gyermekei, utcák és parasztudvarok gyermekei!

Tömörüljetek a gyermekcsoportok — országunk ifjú leninistái körül . . .

A pionírok vörös zászlaja alatt ifjan, élénken, bátran, szilárdan járjatok Iljics nyomain."

---

* A SzK(b)P a Komszomolról és az ifjúságról. Molodája Gvargyia 1938. 18. old. (oroszul).

A plénum a pionír-szervezetet Vlagyimir Iljics Lenin nevéről nevezte el.

1924 május 23-án Moszkvában megtartották az ifjú pionírok díszünnepélyét abból az alkalomból, hogy a pionír-szervezet felvette Lenin nevét. Ez a májusi reggel nem volt mindennapi Moszkva számára. A főváros utcáin a Vörös tér felé, vörös nyakkendős gyermekek haladtak. A Vörös téren a vezér és tanító síremlékénél az ifjú pionírok osztagai esküt tettek, hogy hűek maradnak Iljics végakaratához. A díszünnepély résztvevői — 10 000 pionír — esküt tett a Bolsevik Párt XIII. kongresszusának küldöttei és Sztálin elvtárs előtt.

Sztálin másnap a Párt XIII. kongresszusának küldöttei előtt a Pártot segítő szervezetekről szólva ezt mondotta:

„Végül, feltétlenül meg kell említeni az új szervezetet, amely tegnap Lenin mauzoleuma előtt felvonult. A pionírok szervezete ez . . ."*

A SzK(b)P XIII. kongresszusa az ifjú pionírok szervezetét új és sokatígérő jelenségnek nevezte, a szovjet társadalom életében. A kongresszus felhívta a párt-, a szakszervezeti és állami szervezetek figyelmét a pionír-szervezet állandó támogatásának és segítésének szükségességére.

Egy esztendő mult el. Elérkezett Lenin halálának első évfordulója. Ezekben a napokban közzétették a „Rabocsaja Gazetában" I. V. Sztálin levelét, melyben ezt írja:

„Emlékezzetek Iljicsre, szeressétek, tanulmányozzátok őt, tanítómesterünket, vezérünket!

Harcoljatok és győzzétek le az ellenségeket a belsőket és külsőket — úgy mint Iljics.

Építsétek az új életet, az új életformát, az új kultúrát — úgy mint Iljics.

Sohase húzódozzatok a munka aprajától, mert a kicsinyből épül a nagy — ez Iljicsnek egyik fontos intelme."**

Sztálin elvtárs levele a Komszomol és a pionír-szervezet számára, a nagy Lenin végakaratának valóraváltásáért vívott harc programja lett.

---

* *Sztálin* Művei. 6. köt. 197. old. (oroszul).

** *Sztálin:* Leninről. Szikra 1950. 7. old.

Az ifjú pionírok kommunista szervezete gyorsan nőtt, a dolgozók gyermekeinek egyre újabb és újabb rétegeit egyesítette soraiban.

Pionír-osztagok alakultak az ipari üzemekben, az üzemi iskolákban, az intézményekben, kolhozokban, klubokban, gyermekotthonokban.

Két esztendő alatt a pionírok száma a Szovjetunióban 161 000-re nőtt. 1927-ben, fennállásának ötödik évfordulóján a pionír-szervezetnek már 1 740 000 10—16 esztendős tagja volt. Közülük 111 600 idősebb pionír, a Komszomol tagjelöltje és tagja volt.

A Kommunista Párt határozataival és útmutatásaival segítette a Komszomolt a pionír-szervezet munkájának kijavításában.

A Komszomolnak a pionír-mozgalom irányítása terén vállalt munkájában, döntő szerepet játszott a SzK(b)P KB Szervező Bizottságának 1925 május 15-i és a SzK(b)P 1925 decemberében tartott XIV. kongresszusának határozata. Ezek a határozatok új irányt szabtak a pionír-szervezet munkájának, összekapcsolták az iskola és a tanító munkájával.

A szovjet ország töretlenül haladt előre a szocialista építés útján. A Kommunista Párt megvalósította a nehéz átmenetet a hadikommunizmus politikájáról az új gazdasági politikára. Megalakult a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége. A Szovjetek országa sikeresen haladt a népgazdaság fejlesztésének helyreállítási időszakában és megkezdte az áttérést az ország iparosításának időszakára.

A SzK(b)P XIV. kongresszusa „. . .világosan és pontosan kijelölte a szocializmusért való további harc útját, a Pártnak a győzelem perspektíváját adta és ezzel a proletariátust a szocialista építés győzelmébe vetett törhetetlen hittel fegyverezte fel".*

A szovjet állam fejlődésével és erősödésével szilárdult a szovjet iskola is.

A szovjet iskolára halaszthatatlan feladat hárult: művelt, minden tekintetben fejlett, képzett embereket, a kommunizmus aktív építőit kellett kiképeznie.

---

* *Sztálin:* A leninizmus kérdései. Szikra 1949. 194. old.

Az iskoláskorban levő gyermekeket egyesítő pionír-szervezetnek természetesen a központi helyek egyikét kellett elfoglalnia a szovjet iskolában. Pionírosztagok alakultak az iskolák és gyermekotthonok mellett, azaz ott, ahol a gyermekek oktatásának és nevelésének kérdései közvetlenül eldőltek, nem pedig a gyárakban, üzemekben és a falusi komszomol-szervezetekben, amint az azelőtt volt.

A Párt megkövetelte a Komszomoltól, hogy úgy szervezze a pionír-szervezetet, hogy a pionír-mozgalom munkájának tartalma segítse a pionírokat és az iskolásokat, a kommunizmusért vívott harc nagy céljainak megértésében, nevelje a gyermekeket a tudás szeretetére, a munka szeretetére, a közösségi szellemre, fegyelemre szoktassa őket, hozzájáruljon alkotó tevékenységük fejlesztéséhez. Vlagyimir Iljics Lenin végakarata volt a Komszomol nevelőmunkájának alapja a gyermekek között.

Lenin az Oroszországi Kommunista Ifjúsági Szövetség III. kongresszusán, 1920 októberében elmondott „Az Ifjúsági Szövetségek feladatai" című történelmi jelentőségű beszédében hangsúlyozta, hogy országunk minden ifjú polgárának, aki segíteni akarja a Pártot, a kommunista társadalom építésében, „. . .meg kell értenie, hogy a kommunizmust csak a modern műveltség alapján valósíthatja meg, és hogy ha ez a műveltség nem lesz meg, a kommunizmus csak óhaj marad".*

A Komszomol teljesítette Lenin végakaratát, s a pionírszervezeteken keresztül az iskolákban széleskörű nevelő és társadalmi-politikai munkát végzett a tanulók körében.

A pionír-szervezetek határozottan küzdöttek a fegyelmetlenség, a vallási előítéletek ellen, minden egyes pionírtól megkövetelték, hogy figyelmesen, jó lelkiismerettel viszonyuljon a tanuláshoz, s fegyelmezett legyen.

A pionír-szervezet munkájában kezdtek résztvenni a tanítók is.

A pártszervezetek nagy segítséget nyujtottak a Komszomolnak a pionír-vezetők képzésében és a pionírok között végzett egész nevelőmunka megszervezésében.

---

* *Lenin.* Válogatott művek. II. köt. Szikra 1949. 798. old.

A Párt és a szovjet kormány fáradhatatlanul gondoskodott a gyermekekről. A szovjet gyermekek számára külön pionírpalotákat, gyermekklubokat, ifjú technikusok és természetkutatók egyesületeit, gyermektereket, könyvtárakat, színházakat, gyermekfilmeket készítettek.

A pionír-szervezet lapja a „Pionyerszkája Právda" lett. Első száma 1925-ben jelent meg. Megjelentek a „Pionír", a „Zatyejnyik" és a „Kasztyor" című pionír folyóiratok.

1925 júliusában a szovjet kormány határozatának értelmében a Krim déli partján megnyílt az „Ártyek" nevű országos pionír tábor, amely ma már világhírűvé vált. A háború előtt a Szovjetunióban lakó 67 nemzetiség körülbelül 10 000 gyermeke pihent az „Ártyek"-ben.

1929 augusztusában Moszkvában megtartották az ifjú pionírok első országos találkozását, amely összegezte a pionírszervezet hétesztendős munkájának eredményeit. Sok külföldi ország népes gyermekküldöttsége volt tanúja a szovjet állam legifjabb neveltjei, — az ifjú leninisták — nagyszerű diadalának.

A Bolsevik Párt vezető elvtársai, M. I. Kalinin, L. M. Kaganovics, N. K. Krupszkája, J. M. Jaroszlavszkij tevékeny részt vettek a találkozást előkészítő munkában. L. M. Kaganovics a Párt Központi Bizottsága nevében köszöntötte a találkozás résztvevőit és ezt mondotta:

„A melleteken látható vörös nyakkendőt a harcosok százainak és ezreinek vére festette meg . . . Hordjátok becsülettel ezt a vörös nyakkendőt, tartsátok kezetekben szilárdan a kommunizmus vörös zászlaját! . . .

. . . Emlékezzetek: vörös nyakkendőtök, a három nemzedék kapcsolatának jelképe, kötelességül rója reátok, ifjú pionírokra, hogy harcoljatok az idős nemzedék, Lenin nemzedéke, az öreg bolsevikok nemzedékének forradalmi hagyományaiért, hatalmas proletár, kommunista pártunk ügyéért . . ."

A találkozáson résztvevő ifjú pionírok egy emberként állottak fel és a felhívásra két szóval válaszoltak: „Mindig készen!"

A pionírok találkozása szembeszökő tanúsága volt a pionírok sorai megerősödésének és megszilárdulásának, a pionír-

szervezet egyre növekvő szerepének a gyermekek kommunista nevelésében.

„Az első országos találkozás — állapította meg a Párt Központi Bizottsága a találkozás eredményeiről — hatalmas politikai szerepet játszott, s a pionír-szervezet ügyéből, az egész munkásosztály ügyévé lett."*

A szovjet nép szilárdan haladt előre a szocializmus építésének útján. Sikeresen valóra vált az ország iparosításának és a mezőgazdaság kollektivizálásának sztálini terve.

A szovjet emberek társadalmi és gazdasági tevékenysége reányomta bélyegét a Szovjetunió gyermekeinek életére.

A Komszomol, a Párt hű segítője, derekasan kivette részét a gyárak, kolhozok és szovhozok építésében. Példáján nevelődtek az ifjú leninisták. Az akkori idők pionírjainak erkölcsi mása a a mai napig fennmaradt Pavlik Morozovnak, a dicső hazafinak alakjában.

Pavlik Morozovot a távoli uráli Geraszimovka falu pionírját, 1930 szeptember 3-án megölték a kulákok, mert segített a Pártnak és a Komszomolnak leleplezni a kulákok szabotázsát, segített harcolni a kolhoz megteremtéséért szülőfalujában.

„Utolsó lehelletéig teljesítette pionír kötelességét ez a bátor szívű kicsiny hős. A szovjet hatalomért, népéért, boldog gyermekkorunkért vívott harcban esett el", — mondotta az emlékmű leleplezési ünnepségen Moszkva 110. számú iskolájának egyik pionírja.

Az ifjú leninista pionírok megszerezték a tudást, részt vettek az ország társadalmi, politikai életében, erejüknek megfelelő segítséget nyújtottak a szovjet népnek, a szocializmus építésében országunkban.

A SzK(b)P Központi Bizottsága 1932 április 21-én hozott határozatában megállapította, hogy „. . .A gyermekek milliói a Párt és a Komszomol irányításával a pionír-mozgalmon keresztül egyesültek az új társadalmi élettel, szélesítették társadalmi-politikai látkörüket és beléptek a szocializmus aktív és öntudatos építőinek soraiba."**

---

* A SzK(b)P a Komszomolról és az ifjúságról. Molodája Gvargyia. 1938. 305. old. (oroszul).

** U. o. 307. old. (oroszul).

A SzK(b)P KB 1932 április 21-i határozatának nagy szerepe volt a Komszomol munkájának további javításában, a pionírok és az iskolások körében.

A párt Központi Bizottsága megállapította a pionírokkal kapcsolatos komszomol-munka hiányosságait és rámutatott, hogy: „... A pionír munka leggyengébb pontja az, hogy mindezideig a gyermekek hatalmas tevékenységét nem irányították megfelelő módon a gyermekek kommunista mozgalmának legfontosabb feladatára, az iskolai tanulás minőségéért, a „tudomány alapjainak" meghódításáért, a gyermekek öntudatos fegyelmének megszilárdításáért vívott harcban, különösen az iskolában. Enélkül elképzelhetetlen, hogy a serdülő nemzedékekből sikeresen neveljük ki a kommunista társadalom építőit."*

A Komszomol szem előtt tartotta a SzK(b)P Központi Bizottságának határozatát és Ioszif Visszarionovics Sztálinnak a Komszomol VIII. kongresszusán mondott beszédét, melyben feladatul tűzte ki az ifjúság számára, hogy tanuljon, vegye birtokába a tudományt. A Komszomol ezek alapján átszervezte a pionírok és az iskolások körében végzett munkáját.

A kitűnő tanulás, az öntudatos fegyelem, a tevékeny részvétel az ország politikai életében, az iskolások szabad idejének helyes megszervezése, erejüknek megfelelő részvétel a közösség számára hasznos munkában — főkérdésekké lettek a pionírszervezetek munkájában.

A SzK(b)P Központi Bizottságának határozata az iskolai pionír-szervezetek munkaprogramja lett és még közelebb hozta egymáshoz a pionírosztagokat és a tanítókat.

A pionírosztag, a pionír-raj jelentékeny szerepet kezdett játszani a gyermekközösség szervezésében, az előmenetel fokozásában, az iskolai öntudatos fegyelem szilárdításában.

A pionír-csapatok fejlődtek és szilárdultak. Munkájukat figyelemmel kísérte Sztálin elvtárs és a Párt Központi Bizottsága.

1934-ben, a Právdában megjelent a szibériai Novája Uda falu pionírjainak és iskolásgyermekeinek Sztálin elvtárshoz intézett levele. 1904-ben I. V. Sztálin ebben a faluban töltötte

* A SzK(b)P a Komszomolról és az ifjúságról. Molodája Gvargyia 1938. 307. old. (oroszul).

cári száműzetését. A gyermekek meleghangú, szívélyes levelükben elmondották, mennyire szeretik kedves vezérüket, mennyire megváltozott falujuk élete, hogyan erősödik a kolhoz, hogyan virágzik ki az élet. Rövid idő mulva a Právdában megjelent Sztálin elvtárs levele a novája-udai pionírokhoz és iskolásokhoz. A nagy vezér ezt írta:

„Bocsánatot kérek a kései válaszért. Üdvözléstek nagyon meghatott. Kívánok nektek jó egészséget és sikereket a tanulásban és a társadalmi munkában. Remélem, hogy sikeresen bevégzitek tanulmányaitokat és tetterős, hozzáértő dolgozók lesztek, amilyenekre országunknak szüksége van . . ."*

A Párt és a kormány gondoskodása a serdülő nemzedékről évről-évre nőtt. Az országban kezdett megvalósulni az általános kötelező elemi oktatás. Az iskolák hálózata egyre fejlődött, a tanulók száma egyre nőtt. V. M. Molotov, az első ötéves terv éveinek kulturális fejlődését összegezve, kijelentette: „*Kulturális fejlődés* tekintetében a Szovjetunió hétmérföldes csizmával halad előre."

A. M. Gorkij kezdeményezésére a SzK(b)P 1933-ban határozatot hozott, hogy létre kell hozni a világ egyetlen különleges gyermekkönyvkiadóját, — a Gyetgiz-t.**

A Gyetgiz működésének 15 esztendejében a könyvek millióit adta ki a különféle korú gyermekek számára.

A gyermekirodalom területén működő szovjet írók — A. Gajdár, Sz. Marsak, Sz. Mihalkov, A. Barto, L. Kasszil, V. Kavjorin, V. Katájev és mások művei a pionírok és iskolások millióinak kedvenc olvasmányaivá lettek.

Évről-évre nő a pionír-táborok, gyermekszanatóriumok, gyermeküdülők száma. Ezekben minden évben a gyermekek milliói pihennek.

A városokban pionír-paloták és házak nyíltak.

Csodaszép ajándékot kaptak Lenin városának pionírjai. Nekik ajándékozták Leningrád egyik legszebb épületét.

---

* *Sztálin:* Az Ifjúságról. Molodaja Gvargyija. 1939. 63. old. (oroszul).

** Gyetszkoje Goszudarsztvennoje Izdatyelsztvo (Gyetgiz): Állami Gyermek-Könyvkiadó. — *Szerk.*

Moszkva, Kiev, Jaroszlavl, Minszk, Tbiliszi, Jereván, Baku, Taskent, Rosztov, Voronyezs, Szverdlovszk, Gorkij legjobb épületeit a pionírok kapták.

A gyermek zeneiskolák, művészeti és koreográfiai tanintézetek, a gyermekek művészeti nevelését szolgáló intézmények, pionír-paloták és házak, az ifjú technikusok és ifjú természettudósok egyesületei, a turista menedékházak hálózata évről-évre nő.

1936-tól kezdve megnyíltak a gyermekvasutak. 1941 májusára 19 gyermekvasút volt üzemben.

A Szovjetunióban a világon először alakultak különleges gyermekszínházak és mozik.

A Bolsevik Párt és a szovjet kormány fáradhatatlan gondoskodása minden lehetőséget megteremtett a gyermekek sokoldalú fejlődése számára.

A Párt XVIII. kongresszusán kitűzött feladatokkal kapcsolatosan 1939-ben még fokozódott a Komszomol felelőssége a serdülő nemzedék kommunista neveléséért.

A Komszomol Központi Bizottságának X. plénuma, amely 1939 decemberében ült össze, főfeladatául tűzte ki, hogy az egész Komszomol figyelmét az iskolai munkára irányítja.

A komszomol-szervezetek teljesítik a X. plénum határozatát, tömegmegmozdulásokat szerveznek a pionírok és iskolások körében. A cél — a tanulók látókörének kiszélesítése és ismereteik elmélyítése, a gyermekek kezdeményezésének és tevékenységének fejlesztése.

Nagy jelentőségre tett szert az ifjú természetbúvárok munkája. A Szovjetunió országos mezőgazdasági kiállításán résztvevő pionírok közül 29-et díszoklevéllel, arany- és ezüstéremmel tüntettek ki.

Széles körben kibontakozott a pionírok és iskolások művészeti önképzése. A művészeti önképző seregszemlék és olimpiászok, melyek a területeken és köztársaságokban folytak le, a szovjet gyermekek tömegünnepévé lettek.

„Csodálatos kert virágai módjára virulnak ki a gyermekek képességei és tehetségei a sztálini gondoskodás napjának fényében" — mondotta A. A. Zsdánov.

A pionír-szervezet, a Párt és a Komszomol irányításával,

Lenin és Sztálin ügye iránt odaadó szovjet hazafiak millióit nevelte. Ezek a szocialista építés bármely szakaszán képesek a haza üdvére dolgozni.

A szovjet gyermekek, a Sztálini Alkotmány napsugarainak melegében, a Párt és a nép gondoskodásától övezve, a szocialista társadalom aktív építőivé lettek.

*

A Nagy Honvédő Háború kemény erőpróbája volt a szocialista rendszer szilárdságának és életerejének, vizsgája volt a szovjet állam valamennyi szellemi és anyagi erejének.

A Nagy Honvédő Háború a férfias bátorságnak, a szovjet nép munkaszeretetének, hazája, Lenin és Sztálin szeretett Pártja iránt megnyilvánuló határtalan odaadásának kimeríthetetlen forrását tárta fel.

A történelemben példátlan az a tömeges hősiesség, az a magasrendű önfeláldozás, melyet a szovjet emberek az 1941—45. évi Nagy Honvédő Háborúban mutattak.

A haza becsületéért és függetlenségéért harcoló felnőttekkel együtt haladtak a lenini-sztálini Komszomol fiai és leányai. Zója Koszmogyemjanszkaja, Liza Csajkina, Szasa Csekalin, Alekszandr Matroszov, Oleg Kosevoj, és a dicső, négyízben kitüntetett Kommunista Ifjúsági Szövetség más neveltjeinek neve a nemeslelkűség, férfias bátorság, a haza iránt megnyilvánuló határtalan odaadás jelképévé lett.

A Nagy Honvédő Háború történetének sok lapja foglalkozik a gyermekekkel.

A szovjet iskolában nevelt, a Párt és a kormány gondoskodásával és figyelmével övezett ifjú pionírok és iskolások a háború napjaiban minden lehető módon segítették a felnőtteket, a hazát, az arcvonalat.

A háború a pionírokra sok új kötelezettséget rótt az iskolában, a családban és az ország társadalmi életében.

A pionírok becsülettel megbirkóztak ezekkel a kötelezettségekkel, méltóknak bizonyultak az ifjú leninisták megbecsült nevére.

Bár a háború nehézségeket okozott, a pionírok még ki-

tartóbban sajátították el az ismereteket, segítették a tanítókat az iskolai fegyelem és rend megszilárdításában.

Az ifjú pionírok kemény háborús években teljesítették Lenin hagyatékát: „tanulni, tanulni és tanulni", s szorgalmasan és törekvően tanultak.

A leningrádi pionírok a hideg, az éhség, a bombázások és a tüzérségi tűz ellenére folytatták a tanulást az iskolában.

Az egyik leningrádi iskola pionír-leánya ezt jegyezte fel naplójába:

„Iskolai órán vagyok. Az osztályban igen hideg van. Mindenki felhajtott gallérral ül és megmerevedett ujjait fújja. Az osztályban fúj a szél. Zója Alekszandrovna tanítónő magyaráz. Mindenki figyelmesen hallgatja, csak ritkán nyomja el hangját a bombák robbanása."

A front melletti vidékeken, a távoli hátországban fekvő városokban és falvakban, az ifjú pionírok minden eszközzel segítettek, hogy az iskolákban meg lehessen kezdeni a tanítást. A gyermekek segítettek az iskolák tatarozásában, a tüzelőbeszerzésben, taneszközöket készítettek és hoztak rendbe.

A Nagy Honvédő Háború napjaiban a pionírok és iskolásgyermekek körében szélesen kibontakozott a frontkatonák családjainak segítséget nyujtó mozgalom. A timuri pionírok segítettek a gazdaságban, gondozták a kis gyermekeket, dolgoztak a veteményes kertekben, fát vágtak és különféle apróbb feladatokat végeztek. Ebben a mozgalomban megedződtek gyermekeink hazafias érzései, erejüknek megfelelő munkával segítették a felnőtteket a fasiszta Németország feletti győzelem kivívásában.

A pionírok a komszomolistákkal együtt dolgoztak a kolhozok és szovhozok mezőin. Résztvettek az önkéntes vasárnapi munkában, gyógynövényeket gyüjtöttek, megtakarított pénzüket a haza honvédelmi alapjának adták. A Szovjetunió gyermekei és iskolásai csak 1942 nyarán 145 millió munkaegységet dolgoztak mezőgazdasági munkában. A háború három esztendejében a tanulók többtízezer tonna gyógynövényt gyüjtöttek és adtak át a gyógyszertáraknak.

Az iskolai műhelyekben a pionírlányok fehérneműt varrtak, harisnyákat, kesztyűket, mellényeket kötöttek bátor frontkatonáinknak.

A gyermekek levelek, ajándékok millióit küldték az arcvonalra a Szovjet Hadsereg harcosainak. Nem volt az országban egyetlen kórház sem, ahol ne jártak volna a pionírok és iskolások: virágokkal diszítették fel a kórházakat, működvelő hangversenyeket rendeztek, rajzokat, kézimunkákat ajándékoztak a sebesülteknek, segítettek levelet írni.

A gyermekek tetteiket és gondolataikat mind arra szentelték, hogy segítsék szeretett Szovjet Hadseregüket az ellenség legyőzésében.

Sok pionír és iskolás harckocsik, repülőgépek, ágyúk építésére adta megtakarított pénzét. Megérkeztek a frontra a „Moszkvai Pionír", „Kujbisevi Pionír", „Taskenti Pionír" stb. elnevezésű harckocsi oszlopok.

Sztálin elvtárs nagyra értékelte a pionírok és iskolások munkáját. Ioszif Visszárionovics a pionírokhoz intézett sok levelében és táviratában írta: „Köszönöm, ifjú elvtársak, gondoskodástokat a Vörös Hadseregről."

Azokon a vidékeken, melyek ideiglenesen a hitleristák uralma alá kerültek, az ifjú leninista pionírok valóban megmutatták szeretetüket és határtalan odaadásukat szovjet hazájuk iránt. Segítették a felnőtteket a haza ellenségei ellen vívott harcban, kapcsolatot tartottak fenn a partizánokkal, elrejtették a fasiszták elől a sebesülteket, gondozták őket.

A Nagy Honvédő Háború napjaiban sok pionír érdemelt ki magas kormánykitüntetést.

Kosztya Kravcsuk, kievi pionír, a németek által elfoglalt városban két ezredzászlót őrzött meg. A zászlókat halálosan megsebesült harcosok adták át neki. Kosztya tudta, hogy a zászlók őrzéséért agyonlövés fenyegeti. Ez azonban nem rettentette el az ifjú pionírt, aki becsülettel teljesítette pionír kötelességét. 1944 május 1-én, miután a szovjet csapatok felszabadították Kievet, Kosztya átadta a harci zászlókat a város parancsnokának. A szovjet kormány Kosztya Kravcsukot a Vörös Zászló érdemrenddel tüntette ki.

Ványa Andrijanov, Moszkva-terület borovói járásában fekvő Novo-Mihajlovka falu 13 esztendős pionírja az előnyomuló vörös katonákat értesítette, hogy a németek csapdát készítenek számukra. A hóban kúszva, a fasiszták tűzében —

mert észrevették — átkelt a frontvonalon és a faluba vezette a harcosokat. A német rablók közül egyetlen egy sem kerülte el méltó sorsát. Ványa Andrijanovot hőstettéért a szovjet kormány a Vörös Csillag érdemrenddel tüntette ki.

A szovjet gyermekek hőn szeretett hazájuk iránt megnyilvánuló határtalan hűségének sok ilyen példáját lehet felsorolni. Az ifjú leninisták hűen és töretlenül teljesítették a pionírszervezetbe belépésükkor tett esküt.

A Szovjet Hadsereg harcosai gyermekeinek millióit vette körül a Nagy Honvédő Háború idején a Komszomol figyelme és gondoskodása. A gyermekek elköltöztetése a hátországba, új gyermekotthonok megnyitása és felszerelése, a Komszomol közvetlen részvételével történt.

A rokonaikat és szeretteiket elvesztett gyermekek nem érezték magukat árváknak. A Komszomol ifjai és leányai meleg gondoskodással, anyai szeretettel vették őket körül, segítették őket, hogy elfeledjék a háború borzalmait. A gyermekek tízezreit vették nevelésbe és gondozásba a dolgozók családjai. Csupán a kalinini területen 2940 gyermek került gondozásba. Ennek a nagyszerű mozgalomnak alapját Pjotr Beznoszikov komszomolista, a Csendesóceáni Haditengerészet Légierőinek tisztje indította el. Ő volt az első, aki magához fogadott gyermeket.

A Szovjetunió komszomolistái különleges segélyalapot teremtettek a frontkatonák gyermekei számára. Az ország valamennyi komszomol-szervezete ismeri a Komszomolszkája Právda 160 180 számú folyószámláját. A háború éveiben erre a folyószámlára több mint 308 millió rubel érkezett. 14 komszomol-gyógyintézet évente 12 000 beteg és testileg legyengült gyermeket fogadott be. A területi bizottságok az alap terhére 126 új gyermekotthont nyitottak s az üdülőtáborok százait tartották fenn.

A komszomoltagok több mint százezer ingyenes beutalást szereztek iskolások számára a pionír táborokba. Csupán 1945-ben 45 000 ösztöndíjat kaptak a komszomol-alapból a kitűnő előmenetelű, nehéz körülmények között élő tanulók.

A háborús idők körülményei megkövetelték a vezető komszomol-szervektől, hogy átvizsgálják a pionír-szervezetben folyó nevelő munkát.

A Komszomol Központi Bizottsága külön határozatot hozott, melyben ismételten hangsúlyozta a Komszomol felelősségét a Párttal, a hazával és védelmezőivel szemben, azért, hogy Lenin és Sztálin ügye iránt odaadó, méltó ifjú nemzedék nevelődjék. A komszomol- és pionír-szervezeteknek javasolták, álljanak élére és támogassák minden eszközzel a pionírok törekvését, hogy a háború napjaiban még szorgalmasabban, még jobban tanuljanak, tevékenyen részt vegyenek a szovjet nép közhasznú munkájában, a tanítók igazi segítőtársai és családjuk gondoskodó tagjai legyenek.

A Komszomol Központi Bizottsága meghatározta a pionír-szervezetek egységes szerkezetét. Az iskolák és gyermekotthonok pionír-osztagai pionír-csapatban egyesültek. A pionírokkal kapcsolatos valamennyi intézkedést a csapat vezérkarának, az osztagokban az osztag vezérkarának parancsára tették meg. A csapat és az osztag vezérkarának tagjait a pionírfővezető nevezte ki. A pionír fővezető egyben a csapat vezérkarának főnöke is volt.

A hadijátékok, a pionír díszszemlék, a különféle sportversenyek, a gyűlésen és a tábortűznél tartott beszélgetések, melyek feltárták a gyermekek előtt az arcvonal és a hátország hősiességét, magukkal ragadták a gyermekeket, elősegítették nevelésüket a haza iránt megnyilvánuló határtalan odaadás szellemében.

A Komszomol Központi Bizottsága a pionír-szervezetekben a legjobban tanuló pionírok részére serkentő módszereket vezetett be. Köszönetnyilvánítás a felsorakozott osztag, a felsorakozott csapat előtt, fényképezés a kibontott csapatzászló előtt. Ugyanígy a fegyelmezetlen pionírok számára büntető intézkedéseket vezettek be: megrovás a felsorakozott csapat előtt, kizárás a pionír-szervezetből.

A Szovjetunió Lenini Kommunista Ifjúsági Szövetsége Központi Bizottságának 1942 szeptember 15-i határozata jelentékenyen javította és élénkítette a pionír-szervezetek munkájának tartalmát a háborús idők közepette. A Komszomol Központi Bizottsága intézkedéseket tett a pionír fővezetők képzésének és átképzésének megjavítására is.

Fontos szerepet játszott a Komszomol iskolai munkájában

a Szovjetunió Lenini Kommunista Ifjúsági Szövetsége Központi Bizottsága XII. plénumának a „Komszomol iskolai munkája megjavításának módozatairól" című határozata. Ennek a határozatnak megvalósítása megszilárdította a Komszomol kapcsolatait az iskolával, emelte a Komszomol szerepét és jelentőségét a serdülő nemzedék oktatásának és nevelésének egész munkájában.

A plénum megállapította, hogy az iskolai komszomol- és pionír-szervezetek munkája elszakíthatatlan része az egész iskolai nevelőmunkának, melyet az iskola igazgatója és a tanítók végeznek. Sem az iskolai komszomol- és pionír-szervezetnek, sem a tanuló komszomoltagoknak, mint a plénum megállapította, nincs joguk beavatkozni a tanítók munkájába, nincs joguk bírálni őket a komszomol-gyűléseken és a tanulók gyűlésein. A komszomol- és pionír-szervezetek munkatervét az iskola-igazgató hagyja jóvá. A tanulók felvételénél a komszomol- és pionír-szervezetekbe, figyelembe veszik a tanítók véleményét. A plénum megtiltotta a komszomol- és pionír-szervezeteknek, hogy a tanulókat tanítási időben társadalmi feladatok teljesítésére elvonják.

A Szovjetunió Lenini Kommunista Ifjúsági Szövetsége Központi Bizottságának XII. plénuma nagy megtiszteltetésben és bizalomban részesítette a pionír-csapatokat, mert feljogosította őket, hogy a 14. életévüket betöltött legjobb pionírokat a Komszomol soraiba ajánlhassák.

A XII. plénum határozata hozzásegítette a komszomol-szervezeteket, hogy mélyebben behatolhassanak az iskola munkájába, hatékonyabb segítséget nyújthassanak a tanítóknak és a népoktatási szerveknek az általános kötelező oktatás megvalósításában, a tanulók előmenetelének fokozásában és fegyelmének megszilárdításában.

*

A béke időszakának beköszöntésével a szovjet állam fejlődésében a Komszomol előtt új feladatok nyíltak meg. Sztálin elvtárs által kezdeményezett hatalmas népgazdaság helyreállítási és fejlesztési terv megvalósítása, a SzK(b)P Központi Bizottságának ideológiai kérdésekben hozott határozatai, fel-

adatul tűzték a Komszomol elé, hogy tovább javítsa a serdülő nemzedék kommunista nevelésének munkáját.

Iskolai munkánk feladatai: segítségnyújtás a pioníroknak és az iskolásoknak a tudás elsajátításában, valamennyi gyermek bevonása az iskoláztatásba, segítségnyújtás az igazgatóknak és tanítóknak a tanulók előmenetelének fokozásában és a fegyelem megszilárdításában, a pionírok körében végzett nevelőmunka javítása, az iskolai komszomol- és pionír-szervezetek megszilárdítása, befolyásuk fokozása a tanulókra.

Az utóbbi években a Komszomol Központi Bizottsága több határozatot hozott, melyeknek célja a pionír-szervezetek munkája tartalmának és munkamódszereinek további javítása. Így bevezették a pionír-szervezetekben a választási rendszert, a pionír-szervezet tagjainak alsó korhatárát 9 esztendőben szabták meg, a pionírok és iskolások számára utazásokat rendeztek, megszervezték a pionírok és iskolások részvételét a kertészet fejlesztésében, gyermek képzőművészeti kiállításokat rendeztek.

A Komszomol Központi Bizottság 1947 március 13-i „A pionír-szervezet munkájának megjavításáról" című határozatával a komszomol-szervezetek figyelmét arra irányította, hogy a pionírokat és iskolásokat a szovjet hazafiság, a haza, Lenin és Sztálin Pártja iránt megnyilvánuló odaadó szeretet és önfeláldozás szellemében neveljék.

Az ismeretek kiváló elsajátítása, a munkaszeretet, a fegyelmezettség, kitartás, nehézségek leküzdése, pontosság, figyelmesség, bátorság, testi kitartás — előkészület a Komszomolba való belépésre. Ezeket a követelményeket állítja a pionír-szervezet az ifjú leninisták elé.

A Komszomol Központi Bizottságának „A pionír-szervezet munkájának megjavításáról" című határozata hozzásegített a pionír-szervezet fejlesztéséhez és megszilárdításához, a gyermekek kezdeményezésének és tevékenységének fokozásához, a pionír-szervezet szerepének megerősítéséhez az iskolások kommunista nevelésében.

A pionír-szervezet jelenleg több mint 12 millió iskolást tömörít soraiban. A pionír-szervezetek többsége nagy és szükséges munkát végez az iskolában, az osztályban. Mozgósítja a

tanulókat az ismeretek sikeres elsajátítására, a fegyelem szilárdítására.

A pionír-szervezet a tartós és alapos tudás megszerzéséért vívott harcban felhasználja az iskolánkívüli munka legkülönfélébb formáit — az olvasást, a különféle szakköröket, beszélgetéseket, kirándulásokat stb.

A tanulók ismeretei fokozásának egyik legkitünőbb formája a jól megszervezett tanórán kivüli olvasás.

Az alsóbb osztályok tanulói, akik még alig sajátították el az olvasás technikáját, máris vonzódnak a könyvhöz, mert új, ismeretlen világot tár fel számukra.

A pionírok és az iskolások az orosz klasszikusok és a szovjet irodalom legjobb művein nevelik önmagukban a legjobb erkölcsi tulajdonságokat.

A szovjet irodalom alkotásai: Nyikoláj Osztrovszkij „Az acélt megedzik"-je, A. Fagyéjev „Ifjú Gárdá"-ja, B. Polevoj „Egy igaz ember"-e, A. Gajdár „Timur és csapata", V. Kavjorin „Két kapitány"-a, V. Katájev „A távolban egy fehér vitorlá"-ja és mások, a pionírok és iskolások állandó olvasmányaivá váltak.

Pável Korcsagin, Oleg Kosevoj, Uljana Gromova, Alexej Mareszjev, Timur alakja arra tanítja a pionírokat és iskolásokat, hogy kitartóak, bátrak legyenek, odaadóan szolgálják hazájukat s Lenin és Sztálin nagy Pártját.

A szovjet írók sok kiváló, magasrendű eszmei tartalmú könyvet alkottak a különböző korú gyermekek számára.

Mindaz, ahogy a szovjet ország élt és él, visszatükröződik a gyermekek számára alkotott irodalomban. A polgárháború, a szocialista építés, a hatalmas, azelőtt megközelíthetetlen sarkvidéki területek felhasználása, a tudományos felfedezések, a szovjet emberek hőstettei a Nagy Honvédő Háború idején, önfeláldozó munkájuk a háborúutáni sztálini ötéves tervben — mindezt az ifjú olvasók elé tárják a szovjet írók műveik lapjain.

A szovjet gyermekirodalom nagy eszmei mélységű, nemes és magasrendű érzéseket tartalmazó irodalom.

A gyermekek részére írt könyvek kiadása a Szovjetunió nemzetiségeinek nyelvén állandóan nő. Az utóbbi két esztendőben csupán a „Gyetgiz" és a „Molodája Gvargyia" kiadásában 75 millió példányban jelentek meg könyvek a gyermekek és az

ifjúság számára. Hozzá kell számítani ehhez a többi kiadó kiadásában megjelent hatalmas mennyiségű művet.

A pionírok és az iskolások számára napilapok és folyóiratok jelennek meg. A „Pionyerszkája Právda" milliós példányszámban jelenik meg. Nagy példányszámban jelennek meg a szövetséges köztársaságok gyermek-napilapjai és folyóiratai. Ezenkívül a Komszomol Központi Bizottsága megjelenteti a „Pionyer", a „Druzsnüje Rebjáta" a „Zatyejnyik", és a „Murzilka" című folyóiratokat.

A gyermek-napilapok és folyóiratok hatalmas eszközei a tanulók nevelésének.

A tanulók kommunista nevelésében nagy jelentőségű Lenin és Sztálin, a Bolsevik Párt vezérei életrajzának tanulmányozása. Ez, a pionírokban a szovjet emberek legjobb erkölcsi tulajdonságait — a szocialista haza iránt megnyilvánuló feltétlen odaadást, az olthatatlan tudásszomjat, a jellemszilárdságot, a kitartást a tanulásban és a munkában, a barátságot, az emberiességet, a becsületességet neveli.

Sok pionír-csapat és osztag nagyszerű tapasztalatokat gyűjtött abból, hogy a pionírok és az iskolások Lenin és Sztálin életrajzát tanulmányozták.

Jelentékeny munkát végeztek például a leningrádi pionírcsapatok. Az osztagoknál, csapatoknál Lenin és Sztálin-sarokat rendeztek be, gyűléseket, tábortüzeket, felolvasásokat, megbeszéléseket tartottak, könyvolvasást, találkozókat szerveztek olyan emberekkel, akik személyesen ismerték Lenint, színészekkel és rendezőkkel, akik Lenin és Sztálin alakját alakították.

Lenin rámutatott, hogy az ifjúságot öntudatos, fegyelmezett munkában kell nevelni, hogy tanulásának és nevelésének minden lépését össze kell kapcsolnia a nép harcával és munkájával.

„Mi nem hinnénk a tanításban, nevelésben és műveltségben, — mondotta Lenin — ha csak az iskolára szorítkozna és el volna szakítva a viharzó élettől."*

A pionír-szervezetben folyó nevelés legfontosabb eszköze a pionírok és iskolások bevonása az erejükhöz mért közhasznú munkába.

---

* *Lenin.* Válogatott Művek. II. köt. Szikra 1949. 803. old.

A pionírok és iskolások részvétele a közhasznú munkában hozzájárul látókörük kiszélesítéséhez, neveli bennük a munka tiszteletét, azt a képességet, hogy alkalmazni tudják a gyakorlatban az iskolában szerzett ismereteket, testileg edzi őket, fejleszti ügyességüket, kitartásukat, akaraterejüket, hozzájárul a gyermekközösség tömörítéséhez.

Ha a pionírok és az iskolások segítenek a városok és a munkástelepek fásításában, a gyümölcsfák és cserjék nemesítésében, a talajvédő erdősávok ültetésében, a kolhozok és szovhozok villamosításában és rádiósításában, ezzel résztvesznek az egyetemes állami feladatok megoldásában.

A Komszomol kezdeményezésére megindult „ifjú micsurinista kertészek" mozgalma rendkívül széles körben bontakozott ki. Több mint ötmillió pionírra és iskolásra terjedt ki, részévé lett a pionír-osztagok és csapatok munkájának. A pionírok és iskolások az ifjú kertészek mozgalmában vállalt részvételükkel bővítik az élenjáró micsurini biológiai tudomány terén szerzett ismereteiket, megszerzik a munkával kapcsolatosan az életben szükséges tudnivalókat.

Ukrajna fiatal micsurinistái 6,5 millió fát és gyümölcstermő bokrot ültettek el.

A csobotovói iskola pionírjai 90 000 fiatal fa ültetésével vették ki részüket a Moszkva körül kialakuló erdőpark-öv megteremtésében.

Az Arhangelszk-terület velszki iskolájának tanulói micsurini almafajtákat termelnek.

A belorussziai povsztyinói iskola, a Kujbisev-területen fekvő kuszkinszki, a Kosztroma-területen fekvő csalinszki gyermekotthon és sok moszkva-környéki iskola micsurinista pionírjai déli szőlőfajtákat termelnek.

„Tanítóink segítségével — írták az ifjú kertészek második találkozásának résztvevői Sztálin elvtárshoz intézett levelükben — arra törekszünk, hogy minden iskolakert élő laboratóriumma váljék . . ."

Az ifjú kertészek második találkozásának küldöttei felhívással fordultak valamennyi pionírhoz és iskoláshoz, hogy vegyék ki derekasan részüket a falvak, városok, lakótelepek fásításában. A Komszomol fennállása 30. évfordulójának tiszte-

letére pedig létesítsenek új kerteket és parkokat. Ezt a javaslatot a Szovjetunió valamennyi pionírja és iskolása felkarolta.

A pionírok és iskolások az iskolák kertjeiben, házuk táján, az utcák és utak mentén a gyümölcstermő és díszfák millióit ültették el.

Sztálin elvtárs kezdeményezésére az országban a talajvédő erdősávok létesítésének hatalmas méretű tervét fogadták el. Az egész szovjet nép lelkesedéssel fogadta ezt a természetátalakítási tervet.

Az ifjú kertészek arra is készülnek, hogy tevékenyen részt vegyenek a magvak gyűjtésében és faiskolák létesítésében az iskolák mellett. Tehetségükhöz mérten hozzájárulnak a talajvédő erdősávok létesítése tervének végrehajtásához.

A tudomány és technika viharos fejlődésének korszakában élünk. Soha még a tudomány és technika szerepe nem volt annyira jelentékeny, mint a mi korszakunkban. A szovjet tudomány messze előrehaladt a kémia, a fizika, a biológia és egyéb tudományágak területén. Egész sor új kérdést állított a szovjet tudósok elé. Az atomenergia feltárásával beláthatatlan lehetőségek nyíltak meg az emberiség előtt.

És, hogy ifjúságunk folytatni tudja Pavlov és Szecsenov, Karpinszkij és Ciolkovszkij, Micsurin és Dokucsájev munkáját, iskoláinknak fejlesztenie kell a tanulóifjúságban a tudásvágyat, a technika és a kutatás szeretetét. A komszomol- és pionír-szervezeteknek kötelessége, hogy segítsék az iskolát ennek a feladatnak megoldásában.

A pionír-szervezet, a különféle technikai és szakkörökön keresztül, melyek széles körben elterjedtek az iskolákban, fejleszti a pionírokban és iskolásokban a szeretetet a technikai alkotás iránt.

A legutóbb rendezett országos gyermektechnikus kiállításon az iskolások legkülönfélébb munkáit mutatták be a fizika, a technika, a rádióamatőrség, a repülőmodellezés, az elektrotechnika területeiről.

Moszkva, Baku, Odessza és más városok több iskolájában az iskolások készítették el a fizikai szertárak teljes felszerelését.

A moszkvai pionírok, Moszkva-területnek védnökségük

alatt álló kolhozai számára 1100 detektoros rádióvevőt készítettek és szereltek fel.

Az Örmény Szovjet Szocialista Köztársaság 48 700 pionírja és iskolása vesz részt tudományos-technikai körök munkájában. Az Örmény Köztársaság 30 pionírja és iskolása résztvett a Szovjetunió országos repülőmodell versenyén, melyen az örmény pionírok egy világrekord és három országos rekord birtokosai.

A komszomol- és pionír-szervezetek feladata, hogy segítsék az iskolát a tanulók bevonásában a közhasznú munkába.

Az utazások és kirándulások a pionírok és iskolások nyári pihenésének kedvelt formájává lettek.

Az utóbbi három esztendőben körülbelül 9 és félmillió pionír és iskolás járta be a pionír vezetők és tanítók irányításával szülőföldjét. Az utazásokon az ifjú természetjárók tanulmányozzák vidékük természeti kincseit, megismerkednek az új sztálini ötéves terv építményeivel. A pionírok és iskolások ezrei látogatták meg vezéreinknek, Leninnek és Sztálinnak életével és tevékenységével, a szovjet embereknek a Nagy Honvédő Háború éveiben vívott hősi harcával kapcsolatos helyeket.

Krasznojarszk, Irkuck, Tomszk, Novoszibirszk területek pionírjai meglátogatták Lenin és Sztálin szibériai számüzetésének színhelyét.

Az Azerbajdzsán Szovjet Szocialista Köztársaságban 43, pionírokból és iskolásokból álló turista-csoport látogatta meg a Sztálin elvtárs életével és forradalmi tevékenységével kapcsolatos helyeket.

Ukrajna ifjú természetjáróinak több mint 500 osztaga ment el Krasznodonba, az ifjú gárdisták szülőföldjére.

Novgorod-terület okulovói körzetének 17. számú középiskolájából az ifjú természetjárók meglátogatták Mikluho-Maklájnak, a nagy orosz tengeri utazónak szülőföldjét, A. V. Szuvorov múzeumát Koncsanszkoje faluban, növény- és régészeti gyüjteményt készítettek, feljegyezték a Szuvorovval kapcsolatos folkloret.

1948 nyarán a pionírok és iskolások túráit a lenini-sztálini Komszomol fennállása 30. évfordulójának szentelték. A túrákon körülbelül ötmillió tanuló vett részt.

A pionírok és iskolások túrái eredményeinek alapján 1947-

ben Moszkvában megtartották az ifjú turisták első, 1948 januárjában pedig az ifjú turisták második országos találkozását. 1948 nyarán 34 területen, határterületen és köztársaságban tartottak találkozást az ifjú turisták számára. A találkozások alkalmából szervezett kiállításokon bemutatták az ifjú turisták gyűjteményeit és munkáit.

A pionírok és iskolások túráinak eredményeképpen az iskolák gyűjteményekkel, növénygyűjteményekkel, szemléltető taneszközökkel, szertári tárgyakkal gazdagodtak, sok iskolában falukutatási múzeumot és falukutató sarkokat létesítettek.

A szülőföld tanulmányozása céljából rendezett túrák gazdagították a pionír-szervezetek munkájának tartalmát, bővítették a tanulók látókörét, hozzásegítették őket, hogy hasznos készségekre tegyenek szert, hozzájárultak akaratuk és jellemük, baráti és elvtársi érzéseik neveléséhez. Segítettek a tanulóknak még jobban megismerni hazánk hatalmát és nagyságát, még jobban megszeretni a szocialista hazát.

A tanulók testnevelése a kommunista nevelés egyik legfontosabb módszere.

A SzK(b)P Központi Bizottsága külön határozatban javasolta az ifjúság testnevelésének gyökeres megjavítását.

A komszomol- és pionír-szervvezeteknek minden lehetőségük megvan, hogy kitűnően oldják meg ezt a feladatot. Az iskola testnevelési munkájának jó megszervezése esetén minden egyes pionír és iskolás sikeresen foglalkozhat tornával, könnyű atlétikával, korcsolyázással, sível, vizisporttal, különféle sportjátékokkal.

A komszomol- és pionír-szervezetek már nagy munkát végeztek az iskolák sporttereinek felépítésében és felszerelésében. A sportterek építési munkája folyik, és a feladat most az, hogy az ország valamennyi iskolája mellett létesüljön sportpálya.

A komszomol- és pionír-szervezetek népszerűsítik a pionírok és iskolások körében a szovjet művészetet, megismertetik őket a klasszikus és szovjet zene, festészet, színház történetével, a honi kultúra kiváló művelőinek életével, különféle módszerekkel segítik az iskolát a tanulók esztétikai nevelésének megoldásában.

A Komszomol Központi Bizottsága és a közoktatási minisztérium, harmadik éve rendezi meg a Szovjetunió országos

gyermekrajz kiállítását. Az első két kiállításon több mint 20 000 rajzot mutattak be a Szovjetunió valamennyi köztársaságából. 1948-ban tartották meg az alkotó gyermekek harmadik országos művészeti kiállítását, melyre több mint 10 000 rajz, szobor és különféle iparművészeti munka érkezett. A kiállításon bemutatott gyermekmunkákat kiváló szovjet művészek nagyra értékelték.

A gyermekrajzok főtémája hazánk, valóságunk, egész sokrétűségében. A gyermekek rajzait a lángoló hazafiság, a szovjet haza iránt megnyilvánuló határtalan szeretet hatja át.

Nagy munkát végeznek a gyermekek sokoldalú nevelésében, alkotóképességeik fejlesztésében a különféle iskolánkívüli intézmények. A tanulók százezrei dolgoznak a pionír palotákban és pionír házakban működő különféle körökben és tagozatokban, az egyéb iskolánkívüli intézményekben, résztvesznek az olimpiászokon, kiállításokon.

A szovjet kormány, a Bolsevik Párt minden lehetőséget megteremt a szovjet gyermekek tehetségének és képességeinek fejlesztésére.

A pionír-osztagok és csapatok nagy munkát végeznek az iskolában, a tanítóknak jó segítői és támaszai. Munkájukban azonban komoly hiányosságok is vannak. A munka formái és módszerei gyakran nem felelnek meg a pionírok életkorának és érdeklődésének.

Egyes iskolákban helytelenül szervezik meg a társadalmi és az egyéb, a tanulmányokkal nem kapcsolatos munkát. Gyakran a pionírokat, különösen a funkcionáriusokat túlterhelik, ami hátráltatja tanulásukat. A pionír gyűlések néha túlságosan elhúzódnak és 5—6 óra hosszat tartanak.

A Komszomol iskolai munkájában mutatkozó jelentékeny hiányosságokra a SzK(b)P Központi Bizottsága „A tanulók társadalmi és egyéb, a tanulmányokkal nem kapcsolatos munkával történt túlterhelésének megszüntetéséről" című határozatában mutatott rá.

A SzK(b)P Központi Bizottsága hangsúlyozta a tanulók iskolánkívüli társadalmi munkájának, mint a kommunista nevelés fontos alkotórészének jelentőségét. Ugyanakkor azonban elítélte azt a helytelen gyakorlatot, mely a tanulókat tanulmányokkal

nem kapcsolatos munkával túlterheli. A SzK(b)P Központi Bizottsága e határozatában javasolta, szüntessék meg a tanulók túlterhelését az iskolában, a társadalmi és egyéb, a tanulmányokkal nem kapcsolatos munkát rendeljék alá az oktató-nevelő feladatoknak, fokozzák az iskolaigazgatók, a népoktatási szervek és a Komszomol felelősségét a tanulók társadalmi és iskolánkívüli munkájának helyes megszervezésében, szilárdítsák meg az iskolai rendet és fegyelmet.

A SzK(b)P Központi Bizottsága hangsúlyozta, hogy a tanulók jólszervezett társadalmi és iskolánkívüli munkájának hozzá kell járulnia a kommunista társadalom sokoldalúan fejlett és aktív építőinek neveléséhez.

A komszomol-szervezeteknek fel kell számolniok a pionírok és iskolások túlterhelését, észszerűen, pedagógiai szempontból helyesen kell megszervezni az iskolánkívüli és a tanórán kívüli munkát, biztosítani kell a SzK(b)P Központi Bizottsága utasításainak feltétlen teljesítését.

*

Az ifjú pionírok nevelésében hatalmas szerep jut a vezetőnek. A vezető hivatása, hogy a tanítókkal együtt végezze a gyermekek kommunista nevelését. A pionírvezető munkája megtisztelő és felelősségteljes. Nagy szeretetet követel a gyermekek iránt, sok tudást, pedagógiai szakértelmet, a gyermekközösség szervezésének képességét.

Pionír-vezetőnek lenni — nagy tisztesség a komszomoltag számára.

A rajban, osztagban, csapatban folyó pionírmunka rendkívül változatos és sokrétű. A pionír-vezetőnek tudnia kell kiválasztani a pionír-munka sokrétűségéből a legtökéletesebbet, azt, ami megegyezik az iskola, az osztály tanítási feladataival, hogy a legkevesebb időveszteséggel, a legnagyobb nevelési eredményt érje el.

Az igazgató felelős az iskola egész oktató-nevelő munkájának állapotáért. Éppen ezért a pionír-vezető csak az igazgató beleegyezésével vezethet be különféle intézkedéseket. Helyes, ha a pionír-munka tervét a pedagógustanács megvitatja.

A pionír-vezető feladata, hogy a pionírok körében végzett

egész munkát alárendelje az iskola főfeladatának: a tanulók felfegyverzésének alapos és tartós ismeretekkel.

Ime, ezért kell a vezetőnek még közelebb állania a tanítóhoz, ezért kell állandóan fokoznia pedagógiai ismereteit, emelnie politikai színvonalát.

A pionír-szervezet fennállása óta a komszomol-tagok legjobbjainak százai és ezrei vettek részt munkájában, pionírvezetőkként. Igazi hazafiakká nevelték a gyermekeket, tanították őket, hogy sztálini módra éljenek és dolgozzanak.

A Honvédő Háború kemény esztendeiben sok pionír-vezető megszervezte az ellenség hátában a földalatti komszomolcsoportokat.

A Komszomol őrzi a hazát bátran védelmező pionír-vezetők — Klava Nazarova, Ivan Zemnuhov és mások — emlékét, akik a szocialista haza szabadságáért és függetlenségéért aldozták életüket.

A Komszomol figyelemmel és elvtársi gondoskodással veszi körül a pionír-vezetőket .A legjobb vezetőket, akik lelkiismeretesen és lelkesen dolgoztak a pionírokkal éveken át, díszoklevéllel tünteti ki a Komszomol Központi Bizottsága és a helyi komszomol-szervezet. A Komszomol leghaladottabb tagjai ők.

Csupán 1947-ben és 48-ban több mint ezer pionír-vezetőt tüntettek ki a gyermekek körében végzett jó munkájáért, a Komszomol Központi Bizottságának díszoklevelével.

A Komszomol fennállásának 30. évfordulója alkalmából a gyermekek kommunista nevelése terén végzett sikeres munkájáért a legjobb pionír-vezetőknek kormánykitüntetést adományoztak. A Munka Vörös Zászló érdemrendjét 21 pionírvezető kapta. Közöttük Alexandra Ivanovna Gurova, a moszkvai 602-es iskola pionír-fővezetője, Alexandra Szergejevna Ivanova, a moszkvai 610-es iskola pionír-fővezetője, Galina Dmitrijevna Tiscsenko, Kiev-terület korszuny-sevcsenkói kerületében fekvő gyerevenkovói középiskola pionír-fővezetője, Alexandra Alexandrovna Jakovleva, a leningrádi Moszkvakerület 376-os iskolájának pionír-fővezetője. További 44 pionírvezetőt az „Érdemjel" rendjellel, 13-at „Kiváló Munkás" éremmel tüntettek ki.

A pionir-vezetők nagy csoportjának kitüntetése szembeszökő tanúbizonysága a Kommunista Párt figyelmének a pionírvezetők nemes munkája iránt és ismételten hangsúlyozza a vezetők munkájának jelentőségét az ifjúság kommunista nevelésében.

A feladatok, melyek a gyermekek tanításával és nevelésével kapcsolatosan az iskolára hárulnak, komoly és állandó figyelmet követelnek meg az egész Komszomol részéről a pionírszervezet munkája iránt. Megkövetelik, hogy a Komszomol még fokozottabban segítse az iskolát és a tanítókat a nagy sztálini korszakhoz méltó nemzedék nevelésében.

*

Különös erővel zengenek ma nagy vezéreinknek, Leninnek és Sztálinnak jelszavai, melyekben felhívják az ifjúságot, hogy keményen és kitartóan tanuljon, állhatatosan vegye birtokába a kommunizmus építéséhez szükséges ismereteket.

A szilárd és alapos ismeretekkel rendelkező emberek kiképzése mindig az iskola és a Komszomol feladata volt. Ma azonban, midőn a kommunista társadalom építése közvetlen valósággá vált, ez a feladat különösen nagy jelentőségre tett szert.

E feladat teljesítése megkívánja a Komszomoltól, hogy hatásos segítséget nyujtson az iskolának a tanulók oktatásának és nevelésének további javításáért vívott harcban.

A Bolsevik Párt gondoskodik az ifjúság neveléséről és oktatásáról. Ennek a gondoskodásnak új tanúbizonysága, hogy a Komszomol XI. kongresszusa megvitatta a Komszomol iskolai munkájának kérdését.

Ez a kongresszus a Komszomolnak a tanuló ifjúság körében kifejtett nevelő munkája további fellendülésének új korszakát jelenti.

TARTALOM

N. A. Mihajlov: A SzK(b)P — a Komszomol szervezője és vezetője 5

Sz. Ljubimov: Lenin „Az ifjúsági szövetségek feladatai" című beszédéről 27

Sz. I. Murasov: I. V. Sztálin beszéde a VLKSzM VIII. kongresszusán 56

A. J. Blatyin: A Komszomol — a Bolsevik Párt segítőtársa a szocializmus építésében 88

A. N. Sjolepin: A Komszomol a Szovjetunió Nagy Honvédő Háborújának éveiben 121

A. J. Harlamov: A Komszomol a háborúutáni építés éveiben... 154

Sz. V. Kaftánov: A Komszomol harcol az élenjáró tudományért és kultúráért 185

T. I. Jersova: A Komszomol és a Lenin nevét viselő pionír-szervezet 216

Ösi. 82 Marx

Szerkesztő: Lovass Pál. — Műszaki vezető: Gortvai Tivadar.

(175) 2283. — Franklin-nyomda N. V. Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.
Felelős: Janka Gyula igazgató.